



Mandag den 19. oktober 2026 (D)

1

5. møde

Mandag den 19. oktober 2026 kl. 9.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til finanslov for finansåret 2027.

Af finansministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 09.10.2026).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 74:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2030.

Af finansministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 09.10.2026).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 75:

Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2026, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2027, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2028 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2029. (Forhøjelse af de planlagte udgiftsrammer som følge af »DK2035 – Et stærkt Danmark i en usikker verden«, forslag til finanslov for 2027 m.v.).

Af finansministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 09.10.2026).

Kl. 09:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til finanslov for finansåret 2027.

Af finansministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 09.10.2026).

Kl. 09:00

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Finanslovsdebatten i dag vil blive tolket på tegnsprog, således at døve kan følge debatten. Tegnsprogtolkningen kan ses direkte på Folketingets hjemmeside og efterfølgende on demand.

Under debatten vil der blive simultantolket til og fra grønlandsk under de to grønlandske medlemmers ordførerindlæg og tilhørende korte bemærkninger og svar. Der vil også blive simultantolket til og fra grønlandsk under eventuelle korte bemærkninger fra de to grønlandske medlemmer til andre medlemmer og svarene hertil. Endelig vil finansministerens indlæg og tilhørende korte bemærkninger og svar blive simultantolket. De øvrige dele af debatten vil af kapacitetsmæssige årsager ikke blive simultantolket.

For at sikre kvaliteten af tolkningen er det meget vigtigt, at tolkerne kan nå at færdiggøre simultantolkningen, inden ordet gives videre til næste taler. Jeg vil derfor vente lidt længere tid end sædvanlig med at give ordet videre. Det betyder også, at det er ekstra vigtigt, at man først begynder at tale, når jeg giver ordet.

De folketingsmedlemmer, der er til stede, vil kunne lytte til simultantolkningen ved at benytte høretelefoner på pladserne. Samme mulighed er desværre ikke tilgængelig i dag for de tilstedeværende i presselogen og på tilhørerpladserne. Det vil være muligt at streame de ovennævnte dele af debatten som enten dansk eller grønlandsk tale på Folketingets hjemmeside.

Præsidiets har for at sikre en effektiv afvikling af debatten besluttet, at den, der sidder i formandsstolen, vil rejse sig, når en taler har ca. 10 sekunder tilbage af sin taletid. Taleren vil således få et tydeligt signal om, at tiden nærmer sig, hvor taleren skal runde af, som vi så også forventer at taleren gør.

Forhandlingen er hermed åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Kaare Dybvad Bek fra Socialdemokratiet. Velkommen.

Kl. 09:02

(Ordfører)

Kaare Dybvad Bek (S):

Tak. Regeringens finanslovsforslag er fuld af gode initiativer. Der er 1,2 mia. kr. til vores folkeskole, 1.000 kr. mere til de fattigste pensionister, 3.000 kr. mere i Arnepension, som man fremover kan modtage i længere tid, og vi begynder at give tandbehandling, uden at man skal betale ved kassen. Der er masser at lune sig ved som socialdemokratisk finansordfører. Det er resultater, som sikrer en større social retfærdighed her i vores land. Det kommer oven på en kommuneaftale fra i sommer, hvor der gives plads til bedre velfærd, og oven i mange års prioritering af vores sundhedsvæsen. Men jeg vil gerne bruge min taletid i dag på et lidt større spørgsmål, som og-

så gemmer sig i finanslovsforslaget. Det handler om vores opfattelse af os selv som folk, og hvem vi gerne vil være.

I finanslovsforslaget foreslår vi konkret at pålægge arbejdsgivere at betale for danskundervisning for de medarbejdere, der kommer fra tredjelande, før de overhovedet kan komme til landet. Det giver en besparelse på 100 mio. kr., men først og fremmest sender det et klart signal om, at folk, der kommer til landet for at arbejde, skal tale dansk. Det kommer, i forlængelse af at vi siden sidste finanslov har strammet adgangen for underbetalte afrikanske landbrugsmedhjælpere og for nepalesere og iranere, som bruger uddannelsessystemet til at komme ind på vores arbejdsmarked uden om de almindelige krav, og vi er ved at indføre en ordning for udenlandsk arbejdskraft, hvor de medarbejdere, der kommer hertil, skal være i virksomheder med overenskomst.

For Socialdemokratiet handler det om, at ureguleret, underbetalt arbejdskraft fra Asien og Afrika ændrer os på i hvert fald tre måder. Det ændrer os som mennesker, det ændrer vores lokalsamfund, og det ændrer vores økonomiske model. Alt det, som er vellykket ved vores samfund, er grundlæggende på spil. I sommer sad jeg i en park i Roskilde og drak en øl. Vi var løbet tør, og en foreslog, at vi hentede en ramme i SuperBrugsen. En anden spurgte, hvorfor vi ikke bestilte den på Wolt. At slippe for gåturen på de 100 m er gevinsten ved ufaglærte udenlandske medarbejdere. Det er en hverdag, der er en smule lettere; lavt betalte nepalesere står klar til at hente øl, står klar til at lave aftensmad, står klar med en unbrakonøgle, hvis man ikke kan samle sit ikeaskab, og klar, hvis man har brug for hjælp til at gøre rent eller til at lufte hunden. Det er altid med et venligt smil og et håb om en positiv anmeldelse.

Kan vi bebrejde de gymnasieelever, der sætter kunstig intelligens til at lave deres opgaver, hvis vi selv betaler alle for at gøre det, som er sværere og kræver større koncentration end en tiktokvideo? Hvordan bliver vi som mennesker, hvis vi langsomt lader lavt betalte afrikanere og asiater udføre alt det, som ikke er umiddelbart overkommeligt? Mister vi ligesom nogle af skoleeleverne evnen til at fordybe os og lære nyt? Mister vi dag for dag en større del af den indsigt, som gør os til kompetente samfundsborgere? Og hvad er det, vi sparer alle de her kræfter til? Bliver vi, som man ser det i den danske tv-serie »Reservatet« eller den norske tv-serie »Exit«, arrogante og barnlige over for de lavt betalte hjælpere, på samme måde som seriens hovedpersoner bliver det over for filippinske au pairer? Danner vi et samfund af herrer og tjenestefolk, hvor vi aldrig møder de ugandiske, bangladeshiske eller nepalesiske servicemedarbejdere på lige fod, hverken på arbejdsmarkedet eller privat?

Den tyske filosof Hegel gengiver i sin passage om herren og slaven, hvordan herren måske til at starte med bestemmer, men jo mere slaven udfører sit arbejde, desto mere hjælpeløs bliver herren, der ikke længere forstår, hvordan man bearbejder verden omkring sig. Til sidst er det herren, der er den afhængige, som ikke selv kan skabe forandring. Jeg peger ikke fingeren mod den enkelte forbruger, for det er ikke deres byrde at bære. Det er tværtimod os politikere, der må stoppe strømmen af underbetalt arbejdskraft, der danner grundlag for de her ydelser. Det er vores ansvar, at vi har et marked, hvor prisen på varer og service afspejler en løn, man kan leve af i Danmark.

Kl. 09:06

Det næste spørgsmål er, hvilket lokalsamfund vi skaber. I Danmark kender vi ikke til indhegnede lokalsamfund, som man har i mange vestlige samfund. Vi har investeret milliarder i at opbryde parallelsamfund, og vi holder af at mødes på lige fod med dem, vi deler by med. Men ufaglærte udlændinge har ikke den mulighed for at bo sammen med os andre. Der findes ikke boliger på Amager, i Glostrup, i Odense eller i Aarhus, som man kan købe med en platformsløn. I stedet må man bo i små, nybyggede betonboliger i udkanten af landets byer med flere familier i hver lejlighed. Det

bliver måske billigere for nogle af os at gå på restaurant og få bragt varer ud, men hvad er konsekvensen for de lokalsamfund, hvor nye borgere bosætter sig? Hvilke nye krav stiller det til skoler, til daginstitutioner, til tandplejen eller til jobcenteret? Vi har fra regeringens side afsat ekstra penge til de kommuner, der kæmper med de her problemer, og vi har afsat flere penge til kommunerne i det hele taget. Men meningen var jo, at det skulle skabe bedre velfærd for dem, der allerede er her.

Desuden kan penge ikke løse alt. I Brøndby Kommune har man for længst konstateret, at man har støvsuget markedet for lærere, der kan undervise børn, som ikke taler et ord dansk. I skoletandlægen vokser ventetiden, fordi mange af migranternes børn har munden fuld af rådne tænder. Vi møder kun arbejdskraft; vi møder ikke medborgere. Vi risikerer at gentage fortidens fejl med parallelsamfund: at vi får hele bydele, som står uden for det almene, som ikke taler vores sprog, som ikke er en del af vores lokale liv og dermed også skaber mistillid og utryghed.

Det sidste spørgsmål er: Hvad gør det ved vores økonomi? Vi har skabt et velstående samfund, fordi vi er blevet mere og mere effektive. Da man lukkede tekstilindustrien i Herning i slutningen af 1980'erne, sagde man ikke: Lad os tage udlændinge hertil, som er lavt betalte, for at fastholde de her fabrikker. Man sagde: Lad os give de medarbejdere, de syersker, som er i Herning, nogle nye kompetencer, sådan at de kan varetage andre og bedre og mindre nedslidende jobs.

Når vi i dag kører over Storebælt, bliver vi scannet på nummerpladen. Der er få mennesker, som betaler kontant, men det er jo det, man gør i mange lande. Der sidder en dame i en bås, som tager imod penge, hvis man kører rundt på motorvejene i Sydeuropa. Vi har ikke folk ansat til at bære vores bagage eller til at parkere vores bil, når vi kommer til et hotel, fordi vi er et andet samfund – et samfund, hvor alle jobs skal give mening og være effektive. Succesen på det danske arbejdsmarked og succesen i det danske samfund hviler på, at vi investerer i teknologi i stedet for at blive afhængige af lavt betalte udlændinge.

Alle dem, der driver sunde virksomheder og investerer i deres drift, risikerer at blive til grin, hvis vi ikke tager fat om den udenlandske arbejdskraft. I forrige uge kunne Dansk Metal fortælle, at et nordsjællandsk bilfirma betalte deres indiske mekanikere 7.500 kr. om måneden. Det er jo ikke kun et problem for de konkrete mekanikere, men også for den dygtige virksomhedsejer på den anden side af vejen, som har investeret i maskiner og investeret i medarbejdere, den virksomhedsejer, som betaler bandereklamer i den lokale idrætshal, og som tager en lærling, når teknisk skole ringer. Han tager, eller hun tager, ligesom samfundet tager, når man lader en virksomhed køre videre, som ikke kan konkurrere uden lavt betalt udenlandsk arbejdskraft. Det kan lyde som socialdemokratisk propaganda, men vismændene kom i deres rapport i foråret til den samme konklusion: at et organiseret arbejdsmarked med høje lønninger gør Danmark rigere. Vi bliver simpelt hen mere produktive og dermed på sigt også et mere velstående samfund, hvis folk har rettigheder på det danske arbejdsmarked. Det har ufaglærte udlændinge sjældent, og det bliver kun værre af, at de ikke taler sproget.

Nu kræver vi, at alle virksomheder betaler for danskundervisning til de tredjelandsborgere, der bosætter sig hos os. Det mener vi i Socialdemokratiet er det eneste rimelige, fordi virksomhederne også skal betale for integrationen af den arbejdskraft, som de trækker gevinsten fra. Og det er et fremskridt oven på en række fremskridt i de senere år, når det gælder udenlandsk arbejdskraft.

Kan vi mon forvente, at de borgerlige partier her i salen støtter den ambition? Er det stadig »åbne grænser, lukkede kasser«, eller kommer man til at tage et større ansvar for det samfund, man lever i? Er det stadig erhvervsorganisationerne, der sætter retningen for

det borgerlige Danmark, eller er man interesseret i at fastholde et Danmark, som er kulturelt homogent, og som hænger sammen?

Kl. 09:12

For Socialdemokratiet er svaret klart: Vi må ikke blive et land af fremmede; folk, der ikke kender og forstår hinanden. Vi skal være et land af dannede og frie borgere, der møder deres medborgere ligeværdigt i vores stærke lokalsamfund, og som deler en kultur, fordi vi er et fædreland. Vi er ikke en markedsplads. Jeg håber og tror, at de borgerlige partier også vil støtte op om den ambition, men jeg skal være ærlig og sige, at jeg ikke er helt sikker, og det bliver spændende i dag at se, hvordan man stiller sig til det her forslag. Det håber jeg på at blive klogere på, og jeg glæder mig til debatten. Tak for ordet.

Kl. 09:10

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Vi går i gang med en række spørgsmål eller korte bemærkninger. Den første er til fru Stephanie Lose. Værsgo.

Kl. 09:10

Stephanie Lose (V):

Tak for det, og tak til ordføreren for gennemgangen af finanslovsforslaget og en masse andet. Nu hørte jeg de gode forslag. Jeg kunne godt tænke mig at spørge til, hvordan ordføreren synes det hænger sammen, når regeringen lægger op til at spare på seniorpensionsordningen – en ordning, som jo er målrettet dem, der faktisk har en læges ord for, at de er nedslidte, og at de har udfordringer med at blive på arbejdsmarkedet – for så at flytte de penge, som man sparer på det, til en udvidelse af den Arnepension, som ikke er blevet den succes, som Socialdemokratiet oprindeligt regnede med.

Kl. 09:11

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:11

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg synes, det er rimeligt, at man flytter pengene til de mennesker, som har en rettighed til at kunne gå tidligere på pension, hvis de har været mange år på arbejdsmarkedet. Jeg synes, det er en helt fundamental ting, at man skal føle sig sikker på ikke at skulle arbejde, til man ikke kan længere, uden at skulle igennem en sagsbehandling, uden at skulle igennem en lang proces. Jeg synes også, det er rimeligt, at man siger, at det job, man er i – og det er jo det, forslaget går ud på – ikke nødvendigvis er det eneste job, man kan varetage på arbejdsmarkedet. Hvis man eksempelvis er jord- og betonarbejder, kan det godt være, at man ikke kan varetage præcis det job, men at man har mulighed for at varetage et andet job på arbejdsmarkedet med den sundhedstilstand, som man er i.

Kl. 09:11

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 09:11

Stephanie Lose (V):

Men i den her situation er der jo så faktisk tale om, at der er nogle mennesker, som har en læges ord for, at de faktisk i forbindelse med deres arbejdsliv er blevet nedslidte. Nu flytter man det så til nogle, og det kan godt være, at de har været længe på arbejdsmarkedet, men som i virkeligheden jo kan have et bedre helbred og være bedre i stand til at udfylde et job på arbejdsmarkedet end nogle, der faktisk har et dokumenteret udsagn om, at de er blevet nedslidt af at være på arbejdsmarkedet.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:12

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg tror ikke, der var et spørgsmål. Men jeg vil sige helt grundlæggende, at det, at man har været mange år på arbejdsmarkedet, at man er kommet ud på det meget tidligt – mange er jo kommet ud efter 9. klasse og er startet med at arbejde, er måske gået i lære – synes jeg også er en kvalifikation i forhold til at kunne få en pension, som er nogle år tidligere end den normale pensionsalder. Jeg vil også sige, at jeg tror, at for mange, der har den type jobs, kan en sagsbehandling i kommunen – en lang proces – også være noget, som man ikke har lyst til at indgå i. Det kan også være en udfordring, som måske er svær at forstå, hvis man selv har et akademisk arbejde og har arbejdet på kontor hele sit liv.

Kl. 09:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Nu har jeg lidt problemer med mit ur, så det bliver sådan lidt på gefühl fra min side, indtil vi får styr på det. Det er der folk i gang med. Den næste er hr. Anders Vistisen. Værsgo.

Kl. 09:13

Anders Vistisen (DF):

Tak for ordet. Der er jo én gruppe meget, meget trængte danskere, som Socialdemokraterne og regeringen har glemt i deres finanslov, og det er de cirka 80 pct. af danske bilejere, der er afhængige af en fossilbil for at komme til og fra arbejde, hente og bringe deres børn, køre til købmanden eller besøge familiemedlemmer.

Jeg ved godt, at ordføreren nok vil slå på, at man har øget transportfradraget i nogle yderkommuner, men sandheden er jo, at langt det meste transport, der bliver kørt, ikke er omfattet af det, og at man i øvrigt også har givet det fradrag til folk, der kører elbil og i forvejen har fået store gaver af det offentlige.

Kan Socialdemokraterne forsvare, hvorfor Danmark skal have de højeste benzin- og dieselaftgifter i det vestlige Europa, og hvorfor det skal være så dyrt for danskerne at få hverdagen til at hænge sammen? Hvorfor er der ikke fundet penge til at hjælpe de danskere, der hver eneste dag har problemer med at få økonomien til at hænge sammen?

Kl. 09:14

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:14

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg mener netop, at vi har støttet en række af de danskere, der har svært ved at få tingene til at hænge sammen, både ved at vi giver 1.000 kr. til nogle af de fattigste pensionister, og at vi også kommer til at sænke momsens på de fødevarer, som alle danskere jo spiser, uanset hvad for en indkomst man har.

Jeg vil også sige, at det jo er en retorisk finte fra hr. Anders Vistisens side, når man lader som om, at den dieselprijs, man betaler, stort set kun er afgifter. Selv hvis man fjernede afgiften fuldstændig, ville det jo stadig være en meget høj dieselprijs.

Jeg kører selv dieselbil og har gjort det i mange år. Det koster 18-19 kr. nu. På et tidspunkt kostede det 10 kr. pr. liter, og det der med, at man foregiver, at dieselpriisen ville komme ned på 10 kr. literen, hvis man fjernede afgifterne, er jo ikke rigtigt. Det er jo noget, man prøver at gøre et valgkampsstunt ud af og prøver at

bygge op til, at hvis Dansk Folkeparti bestemte, ville det koste 10 kr. Men det er jo ikke tilfældet; det ville være et par kroner billigere.

Kl. 09:14

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:15

Anders Vistisen (DF):

Det er rigtigt, at i Sverige koster det omkring 12 kr., men jeg tror, de fleste danskere godt kan unde de der 8 kr.s forskel i prisen. Det tror jeg egentlig de mangler.

Det andet, jeg gerne vil spørge ordføreren om, er i forhold til udlændingepolitikken. Ordføreren er selv inde på udenlandsk arbejdskraft. Må jeg ikke lige spørge: Er det ikke Socialdemokraterne, der har sat beløbsgrænsen ned, og en tidligere socialdemokratisk næstformand, der var med til at importere rigtig mange af de Woltbude, som ministeren omtaler, da hun sad i bestyrelsen for RUC? Hvordan hænger det sammen med Socialdemokratiets bekymring omkring udenlandsk arbejdskraft?

Kl. 09:15

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:15

Kaare Dybvad Bek (S):

Nej, vi har sat beløbsgrænsen op. Sidste år blev den sat op fra 512.000 kr. til 552.000 kr. Næste år kommer den til at blive øget med nogenlunde samme procentdel. Så vi sætter beløbsgrænsen op. Vi har lavet en ny ordning for folk, der har styr på arbejdsvilkårene, som kun er for lande, som vi samarbejder meget med – lande som f.eks. Indien og Kina. Den ordning mener jeg er helt anderledes, fordi vi grundlæggende sikrer, at hvis man skal ind på den ordning, skal der være styr på arbejdsvilkårene. Det er ikke Woltbude, der kan bruge den.

Kl. 09:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Nu gik min skærm også helt i sort. Nu prøver vi at køre med gule sedler og se, om jeg kan fortsætte alligevel. Det er en sjov mandag.

Vi fortsætter med hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 09:16

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Det er jo rigtigt, som hr. Kaare Dybvad Bek siger: Den specialisering, som menneskeheden har været igennem, medfører også en form for hjælpeløshed. Vi har ikke længere vores egne får. Vi klipper ikke vores egne får og karter deres uld og laver vores eget tøj. Vi dyrker ikke længere vores eget korn og maler kornet og bager vores eget brød af det. Nogle gange bager vi brød, men ofte går vi også til bageren eller Brugsen og køber vores rugbrød.

Den specialisering fortsætter jo, og det er vi blevet meget, meget rigere og meget mere velstående af, og vi har også råd til meget mere velfærd, fordi vi har den her specialisering. Det er jo én ting, og det synes jeg er en positiv ting. Mere negativt er den hjælpeløshed, som kommer af, at den socialdemokratiske velfærdsstat placerer flere og flere mennesker på overførselsindkomst. Det er jo helt vildt med den eksplosion, der har været siden 1960, hvor man har øget ydelserne og skabt flere ydelser. Den her finanslov vil gøre det endnu mindre fordelagtigt at få et arbejde. Man mister tandlægebetalingen, og man mister su'en til sine hjemmeboende børn, hvis man kommer i arbejde. Er det ikke en forkert vej at gå?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:17

Kl. 09:17

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg vidste, at jeg kunne regne med hr. Ole Birk Olesen, når det kom til en mere overordnet debat. Jeg er ikke enig i det perspektiv. De skandinaviske velfærdssamfund er det mest vellykkede sociale eksperiment i verdenshistorien. Det er dem, der har skabt størst lighed, størst tillid, størst tryghed, de mest lykkelige folk i verden, og sådan var det ikke, dengang Danmark var et liberalt bondesamfund. Nej, der var ikke den tillid, som der er i dag imellem mennesker. Der er adskillige forskere som konstaterer det, og essensen ... Jeg har altså ikke talt 1 minut. (*Første næstformand* (Leif Lahn Jensen): Undskyld. Værsgo, fortsæt).

Kl. 09:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er lidt problemer og udfordringer her, så ordføreren får selvfølgelig ekstra taletid. Beklager.

Kl. 09:18

Kaare Dybvad Bek (S):

Essensen af det er, at Danmark var et ringere samfund dengang. Jeg ved godt, at man fra Liberal Alliance ønsker at omdanne den fortælling og sige: Se, dengang, hvor der var en fattiggård, hvor folk, der ikke havde et arbejde, kom hen, var det meget bedre. Vel var det da ej.

Vi er interesserede i, at folk skal arbejde. Vi har sænket skatten på arbejde i den her og i den forrige regerings tid for at sikre, at folk kan komme ud og få et arbejde. Der er ingen, der synes, at det er bedre for folk, end jeg gør. Jeg synes, det er fantastisk. Jeg tror, at det at få et fritidsjob giver en fantastisk masse muligheder, og derfor har vi sørget for, at unge mennesker, der tager et fritidsjob, betaler mindre i skat, fordi de skal have mulighed for at komme ud og få den oplevelser og de erfaringer.

Jeg er ikke enig i det perspektiv, som der bliver stillet i udsigt, altså at hvis man f.eks. får tandbehandling, som er betalt af det offentlige, så har man lige pludselig ikke lyst til at få et arbejde. Jeg kan slet ikke genkende det.

Kl. 09:19

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:19

Ole Birk Olesen (LA):

Det er jo fuldstændig rigtigt, at der er mange ting, der er blevet bedre siden 1960 i Danmark, hvor man starter den her socialdemokratisering af det danske samfund, men der er også nogle ting, der er blevet dårligere. Når hr. Kaare Dybvad Bek taler om en hjælpeløshed, er det da dårligt, at sammenlignet med 1960 er næsten fire gange så mange mennesker i den arbejdsdygtige alder i dag på overførselsindkomst i stedet for at være på arbejde. Det var da ikke, fordi folk rodede rundt på gaden og døde der dengang. Det er da et problem, og den her finanslov, som gør, at folk mister tandlægebetalning og deres hjemmeboende børn mister su, hvis de kommer i arbejde, er da også et problem. Det øger da hjælpeløsheden, at man gør, at det mindre kan betale sig at arbejde.

Kl. 09:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:20

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg tror ikke et sekund på, at det øger hjælpeløsheden i samfundet, at folk, der har lave indkomster eller måske er på overførselsindkomst, kan få ordnet deres tænder. Det er da noget af det vigtigste, når du møder folk. Hvis du har en mund fuld af rådne tænder, og hvis du ikke tør smile til folk, fordi dine tænder er grimme, så er det da vigtigt, at du får det lavet. Tror hr. Ole Birk Olesen virkelig, at det er det, der gør, at man ikke tager et arbejde? Det nægter jeg at tro på.

Kl. 09:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Den næste er hr. Rune Kristensen. Værsgo.

Kl. 09:20

Rune Kristensen (KF):

Også tak herfra. Det er ikke nogen hemmelighed, at vi Konservative mener, at Arnepensionen bør afskaffes. Vi har allerede seniorpensionen, der passer fint til dem, der ikke kan arbejde længere. Jeg så en rubrik hos DR, hvor der stod: »Mette Frederiksens politiske kronjuvel får milliardindsprøjtning - nedslidte seniorpensionister betaler prisen«. Det er velkendt, at seniorpensionen jo rent faktisk hjælper dem, der er nedslidte, mens Arnepensionen kan få raske danskere til at forlade arbejdsmarkedet. På mange måder handler det her måske mere om at redde et socialdemokratisk prestigeprojekt, end at man kerer sig for vores pensionister, når man altså forhøjer Arnepensionen, som danskerne jo ellers har fravalgt til fordel for seniorpensionen.

Så hvad er det vigtigste for Socialdemokratiet: At vi hjælper de nedslidte, eller at flere vælger Arnepensionen?

Kl. 09:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:21

Kaare Dybvad Bek (S):

Jamen jeg er ikke enig i, at det er statsministerens kronjuvel. Jeg mener, at den kronjuvel, som vi har at pege på, er den fundamentale opstramning af udlændingepolitikken, som er foregået de sidste 7 år. Vi har lavet asyltal end stort set alle andre lande i Vesteuropa, vi sender alle, som ikke har lovligt ophold ud, og vi har fået styr på tilstrømningen, modsat dengang der sad en borgerlig regering. Altså, det er kronjuvelen.

Arnepensionen er vigtig for os, fordi den hjælper nogle konkrete mennesker. Og man kan godt stå at lave sjov med det, men der er jo titusindvis af mennesker, som har fået adgang til Arnepensionen, og som har set det som en tryghed i deres liv at kunne få del i det. Det mener jeg ikke er i modsætning til, at man har en seniorpensionsordning, som tjener en anden målgruppe, og som vi nu ændrer sådan, at vi siger, at hvis man eksempelvis er jord- og betonarbejder, er det ikke kun et spørgsmål om, hvorvidt man skal kunne fortsætte som jord- og betonarbejder; det er også et spørgsmål om, om man vil kunne varetage et andet job på arbejdsmarkedet. Mener De Konservative virkelig, at det ikke er rimeligt?

Kl. 09:22

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 09:22

Rune Kristensen (KF):

Altså, man kan sige, at Socialdemokratiet plejer jo at lytte ret meget til fagforeningerne, og de kritiserer også jeres prioritering her, og det samme gør patientforeningerne. Seniorpensionen er jo tiltænkt syge,

nedslidte, skadede mennesker, og der er i dag dobbelt så mange, der har valgt seniorpensionen, som der har valgt Arnepensionen. Nu skærer I så seniorpensionen med 800 mio. kr. Synes I, det er rimeligt, at det er den her gruppe, der skal betale for jeres politiske prestigeprojekt?

Kl. 09:22

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:22

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg ved godt, at det er en talelinje, der er kommet fra sekretariatet, altså det der med et politisk prestigeprojekt. Jeg har svært ved at se det. For os handler det ikke om at bygge et prestigeprojekt op. Det handler om, at der er nogle mennesker, som har brug for en seniorpension, og nogle mennesker, som har brug for en Arnepension. Og det er jo sådan i dag, at en stor del af motivationen for at vælge den ene frem for den anden, jo er, at ydelserne er forskellige. Nu hæver vi så Arnepensionen, for at det bliver nogenlunde det samme.

Jeg er med på, at det er der uenighed om, og det er en rimelig diskussion, som vi så skal tage, også med forligskredsens. Men det er rimeligt at sige, at eksempelvis Arnepensionen stadig skal være på niveau med seniorpensionen.

Kl. 09:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Den næste er fru Eva Flyvholm.

Kl. 09:23

Eva Flyvholm (EL):

Tusind tak for talen. Jeg synes især, at det er rigtig godt at høre de tanker, der er om arbejdsforholdene, og hvordan vi er sammen i vores samfund. Det synes jeg er rigtig, rigtig vigtigt. Noget af det, der optager mig og Enhedslisten meget, er jo også tankerne om, hvordan kunstig intelligens, altså AI, kommer til at påvirke den måde, vi arbejder på, den måde, vi er sammen på, og den måde, vores samfund udfolder sig på.

I forhold til det har jeg altså en helt grundlæggende bekymring for, at hvis man accelererer den her udvikling for hurtigt – der er jo også lagt op til sådan en AI-accelerationsfond – så kan man godt risikere at øge afhængigheden af de store amerikanske techgiganter, og det synes jeg ikke er den vej, vi skal lige nu. Men man kan også risikere, at man går efter nogle besparelser, som egentlig ikke er særlig reelle, og at vi faktisk får en dårligere velfærd og nogle dårligere arbejdsforhold, og det er noget af det, som jeg gerne vil høre tankerne om, altså hvordan man kan gøre det på en fornuftig måde.

Kl. 09:24

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:24

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg tror, der er mange trivielle opgaver, som man kan slippe for med kunstig intelligens. Altså, efter at vi lavede beskæftigelsesreformen, er man jo i mange jobcentre f.eks. gået over til at bruge kunstig intelligens til at gennemføre samtaler med ledige, sådan at sagsbehandleren ikke skal sidde med fingrene nede i tastaturet og øjnene nede i skærmen, men reelt bare kan føre den samtale på en menneskelig måde. Det har jo sparet os for 25 pct. af udgifterne i de kommuner, som har kørt det på den måde.

Så jeg tror, der er nogle steder, hvor man kan vinde utrolig meget og slippe for nogle utrolig kedelige opgaver. Men det er klart, at der

også er nogle steder, hvor vi skal være meget på vagt, og det er jo det bredere perspektiv: Vænner vi os til ikke at kunne fordybe os? Vænner vi os til ikke at kunne sætte os ind i kompliceret stof? Jamen så gør vi jo os selv dummere, end vi behøver at være, og det er jeg da enormt bekymret for. Jeg tror, at på arbejdsmarkedet vil der være enorme produktivitetsgevinster. Det synes jeg som udgangspunkt er positivt.

Kl. 09:25

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:25

Eva Flyvholm (EL):

Men det er bare rigtig, rigtig vigtigt, at man bruger den her teknologi på en måde, hvor man har for øje, at den faktisk er til gavn for folk og for samfundet – eller er det bare for at spare penge? Og det er dér, jeg i hvert fald vil opfordre meget til, at man, når man begynder at arbejde med det her, også bliver nødt til at indtænke medarbejderne og være meget ordentlige: Hvordan skal vi bruge det her, især i den offentlige sektor? Hvordan sikrer man, at borgernes helt grundlæggende retssikkerhed og bare mødet med systemet, altså oplevelsen af at møde systemet og også nogle mennesker i systemet, faktisk forbliver intakt?

Kl. 09:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:26

Kaare Dybvad Bek (S):

Jamen det mener jeg også er en risiko, altså at det hele bliver maskinbaseret. Men omvendt vil jeg også sige, at vi bliver nødt til at gribe de muligheder, der er for at slippe for kedeligt, rutinepræget arbejde, og gøre det nemmere. Jeg tror, at det, det handler om, er, at vi giver medarbejderne nogle nye kompetencer. Ligesom da typograferne ikke længere skulle sætte aviserne og man fik maskiner til at gøre det, fik de mennesker jo nogle andre opgaver, som også var vellønnede, og som også fungerede godt.

Kl. 09:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak for det. Den næste er hr. Dennis Flydtkjær.

Jeg vil lige sige, at man skal holde øje med lyset. Når det lyser, kan man begynde at snakke ved sin mikrofon. Vi starter selvfølgelig ikke tiden, før man begynder at sige noget.

Værsgo.

Kl. 09:26

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for det. Der er lys i mikrofonen fra starten af, så det er jo perfekt.

For Danmarksdemokraterne er det vigtigt, at der er gode muligheder for at komme ud af vores arbejdsmarked, hvis man er nedslidt, og at man ikke skal vente, til skuldrene, ryggen eller knæene er fuldstændig ødelagte. Derfor er det jo godt, at vi har seniorpensionen. Jeg lagde mærke til, at Socialdemokratiet gik til valg på, at man skulle kunne gå tidligere på pension, og at der skulle være gode muligheder for at komme ud af arbejdsmarkedet.

Det er derfor, at det bare underer mig utrolig meget, at man så efter valget kommer med sit første finanslovsforslag, og at noget af det første, man gør, er at skære i seniorpensionen, som jo netop er til for at hjælpe dem, som er nedslidte, så de kan komme ud på en god måde, før de er fuldstændig ødelagte, og kan få en forholdsvis normal alderdom efterfølgende.

Jeg ved ikke helt, hvad der er sket siden valget. Man gik jo til valg på det modsatte, og nu står vi så og skærer i seniorpensionen med Socialdemokratiets første finanslovsforslag. Altså, hvad er der sket?

Kl. 09:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:27

Kaare Dybvad Bek (S):

Hvis hr. Dennis Flydtkjær vil citere vores valgløfter, må hr. Dennis Flydtkjær gøre det rigtigt. Det, som jeg sådan set selv som beskæftigelsesminister var med til at præsentere, handler grundlæggende om, at vi vil have en Arnepension, som er en rettighed, som alle, der har været et vist antal år på arbejdsmarkedet, har mulighed for at få del i, og at den skal være længere og være med et højere beløb. Det var det, Socialdemokratiet gik til valg på, og det er det, som Socialdemokratiet nu allerede med det første finanslovsforslag leverer på. Det kan jo næsten ikke gå hurtigere end det, vi har leveret her. Så hele den der idé om, at vi skulle være gået til valg på at forbedre seniorpensionen eller ændre ved den, er jeg bare ikke enig i.

Kl. 09:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:28

Dennis Flydtkjær (DD):

Men anerkender ordføreren så, at seniorpensionen er den, der er langt mest brugt af folk, der er nedslidte? Jeg tror, der er dobbelt så mange, der bruger seniorpensionen, i forhold til tidlig pension, også kaldet Arnepensionen. Hvorfor er det, at man skærer ned på den ordning og gør det sværere at få den, altså den ordning, som folk faktisk bruger, når de er nedslidte?

Man burde jo gøre det modsatte. Man burde jo sige til danskerne, at de kunne få lov til at bruge seniorpensionen nogle år før, end man kan i dag. Så jeg forstår ikke, at man går den her vej og skærer i folks mulighed for at gå fra arbejdsmarkedet, når de er nedslidte. Man burde vel gøre det modsatte?

Kl. 09:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:28

Kaare Dybvad Bek (S):

Vi skærer ikke ned på ordningen. Vi ændrer på de vilkår, som skal til for at få del i ordningen. Eksempelvis, som jeg har nævnt tidligere, siger vi, at hvis man er jord- og betonarbejder, skal man ikke alene vurderes på, om man kan blive ved med at være jord- og betonarbejder. Vi vurderer også på, om man kunne have en anden type job. Kunne man være procesoperatør? Kunne man være butiksmedarbejder? Kunne man være nogle andre ting? Det synes jeg er det væsentlige her. Og så er det bare vigtigt at sige, at Arnepensionen er enormt populær. Titusindvis af mennesker har fået adgang til den, og det giver en tryghed for rigtig mange mennesker.

Kl. 09:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Inden den næste går på, vil jeg lige komme med en orientering om, at når ordføreren er færdig, holder vi en pause på 10 minutter og lige genstarter teknikken her, som slet ikke virker. Men vi gør ordføreren færdig først.

Den næste er hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Lars Boje Mathiesen (BP):

Socialdemokratiet har en politik om, at der skal være færre muslimer i Danmark, altså ikke bare, at der skal færre ind og flere ud, men at der inklusive den demografiske udvikling skal være færre muslimer i Danmark. Kan ordføreren nævne tre konkrete ting i den her finanslov, som rykker hen mod det mål, som Socialdemokratiet har, om, at der skal være færre muslimer i Danmark?

Kl. 09:29

lægge ind i sit første finanslovsforslag, efter vi har været igennem en valgkamp, hvor man har haft meget travlt med at tale om tidligere tilbagetrækning og andet. Men Socialdemokratiet synes altså, at det er vigtigt nu at spare på seniorpensionen og tage penge fra de nedslidte.

En anden besynderlig prioritet for Socialdemokratiet, som jeg undrer mig over, er, at man synes, at dem, der tjener mindst, nu skal betale mere i indkomstskat.

Kl. 09:32

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:30

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:32

Kaare Dybvad Bek (S):

Ja, det kan jeg godt. Altså, for det første stiller vi sprogkrav til medarbejdere, som kommer fra lande uden for Europa, og arbejdsgiveren skal betale for, at de skal lære dansk. For det andet indfører vi en fodlænkeordning på Kærshovedgård, hvilket kommer til at gøre, at flere af dem, der bor der, kommer til at forlade landet. Så vil jeg sige, at hvis jeg skal nævne noget tredje, har vi jo strammet voldsomt op på de ordninger, der er for bl.a. studerende fra Bangladesh og Uganda, hvor der jo også er en relativt stor muslimsk befolkning.

Kl. 09:30

Kaare Dybvad Bek (S):

Det gør vi ud fra en betragtning om, at vi samlet set giver de mennesker mere at leve for. Vi nedsætter momsen på fødevarer, sådan som partiet Venstre jo også var interesseret i, i hvert fald indtil valget var afholdt. Dermed får mange af dem, der har lave indkomster, jo mere mellem hænderne. Det synes vi er helt rimeligt.

Jeg har bemærket, at man har det her talepapir med om, at vi har lovet noget, som vi ikke opfylder. Men vi er ikke gået til valg på en forbedring af seniorpensionen; vi er gået til valg på en forbedring af Arnepensionen. Og det er vel sundt for den demokratiske kultur, hvis det, man går til valg på, også er det, man forsøger at få gennemført.

Kl. 09:33

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:30

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:33

Lars Boje Mathiesen (BP):

Jeg spurgte til det samlede antal, og så siger man, at en fodlænkeordning vil gøre, at der samlet set vil være færre muslimer i Danmark. (Kaare Dybvad Bek (S): Det sagde jeg ikke). Men det var ordføreren selv, der nævnte fodlænken. Hvor mange, altså med et helt konkret tal, færre muslimer vil der være i Danmark jævnfør tiltag i den her finanslov?

Kl. 09:30

Sophie Løhde (V):

Jeg tror nu, at der er mange danskere, der synes, at det også kunne have været rart med lidt folkeoplysning fra Socialdemokratiet, i forhold til at man i den første finanslov, man lægger frem i en ny regering, vil spare på seniorpensionen og tage penge fra de nedslidte. Men det må vi altså forstå er så vigtig en politisk prioritet for Socialdemokratiet, at det skulle med helt fremme i den første finanslov. Jeg spørger igen, hvorfor man så også synes, at dem, der tjener mindst, nu skal betale mere i indkomstskat.

Kl. 09:33

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:33

Kaare Dybvad Bek (S):

Jamen det gør vi ikke op. Grunden til, at man ikke kan svare på det, er jo, at der ikke er en opgørelse over, hvilken religion folk har i Danmark. Jeg mener også, at det er en fuldstændig forkert måde at se det på. Jeg tror, det handler om at sige, at nogle grupper, som har muslimsk baggrund, jo opfører sig fint i Danmark. Hvis man f.eks. er fra Malaysia, er der ikke nogen overrepræsentation; hvis man er fra Indonesien, som er det største muslimske land i verden, er der ikke nogen overrepræsentation. Men det er der for nogle lande, og det er jo der, vi skal sætte ind.

Kl. 09:31

Kaare Dybvad Bek (S):

Det er der blevet svaret på, så der er ingen grund til at spørge igen. Man kan gå ind og se båndet bagefter, hvis ikke det blev opfattet. Essensen er grundlæggende, at de mennesker kommer til at have flere penge mellem hænderne. Man får lavere moms på fødevarer – noget, som også Venstre gik til valg på, og som Venstre støttede tidligere før valget, men som man altså, som jeg forstår det, er i tvivl om nu – og det gør, at folk, der har lave indkomster, samlet set får flere penge mellem hænderne.

Kl. 09:34

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det fru Sophie Løhde. Værsgo.

Kl. 09:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det hr. Ulrik Knudsen. Værsgo.

Kl. 09:34

Sophie Løhde (V):

Tak for det, formand. Et finanslovsforslag handler jo om at prioritere. Hvad er vigtigt? Hvad er mindre vigtigt? Der må vi altså nu forstå, at for en socialdemokratisk ledet regering sammen med SF og andre røde partier er det nu en vigtig politisk prioritet at spare på seniorpensionen og dermed tage penge fra de nedslidte. Det tror jeg at der er en del der synes er en lidt besynderlig prioritering at

Kl. 09:31

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne lige vende tilbage til det her med den her skattestigning, som regeringen har med i deres finanslovsudspil. Det er jo faktisk en enlig forsørger, der skal betale 3.000 kr. mere om året i skat, og det er en almindelig arbejderfamilie, der skal

betale 4.000 kr. mere om året i skat med den her skatteforhøjelse, som regeringen foreslår.

Der har været generel politisk enighed om, at beskatning på arbejde var noget, der skulle ned, fordi man gerne ville have, at folk ydede en ekstra indsats og folk kom i beskæftigelse. Jeg ved, at ordføreren tidligere har talt meget for, at beskæftigelse er en af de vigtigste ting, for at man trives i det danske samfund. Derfor virker det ufatteligt, at regeringen går ind og beskatter helt almindelige indkomster. Alle, der tjener under 58.000 kr., får en skattestigning. Hvad er grunden til, at Socialdemokratiet vil have flere penge ud af de mennesker?

Kl. 09:35

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:35

Kaare Dybvad Bek (S):

Som jeg svarede den tidligere spørger, er essensen af det for os, at de mennesker kommer til at få flere penge mellem hænderne. For hvis man er i en lavere indkomstgruppe, hvis man altså har en lavere løn, så bruger man også flere af sine penge på fødevarer. Hvis man har en høj indkomst i sin familie, bruger man en mindre procentdel af sine penge på fødevarer. Derfor kommer den momsnedsettelse, som vi planlægger, til også at hjælpe de mennesker og hjælpe dem mere end den ændring af taksterne, som vi har lagt op til, og som ordføreren omtaler.

Kl. 09:35

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:35

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for det. Der har været utrolig mange eksperter, der har været ude at kritisere den måde at bruge 17 mia. kr. på, som det vil kræve at nedsætte fødevareomsen. Hvad siger ordføreren til de bekymringer, som flere eksperter udtrykker om, at den omkostning på de 17 mia. kr. langtfra er det beløb, der vil komme ud til forbrugerne i form af lavere fødevarepriser?

Kl. 09:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:36

Kaare Dybvad Bek (S):

Det, jeg siger, er, at man skal se på, hvordan det er gået i de lande, hvor man også har gjort det. I Norge og i Sverige, som er to lande, der minder utrolig meget om Danmark, i forhold til hvordan vi har indrettet os, har man gennemført nedsættelser af fødevareomsen, og det har slået igennem ude i butikkerne, fuldt ud eller næsten fuldt ud. Så den erfaring, vi har fra lande, der minder om os, og som har taget samme politiske tiltag, er, at det sætter sig igennem, og at folk faktisk får lavere fødevarepriser. Det synes jeg er en ret sund ting at læne sig op ad.

Kl. 09:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Den næste er hr. Morten Dahlin.

Kl. 09:36

Morten Dahlin (V):

Tak for det. Socialdemokratiet har efterhånden opbygget en tradition for – også her i dag – at holde store taler om, hvordan vi forhindrer underbetalt udenlandsk arbejdskraft. Det er vi helt enige i: Vi skal

undgå social dumping. Men jeg tror alligevel, de fleste danskere er mest optaget af de mange udlændinge, der er i Danmark, som ikke bidrager, altså dem, der *ikke* er på arbejdsmarkedet, dem, der modtager kontanthjælp, førtidspension eller dagpenge. Der er jo ingen tiltag i det her finanslovsforslag, som gør det sværere for udlændinge at få førtidspension eller dagpenge. Måske skyldes det jo faktisk, at det var den nuværende socialdemokratiske finansminister, der tidligere i sin karriere gjorde det lettere for udlændinge at komme til Danmark og få dagpenge. Derfor er mit spørgsmål til den nuværende socialdemokratiske finansordfører egentlig: Er det ikke på tide, at man dropper den enøjede politik, og at Socialdemokratiet her i dag undsiger finansministerens tidligere politik og så gør det sværere for udlændinge at komme til Danmark og få kontanthjælp, dagpenge og førtidspension?

Kl. 09:37

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:37

Kaare Dybvad Bek (S):

Jo, jeg har brugt en ret stor del af de sidste 5 år for at sørge for, at det ikke går ligesom dengang, den venstreledede regering sad og lukkede alle de syrere ind i landet, som nu har enormt svært ved at få fat på vores arbejdsmarked. Jeg tror bare med al respekt for ordføreren, at man, når man er fra Vestegnen – det vil jeg da opfordre til – snakker med nogle af de borgmestre, der kæmper med det her problem, altså at man ikke negligerer, at folk, der trods alt har et arbejde, men som stadig er fra udlandet, stadig belaster den lokale velfærd. Jeg vil da opfordre til, at man snakker med borgmestrene i Brøndby, Vallensbæk, Albertslund, Glostrup og andre steder og prøver at høre efter, hvad de siger om de her nye borgere. Er det en stor fordel, er det noget, de er meget begejstrede for, eller gør det, at de har svært ved at levere ordentlig velfærd til deres borgere? I stedet for stå her og negligere det, synes jeg da, man skulle tage og lytte efter, hvad det er, der bliver sagt derude.

Kl. 09:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:38

Morten Dahlin (V):

Men der er ingen, der negligerer det. Jeg synes, det er væsentligt, at vi bekæmper social dumping. Min udfordring med Socialdemokratiets politik her er, at der ingen tiltag er i finansloven, der gør det sværere for udlændinge at få kontanthjælp, dagpenge eller førtidspension. Faktisk er det jo den nuværende socialdemokratiske finansminister, der har gjort det lettere for udlændinge at komme til Danmark og få dagpenge. Derfor er mit spørgsmål bare helt simpelt: Er det ikke på tide, at vi får strammet op og gjort det sværere for udlændinge at få dagpenge, førtidspension og kontanthjælp?

Kl. 09:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:39

Kaare Dybvad Bek (S):

Jamen det ville da være meget mærkværdigt, når vi lige har siddet i en regering sammen med ordføreren – bl.a. jeg og en masse andre – og strammet reglerne bl.a. for kontanthjælp og førtidspension for folk fra udlandet. Det ville da være mærkeligt, når vi har gjort det og er i gang med at implementere det, og blækket er ikke engang tørt på de lovforslag, at vi så nu skulle gå ud og lave det hele om. Altså,

skal vi ikke have lidt tiltro til, at de gode forslag, som vi lavede i den tidligere regering, også kommer til at have en effekt?

Kl. 09:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Fru Marie Brixtofte, værsgo.

Kl. 09:39

Marie Brixtofte (V):

Tusind tak for talen. Der er nogle ting, der gør mig vældig begejstret, i det, ordføreren nævner. For det første nævner ordføreren, at der er nogle ting, man lige har siddet og gjort sammen med SVM-regeringen. Hvorfor skulle man så gøre noget andet? Der kunne jeg jo så komme til at tænke på chokoladeafgiften.

Men ordføreren nævner for det andet også det her med at være interesseret i, at folk skal arbejde, og så bliver jeg nødt til at spørge: Er det vigtigere at sænke skatten på mad end på arbejde?

Kl. 09:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:40

Kaare Dybvad Bek (S):

I sidste regeringsperiode sænkede vi jo skatten på arbejde i flere omgange flere forskellige steder. Vi kommer i den her regering også til at sænke skatten på arbejde for dem, der betaler mellemskat. Men jeg ved ikke, om man kan gøre det op på den måde, at det nødvendigvis altid skal være de samme skattelettelser, man laver nu. Kigger vi på, at vi i Danmark har Europas højeste skat på mad, altså det, vi kalder moms, vil vi gerne have det på et mere almindeligt europæisk niveau.

Det synes jeg ikke er i modsætning til, at vi gennem mange år har sænket skatten på arbejde, bl.a. for de unge mennesker, som skal ud at have et fritidsjob og måske første gang skal stå i en dagligvarebutik eller noget andet. De kan nu få alle deres penge udbetalt og kan få de oplevelser og de erfaringer, der er ved at være på et arbejdsmarked, og måske nogle andre erfaringer, som kan bygge folk op på en anden måde end det, som man lærer nede i skolen.

Kl. 09:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 09:41

Marie Brixtofte (V):

Så jeg må forstå, at det er vigtigt, at de unge mennesker har råd til at købe mad – vigtigere end det er, at de kan arbejde. Jeg bliver lidt forvirret. Så det, jeg egentlig vil spørge om, er: Hvorfor er det, at man ikke vælger at sænke skatten på arbejde for dem, der tjener under 58.000 kr.?

Kl. 09:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:41

Kaare Dybvad Bek (S):

Det er bl.a., fordi det er noget af det, som vi har gjort i den sidste regeringsperiode, og nu står vi i en situation, hvor vi oplever et meget stort tryk på folks leveomkostninger, uanset om man er i arbejde eller ej. Det er enormt vigtigt også for folk, der har lave lønninger. Det er jo også dem, der betaler den største del af deres indkomst til mad. Men det er også vigtigt for folk, der eksempelvis er pensionister, og som har svært ved at få tingene til at hænge sammen, og dem synes vi også man skal hjælpe. Det er jo sådan, at

hvis du er i den laveste femtedel af indtægterne, bruger du dobbelt så stor en andel af din indkomst på mad, som hvis du er i den højeste femtedel af indtægterne.

Kl. 09:42

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det fru Leila Stockmarr.

Kl. 09:42

Leila Stockmarr (EL):

Tak. Det er jo ikke nogen hemmelighed ... (*Første næstformand* (Leif Lahn Jensen): Vi skal lige vente på, at lyset tændes. Værsgo.) Sorry. Tak. Sådan. Det er ikke nogen hemmelighed, at regeringens plan om at fjerne su'en eller at skære i den for 115.000 unge, hjemmeboende studerende, myndige, voksne mennesker, ikke er en idé, der er vokset i Enhedslistens baghave.

Der har jo været en del debat om det her beløb, og hvordan man har fastsat, hvornår man ifølge regeringens finanslovsforslag ikke længere skal kvalificere sig til at få su som hjemmeboende. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge ordføreren, hvordan Socialdemokratiet og regeringen er kommet frem til grænsen på 710.000 som indkomst for den samlede husstand som definerende som højt lønnet og egentlig også, hvordan man har valgt at starte beskæringerne allerede på indkomster på samlet set 410.000 i en husstand.

Kl. 09:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:43

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg mener ikke, at vi har defineret de 710.000 som højt lønnet. Jeg mener, at der er en, som jeg forstår det, eksisterende grænse i det knæk på, hvornår man aftrapper su'en for hjemmeboende, som ligger på 710.000. Og så er det lovgivningsmæssigt nemmere, kan man sige, at lægge grænsen der. Men jeg kommer ikke til at sige, at det er højt lønnet, hvis to mennesker tjener 710.000. Det giver jo sig selv, og det mener jeg sådan set heller ikke der er nogen der har sagt.

Kl. 09:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 09:43

Leila Stockmarr (EL):

Jeg husker ikke ordret, hvad finansministeren var ude at sige, men jeg mindes klart, at det var den klare besked, og det var, at det var de hjemmeboende børn, som jo er over 18 år, af dem, der tjente meget, der skulle rammes af det angreb på su'en.

Jeg vil også gerne anerkende, at regeringen nu har åbnet op for, at man vil undtage op mod 12.000 hjemmeboende studerende, der har varige funktionsnedsættelser. Kunne Socialdemokratiet, når vi skal forhandle finanslov, være åben over for at se på, om andre grupper kunne undtages det her angreb, eller om man vil arbejde på at bringe den her grænse for, hvornår man er højt lønnet eller lavtlønnet og skal rammes af det her, lidt op?

Kl. 09:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:44

Kaare Dybvad Bek (S):

Det er klart, at det jo er en forhandling, vi går ind i med et åbent sind, og det er jo en diskussion, vi skal have. Men jeg synes nu også,

der meget stor forskel på det, jeg hører ordføreren referere og sige – at tjene meget er noget andet end at være højt lønnet. Jeg tror, det er vigtigt at være præcis i forhold til det. Man kan jo godt tjene meget, hvis man eksempelvis er alene med sine børn og måske endda er deltidsansat og tjener 710.000; så har man jo faktisk en relativt høj timeløn, hvis det er den situation, man er i. Så jeg mener, at der er nogle i den gruppe, som godt kan have en høj løn pr. time, uanset om man samlet har 710.000 i husstanden.

Kl. 09:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 09:44

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak. Her i København har man i dag åbnet et helt ny skole, og det var også tiltrængt, fordi der var elever, som skulle modtage undervisning i det, man vist kalder skurvogne. Så det er jo dejligt, at der er luft i budgettet til at lave en helt ny skole her lokalt, og det er rigtig positivt.

Men det, som vi i Danmarksdemokraterne undrer os over, er, at man så i mellemtiden er ved at lukke skoler andre steder. F.eks. har man i Lolland Kommune vedtaget et budget, hvor man altså lukker to skoler. Hvis man gerne skulle sikre nogle gode forhold både her i København, i hovedstaden, men også rundtomkring i resten af landet, så er det jo meget ringe, at man fra regeringens side kommer med en politik, som ikke viser sig at være en redningskrans til de små skoler, også i vores landdistrikter. Hvordan har den socialdemokratiske ordfører det med det?

Kl. 09:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:45

Kaare Dybvad Bek (S):

Der er ingen tvivl om, at når jeg ser på Lolland Kommunes økonomi og den situation, man er i, så får jeg det skidt med det. Der er et problem i forhold til det udligningssystem, vi har i dag, hvor de kommuner, som har mange sager på det specialiserede socialområde, har svært ved at få deres budgetter til at hænge sammen. Det er ikke alle kommuner, der har det, men der er i hvert fald nogle kommuner, der har det, bl.a. Lolland Kommune, og det skal vi selvfølgelig løse.

For det er da uholdbart, at man år efter år skal søge om særtilskud for at få sin grundlæggende økonomi til at hænge sammen. Det er jo derfor, vi i regeringsgrundlaget har lagt op til, at der skal laves en udligningsreform for de kommuner. Indtil da har vi sagt: Okay, vi giver en hjælpende hånd på 0,5 mia. kr. til de skoler, som ligger i bl.a. landdistrikterne, og som risikerer at lukke. For det er klart, at det er grundlæggende velfærd, at man også har en ordentlig skole, man kan sende sine børn hen til.

Kl. 09:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 09:46

Marlene Harpsøe (DD):

Der er nogle børn, der nu får rigtig, rigtig langt til skole, og det kan jo være meget svært for en familie at få hverdagslivet til at hænge sammen, når man får så langt til skole. Regeringen kommer med et forslag, som man bare må sige ikke kom i tide. I Danmarksdemokraterne har vi jo afsat 500 mio. kr. til det her område for længe siden. Hvorfor nøler regeringen? Hvorfor nøler Socialdemokratiet med at

redde de små skoler ude i landdistrikterne, herunder de to skoler, Østofte og Søllested Skole på Lolland?

Kl. 09:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:47

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg synes ikke, vi nøler med det. Jeg synes, vi grundlæggende har lavet et regeringsgrundlag, hvor vi også giver penge til kommunerne bredt set. Nu bliver Lolland nævnt, og det mener jeg der er god grund til, men der er jo også andre kommuner, som ikke ligger lige så langt fra de store byer, og som også har store udfordringer med at få økonomien til at hænge sammen, og dem understøtter vi, fordi det er vigtigt. Samtidig siger vi, at der i den udligningsreform er nogle huller, som ikke bliver løst. Det bliver løst for mange kommuner. Det bliver løst for Guldborgsund Kommune, for Slagelse og for mange af de nordjyske kommuner, men der er nogle kommuner, som er særligt ramt, bl.a. Lolland Kommune, og det skal vi selvfølgelig håndtere.

Kl. 09:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Fru Mathilde Hjort Bressum.

Kl. 09:47

Mathilde Hjort Bressum (V):

Tak for det. I efterårsferien kunne jeg læse i Børsen, at danske iværksættere har skabt omkring 22.000 arbejdspladser og også værdier for 280 mia. kr. Det er desværre ikke bare i Danmark, fordi de jo har valgt at skalere deres forretning og de også er rykket ud over danske landegrænser. Det betyder ultimativt set, at det er en vækst og en innovation, som man går glip af i Danmark. Det skulle man jo tro var noget af det som regeringen ville gøre alt for at lave om på.

I stedet for konstaterer jeg, at vi nu har en regering, som i sit finanslovsforslag også lægger op til at halvere momsfristen fra omkring 40 dage til 20 dage for alle danske virksomheder, også den lille iværksætter, som ikke har en buffer at tage af. Nu kommer fristerne til at lande midt i påsken, i sommerferien og i juleferien, og det giver ultimativt set også en bureaukratisk spændetrøje for rigtig mange mindre virksomheder. Jeg vil gerne høre ordføreren, om man synes, det er fair for landets iværksættere.

Kl. 09:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:48

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg køber ikke den grundlæggende fortælling, som mange borgerlige turnerer med, om, at Sverige, som er det land, hvor der er mange iværksættere, skulle være en mere velfungerende økonomi end Danmark. Man har en lavere indkomst pr. borger, og man har generelt en lavere produktivitet pr. time, end vi har i Danmark, og jeg mener, at vi fungerer bedre. Men det betyder jo ikke, at vi ikke kan gøre det bedre eksempelvis for iværksættere. Det er jo derfor, vi også lægger op til forbedringer for en aktiesparekonto, og at flere skal kunne investere i iværksættere for deres pensionsmidler, eller hvad man ellers har lyst til at putte i det.

Så jeg synes ikke, det er rigtigt, at vi ikke gør noget for iværksættere. Men det er klart, at der kan være nogle af de forslag, som vi har, som måske er problematiske, eller hvor der bliver rejst et flag i forhold til det, og så synes jeg da, at Venstre skulle komme hen til

finanslovsbordet og sige, at her har vi noget, som vi synes skal gøres bedre.

Kl. 09:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:49 **Kaare Dybvad Bek** (S):

Jeg synes, at der er mange ting, der skal gøres i forhold til Arbejdstilsynet. Jeg synes, at vi først og fremmest skal sørge for, at de selvfølgelig er til stede på mange arbejdspladser, men også ud fra en betragtning om, at det er *nogle* steder, det er værst, og Arbejdstilsynet har for mig at se deres speciale i forhold til at kontrollere fysiske arbejdsforhold og i forhold til at forstå, om man har faldsikring, og om ens kontor og ens butik er indrettet på en måde, hvor folk ikke kommer til skade og folk ikke løfter mere osv. end det, der egentlig er lovligt. Altså, de ting er for mig at se Arbejdstilsynets kernekompetence; det er der, hvor man er allerbedst. Der var jeg selv med til som beskæftigelsesminister at skærpe f.eks. de langvarige tilsyn med byggepladser, hvor rigtig mange og vel langt de fleste ulykker sker på det danske arbejdsmarked, og det synes jeg man skal intensivere. Vi har selv givet nogle meget håndfaste værktøjer: mulighed for at lave byggepladsstop på de enkelte entrepriser og mulighed for, at vi kommer til at indføre id-kort på alle byggepladser. Det er over 100 mio. kr. Så jeg mener, at det er kerneopgaven for Arbejdstilsynet, som skal styrkes.

Kl. 09:49

Kl. 09:52

Mathilde Hjort Bressum (V):

Men ordføreren svarer jo så ikke på det spørgsmål, som jeg stiller. Så jeg tillader mig at spørge om det igen. Det, som det her forslag kommer til at betyde, er jo, at den lille iværksætter nu kommer til at skulle have penge ud af kassen 3 uger tidligere og også kommer til at skulle bruge sin sommerferie på at nå momsfristen. Det er jo præcis den iværksætter, som man gerne vil holde fast i inden for danske landegrænser, altså den mindre iværksætter.

Er det fair, at man fremadrettet kommer til at lægge den iværksætter i den her bureaukratiske spændetrøje – ja eller nej?

Kl. 09:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:49

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg er ikke sikker på, at det er en bureaukratisk spændetrøje, sådan som ordføreren siger. Men det er klart, at hvis der er noget, hvor Venstre sidder og tænker, at her burde vi gøre det på en anden måde – iværksætterne bliver ramt, det er vigtigt for os – så synes jeg da, at man skal komme hen til finanslovsbordet og tage den diskussion. For der er ikke noget, der er mejslet i granit fra vores side, når det kommer til de her ting.

Kl. 09:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Den næste er fru Victoria Velasquez. Værsgo.

Kl. 09:50

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Faktisk har SMV Danmark jo bedt om, at de små erhvervsdrivende ikke skal bruges som en kassekredit, så det kunne jo være noget, man kunne sikre, altså at det ikke kun er staten, men at det faktisk er hele vejen rundt, at man skal stoppe med det. Men det, jeg gerne vil spørge ind til, er, at ordføreren kommer ind på udenlandsk arbejdskraft i sin tale, og ordføreren ved, at det er noget, vi er meget optaget af i Enhedslisten, nemlig at der ikke er nogen, der skal udnyttes, og at vi også har sikret et flertal for lovgivningen sammen i forhold til nogle af de helt grove eksempler, hvor det direkte har været menneskeudnyttelse eller menneskehandel. Men et godt arbejdsmiljø spænder rigtig bredt. Det er jo ikke kun de helt grelle sager; det er også rigtig meget i hverdagen, som skal sikre, at der ikke sker ulykker, og sikre, at der ikke er den nedslidning, som betyder, at man senere får brug for seniorpensionen, og sikre, at nogle af dem, som egentlig har ret til Arne-pensionen, ikke gør brug af den, fordi de faktisk er glade for deres arbejde og kan holde til det. Men det er sådan, at den tidligere regering stod og skulle skære over 100 mio. kr. på Arbejdstilsynet. Det er jo rigtig godt, at den her regering ikke vil gøre det næste år, men vi har allerede problemet i 2028. Hvad tænker ordføreren at vi skal gøre der?

Kl. 09:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Tak! Ordføreren.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 09:52

Victoria Velasquez (EL):

Vil Socialdemokratiet så være med til at sikre, at vi faktisk fortsætter det niveau, som var historisk højt, og som vi sikrede, sidst Enhedslisten var parlamentarisk grundlag, i 2028, 2029 og 2030, så vi ikke kommer til at skulle se en fyringsrunde i Arbejdstilsynet? Og vil Socialdemokratiet arbejde for, at vi ikke kommer til at se en situation, ligesom vi gjorde med den tidligere regering, hvor det statslige arbejdsprogram og andre ting betød nedskæringer i Arbejdstilsynet, men at man faktisk nu sørger for, at vi skal have et stærkt arbejdstilsyn, og at vi skal sikre stærke tillidsvalgte ude på arbejdspladserne, og at vi skal sikre, at der ikke kommer til at være besparelser på arbejdsmiljøet?

Kl. 09:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 09:53

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg synes, at vi skal løse vores arbejdsmiljøproblemer der, hvor det er bedst, og til det fysiske arbejdsmiljø mener jeg det er Arbejdstilsynet som er bedst. Men jeg synes, man skal være åben for at sige: Kunne man i forhold til det psykiske arbejdsmiljø f.eks. lægge en større del ud til arbejdsmarkedets parter, og kunne arbejdsmiljørepræsentanter, som er valgt, og som er uddannet i fagforeningerne, være med til også at løfte den opgave i højere grad end en, der kommer en gang hvert andet år og laver et tilsyn? Så på den måde vil jeg ikke love, at der ikke på en måde kan blive færre medarbejdere i Arbejdstilsynet, for hvis det betyder, at man får en bedre indsats f.eks. for psykisk arbejdsmiljø, mener jeg, at det ville være et fremskridt.

Kl. 09:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så når vi kun en mere inden for tiden, og det er hr. Pelle Dragsted. Værsgo.

Kl. 09:53

Kl. 09:56

Pelle Dragsted (EL):

Jeg fik næsten lyst til at fortsætte ad det spor, altså i forhold til at det ikke skulle blive dårligere af, at der kommer færre besøg fra Arbejdstilsynet; det vil jeg nok sætte spørgsmålstegn ved. Det er vigtigt, at vi opretholder det stærke kontrolpres, der er. Men jeg vil egentlig spørge om noget helt andet.

Vi er jo meget stolte af fra Enhedslistens side, at vi sammen med regeringen har sagt, at vi vil gøre kollektiv transport gratis for børn og for de unge op til 22. Vi glæder os til at få det gennemført på den her finanslov.

Men der er jo den udfordring, som mange har peget på, at der desværre er mange steder i landet, hvor der ikke kører nogen busser. Selvfølgelig får de unge stadig væk glæde af at kunne tage toget dér, hvor der heller ikke kører busser, men det er jo et kæmpe problem, f.eks. for unge mennesker, der ikke kan komme ind til deres ungdomsuddannelse.

Derfor har vi været ude med et forslag fra Enhedslistens side om at indføre en slags befordringsgaranti eller transportgaranti til ungdomsuddannelser, ligesom vi kender i dag på folkeskoleområdet. Så jeg vil bare høre, hvor ordførerens parti stiller sig på det forslag.

Kl. 09:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:54

Kaare Dybvad Bek (S):

Først vil jeg sige i forhold til arbejdsmiljøet, at man kan jo sagtens få en bedre kontrol. Indtil for nylig skulle man kontrollere, om der er en skriftlig rygepolitik hængt op alle steder. Den type besøg kan man jo godt fjerne, uden at man for alvor svækker arbejdsmiljøet. Især hvis man så investerer i, at arbejdsmarkedets parter og de arbejdsmiljørepræsentanter, der er, bliver bedre og bliver stærkere og får en større indflydelse på det. Det mener jeg er en helt rimelig ting at kunne gøre.

Så vil jeg sige i forhold til busserne: Jeg vil gerne se, hvordan sådan en garanti skulle hænge sammen. Altså, der er jo mennesker, som bevidst vælger at bosætte sig meget langt ude på landet, endda på småøer. Hvis man bor på Sejro f.eks., vil man så også skulle have en transportgaranti til en skole på Sjælland, eller hvis man bor yderst på Sjællands Odde eller på andre halvøer, vil man så også skulle have en transportgaranti? Det tror jeg bare kan ende med det, som man også har haft tidligere, nemlig store dieselbusser, som kører rundt med lige så mange passagerer, som der er chauffører.

Kl. 09:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:55

Pelle Dragsted (EL):

Jeg vil sige, at grundlæggende er det da min og Enhedslistens holdning, at uanset hvor du bor i det her land som ung, så skal du have mulighed for at tage en ungdomsuddannelse. Vi kan se, at folk ude i landdistrikterne i lavere grad tager en ungdomsuddannelse, og det er jo ikke bare et problem for den enkelte, men for os alle sammen.

Det er jo ikke sikkert, at det behøver at være store dieselbusser, som står for den her befordringsgaranti. Vi er sådan set meget åbne for at kigge på en meget fleksibel løsning, men grundlaget skal være, at der skal være en ret til, at man faktisk kan komme hen på sin erhvervsskole eller sit gymnasium.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 09:56

Kaare Dybvad Bek (S):

Igen vil jeg sige, at det jo handler meget om, hvordan man indretter det. Jeg mener, at hvis man bosætter sig på en gård meget, meget langt fra alle øvrige bysamfund, så har man valgt at være i en situation, hvor man selv kører sine børn til f.eks. gymnasium eller til erhvervsskole.

Jeg mener også, at når man snakker om erhvervsskoler, må man sige, at der jo er nogle uddannelser, som kun ligger bestemte steder i landet. Hvis du skal være butiksslagter, kan du blive det i Roskilde eller Holstebro, men det er vel ikke meningen, at man skal køres fra Sønderjylland de to steder hen. Så meget af åbenheden over for den model afhænger af, præcis hvordan den er skruet sammen.

Kl. 09:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ikke tid til flere korte bemærkninger, hvis vi skal overholde tiden, og det skal vi.

Nu har systemet brug for en genstart, og det vil sige, at vi holder en pause til 10 minutter over 10, og den første, der skal være klar heroppe efter pausen, er fru Sofie Lippert fra SF. Vi holder en pause.

Mødet er udsat. (Kl. 09:57).

Kl. 10:08

Forhandling**Første næstformand (Leif Lahn Jensen):**

Mødet er genoptaget, og vi krydser fingre for, at alt går efter planen med systemet.

Den første er fru Sofie Lippert fra SF, velkommen.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Sofie Lippert (SF):

Tak. Hvis der er ét ord, vi efterhånden har brugt ret meget i den her regering, så er det balance. Faktisk har vi brugt ordet så meget, at en journalist på Berlingske for nylig skrev, at min partiformand, fru Pia Olsen Dyhr, havde sagt det mindst fem gange under et enkelt interview, og man kan også se det i den her finanslov. For vi overtog ikke en økonomi, hvor der lå en masse milliarder og ventede på os. Kassen er ikke bundløs. Der skal prioriteres, hvis vi skal styrke vores forsvar, velfærd, skoler og landdistrikter, og det er vi fast besluttet på at gøre.

Som vores finansminister har formuleret det, ret klogt, synes jeg, skal vi ikke bare spørge, hvad vi har råd til at investere i. Vi skal mindst lige så meget spørge, hvad vi har råd til at lade være med at investere i. Det spørgsmål er vigtigt for mig. For det gør sådan set op med den måde, vi normalt taler om økonomi på.

Det er selvfølgelig nemt at se udgiften ved at ansætte en ekstra pædagog, investere i folkeskolen eller afskaffe brugerbetaling i sundhedsvæsenet; den står lige der i regnearket. Det er sværere at sætte tal på, hvad det koster, hvis vi lader være. Hvis mistrivsel får lov at brede sig fast, hvis sygdom udvikler sig, selv om vi kunne have grebet ind tidligere, eller hvis vi sender miljøregningen videre.

For mig er noget af det vigtigste, vi gør i politik, ikke bare at reparere, når noget er gået galt, men at sætte ind i tide, mens vi stadig kan gøre en forskel. Vi skal forebygge, før problemerne vokser sig større. Derfor er jeg også glad for, at vi med finansloven tager hul på den nye forebyggelsesfond. Det er et konkret eksempel,

men tanken er meget større end fonden. Den går igen i mange af de valg, vi træffer med det her finanslovsforslag.

Det gælder ikke mindst vores børn og unge. De seneste PISA-resultater har endnu en gang vist, at alt for mange børn ikke lærer at læse og regne godt nok. Samtidig ved vi, at alt for mange børn ikke trives i skolen, og de to ting hænger jo sammen. Det er svært at have lyst til at gå i skole, hvis man hele tiden føler, at man er bagud, eller hvis der aldrig rigtig er ro i klassen og man ikke føler sig som en del af fællesskabet.

Det løser vi ikke bare med nye reformer, mål og krav. Der skal flere pædagoger og lærere til, som har tid til at hjælpe det barn, der har svært ved at følge med, som kan skabe ro om undervisningen, og som kan sikre, at alle børn både lærer noget og har det godt i folkeskolen.

Derfor afsætter vi mindst 1,1 mia. kr. om året fra 2027 til 2030 til Børnens Danmark. Det er første skridt mod det større og varige løft af vores dagtilbud og vores folkeskoler, som vi har aftalt i regeringsgrundlaget.

Selvfølgelig gør vi det først og fremmest, fordi børn fortjener en god skole og en god barndom. Men det er også klogt at sætte ind tidligt. Den elev, der stille og roligt begynder at blive hjemme om morgenen, bliver ikke bedre hjulpet af, at vi venter, til fraværet har vokset sig til måneder. Og et barn, der aldrig rigtig får lært at læse, tager den udfordring med sig videre i livet.

Når børnene bliver ældre og skal ud på egen hånd, skal de også have ordentlige forudsætninger. Derfor tager vi også hul på gratis kollektiv transport for unge under 22 år, så din mulighed for at komme rundt til uddannelse, fritidsjob og fritidsinteresser ikke afhænger af pengepungen. Og vi retter op på en mærkelig forskel i boligstøtten, så studerende på kollegier med fælles køkken også kan få støtte.

Også i sundhedsvæsenet prioriterer vi forebyggelsen. Vi tager hul på gratis tandpleje for bl.a. førtidspensionister og udsatte grupper og afsætter 600 mio. kr. det allerede i 2027. Det handler både om, at mennesker skal kunne få behandling, når de har ondt, men det handler også om at kunne komme til tandlægen, mens et lille hul stadig kun er et lille hul, i stedet for først, når problemet kræver en langt større behandling. For tænder er altså en del af kroppen, også selv om vores velfærdssystem i mange år ikke har behandlet det som sådan.

Og så skal et stærkt velfærdssamfund være der hele livet, for der er en verden til forskel på livet som pensionist. Nogen går på pension med en god opsparing og masser af luft i økonomien, mens andre skal vende hver eneste krone. Derfor forbedrer vi økonomien for de pensionister, der har mindst, med 1.000 kr. hver måned.

Den ulighed handler heller ikke kun om bankkontoen. Vi kommer frem til pensionsalderen efter vidt forskellige arbejdsliv. Nogle kan sagtens arbejde længe og har lyst til det. Andre har stået op klokken 5, løftet tungt eller haft et arbejde, der har slidt på kroppen i årtier.

Kl. 10:15

Vi når ikke pensionsalderen med den samme økonomi, den samme krop eller de samme muligheder. Derfor styrker vi også ordningen for tidlig pension, så den ikke udhules af den stigende pensionsalder. Alle disse tiltag er eksempler på, at vi vender den økonomiske tankegang på hovedet, men vi holder stadig balancen.

Det er selvfølgelig heller ikke ligegyldigt, hvordan vi betaler for alle de investeringer. For der er noget skævt ved et skattesystem, hvor man kan få en stadig større fordel, jo mere, man ejer, eller jo større en formue, man er født til at arve. Derfor er jeg glad for, at vi nu sætter et loft over rentefradrag. Jeg har nemlig svært ved at se rimeligheden i, at fællesskabet skal give et større skattefradrag, jo flere millioner man har råd til at låne til sin bolig.

For langt de fleste boligejere gør ændringen ingen forskel. Loftet rammer først, hvis udgifter på over 150.000 kroner om året som enlig og 300.000 kroner som ægtepar. Det vil særlig ramme boligejere i hovedstadsområdet, især nord for København, og i min egen hjemby, Aarhus, mens kommuner som Langeland og Lemvig, der ikke har nydt godt af de store stigninger i boligpriserne, stort set går fri.

Vi gør også arveafgiften mere progressiv. Selvfølgelig må man gerne arve efter sine forældre. Men der er stor forskel på at arve nogle hundredtusind kroner og på at arve en formue på mange millioner. Derfor hæver vi bundgrænsen til 566.000 kr., mens de allerstørste boer, dem, der er tocifrede millioner værd, skal betale lidt mere.

Jeg synes, det er en rimelig måde at finansiere vores fælles investeringer på. For vi skal være et samfund, hvor det betyder mere, hvad man selv kan og gør, end hvor stor en formue ens forældre har, og hvor dem, der har fået mest ud af de stigende boligpriser og voksende formuer, også bidrager til, at vi alle sammen får del i fremgangen.

Men der er en balance mere, vi skal have styr på. Nemlig balancen mellem os, der er her nu, og dem, der kommer efter os. Derfor skal vi passe på vores drikkevand, vores natur og vores klima, mens vi stadig har muligheden.

Vi vil nu beskytte vores drikkevand med et nationalt sprøjteforbud på de sårbare områder, og vi styrker kontrollen med dyrevelfærd på markant. Igen handler det grundlæggende om at handle, før skaden er sket, i stedet for først at reagere bagefter.

Jeg har godt bemærket, at der er dele af blå blok, som indimellem bliver lidt forarget, når SF har fejret de her grønne fremskridt, vi får gennemført. Men helt ærligt, hvis vi ikke må glæde os, når noget, vi har kæmpet for i årtier, faktisk bliver til virkelighed, hvornår må man så?

Jeg er virkelig glad for, at vi nu beskytter vores drikkevand bedre, giver naturen mere plads og sikrer langt bedre forhold for dyrene i landbruget. Det betyder jo selvfølgelig ikke, at vi er færdige, faktisk langtfra. Men politik handler jo også om faktisk at flytte noget, og så må man godt glæde sig et øjeblik, når vi tager den lille skridt.

Finanslovsforslaget hedder »Et stærkere forsvar af Danmark - et styrket Danmark at forsvare«. Vi lever i en mere usikker verden, og derfor skal Danmark selvfølgelig også bruge de penge, der skal til, for at vi kan forsvare os. med den her finanslov styrker vi det Danmark, vi forsvare. Et Danmark med en folkeskole, vi kan være stolte af, hvor man kan få hjælp, når man bliver syg, og hvor et langt og hårdt arbejdsliv kan ende med en tryk alderdom. Et Danmark, hvor vores børn og børnebørn kommer til at kunne drikke vand fra hanen uden at bekymre sig om, hvad der er sprøjtet ud på markerne oven over, og hvor vi giver mere natur videre, end vi selv overtog.

Faktisk er den her finanslov på et ret afgørende punkt helt ude af balance. For den investerer massivt i vores fælles velfærd, og den flytter os fremad på nogle af de grønne kampe, SF har kæmpet i årtier. Den tipper ganske enkelt i en rød og grøn retning. Det er en rød og grøn finanslov, og det er vi i SF rigtig stolte af.

Kl. 10:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Vi går i gang med spørgerrækken. Den første er fru Stephanie Lose. Værsgo.

Kl. 10:18

Stephanie Lose (V):

Tak for det. Med den her finanslov lægger regeringen jo op til at bruge penge på, at unge kan gå ned at tage den bus, det tog eller den metro, der findes, og gøre det uden at skulle betale for det, for at sikre såkaldt gratis kollektiv transport til unge rundtomkring i landet. Jeg er lidt nysgerrig på noget. Nu taler ordføreren jo meget

om vigtigheden af at prioritere. Hvad synes ordføreren egentlig er vigtigst? Er det, at alle de, der har bus og tog rundt om hjørnet, kan gå ned at tage med, uden at det koster noget, eller er det, at der faktisk er nogle rundtomkring i landet, som ikke har adgang til busser og tog, som får en bedre mulighed for at køre i en bus eller et tog?

Kl. 10:19

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:19

Sofie Lippert (SF):

Jeg synes sådan set, begge dele er enormt vigtigt. Jeg synes, det er enormt vigtigt, at vi forbedrer den kollektive transport, især i landdistrikterne. Jeg synes, det er enormt vigtigt, at flere får adgang til en transportløsning, som ikke nødvendigvis er at have egen bil. Jeg synes også, det er vigtigt, at hvor mange penge man tjener ikke er afgørende for, hvor meget man kan komme rundt. Det er det især, når man er ung, fordi vi også ved, at nogle af vanerne sætter sig tidligt. Det er der, man får vanen med at tage bussen. Det er rigtigt, at bussen skal være der. Det skal vi helt klart også investere i. Men jeg synes, det er en rigtig god idé både at kigge på pris og tilgængelighed.

Kl. 10:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:20

Stephanie Lose (V):

Anerkender ordføreren, at regeringen er undervejs med at gøre busser og tog gratis i en tid, hvor man samtidig i dele af landet, f.eks. i Vestjylland og i Nordjylland, peger på, at der er flere og flere steder, hvor kommuner og regioner siger, at de er i gang med at skulle lukke busruter, og at de har svært ved at opretholde busruterne, og hvor der er færre busser, end der var før? Er det så en rigtig prioritering at gøre det gratis der, hvor de er i forvejen, uden at sørge for, at der kommer flere der, hvor de ikke er?

Kl. 10:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:20

Sofie Lippert (SF):

Jeg mener ikke, at vi gør det uden at sørge for, at der kommer flere. Det er jo bl.a. noget af det, vores by-, land- og transportminister er meget optaget af og allerede har sendt nogle penge ud til i år, og det er noget, vi som regering er meget optaget af, altså at der skal være transportløsninger i hele landet. Så jeg ser det som en både-og, for vi er nødt til at køre både-og, når vi snakker kollektiv transport, hvis vi faktisk skal sikre, at ens mobilitet ikke er afhængig af, om man selv har en bil.

Kl. 10:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det hr. Anders Vistisen.

Kl. 10:21

Anders Vistisen (DF):

Jeg tror, noget af det, der lider skade i de her år, er tilliden mellem befolkningen og politikere. Jeg har stået til rigtig mange debatter rundtomkring på landets gymnasier, hvor jeg er blevet fortalt af kandidater fra SF og også folk, der har været så heldige at blive valgt her i salen, at det var de onde mennesker på højrefløjen, der

ville skære i deres su. Nu fjerner man så hjemmeboende su i en SF-ledet regering. Det synes jeg på mange måder er et tillidsbrud, man har skabt over for de vælgere, hvortil bl.a. SF's formand jo for nogle år siden stod og sagde, at det her var »en kerneværdi« i vores velfærdssamfund.

Er ordføreren fra Socialistisk Folkeparti enig med sin finansminister i, at hvis man har en husstandsindkomst på 720.000 kr., så er man velhavende og højtlønnet? Er man ydermere enig i, at når man starter udtrapningen af den hjemmeboende su allerede fra 420.000 kr., så er det udtryk for den sociale profil og retfærdighed, som Socialistisk Folkeparti gerne vil være kendt for?

Kl. 10:22

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:22

Sofie Lippert (SF):

For det første er jeg glad for at høre, at det her er en SF-ledet regering. Den nyhed tror jeg Pia Olsen Dyhr vil sætte pris på!

Men for det andet vil jeg sige, at der ikke er nogen tvivl om, at SF ikke ønsker at skære i su'en. Det her er en del af et kompromis, og jeg mener, at når man kigger på nogle af de forslag, der var oppe i valgkampen omkring forandringer i su'en, så er det her en markant mindre forringelse.

Når vi snakker om de konkrete grænser, er det jo nogle grænser, der er opstået, dengang Dansk Folkeparti sad med i su-forligskredsen, og man lavede reformen, tilbage da jeg gik i gymnasiet i 2013, og man valgte, at de her grænser er grænserne for knækkene. Det var der, man valgte – bevarer, det er blevet PL-reguleret siden – at 420.000 kr. var grænsen for, hvornår man måtte få den højeste sats. Derfra kommer der så et fald, hvor man langsomt aftrapper ned til den laveste sats, hvor grænsen var 710.000 kr. Det er jo de grænser, som fortsat kommer til at gælde. Forskellen er, at nu siger vi, at den laveste sats er 0 kr. i stedet for de ca. 1.000 kr., den var før.

Kl. 10:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:23

Anders Vistisen (DF):

Jeg tror, rigtig mange oplever det som en forskel at gå fra at få su til ingen su at få. Men det, jeg bemærker, er, at ordføreren ikke forholder sig til spørgsmålet. For man sidder jo i regering. Man må jo selv om, hvordan man laver de her grænser. Man kunne have kæmpet for, at det skulle ramme mindre socialt skævt. Det er finansministeren, der siger, at det her vil ramme de højtlønnede. Vi taler om, at det rammer familier, hvor en mor eller far kan være på førtidspension eller på dagpenge. Er det socialt retfærdigt? Er det rimeligt? Er det det, SF gerne vil være kendt for i deres regeringsdeltagelse, altså at lave den her massakre på den hjemmeboende su?

Kl. 10:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:23

Sofie Lippert (SF):

Der er ikke nogen tvivl om, at for SF er det vigtigt, at det her er socialt balanceret. Det er netop derfor, det har været vigtigt for SF, at vi ikke afskaffer hele den hjemmeboende su, men at dem, der har mindst, fortsat modtager su, at vi ikke skærer i den udeboende su, hvor det er folks sådan grundlæggende indkomstgrundlag, og at

vi holder alle dem, der modtager handicaptillæg, fordi de ikke kan arbejde ved siden af deres studier, helt ude af den her ændring.

Kl. 10:26

Kl. 10:24

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 10:24

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg vil gerne spørge til en af de sejre, som SF har fået – ikke et af de kompromiser, som SF er gået med til, men sejre. Og det er den her underlige fetich, som venstrefløjen har for, at unge mennesker i de større byer skal lade være med at tage cyklen og så hoppe på bussen i stedet for. Da det forslag kom ud, blev der interviewet unge mennesker, bl.a. en studerende fra Aarhus, som sagde, at nu kunne hun endelig lade være med at tage cyklen så meget og i stedet hoppe på bussen. Det så hun frem til.

Jeg har selv to sønner, der er vokset op i København, og jeg ved, hvad det er, der har fået dem til at gå ned at få cyklen lappet, når den er punkteret. Det er det, at de skulle betale for den offentlige transport i stedet for. Fremover vil unge mennesker som dem lade være med at lappe cyklen og så tage den kollektive transport i stedet. Hvorfor er det en sejr for venstrefløjen at få de unge i Odense, Aalborg, Aarhus og København til at hoppe på bussen og metron i stedet for at tage cyklen?

Kl. 10:25

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:25

Sofie Lippert (SF):

Nu har jeg selv læst i Aarhus, og jeg er også rimelig sikker på, at jeg gerne havde set en anledning til at tage bussen op ad Randersvej i stedet for cyklen, i hvert fald i regnvejr. Jeg tror grundlæggende på, at de fleste unge gerne vil dyrke motion og gerne vil tage cyklen, når det er det, der giver mening. Men jeg synes ikke, at det er meningsfuldt, at vi insisterer på, at det, der skal være det afgørende, er, at de ikke har råd til at tage bussen, hvis de skal til fritidsjob eller fritidsinteresser, og at de ikke har råd til at besøge deres familie i den anden ende af landet. Jeg synes ikke, det skal være økonomien, der er afgørende for det. Jeg synes sådan set, det er vigtigt, at vi sikrer lige vilkår, også for dem, der ikke har muligheden for at cykle.

Kl. 10:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:26

Ole Birk Olesen (LA):

Men det bliver jo omvendt, for cyklen er jo *ikke* gratis. Den skal både købes, og den skal vedligeholdes, og den skal lappes. Hvis man ikke selv kan finde ud af det, skal man have den til cykelhandleren. Det er jo *ikke* gratis med cyklen. Men SF vil gøre det gratis at tage bussen, så de ikke har råd til at tage cyklen. De har kun råd til at tage bussen, for den er gratis; det har SF sørget for. Det er da ikke godt. Det er da ikke en god udvikling for samfundet og for de unge mennesker, at de skal tage kollektiv transport i de større byer i Danmark i stedet for at hoppe på cyklen.

Kl. 10:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Sofie Lippert (SF):

Jeg synes, det er en god udvikling, at man kan tage den kollektive transport gratis, også selv om man ikke har mulighed for at tage cyklen. Altså, det er rigtigt, at der er masser af sunde, raske unge mennesker, og jeg forestiller mig, at mange af dem stadig gerne vil tage cyklen. Det er ikke nogen fornøjelse at sidde i en bus i den københavnske morgentrafik. Men for dem, der ikke har den mulighed, synes jeg det gør en kæmpe forskel. Og jeg synes, det gør en kæmpe forskel, når vi gør det gratis, at man også kan tage bussen på de længere distancer, for det *er* der, hvor økonomien kommer til at spille en rolle for, om man overhovedet kommer derhen, man gerne vil.

Kl. 10:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Rune Kristensen.

Kl. 10:27

Rune Kristensen (KF):

Tak. Regeringen vil jo gerne fjerne su'en for hjemmeboende, hvis forældre har en indkomst på over 710.000 kr. og gradvis for indkomster helt ned til 420.000 kr. Det må jo selvfølgelig være, fordi regeringen opfatter, at dem, som tjener mere end de her beløb, er velstillede og kan klare sig selv. Finansministeriet har omvendt oplyst, at omkring 20.700 børnefamilier var berettigede til børnechecken, selv om den ene forælder tjente over 1 mio. kr. om året. Og så var der varmechecken i 2022, som SF jo også var med til at beslutte. Her var husstandsindkomstgrænsen på 650.000 kr. Altså, man giver den ene hånd og tager med den anden hånd den ene dag, og den anden dag skal folk have hjælp, og den næste dag skal de kunne klare sig selv. Modsiger SF ikke sig selv?

Kl. 10:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:28

Sofie Lippert (SF):

Jeg mener ikke, at vi modsiger os selv. Når det her er en del af finanslovsforslaget, er det jo, fordi der skal findes finansiering, fordi der er store dele af det danske Folketing, der er optaget af, at vi øger arbejdsudbuddet. Vi har indgået det kompromis, fordi vi mener, at den samlede finanslov ser rigtig ud, og fordi vi er lykkedes med at sikre, at dem, der har mest brug for su'en, ikke bliver en del af det her – altså dem, der har forældre med de mindste indkomster, dem, der bor for sig selv og derfor lever af deres su, og dem, der ikke har mulighed for at tage et fritidsarbejde ved siden af og derfor modtager handicaptillæg.

Kl. 10:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:28

Rune Kristensen (KF):

Det er jo sådan, at cirka halvdelen af danskerne modtager penge fra staten hver måned, og det er jo ikke halvdelen af danskerne, der er svage. Som konservativ vil jeg jo gerne hjælpe de svageste endnu mere og lade alle andre klare sig selv.

Men jeg har altid undret mig lidt over socialisters tilgang til velfærdsydelse. Forestil dig, at vi gjorde det samme med udviklingsbistanden: Nu har vi givet til Etiopien og Nigeria, og så skal vi også give til Tyskland og til Holland. Derfor vil jeg spørge, om det

her med su'en er SF's opgør med universel velfærd og retten til de samme ydelser til alle.

Kl. 10:31

Kl. 10:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:29

Eva Flyvholm (EL):

Sofie Lippert (SF):

Det her er ikke et opgør med universel velfærd. Den hjemmeboende su har været differentieret i hvert fald i al den tid, jeg kender til, og Det Konservative Folkeparti har jo også været med til for de her ca. 13 år siden at sænke den hjemmeboende su markant for alle, hvis forældre tjener over 710.000 kr. Så det er ikke et opgør med nogen universel velfærd. Vi er meget optaget af, at alle, der står på egne ben, fortsat får en ordentlig su og fortsat får su til hele deres uddannelse.

Kl. 10:29

Tak for den tilkendegivelse. Det havde jeg også håbet at vi ville se ret ens på. Men jeg er i hvert fald også bekymret på skoleområdet. Der bliver lagt op til et løft af nogle af de allerdårligste skoler, men hvad så med alle de kommuner, som stadig væk kæmper? Hvordan sikrer vi finansieringen, så der ikke skal lukkes flere skoler rundtomkring? Det er det ene. Så er der også det, som nogle kommuner oplever, nemlig at man faktisk ikke må bruge pengene på grund af serviceløfterne. Jeg kunne også godt have lyst til, at det var noget, vi så på, når vi begynder at snakke udligning, så der faktisk bliver mere rum til også at bruge de penge, der er.

Kl. 10:32

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Eva Flyvholm.

Kl. 10:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:32

Eva Flyvholm (EL):

Mange tak for talen. Altså, jeg synes jo på mange måder, at det er en meget særlig situation, vi står i lige nu, hvor vi har et Danmark, der overordnet set er ret rigt, og et godt grundlag at lave finanslov på. Men samtidig er det bare ikke en virkelighed, man kan mærke rundtomkring i landet, fordi de kommunale budgetter er så ekstremt pressede. Jeg kommer selv fra Sorø, og der kan vi mærke det, og man kan sandelig også mærke det i andre kommuner som Næstved, Lolland, Slagelse osv.

Altså, vi har set, at der bare er blevet lukket skoler over hele landet. Vi har set, at hjemmeplejen ikke hænger sammen. Vi ser helt grundlæggende, at folk mange steder rundtomkring i landet heller ikke kan få de sociale tilbud, de har brug for. Det synes jeg jo er en kæmpe, kæmpe udfordring, for når vores velfærd ikke fungerer, er der rigtig mange ting, der ikke hænger sammen.

Derfor vil jeg gerne spørge: Hvad tænker ordføreren ligesom at vi kan gøre? For jeg synes ikke, det er nok at snakke kommunal udligning. Vi er faktisk nødt til at prioritere det, også i vores finanslov. Tak.

Kl. 10:30

Sofie Lippert (SF):

Når vi investerer 1,1 mia. kr. – 1,2 mia. kr. i et af årene – de kommende 4 år i folkeskolen og i børnene, er det jo netop for at sikre et bredt løft af folkeskolen og et løft af alle folkeskoler. Der er både nogle penge målrettet de skoler, som har det sværest, altså hvor eleverne præsterer dårligst ved prøverne, og der er også et løft målrettet de skoler, som er lukningstruede, og som har svært ved at overleve, alene fordi elevgrundlaget er meget småt, fordi der bor færre mennesker. Det er helt sikkert noget, vi skal arbejde videre på.

Kl. 10:33

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 10:33

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:30

Dennis Flydtkjær (DD):

I forhold til gratis kollektiv transport til unge under 22 år siger ordføreren, at det ikke må være økonomien, der er afgørende for, om man tager den kollektive transport. Jeg er faktisk ret sikker på, at det for mange unge mennesker og også ældre mennesker uden for de største byer ikke er økonomien, der er afgørende for, om de tager den kollektive transport. Det er, at der slet ikke er nogen busser. Bussen kører måske kun tre-fire gange på en hverdag. I weekenden kører den formentlig slet ikke.

Så i stedet for at sige, at det ikke er økonomien, der må være afgørende, burde det så ikke være afgørende, at der trods alt var en bus eller et tog? Hvorfor er det ikke den kamp, man har taget i SF og regeringen? For det er altså et forslag, der er præsenteret som noget, der skal skabe en bedre sammenhæng mellem land og by, og man foreslår, at der skal være gratis kollektiv transport for de unge mennesker i de store byer. Men jeg synes altså ikke, at det skaber ret meget bedre sammenhæng, når problemet er, at der ikke er nogen busser, eller at de kører meget sjældent. Så er SF's ordfører ikke enig i, at problemet ikke er prisen på den kollektive transport i landdistrikterne, men at der slet ikke er nogen busser?

Kl. 10:33

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Sofie Lippert (SF):

Tak. Det er jeg helt enig i. Det er afgørende, at vi sikrer, at velfærden er i hele landet, og at velfærden også er på et ordentligt niveau i hele landet. Det er jo også derfor, jeg er glad for, at økonomi- og indenrigsministeren lavede en kommuneaftale, der løfter de kommunale budgetter, hvilket jo også er en del af den her finanslov.

Men vi skal jo også gå længere end det. Der er elementer i den her finanslov, som handler om at hjælpe med at få fjernet asbesttage og om, at vi får et ordentligt løft af landsbyskoler, som enten er udfordret på økonomien eller står til at lukke. Jeg tror, det er fuldstændig afgørende for, at vi hænger sammen som land, at velfærden er med hele vejen rundt. Det er både noget, vi er optaget af med den her finanslov, men det er helt sikkert også noget, vi kommer til at være optaget af i de kommende år. For det er ikke i orden, at der er så stor forskel på, hvad det er for et velfærdssystem, man møder, når man bor forskellige steder i Danmark.

Kl. 10:33

Sofie Lippert (SF):

Jeg anerkender fuldt ud, at der er mange steder, hvor den kollektive transport kunne være meget bedre. Jeg anerkender ikke, at der ikke er busser uden for de større byer. Jeg var i Dronninglund i forgårs, faktisk indtil i går, og der går også busser.

Der er ikke nogen tvivl om, at vi skal forbedre den kollektive transport markant. Men de unge i Dronninglund bliver altså også glade for at kunne tage bussen gratis ind til Aalborg, hvis de skal på uddannelse, på en bytur, har brug for at komme til en fritidsinteresse eller skal møde nogle venner inde i Aalborg.

Det er vigtigt, at vi investerer i den kollektive transport. Det er vigtigt, at vi forbedrer den. Den er ikke god nok uden for de større byer. Det er der ikke nogen tvivl om. Men det er også vigtigt, at en teenager i Dronninglund har mulighed for at komme ind til Aalborg, og at det ikke er pengepungen, der skal afgøre, om man kan komme med til festen.

Kl. 10:34

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Dennis Flydtkjær (DD):

Det er jo rigtigt, at der er steder, hvor der er busser, men de kører bare utrolig sjældent. I weekenden kører de ofte slet ikke. For de unge mennesker er det så vigtigst, at de busser, der ikke kører, bliver gratis? Eller kunne det være vigtigere, at der kom nogle flere busser, som så gjorde, at man kunne komme ind til byen og vennerne en lørdag aften?

Altså, jeg synes, prioriteringen virker lidt skæv og lidt virkelighedsfjern. For den største udfordring rundtomkring i vores land er altså ikke prisen. Det er, at der slet ikke er nogen busser eller i hvert fald meget få busser. Så hvorfor er det ikke i den rækkefølge, man har taget prioriteringen? Først sørger man for, at der kommer nogle busser, og så kan man snakke om prisen bagefter.

Kl. 10:35

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:35

Sofie Lippert (SF):

Jeg synes godt, vi kan snakke om begge dele samtidig. Altså, jeg synes ikke, at det behøver at være sådan, at unge partout skal betale en masse penge, indtil vi får løst det og der er busser nok. Der er ikke nogen tvivl om, at det her er noget, vi skal investere i.

Det er også noget, vi har investeret i i år. Det er noget, transportministeren allerede har sendt penge ud til i år, på trods af at hun først trådte til i juni. Der er ikke nogen tvivl om, at det er et vigtigt obspunkt for den her regering. Men jeg synes også, det er vigtigt, og jeg synes, det er enormt privilegeret at sige, at prisen ikke er en barriere for unge mennesker.

Kl. 10:35

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 10:35

Lars Boje Mathiesen (BP):

Jeg er stadig væk helt oppe at køre over, at SF er i regering. Det er simpelt hen fantastisk. Altså, det er jo garant for topskattelettelser, når SF er i regering. Det var det også sidste gang, og nu er vi tilbage igen med SF i regering og topskattelettelser. Så på vegne af rigtig mange danskere, som betaler topskat, vil jeg sige: Tusind tak, SF.

Jeg forstår ikke, hvorfor de så putter med det til valgkampen og sådan nogle ting. Jeg synes måske, man skulle bruge det som slogan, at der kommer topskattelettelser, når SF kommer i regering.

Nå, men jeg kunne godt tænke mig at snakke om noget andet. Kunne ordføreren ikke lige nævne, hvad alle de positive elementer er ved at sænke selskabsskatten? For det gjorde SF også sidst, da man var i regering, og nu er man i regering igen, og så gudhjælpemig, om selskabsskatten ikke bliver sænket. Så kunne jeg ikke få ordføreren til at sige, hvad de positive effekter ved, at man sænker selskabsskatten, er?

Kl. 10:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:36

Sofie Lippert (SF):

Den primære positive effekt ved, at man sænker selskabsskatten, er jo, at virksomhederne forhåbentlig får bedre mulighed for at investere i bedre arbejdspladser, i et bedre arbejdsmiljø, i nyt udstyr og den slags.

Men når vi snakker om selskabsskat, har det vigtigste for SF jo ikke været at sænke selskabsskatten. Det har været, at erhvervslivet selv betaler, og det gør det med den her finanslov. Vi sanerer erhvervsstøtten for langt mere, end hvad vi sænker selskabsskatten for, og det er vigtigt for SF.

Kl. 10:37

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:37

Lars Boje Mathiesen (BP):

Ja, og kunne ordføreren også sige, hvad der er af positive effekter for f.eks. offentligt ansatte eller folk på offentlige ydelser, når man sænker selskabsskatten? For det har jo også påvirkning for dem.

Kl. 10:37

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:37

Sofie Lippert (SF):

Jeg ved ikke, om det har den store påvirkning for dem, når erhvervslivet selv finansierer sine selskabsskattelettelser. Altså, vi sikrer, at det er erhvervslivet selv, der får lov at betale lidt mere det ene sted og så til gengæld får en lettelse det andet sted. Det tror jeg ikke har alverdens betydning for en person på en offentlig ydelse.

Kl. 10:37

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Sophie Løhde.

Kl. 10:37

Sophie Løhde (V):

Først og fremmest synes jeg godt nok, at SF's ordfører taler udenom, når vi snakker om den kollektive transport i landdistrikterne. For der er jo ikke afsat nogen penge på det her finanslovsforslag, som SF er en del af, til kollektiv transport i landdistrikterne.

Formanden for Region Nordjylland var for bare et par dage siden ude at sige direkte, at de nu er nødt til at skære markant i den kollektive transport og lukke en masse busruter i landdistrikterne, fordi SF og regeringen ikke har prioriteret at afsætte penge. Så tillykke med, at der er nogen, der kan slippe for noget brugerbetaling inde i byerne. Det er bare trist for de unge, der nu kan se frem til, at der ikke kommer til at køre nogen busser.

Nå, men det, jeg gerne vil spørge ordføreren til, er hele demensområdet, som er et af de områder, vi i Venstre er meget optagede af at få løst. Vi har jo bl.a. foreslået, at vi inspireret af kræftområdet indfører egentlige pakkeforløb på demensområdet for mennesker med demens og deres pårørende. Derfor blev jeg utrolig skuffet, da jeg så regeringens finanslovsforslag, hvor der kun er afsat 170 mio. kr. i 4 år til demensområdet. Altså, hvordan kan man i ramme alvor mene, at man kan få en national demenshandlingsplan for de penge?

Kl. 10:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Ordføreren.

Kl. 10:38

Sofie Lippert (SF):

Det er jo altid sådan med sådan nogle forslag, at man kunne ønske sig, at der var flere penge til at løse et problem. Jeg tror, at når man ser de her 170 mio. kr., skal man se det, som at det er en vigtig prioritering for regeringen. Det er en vigtig prioritering for SF. Det er en vigtig prioritering for ældreministeren, at vi får lavet en demenshandleplan. Der er jo ikke en demenshandleplan. Den blev jo ikke lavet sidste år eller forrige år eller året før det, for den sags skyld. Så det her er jo en prioritet, hvor regeringen siger, at det vil vi gerne investere i.

Hvis vi sætter os ned og finder ud af, at 170 mio. kr. ikke er nok, forestiller jeg mig da, at regeringen sammen med Venstre godt kunne finde endnu flere. Men det her er da et sindssygt vigtigt sted at investere. Det betyder noget, ikke bare for alle de mennesker, der er ramt af demens, men også for alle de pårørende, som kender en, der er dement, og som i deres hverdag er påvirket af at have et familiemedlem, som flytter sig fra verden.

Kl. 10:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 10:39

Sophie Løhde (V):

I Venstre har vi jo foreslået, at vi afsætter 500 mio. kr. ekstra om året, vel at mærke varigt. Nu kommer man med et forslag om 170 mio. kr. om året i kun 4 år. Altså, undskyld mig, det er under 2 mio. kr. pr. kommune i Danmark. Det forslår jo overhovedet ikke i forhold til de enorme udfordringer, vi står over for på demensområdet. Det rækker jo heller ikke til, at man f.eks. kan indføre det forslag, vi er kommet med i Venstre, om at indføre et pakkeforløb for mennesker med demens og deres pårørende.

Kl. 10:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 10:40

Sofie Lippert (SF):

Jeg har en masse gode spørgsmål, når Venstres ordfører kommer på om lidt, om, hvordan Venstre vil finansiere alle de her gode tiltag. Men jeg mener helt oprigtigt, at når vi gør det her, handler det om, at vi synes, det er vigtigt. Når vi vælger at sætte 170 mio. kr. af, er det, fordi vi synes, det er vigtigt. Vi er klar til at forhandle. Vi er klar til at blive klogere på, hvad det er, der er brug for. Og vi er klar til at investere massivt i, at alle de utrolig mange mennesker, der er påvirket af demens, får et nemmere og bedre liv.

Kl. 10:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hr. Christian Kirk.

Kl. 10:40

Christian Kirk (DF):

Nu nævner ordføreren i sin tale alle de mange gode ting, SF vil gøre for folk. Det har vi så også skullet høre på under hele SF's tid i opposition. Jeg citerer fru Pia Olsen Dyhr: SF kæmper mod enhver forringelse af su'en. Ved en anden lejlighed lød det: Vi skal ikke pille ved su'en. Og ved en tredje lejlighed skrev hun: Hold nallerne væk fra su'en. Nu fjerner SF så su'en for over halvdelen af de hjemmeboende i Danmark. Hvordan hænger det sammen?

Kl. 10:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 10:41

Sofie Lippert (SF):

De citerer jo citater fra dengang, da Dansk Folkeparti sammen med resten af blå blok og den daværende regering skar 1 helt år af alle unge menneskers su. Det var unge mennesker, der boede ude og var afhængige af det her som deres indkomst.

Der er ikke nogen tvivl om, at hvis vi havde haft et rødt flertal og SF kunne få det hele, som vi ville have det, så havde det her aldrig været en finansieringskilde, vi havde valgt at bruge. Men det er et kompromis, og jeg mener helt oprigtigt, at det er en su-forringelse, hvor vi har taget højde for, at dem, der har allermost brug for su'en, ikke bliver ramt.

Kl. 10:42

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 10:42

Christian Kirk (DF):

De tre citater, jeg læste op i første omgang, er fra sidste valgperiode. Der sad Dansk Folkeparti også i opposition, så det er ret simpelt løgn. Jeg har været til utallige gymnasiedebatter, hvor repræsentanterne for SF gang på gang kunne stå og love, at man ikke ville gøre noget ved su'en, men at man rent faktisk ville hæve den, og at de borgerlige ville skære i den. Nu fjerner selv samme parti så su'en for over halvdelen af de hjemmeboende studerende. Hvilken troværdighed har SF fremadrettet?

Kl. 10:42

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 10:42

Sofie Lippert (SF):

Jeg sad i december 2023 sammen med fru Katrine Robsøe til en forhandling ovre i Uddannelses- og Forskningsministeriet, hvor regeringen kom med et forslag om at skære 1 helt år af su'en. Fru Katrine Robsøe og jeg sagde: Kan vi forhandle om det her? Det var der ikke stemning for. Vi blev smidt ud af forligskredsen, og Dansk Folkeparti, Konservative og Liberal Alliance indgik en aftale med den daværende regering om at tage 1 års su fra alle studerende.

Kl. 10:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Fru Leila Stockmarr.

Kl. 10:43

Leila Stockmarr (EL):

Tak til ordføreren for en god tale. Det er også dejligt at have et parti ovre i Transportministeriet, der prioriterer den kollektive transport. Det er i særdeleshed tiltrængt. Vi glæder os til at gøre den kollektive

transport gratis for unge, op til de bliver 22, sammen med regeringen. Men vi er jo selvfølgelig også enige i, at det jo ikke nytter noget, hvis bussen ikke kører. Så er der jo ikke noget gratis, man kan gå ind i f.eks. for at komme til sin uddannelse.

Vi kan se nogle blodrøde tal i udviklingen. I Struer og Lemvig er antallet af køreplantimer fra 2015-2026 faldet med over 40 pct., og vi kan se, at antallet af unge, der ikke tager en ungdomsuddannelse, er markant højere i landdistrikterne, end det er i de store byer. Vil SF i de kommende finanslovsforhandlinger være med til at se på, både hvordan vi gør den kollektive transport gratis, og hvordan vi styrker mobiliteten særlig i landdistrikterne og får genåbnet nogle busruter. Det har vi inderligt brug for.

Kl. 10:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:44

Sofie Lippert (SF):

Tak for spørgsmålet. Der er ikke nogen tvivl om, at den kollektive transport har det virkelig svært i landdistrikterne. Det er også noget, jeg selv har arbejdet sammen med spørgeren om, dengang vi kortvarigt begge to var transportordførere samtidig. Jeg er enormt optaget af, at vi finder en løsning.

Det var også derfor, vi allerede i år sendte 100 mio. kr. ud til det, og der er ikke nogen tvivl om, at vi skal arbejde på at finde en model, hvor kollektiv transport ikke er et byfænomen og ikke bliver det på sigt, men hvor vi faktisk får styrket, at ens mobilitet er, om ikke helt uafhængig, så i hvert fald mindre afhængig af, hvor man bor, end den er i dag, og end udviklingen peger i retning af lige nu.

Kl. 10:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:44

Leila Stockmarr (EL):

Helt konkret har Enhedslisten jo været ude at foreslå det, vi har kaldt en befordringsgaranti, hvor vi godt kunne tænke os, også i forbindelse med den her finanslov, at vi så på at udstede en garanti til alle unge på ungdomsuddannelser om, at der selvfølgelig er et tilbud om, at man kan tage bussen eller andre kollektive transportmidler, når man skal til sin uddannelse, ligesom det gælder for folkeskoleelever i dag.

Er det noget, SF synes der er noget musik i og synes det er værd at se på enten i den her finanslov eller fremadrettet?

Kl. 10:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:45

Sofie Lippert (SF):

Jeg synes, det lyder som en enormt god udvidelse af, hvad vi tilbyder som velfærdssamfund, altså at vi siger, at din mulighed for at komme rundt skal vi også kunne garantere i et eller andet omfang.

Så må vi jo lave det inden for nogle rammer, hvor det også kan hænge sådan helt lavpraktisk sammen, men der er jo ikke nogen tvivl om, at det er enormt ærgerligt og enormt hårdt at være et ungt menneske, som er så begrænset af ikke at kunne vælge uddannelse frit, fordi der ikke er transportmidler.

Kl. 10:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Ulrik Knudsen.

Kl. 10:45

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for det, formand. Regeringen planlægger at indføre et sprøjteforbud. Statsministeren har nævnt det som en af de vigtigste ting, man vil starte med i regeringen, altså at gennemføre et sprøjteforbud. Det haster, må man forstå.

Derfor overrasker det mig, når jeg læser finanslovsudspillet, at der ikke er afsat nogen penge til at kompensere de landmænd, som ville blive påvirket af et sådant sprøjteforbud. Hvem skal betale regningen ifølge SF?

Kl. 10:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:46

Sofie Lippert (SF):

Der er afsat penge til det nationale sprøjteforbud.

Kl. 10:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:46

Ulrik Knudsen (DD):

Hvor meget er der afsat ifølge SF?

Kl. 10:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:46

Sofie Lippert (SF):

Det konkrete beløb må jeg indrømme at jeg ikke lige har her på stående fod, men vi har afsat et anseligt beløb her i 2027 til kompensationer og så et noget mindre beløb i årene efter, og der er penge til implementering.

Kl. 10:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Morten Dahlin.

Kl. 10:46

Morten Dahlin (V):

Tak for det. Der foregår en eller anden slags absurdteater herinde. Vi har socialister i alle afskygninger, både fra SF og fra Enhedslisten, der render rundt og siger: Busser bliver gratis for alle unge lige om lidt – gratis for dig, gratis for dig og gratis for dig. Uden for Christiansborgs tykke mure sidder de unge og er bange for, at busruterne lukker. Og hvis man bevæger sig en lille smule væk fra Slotsholmen, kan man jo spørge formanden for Danske Regioner, der meget klart siger, at hvis der ikke kommer ekstra penge, kommer man til at lukke busruter i Danmarks landdistrikter. Kan ordføreren og SF ikke godt se, at det er lidt absurd at love gratis billetter til en bus, der aldrig kommer?

Kl. 10:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:47

Sofie Lippert (SF):

For det første tror jeg ikke, at der er så mange mennesker under 22 år herinde. For det andet vil jeg sige, at det her minder meget om en diskussion, jeg havde før valget med den daværende transportmi-

nister. Noget af det, vi må sande, er, at vi har brug for at tage det her mere seriøst.

Kl. 10:50

Vi har i første omgang sendt 100 mio. kr. ud som en akutpakke, men vi er også bevidst om, at der er brug for, at vi tager seriøst, at det her kræver nogle andre modeller. Det her kræver noget arbejde. Det her kræver, at vi sætter os ind i, hvordan vi faktisk sikrer den kollektive transport. Hvordan sikrer vi en anden kollektiv transport end nødvendigvis den klassiske bybus eller rutebil? Hvordan sikrer vi et tilbud, som også kan lykkes med at være bæredygtigt – ikke nødvendigvis økonomisk bæredygtigt i sig selv, men et reelt tilbud til de mennesker, der bor i mere tyndtbefolkede områder? Det arbejde er vi meget optaget af, og det ved jeg at transportministeren er meget optaget af.

Kl. 10:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:48

Morten Dahlin (V):

Vi hører fra Socialistisk Folkeparti, at transportministeren og SF er meget optaget af at sikre, at der ikke lukker busruter. Men det er jo ikke nok at være optaget af det. Vi bliver nødt til at se noget handling. Det er derfor, jeg tror, at mange, der sidder og følger med nu, synes, at det er lidt absurd, at man med den ene hånd lover gratis busser til unge, mens man med den anden hånd nægter at gøre noget for, at der rent faktisk går en bus.

Så kan ordføreren ikke bare svare helt konkret på, hvem det hjælper at give en gratis billet til en bus, der aldrig nogen sinde kommer.

Kl. 10:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:48

Sofie Lippert (SF):

Hvis det var meget nemt, forestiller jeg mig, at den vestjyske transportminister fra Venstre – altså den tidligere transportminister – bare havde løst det. Men det er ikke bare nemt. Vi er optaget af, at den unge i Dronninglund også får en forbedring. Vi er optaget af, at den unge i Ringkøbing også får en forbedring. Vi er optaget af, at det ikke er prisen, der betyder noget, men vi er også optaget af, at man godt kan foretage sig to ting samtidig. Man kan godt arbejde for flere busser, samtidig med at man sikrer, at de unge mennesker, der er afhængige af bussen i dag, får det bedre.

Kl. 10:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Allan Feldt.

Kl. 10:49

Allan Feldt (DF):

Tak for det. Vi lukker busruter i Danmark, og så åbner vi nogle i Afrika. Så det er jo godt.

Jeg har et par spørgsmål til ordføreren, og det ene er lidt omkring de her små og mellemstore virksomheder. Hvorfor er det, at man mener, at det er det rigtige, at de nu skal betale deres moms meget hurtigere, end de når at kradse pengene ind? Og hvorfor er det, at man har lyst til at skabe usikkerhed omkring forskning og udvikling på fradragsretten og ikke mindst også underskudsfræmsførslen, som begrænses nu?

Kl. 10:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Sofie Lippert (SF):

Det er, fordi vi har besluttet, at hvis vi skal være med til at give milliardstore selskabsskattelettelser, skal det være erhvervslivet selv, der finansierer det, og det gør vi ved en sanering af erhvervsstøtten.

Kl. 10:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:50

Allan Feldt (DF):

Så må jeg informere om, at man har det, der hedder en resultatopgørelse i en virksomhed. Først, når man har tjent nogle penge, er der faktisk noget, man skal betale skat af, og det er jo ikke tilfældet i forhold til forskning og udvikling. Det er jo en omkostning, som man faktisk skal afholde, og hvis man ikke får fradrag for det, får man heller ikke noget resultat på bundlinjen, og dermed skal man heller ikke betale skat. Så jeg kunne godt tænke mig at vide her, inden vi skal til anden behandling, hvad det her vil koste i arbejdspladser og indtægter for Danmark fremover.

Kl. 10:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:50

Sofie Lippert (SF):

Vi afskaffer ikke forsknings- og udviklingsfradraget. Vi sænker det til 100 pct. Det kan man jo godt være imod; jeg synes sådan set, at det er rimeligt nok, at et fradrag ikke er på mere end 100 pct.

Kl. 10:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det fru Trine Jepsen.

Kl. 10:51

Trine Jepsen (V):

Tak til ordføreren for talen – en tale, hvor ordføreren jo nævner, at man gerne vil bruge et anseligt millionbeløb på bedre kollektiv trafik, og det er jo for så vidt fint. Flere af kollegerne i salen har også været inde på, at ude i landdistrikterne, hvor der jo altså er langt imellem husene og bussen jo ikke nødvendigvis kører, når man skal på arbejde, til sit uddannelsessted eller til håndbold, er det altså nødvendigt, at man kan komme frem og tilbage i bil. Og jeg er lidt nysgerrig, for SF stemte jo sidste år imod lovforslaget om, at 17-årige skulle have mulighed for at køre bil uden ledsager i dagtimerne. Mit spørgsmål til ordføreren er derfor: Har SF fortrudt den beslutning, når man nu ser på, hvilken frihed og mobilitet den faktisk giver de unge mennesker ude i landdistrikterne?

Kl. 10:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:52

Sofie Lippert (SF):

I SF går vi ikke sådan rundt og fortryder beslutninger og slet ikke beslutninger, vi tog for et år siden. Som regering står vi jo bag, at ordningen fortsætter, men nej, jeg har ikke fortrudt. Vi ville allerede dengang, det sagde vi meget klart, langt hellere have investeret i flere busser. Vi ville rigtig gerne have investeret i, at den kollektive transport blev langt bedre i landdistrikterne, vi ville gerne have investeret i, at det var nemmere at tage bussen til ens uddannelsesinstitution. Det ville den daværende transportminister bare ikke.

Kl. 10:52

Kl. 10:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:52

Trine Jepsen (V):

Jeg tror sådan set, at vi alle sammen er enige om, at der skal være god kollektiv trafik. Men det er jo også et faktum, at en bus ikke kan holde ved enhver hoveddør i Vestjylland; det kan ikke lade sig gøre. Så jeg vil gerne høre ordføreren, om SF i dag vil bakke op om, at 17-årige fortsat skal køre uden ledsager i dagtimerne. Ja eller nej?

Kl. 10:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:52

Sofie Lippert (SF):

SF har ikke nogen intention om at lave lovgivningen om. Som regering står vi bag de aftaler, der er indgået. Så det kommer ikke til at blive lavet om, hvis det er det, spørgeren spørger om.

Men jeg er da glad for, at Venstre pludselig er så optaget af kollektiv transport. Det ville jeg virkelig ønske at man også havde været for et par år siden, for så tror jeg virkelig, at vi kunne have rykket noget sammen – så tror jeg virkelig, vi kunne have lavet nogle fede aftaler, for der har været meget fokus på det her længe. Og det er rigtigt, at bussen ikke kan holde ved hver hoveddør – hvis det er den forventning, man har til bussen, tror jeg også, man er dømt til at blive skuffet. Nogle gange vil der være en lille gåtur til bussen eller en lille cykeltur. Men det er da noget, vi skal investere i, og jeg er glad for, at Venstre gerne vil være med til det nu, lyder det som om.

Kl. 10:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 10:53

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak for en fin tale. En af de udfordringer, som mange danskere står med lige nu, er jo bl.a., at priserne på det meste stiger. Det er, uanset om man skal tænde for varmen eller tanke bilen. Men det, vi ikke taler så meget om, er jo, hvor de penge, vi betaler mere for elektricitet, for varme, for benzin, for diesel, forsvinder hen, for de forsvinder jo ikke ud i den blå luft, og det er jo heller ikke, fordi det er blevet dyrere at hive gas eller olie op af Nordsøen. Det koster omtrent det samme. Det gør det også, når vindmøllerne står og snurrer. Så der er bare nogle i de her produktionskæder, som lige nu høster nogle enorme gevinster – ikke, fordi de er dygtige, ikke, fordi de har været innovative, ikke, fordi de har investeret klogt, men simpelt hen, fordi der er en krig i Mellemøsten, som presser priserne op.

Det er derfor, vi fra Enhedslistens side foreslår, at vi skulle genindføre og styrke det solidaritetsbidrag, som blev vedtaget for nogle år siden, hvor man sagde, at vi tager lidt fra de her selskaber, som har meget, meget store unaturlige profitter, tilbage og putter det ned i lommen på danskerne igen. Er det noget, SF vil være med til at se på?

Kl. 10:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Sofie Lippert (SF):

Tak for spørgsmålet. Det har jo altid været god SF-politik at beskatte de her overnormale profitter, fordi der er noget enormt frustrerende og enormt urimeligt ved, at når alle vi andre oplever, at priserne stiger, at det bliver hårdt at få enderne til at nå sammen, og at budgettet er ved at vælte, så er der nogle andre, der skummer fløden. Der er nogle andre, der ikke bare tjener tusindvis af kroner, men også millioner af kroner på, at den helt almindelige dansker, der har brug for at fylde sin gamle bil med benzin eller har brug for at varme et hus, der ikke er tilknyttet fjernvarme, op, skal betale regningen. Så der er ikke nogen tvivl om, at fra SF's synspunkt bør de her mennesker også betale til fællesskabet.

Kl. 10:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:55

Pelle Dragsted (EL):

Det er jeg glad for at høre. Vi kan se, at det også er en debat, der kører i EU lige nu, om man skal lave en fælles EU-handling på det her, hvad man også har gjort tidligere. Vi kan se en lang række lande, som går foran. Portugal, Polen, Tyskland, Irland, Storbritannien har indført beskatning af de her windfall profits eller overnormal profit. Så mit spørgsmål er egentlig bare: Er det noget, SF i regeringen arbejder for at Danmark også skal tilslutte sig ligesom andre europæiske lande?

Kl. 10:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:56

Sofie Lippert (SF):

Der er ikke nogen tvivl om, at det vil jeg gerne have vi gør. Og som SF'er vil jeg sige, at det synes jeg at vi bør gøre, ja.

Kl. 10:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Den næste er hr. Mikkel Bjørn.

Kl. 10:56

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Regeringen har jo netop vedtaget en udvisningsreform, som regeringen har en forventning om vil føre til, at langt flere mennesker vil blive dømt til udvisning af Danmark. Derfor er jeg nysgerrig på, hvorfor der ikke i finansloven er afsat en eneste krone, tilsyneladende, til pladser på Udrejsecenter Kærshovedgård. For hvis flere mennesker bliver dømt til udvisning, må man jo også forvente, at flere mennesker skal sidde på Udrejsecenter Kærshovedgård.

I og med at der ikke er afsat en eneste krone til Udrejsecenter Kærshovedgård, er mit spørgsmål derfor til SF, om det er, fordi Finansministeriet tilsyneladende stoler så lidt på regeringens udvisningsreform, at man ikke forventer, at flere mennesker reelt vil blive udvist af Danmark.

Kl. 10:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:57

Sofie Lippert (SF):

Hvad angår de tekniske overvejelser bag, hvordan vi har valgt at finansiere udvisningsreformen – der ligger jo penge til udvisningsre-

formen, og der ligger også penge til at oprette fængsel på Kærshovedgård – må jeg simpelt hen blive spørgeren svar skyldig. Jeg ved ikke, hvad det er. Men der er ikke nogen tvivl om, at den her regering – og det ses meget tydeligt i finansloven – har valgt at vedtage den her udvisningsreform og også har finansieret den. Det tekniske med, om det er til Kærshovedgård, eller hvor det er, må jeg simpelt hen opfordre spørgeren til at stille et skriftligt spørgsmål om eller spørge ministeren om.

Kl. 10:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:57

Mikkel Bjørn (DF):

Det er jo fair nok, men SF er jo en del af den her aftale om en udvisningsreform. Derfor er jeg bare nysgerrig på, om SF ikke har nogen forventning om, at flere mennesker reelt vil blive udvist. Og hvis man modsat har en forventning om, at flere mennesker vil blive udvist, hvordan vil det så påvirke trygheden i Bording og lokalområdet omkring Udrejsecenter Kærshovedgård, at flere mennesker formentlig vil ende med at sidde på Udrejsecenter Kærshovedgård?

Kl. 10:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:58

Sofie Lippert (SF):

Jeg forestiller mig ikke, at vi havde lavet en udvisningsreform, hvis ikke vi havde regnet med, at den ville resultere i flere udvisninger. I forhold til Kærshovedgård er et af de vigtige tiltag i forhold til trygheden omkring centeret jo, at vi opretter fængselspladser, og at vi siger klart, at dem, der begår kriminalitet, har fængselspladser der.

Kl. 10:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi har ca. 6 minutter tilbage, så jeg mener, at vi vil nå to endnu. Den næste er fru Marlene Harpsøe. Værsgo.

Kl. 10:58

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak. I Danmarksdemokraterne er vi jo bl.a. optagede af de ældre. De skal have en værdig alderdom, og i Danmarksdemokraterne har vi også gentagne gange været ude at sige, at vi gerne vil sætte flere penge af til ældreområdet.

Vi blev også glade for, at SF jo i valgkampen lovede, at de ville sætte 3 mia. kr. af til en styrkelse af ældreområdet. Men hvis man så ser på det her finanslovsforslag, som man har fremsat, må man sige, at der jo ikke er noget generelt løft til ældreplejen i Danmark, altså ud fra det, som er fremlagt. Og vi står ellers i en situation, hvor det er, at der er nogle kommuner, som indfører sådan noget som rengøring hver fjerde uge. Jeg ved ikke, hvor tit ordføreren selv får gjort rent derhjemme, men hjemme hos mig med bl.a. to børn i huset vil jeg sige, at der dæleme hurtigt bliver snavset, hvis man kun får gjort rent hver fjerde uge.

Nu har SF jo også ældreministerposten, så hvor bliver de her penge af? Altså, det er jo nu, man reelt havde muligheden for at sikre de ældre noget værdighed.

Kl. 10:59

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Sofie Lippert (SF):

I den her finanslov investerer vi penge i ældreområdet. Vi investerer ikke så mange, som SF kunne have ønsket sig, og heldigvis er der jo forhåbentlig også adskillige finanslove tilbage. Men der er jo en stor investering i f.eks. en demenshandleplan, som jeg tror er noget af det, der er rigtig vigtigt på ældreområdet. Der er også et løft af de pensionister, der har den mindste egenøkonomi. Det tror jeg også betyder rigtig meget for mange ældre, også selv om det jo ikke er ældreplejen.

Der er ikke nogen tvivl om, at vi deler intentionen om, at vi skal have en stærk ældrepleje. Ældreplejen er jo et kommunalt anlæg, og når vi laver en økonomiaftale, som løfter kommunernes økonomi markant, så håber vi jo også, det betyder, at man kan tilbyde en mere værdig ældrepleje, og at man ikke bliver nødt til at lave de her besparelser. Og selv om man ikke så tit har to børn derhjemme, når man modtager ældrepleje, skal man jo optimalt set have gjort rent mere end hver fjerde uge. Det er der slet ikke nogen tvivl om. Det tror jeg vi alle sammen synes er det mest værdige. Så jeg håber jo, at det markante løft af kommunernes økonomi i økonomiaftalen kan være med til at styrke ældreplejen.

Kl. 11:00

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 11:00

Marlene Harpsøe (DD):

Noget andet, jeg har undret mig over, er jo det her med, at SF flere gange har sagt og kritiseret, at man henter medarbejdere til ældreplejen fra lande uden for EU. Der er de her to partnerskabsaftaler, som man har gang i. Og SF's ældreminister har også sagt, at er man medarbejder i ældreplejen, så skal man kunne tale dansk.

Derfor finder jeg det meget mærkeligt, at de penge, man så trods alt finder til ældreområdet, skal gå til nogle partnerskabsaftaler, hvor man henter mennesker fra udlandet til Danmark, der ikke kan tale dansk. Hvordan hænger det sammen? Bør det ikke være et krav, at man i sit hjem kan møde et menneske fra ældreplejen, som rent faktisk kan tale et ordentligt og tydeligt dansk?

Kl. 11:01

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:01

Sofie Lippert (SF):

Jeg synes, det er vigtigt, at vi sikrer, at mennesker, der arbejder i ældreplejen, taler dansk. Jeg synes, det er vigtigt, vi tilbyder dem god danskundervisning. Når man går i regering, er der jo også nogle aftaler, man arver, og det står vi selvfølgelig på mål for.

Der er det så vigtigt for SF, som spørgeren også nævner, at vi sikrer, at når vi henter arbejdskraft til vores ældrepleje blandt folk, der ikke er vokset op i Danmark eller i hvert fald ikke har boet i Danmark i mange år, så sætter vi ekstra ind for, at de selvfølgelig skal kunne tale dansk, så de kan tale med de ældre borgere.

Kl. 11:01

Formanden (Henrik Frandsen):

Den sidste korte bemærkning går til hr. Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

Kl. 11:02

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak til ordføreren. Bekymrer det ordføreren, at bl.a. Cyklistforbundet advarer om, at regeringens måde at fordele de her ekstra penge til

kollektiv trafik på er en potentiel bombe under folkesundheden, fordi det, som adskillige eksperter peger på, vil betyde, at især rigtig mange unge, der cykler de her korte ture i dag, vil hoppe over i busser og toge og dermed ikke kommer til at lære at cykle? Bekymrer det SF?

Kl. 11:02

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:02

Sofie Lippert (SF):

Det bekymrer mig altid, når kloge folk peger på udfordringer, men det bekymrer mig ikke i en grad, hvor jeg ikke tror på, at det er det rigtige at gøre. Jeg tror stadig på, at det rigtige at gøre er at sikre, at det ikke er prisen, der er afgørende for, om man kan transportere sig. Jeg håber, at mange unge fortsat vil vælge cyklen. Det vil jeg i hvert fald, og det har jeg også gjort, efter at jeg blev valgt til Folketinget og fik gratis transport – for at sidde i en bus i myldretiden er heller ikke nødvendigvis en fed oplevelse, og noget frisk luft og en cykeltur er også godt.

Men selvfølgelig bekymrer det mig. Selvfølgelig skal vi være optagede af den her udvikling, men jeg mener simpelt hen ikke, at den bekymring kan være årsag til, at vi ikke skal sikre, at den unge i Brønderslev kan tage bussen gratis ind til Aalborg, eller at den unge i kørestol ikke behøver at bruge mange penge på et pendlerkort, men faktisk bare kan køre gratis med metroen. Det synes jeg er fornuftigt.

Kl. 11:03

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 11:03

Christoffer Aagaard Melson (V):

Vil det sige, at SF ikke ændrer holdning, hvis det nu viser sig, at eksperterne og Cyklistforbundet får ret i, at de her penge primært kommer til at gå til, at unge i de store byer dropper cyklen på de her korte ture og hopper over i bussen, og at det så giver det her problem, vi kommer til at kæmpe med på sigt, nemlig folkesundheden, fordi færre unge kommer til at cykle? Hvis det, eksperterne advarer om, skulle vise sig at være rigtigt, så vil SF ikke ændre holdning til, hvordan de her penge skal fordeles fremadrettet, så vi f.eks. prioriterer dem, der i dag ikke har mulighed for at tage bussen.

Kl. 11:03

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:03

Sofie Lippert (SF):

Jeg vil i hvert fald ikke ændre holdning til, at den generelle oplevelse skal være, at hvis man er et ungt menneske, der skal rundt i Danmark, så er det ikke pengepungen, der skal være det afgørende. Altså, jeg vil ikke ændre holdning til, at det er vigtigt for mig, at selv om man bor et stykke uden for den by, hvor man går i gymnasiet, så skal man have mulighed for at kunne tage bussen derind. Jeg vil ikke ændre holdning til, at jeg synes, det er et kæmpe fremskridt, at vi siger, at transport og mobilitet også er noget, som vores velfærdssamfund kan være med til at løfte.

Kl. 11:04

Formanden (Henrik Frandsen):

Vi siger tak til fru Sofie Lippert fra SF og går videre til næste ordfører i rækken, som er fru Stephanie Lose fra Venstre.

(Ordfører)

Stephanie Lose (V):

Tak for det. Vi har allerede givet os i kast med alt det, som vi kan være uenige om på tværs af blokke og partier i regeringens udkast til finanslov for 2027, og diskutere, hvordan vi vil bruge pengene og også, hvordan vi bestemt ikke vil bruge dem. Men inden da skulle vi måske lige huske på, hvor unik en situation vi faktisk står i her i Danmark. Vi har ikke franske tilstande, hvor demonstranter fylder gaderne og regeringer vælter for et godt ord, når de forsøger at nedbringe budgetunderskuddet bare marginalt – et underskud, Frankrig har haft hvert eneste år siden 1973. Vi har ikke amerikanske tilstande, hvor gældsberget vokser med alarmerende hast til stor bekymring for resten af verden, og hvor statens finansiering af pensionerne løber tør om bare få år.

Vi kæmper ikke med store gælds bjerge og store underskud, og vi kan opruste dansk forsvar, vores beredskab inden for ansvarlige økonomiske rammer uden hårde nedskæringer eller skattestigninger. Det er helt unikt, og det kan vi, fordi dansk økonomi står historisk stærkt. Vi har sunde offentlige finanser og rekordhøj beskæftigelse. Nogle gange, når man følger den politiske debat, lyder det, som om det er kommet dumpende fra himlen – at vi er heldige, at det er en selvfølge, men sådan er det bestemt ikke, og det kan man som sagt bare kigge til andre lande for at konstatere.

En stærk dansk økonomi er resultatet af et stærkt dansk samfund med dygtige og omstillingsparate virksomheder og en masse danske, der står op hver dag og går på arbejde, international arbejdskraft, der bidrager og er en succeshistorie for dansk økonomi, et velfærdssamfund, der løser sin del af opgaverne i det store tandhjul, som det danske samfund er, og så ikke mindst resultatet af mange års målrettede reformer – reformer, der har gjort Danmark rigere, sikret gode rammevilkår for vores virksomheder, sikret, at det i høj grad kan betale sig at arbejde, sikret en stærk økonomi, hvor vi kan lette skatterne og styrke konkurrenceevnen, samtidig med at vi opruster, forbedrer vores velfærdssamfund og investerer i klima, miljø og natur.

Reformerne har bidraget positivt til dansk økonomi. Men det faktum, at vi har et stærkt udgangspunkt i dag, må ikke få os til at hvile på laurbærrene. I Venstre mener vi, at vi skal fortsætte reformpolitikken, så vi forandrer for at forbedre, så vi ruste os til en verden i forandring og opbrud og investerer i både danskerne og virksomhederne, så vi sikrer, at fremtidens generationer, der vokser op her i Danmark, også har et stærkt afsæt for at kunne gøre deres »i morgen« bedre end i dag, og lad mig give tre konkrete eksempler på, hvad det betyder for os i Venstre, når vi ser på finansloven for 2027.

For det første skal vi gøre det nemmere at starte og drive virksomheder, gøre det nemmere at vækste og nemmere for iværksættere at tiltrække risikovillig kapital. Stærke danske virksomheder, små såvel som store og i alle dele af landet, skal være en topprioritet for os. En ambitiøs erhvervspolitik er også både sikkerhedspolitik og værdipolitik, for virksomhedernes konkurrenceevne er fundamentet under en stærk dansk økonomi i en tid, hvor Europa er under pres fra både Vest og Øst, fra både USA og Kina, hvor Europa skal kunne mere selv, og hvor Europa har desperat brug for økonomisk styrke til at kunne levere.

Vi gik til valg på at sænke selskabsskatten, vel at mærke på en måde, hvor virksomhederne ikke bare selv skal finansiere lettelserne, og det ser vi frem til at forhandle med regeringen om i den kommende tid, men det er ikke nok. Der er brug for omfattende byrdelettelser for de danske virksomheder – ikke med et mål 10 år ud i fremtiden, men her og nu: med forenklingspakker, oprydning i lovgivningen, nabotjek af EU-lovgivning og byrde- og regelstop.

I Venstre mener vi også, at vi skal supplere indsatsen med et særskilt fokus på byrdelettelser for dem, som regeringen ikke mener

skal have lod og del i skattelettelserne, nemlig den finansielle sektor, og byrdelettelser for dem, der har måttet se en aftale om afgiftslettelser fra sidste års finanslov blive skødesløst revet over, først i en valgkamp og så af en ny regering, nemlig bager- og konditorbranchen. De små og mellemstore virksomheder skal vi have særlig fokus på, både når det handler om byrdelettelser og skattelettelser, og vi er helt ærligt bekymrede over regeringens forslag om at finansiere selskabsskattelettelserne med forringede momsbetalingsfrister for lige netop de små og mellemstore virksomheder.

Og så er det tid til at gennemføre en iværksætterpakke 2.0, så danske iværksættere har de rammer, der skal til for at vækste, så innovationen kan blomstre og hjælpe os med at løse nogle af morgendagens problemer, og så virksomhederne ikke ender med at forlade Danmark, hvad alt for mange har gjort før dem. Venstre vil bl.a. prioritere en reform af børs- og på kapitalmarkeder, så det bliver lettere for iværksætterne at skaffe den nødvendige risikovillige kapital.

Kl. 11:10

Helt ærligt, vi har ikke råd til at lade være. Der er for mange, der ikke vækster, som de har potentiale til, og for mange, der flytter helt ud af Danmark. For som Børsen for nylig afdækkede, beskæftiger virksomheder, der i dag er flyttet ud af Danmark, 22.000 medarbejdere og har skabt værdier for 280 mia. kr. Så kan vi ikke godt blive enige om, at her har vi en bunden opgave?

For det andet skal vi ikke skrue på skatte- og afgiftsskruen eller starte pengekarusseller, hvor vi sætter skatterne op her og dér for så at dele pengene ud igen, tværtimod. Vi skal give danskerne flere penge mellem hænderne, og vi skal altid have fokus på, at det skal kunne betale sig at arbejde. At være en del af det arbejdende fællesskab er en gave, hvad enten det er den unge, der får sit første fritidsjob, eller senioren, der forlænger arbejdslivet, eller alt det midt mellem. Den bedste gave, vi kan give børn, er, at de vokser op i en familie, hvor mor og far hver dag står op og går på arbejde. Det er både retfærdigt og nødvendigt, at der er en mærkbar gevinst ved at være i arbejde frem for at være på passiv forsørgelse.

Derfor er vi også imod regeringens snigerskat, for det er en skat på danskere i arbejde og rammer alle danskere og især dem, der tjener under 58.000 kr. om måneden. Danskere i arbejde skal ikke rammes af en snigerskat, når dansk økonomi er i topform, heller ikke for at finansiere regeringens dyre løfter. Tværtimod bør vi lette skatten på arbejde for alle danskere.

Så skal vi sikre rimelige tilbagetrækningsmuligheder for de danskere, der er nedslidte og ikke længere kan være en del af det arbejdende fællesskab. Vi diskuterer altid gerne justeringer af tilbagetrækningsordninger, men vi har lagt mærke til, at regeringen vil forringe seniorpensionen – ordningen for mennesker, der har en læges ord for, at de reelt er nedslidte – for at flytte penge til det socialdemokratiske flagskib Arne-pensionen. Den øvelse er vi lodret imod. Det er ikke rimeligt.

I de seneste år har danskerne for alvor taget elbilerne til sig. Det er glædeligt, og i Venstre vil vi gerne omlægge bilafgifterne, så vi afskaffer registreringsafgiften på elbiler og samtidig sænker elafgiften permanent. I modsætning til regeringen vil vi ikke lade afgifterne på elbiler stige, lige inden vi står over for en stor omlægning. Det er da besynderligt, at den røde regering, der gerne vil kalde sig selv Danmarks grønne, nu gør det dyrere for familierne at købe en elbil, som de alle kan være i, og som har udstyret i orden – en elbil, der ikke er kinesisk. Endnu mere besynderligt er det, at regeringen ikke vil sænke elafgiften permanent fra 2028, men det er jo nok, fordi regeringen i virkeligheden er rød, for den er grøn.

For det tredje skal vi prioritere vores velfærdssamfund. Når alle danske børn ikke længere lære at regne og skrive og blive så dygtige, som de kan, når der konstant er uro i klasserne, og når inklusionen har slået fejl, så er det ganske enkelt ikke godt nok. Så skal vi

handle. PISA-undersøgelsen bekræfter, hvor stort behovet er. Med vores plan »Tillidsskolen« har vi vist vejen. Vi foreslår at starte med en akutpakke, som skal sætte særligt ind over for den fejlslagne inklusion. Vi vil løfte vores skoler med 5 mia. kr. frem mod 2030, men penge gør det ikke alene. Det handler også om værktøjer og om tilliden til og rammerne for dem, der laver den lokale skole. Når vi investerer i vores skoler, investerer vi i fremtiden og i, at fremtidens generationer har mulighed for at gøre deres i morgen bedre end i dag.

Samtidig skal vi passe godt på dem, der har tjent vores samfund gennem et langt liv. Det er bl.a. nogle af de 400.000 mennesker, som har demens inde på livet enten som patient eller pårørende. De oplever alt for lang ventetid på udredning og behandling og manglende støtte til livet med demens. Også her skal vi handle. Med vores plan »Demensløftet« har vi vist vejen. Vi vil prioritere 250 mio. kr. næste år og 500 mio. kr. hvert eneste år i årene derefter. Til sammenligning vil regeringen prioritere 170 mio. kr. om året i 4 år. Vi foreslår f.eks., at der i den nye nationale handlingsplan for demens skal være pakkeforløb med patientrettigheder på demensområdet. Som noget helt nyt og banebrydende skal der også være rettigheder for nære pårørende. Det vil være et nybrud.

Den nye regering blev født med et regeringsgrundlag blottet for reformer. Men i modsætning til statsministeren mener Venstre ikke, at reformernes tid er forbi, for når vi ikke træffer de nødvendige reformbeslutninger, har vi ikke den arbejdskraft, vi har brug for, og så forringer vi muligheden for at finansiere vores prioriteter ansvarligt, og man ender med at fodre hunden med dens egen hale. Derfor skal vi fortsætte reformkursen, og det er Venstre garant for.

Kl. 11:15

Formanden (Henrik Frandsen):

Tak for talen. Der er en hel række, der er indtegnet til korte bemærkninger, og vi starter med hr. Kaare Dybvad Bek fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:15

Kaare Dybvad Bek (S):

Tak for det. Under valgkampen gik Venstre ud med et forslag, der handlede om at skære i vores udviklingsbistand. Som jeg i hvert fald forstod det, var det de penge, man skulle bruge til både at gøre folkeskolen bedre, men også til den demensplan, som nu både af ordføreren og af ordførerens kollega er blevet omtalt her. Betyder det så, at man ikke længere vil finansiere de to ting? Eller hvor vil man så finde de 6,5 mia. kr., som man ikke længere vil spare på ulandsbistanden?

Kl. 11:15

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 11:15

Stephanie Lose (V):

Fra Venstres side vil jeg sige, at det selvfølgelig er vigtigt, at vi finansierer vores løfter. Selvfølgelig skal vi gøre det. Derfor peger vi også på, at det er vigtigt, at vi fortsætter reformkursen i Danmark. Vi peger på en række forskellige reformer, som vi mener det er nødvendigt at gennemføre, og det synes vi er en vigtig finansieringskilde, også til nogle af de store opgaver, som vi står over for, og selvfølgelig skal en økonomisk politik være ansvarlig og anvise den finansiering, der er brug for.

Kl. 11:16

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 11:16

Kl. 11:18

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg kunne måske have håbet, at man var mere konkret i forhold til finansieringen. Men hvis jeg så må stille et andet spørgsmål, vil jeg gøre det. Før valget var Venstre med på at sænke momsen på fødevarer. Det er man ikke længere med på, som jeg forstår det. Er det der, finansieringen kommer fra?

Kl. 11:16

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:16

Stephanie Lose (V):

Jeg kan i hvert fald konstatere, at det, som startede med at være en helt reel afgiftslettelse for danskere, nu med regeringens øvelse her er blevet til en kæmpestor øvelse, som laver ikke bare en, men to nye momssatser, og som ovenikøbet kræver, at man hæver skatten på arbejde. Og nej, det har vi i Venstre ikke nogen ambitioner om at være med til.

Kl. 11:16

Formanden (Henrik Frandsen):

Den næste korte bemærkning er fra fru Sofie Lippert fra SF.

Kl. 11:16

Sofie Lippert (SF):

Tusind tak for en tale om al den finansiering, som Venstre ikke vil være med til, og alt det, som Venstre gerne vil investere nogle penge i. I forlængelse af den tidligere spørger vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvor skal pengene komme fra? Hvad er det her for nogle reformer? Hvem er det, der skal finansiere det?

For jeg kan også forstå på ordføreren, at skattelettelser er der ikke er nok af i forbindelse med den her finanslov. Vi har fundet noget god finansiering, men det skal jo også finansieres, og der er for 10 mia. kr. her. Hvor skal pengene til skattelettelser for 10 mia. kr. eller endnu mere, pengene til folkeskolen og pengene til demenshandleplanen komme fra?

Kl. 11:17

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:17

Stephanie Lose (V):

Først vil vi selvfølgelig også gøre brug af det råderum, der er. I modsætning til den her regering er det jo ikke alt det, som den foreslår, som vi kommer til at være enige i. Derudover har vi tidligere peget på – og det gør vi stadig væk – at der er brug for at gennemføre reformer. Nu hørte vi tidligere en ordførertale om international arbejdskraft, og hvad det er for nogle rammer og vilkår, de skal være under.

Der har vi jo peget på, at når man også har borgere af anden etnisk herkomst her i landet, som f.eks. gerne vil være på førtidspension eller på dagpenge eller får boligsikring eller andet, så skal der indføres et krav om opholdsprincipper og optjeningsprincipper, der skal bidrage til det. Vi mener, at der er brug for en reform af f.eks. førtidspensionen. Vi kan se, at der er rigtig mange, der bliver parkeret på førtidspension i mange år, og der er i øvrigt også en kraftig overrepræsentation af ikkevestlige indvandrere, der er på førtidspension. Så selvfølgelig er der reformer, der kan tages hul på i det her samfund.

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 11:18

Sofie Lippert (SF):

Tak. Jeg anede simpelt hen ikke, at der var så mange milliarder at hente på mennesker med anden etnisk herkomst i vores ydelsessystem. Jeg kunne forstå i valgkampen, at en finansieringskilde for Venstre også var vores forskningsbudget. Nu, hvor udviklingsbistanden ikke længere er en finansieringskilde, er forskningsbudgettet det så?

Kl. 11:18

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:18

Stephanie Lose (V):

Jeg har godt noteret mig, at der var nogle, som slog sig på, at vi foreslog at tage 1 mia. kr. fra forskningsreserven for at investere det i vores skoler i en afgrænset periode. Jeg kan så konstatere, at det er den samme regering og de samme partier, som nu foreslår, at man skal fjerne forsknings- og udviklingsfradraget helt og få det til at bidrage til den finansieringskilde, man har. Så sådan kan der jo så være forskellige holdninger.

Kl. 11:19

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Lars Aagaard, Moderaterne.

Kl. 11:19

Lars Aagaard (M):

Først en tak til ordføreren for talen og i særlig grad for indledningen og for at tegne de store linjer op for, hvordan Danmark står i en urolig verden, og i et Europa, der også er kraftigt udfordret. Så rigtig mange gange tak for det. Der er jo meget af udfordringsbilledet, jeg fuldt ud kan genkende.

Jeg har i dag fra Venstre og andre borgerlige partier hørt kritik af en del af de finansieringsforslag, der ligger i finanslovsudspillet. Det er jo finansieringsforslag, der stort set alle sammen har en positiv påvirkning på arbejdsudbuddet, og som dermed bidrager væsentligt til større vækst i Danmark, end hvis man ikke gennemfører det. Så mit spørgsmål til ordføreren er, om ordføreren ikke kan løfte sløret for, hvad det er for nogle arbejdsudbudsreformer, Venstre synes skal gennemføres i de kommende år.

I øvrigt vil jeg til allerallersidst også sige tak for det, jeg hører som en konstruktiv tilgang til, at vi skal forhandle skat sammen. Det ser jeg meget frem til.

Kl. 11:20

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:20

Stephanie Lose (V):

Jeg kan jo starte med at konstatere, at den ene af de arbejdsudbudsreformer, der er i regeringens finanslovsforslag, nemlig forslaget om at stille et beskæftigelseskrav til dimittender og i forhold til dimittenddagpenge, sådan set er et forslag, vi i Venstre selv har fremlagt. Så vi er jo kun glade for at kunne bidrage til regeringens idérigdom, når det kommer til reformer.

Så selvfølgelig vil vi gerne være med til fortsat at gennemføre arbejdsudbudsreformer og i øvrigt også andre initiativer, der leverer i forhold til arbejdsudbud, hvad enten det måtte være skattelettelser,

som kan være ét bidrag, eller nogle af de andre ting, vi har peget på tidligere. Vi har peget på en dagpengereform, vi har peget på førtidspension, vi har peget på fleksjob, hvor vi kan se, at der er alt for mange, som ikke har incitamenterne og de økonomiske rammer til at kunne flytte sig til at arbejde i lidt flere timer eller flytte sig til at være i fuld beskæftigelse, hvis de over tid får en mulighed for det.

Kl. 11:21

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 11:21

Lars Aagaard (M):

Tak for det svar. Der er jo bestemt noget at samarbejde om i de kommende år. Jeg er jo lidt nysgerrig på, om ordføreren kunne forklare den præcise finansiering af forslaget om at forlænge afgifts-fritagelsen på el.

Kl. 11:21

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:21

Stephanie Lose (V):

Det er klart, at når vi fremlægger vores politik, så gør vi det altid med et samlet finansieringsbillede. Der peger vi jo konkret på en række reformer. Vi har i øvrigt også peget på, at vi mener, at man skal øge ambitionsniveauet i det statslige arbejdsprogram. Det seneste svar fra finansministeren viser, at de administrative udgifter i staten er steget med næsten 15 mia. kr. siden 2019. Så vi mener sådan set godt, at man kan tage lidt hårdere fat der, bare for at nævne to konkrete eksempler.

Kl. 11:21

Formanden (Henrik Frandsen):
Fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:21

Victoria Velasquez (EL):

Tusind tak for talen og for det generelle samarbejde. Når det er sagt, må jeg sige, at jeg får helt ondt i maven ved tanken om, at man vil gøre det endnu sværere at få en førtidspension, end det er i dag. Jeg talte med en mand igennem FN's hjælp til flygtninge med handicap, der både havde fået sprunget arme og ben af, og som beskrev, hvor uværdigt det havde været. Han ville virkelig gerne have et arbejde, men de ting, der er resterne af reformen tilbage fra 2012 og 2013, har man stadig ikke fået rettet op på, selv om vi har fået afskaffet de der sengepraktikker og alle de dele. Så jeg tror, det er meget vigtigt, at man er opmærksom på de sociale konsekvenser, de forslag kan have.

Mit spørgsmål har fokus på de børn, som vokser op i fattigdom. Et byrådsmedlem fra Venstre har sagt:

»Børnene skal ikke leve i fattigdom. Så enkelt er det.«

Jeg er fuldstændig enig. Desværre er der lige kommet ny afsavnsundersøgelse. 26 organisationer understreger vigtigheden af, at vi ser på bl.a. konsekvenserne af brugerbetaling i skolen, nemlig at man isolerer sig socialt. Hvad vil Venstre konkret gøre for at sørge for, at ikke et eneste barn i Danmark skal vokse op i fattigdom?

Kl. 11:23

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Stephanie Lose (V):

Det allerbedste, vi kan gøre for at give gode, trygge opvækster til børn, er jo at hjælpe så mange som overhovedet muligt af deres forældre ind på arbejdsmarkedet. At have en familie, hvor mor og far eller mor eller far står op og går på arbejde hver dag, er både en god værdi at bære med sig videre, men det er sådan set også det bedste bidrag til, at man vokser op. Så fra vores side er det at sikre, at der er job, og at det er muligt at komme i beskæftigelse, og at der er så mange som muligt, der kan det, i hvert fald en af de helt væsentlige ting, som vi skal tage fat på.

Og så tror jeg jo, det er rigtig vigtigt, at vi sørger for, at dem, der kan, rent faktisk også kommer ud og er en del af f.eks. vores foreningsliv og fritidsliv. Jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, at vi på trods af et fritidstillæg ikke lykkes med at få de børn og unge, der f.eks. vokser op i familier på kontanthjælp, til i tilstrækkelig grad at deltage i den slags aktiviteter. Det mener jeg sådan set også er en opgave, som vi bør sikre bliver løftet i bedre grad.

Kl. 11:23

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 11:24

Victoria Velasquez (EL):

Det er jo nogle rigtig gode ord, men hvad er det så for konkret handling, der vil være bag? For vi var med til at kæmpe fritidstillægget igennem, men der har Venstre jo været med til at sætte så mange regler, at kommunerne vender tilbage og siger, at 60 pct. af de børn faktisk ikke kan bruge fritidstillægget. Vil Venstre være med til så at få set på det, så vi rent faktisk kan bruge det tillæg, som det er formålet, så børnene kan gå til spejder eller fodbold? Eller vil Venstre være med til, at vi laver en afklaringsgaranti for dem, der sidder fast i kontanthjælpssystemet, så folk ikke skal sidde fast i det system, men netop blive afklaret og få et udviklingsfleksjob, så de kan komme ud på arbejdsmarkedet og blive en del af det? Eller hvilke konkrete forslag vil Venstre komme med for at sikre, at ikke et eneste barn skal vokse op i fattigdom?

Kl. 11:24

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:24

Stephanie Lose (V):

Vi har jo allerede haft fat i mange af de der ting. Jeg mener, at det er vigtigt, at vi f.eks. med den seneste kontanthjælpsreform, som Enhedslisten ikke var en del af, gav en langt større mulighed for, at man kan tage småjobs, der kan supplere den indkomst, man kan få, og på den måde også blive hjulpet ud på arbejdsmarkedet.

I forhold til fritidstillægget kan det da godt være, at de penge i stedet for skal forankres hos vores frivillige organisationer, sådan at man kan gå gratis til fodbold eller håndbold, eller hvad det nu måtte være, i stedet for at det er mor og far, der skal sidde og administrere det, hvis ikke overskuddet er der til det.

Kl. 11:25

Formanden (Henrik Frandsen):

Fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:25

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Jeg ser også frem til at skulle forhandle videre med Venstre i forhold til en finanslov. Jeg har dog også lyst til at spørge ind til det her med Venstres tidligere

forslag om at spare på forskning, for forsknings- og udviklingsfradraget, som jo stadig væk vil være på 100 pct. nu og her, er jo ikke det samme som de investeringer, vi laver i forskning. Derfor skal jeg bare høre, om Venstre stadig væk har planer om at finansiere deres forslag til f.eks. folkeskolen ved at skære på forskning.

Kl. 11:25

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:25

Stephanie Lose (V):

Altså, nu forventer jeg ikke, at Venstre kommer i regering, trods alt, hverken i morgen, i overmorgen eller næste år. Det var et konkret forslag, vi havde i en meget, meget afgrænset periode, fordi vi mener, at investeringerne i vores folkeskole er så vigtige, som de er, og vi vil selvfølgelig levere den finansiering, der skal til for det. Men jeg må bare sige, at det da er interessant, at man godt kan mene, at man kan fjerne merfradraget på forskning og udvikling, og at det så overhovedet ikke har nogen betydning, og sige skidt med det, det går nok, for det er en god sag, hvorimod det, der handler om at tage nogle penge i en midlertidig periode fra en forsknings- og udviklingsreserve, som i øvrigt stiger voldsomt, fordi bnp stiger så meget, som det gør, så er jordens undergang. Det synes jeg faktisk er lidt dobbeltmoralisk at høre på.

Kl. 11:26

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 11:26

Katrine Robsøe (RV):

Nu er der selvfølgelig heldigvis rigtig god dialog med danske virksomheder omkring prioriteringen af at lave selskabsskattelettelserne for dem, hvor man bl.a. finansierer det med nedsættelsen af forsknings- og udviklingsfradraget. Men jeg skal bare forstå, om vi kan forvente, at der fra Venstres side kommer en ny fuldt finansieret plan inden for en meget overkommelig fremtid, hvor man så har tal på de her reformforslag, i forhold til hvad der så i stedet for skal finansiere alt det her. For når man er meget imod regeringens finansieringsforslag, men også gerne vil bruge rigtig mange penge, så går jeg også ud fra, at man kommer med et forslag.

Kl. 11:27

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:27

Stephanie Lose (V):

Nu står jeg og smiler lidt, for jeg synes ellers, at jeg hørte nogle af regeringspartierne ledere sige forleden dag, at man lige havde gemt de finansieringsforslag, man havde aftalt, i sådan 4 måneders tid, før befolkningen måtte få noget at vide om dem, og mig bekendt mangler regeringen jo stadig væk en substantiel del af sin egen finansiering. Altså, momsen skal lettes med 17 mia. kr. De 8,7 mia. kr. kommer fra en snigerskat. Så er der 6 mia. kr. i momsrammen. Hvor kommer resten fra? Ja, det står også og blaffer i vinden. Så når regeringen finansierer alle sine ting og fremlægger sin plan, kan ordføreren og jeg jo tage en fin ny snak om det.

Kl. 11:27

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Jesper Petersen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Socialdemokratiet har stor opmærksomhed på borgerenes købekraft og på de stigende priser på fødevarer. Vi har taget forskellige initiativer til at afbøde de udfordringer, mange familier har, også sammen med Venstre i den seneste valgperiode. I det her finanslovsforslag kommer der jo flere, f.eks. for de dårligt stillede pensionister. Vi har forhøjet kørselsfradraget og andre ting. Og så vil vi jo altså gerne sænke momsen på fødevarer og fjerne den helt på frugt og grønt som noget af det næste.

Hele den del – i en tale, der ellers sådan kom vidt omkring – altså den bekymring og omsorg for, at der altså er nogle, der er hårdt presset af de stigende priser, havde jeg svært ved rigtig at genfinde i talen fra fru Stephanie Lose i dag. Og man sidder lidt tilbage med den fornemmelse, at det kun var, da der var valgkamp, at Venstre for alvor mente, at vi skulle prøve at gøre fødevarerne billigere ved at sætte momsen ned. Hvad er det, der har forandret sig? Hvorfor lægger Venstre ikke længere vægt på det?

Kl. 11:28

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:28

Stephanie Lose (V):

Vi vil rigtig gerne give danskerne flere penge mellem hænderne, men helt konkret er det, der har forandret sig, at vi har fået en regering, som nu er i gang med at lave en stor øvelse til over 17 mia. kr., som man kun kan finansiere, fordi man hæver skatten på arbejde, som ikke bare vil lave en ny momssats, men hele to nye momssatser. Og der siger vi bare, at den øvelse har vi ikke tænkt os at bidrage til. Vi vil gerne give danskerne flere penge mellem hænderne, vi vil gerne lette skatten på arbejde i modsætning til regeringen, som lægger op til at hæve skatten på arbejde, og så vil vi i øvrigt også gerne være med til at sænke elafgiften permanent i modsætning til regeringen, som planlægger at lade den stige igen i 2028.

Kl. 11:29

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 11:29

Jesper Petersen (S):

Jeg synes, at det er en bemærkelsesværdig hurtig flugt fra den idé om at skulle sætte momsen ned på fødevarer, som Venstre er ude i her. Og ja, det skal selvfølgelig finansieres, og det kommer vi jo til at gøre. Mange af forslagene kender man nu, og vi når resten af vejen, når det skal gennemføres. Og jeg ville virkelig ønske, at Venstre stod på mål for det og ligesom stod ved det, man havde sagt i valgkampen. Nu finder man udveje, og den ting, man selv vil gøre, er bl.a. at sige, at det er de arbejdsløse, der skal betale, hvis man overhovedet skal nærme sig det at kunne sætte momsen ned på fødevarer. Men så hjælper man jo ikke familier i Danmark, der er presset på deres økonomi, med at klare de stigende priser. Så jeg synes, det er et ærgerligt kursskifte, vi er vidner til fra Venstres side i dagens debat.

Kl. 11:30

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:30

Stephanie Lose (V):

Nu kan jeg jo citere den socialdemokratiske ordfører, i forhold til at man skal citere andre partiers politik korrekt. Og lad mig bare sige:

Vi har på intet tidspunkt sagt, at vi gerne vil hæve skatten på arbejde for at sænke momsen. Lad mig bare slå det fast med syvtommersøm, ifald ordføreren skulle være i tvivl om det. Og jeg vil også gerne sige, at vi heller ikke på noget tidspunkt har sagt, at vi gerne vil lade folk, der ikke er i arbejde, finansiere en nedsættelse af momsen – bare så den tvivl måtte være ryddet af vejen. Det har vi ikke sagt.

Kl. 11:30

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Sigurd Agersnap, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:30

Sigurd Agersnap (SF):

Tak for ordet, og tak til ordføreren for talen. Jeg håber ikke, jeg støder nogen ved at sige, at der var en del skattelettelser i den tale, og en af dem var jo en byrdelettelser for den finansielle sektor. Jeg synes bare, det er en lille smule interessant, hvorfor Venstre synes, det er så vigtigt med en byrdelettelser for den finansielle sektor.

Hvis man kigger lidt på overskuddene, var overskuddet i første halvår af 2025 på 26 mia. kr. Det kommer oven på et overskud i 2024 på 57 mia. kr., som kom oven på et overskud i 2023, et rekordår, på 71,4 mia. kr. Hvorfor er det, at Venstre hellere vil bruge 2 mia. kr. på at sænke skatten for den finansielle sektor end at investere det i skolen eller måske levere på lidt lavere moms til danskerne?

Kl. 11:31

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 11:31

Stephanie Lose (V):

Jeg synes da, det er interessant, at virksomheder, som laver overskud, må man ikke lette for administrative byrder. Det er dog en interessant tilgang. Altså, når man kigger på, hvordan den finansielle sektor i Danmark er reguleret, så er den på en række områder hårde reguleret end i resten af EU, og kapitalkravene er højere end det, der bliver stillet krav om i EU-reguleringen.

Jeg har meget svært ved at se, at det er et selvstændigt argument i forhold til en sektor, som i øvrigt er helt central for, at man kan låne til sin bolig og låne til vækst i sin virksomhed, og som rent faktisk er med til at finansiere noget af den aktivitet, der er i det her samfund, at fordi den har et overskud, må man ikke interessere sig for, hvorvidt den så kan få nogle byrdelettelser. Det hold kommer vi ikke til at være på. Vi mener, at alle sektorer skal være nogle af dem, vi interesserer os for, i forhold til hvordan vi kan lette byrder hos dem. Det er da nyt for mig, hvis regeringspartierne har den holdning, at det der mål om at lette byrder med 25 pct. i 2035 særskilt ikke må gælde for den finansielle sektor.

Kl. 11:32

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 11:32

Sigurd Agersnap (SF):

Det kan være, jeg har misforstået det. Jeg forstod bare ordføreren, som om det, hun var optaget af, var, at selskabsskatten også blev sænket for den finansielle sektor. Det er jo bare noget andet. Altså, det er jo bare noget helt andet end at snakke om byrder. Selvfølgelig kan vi snakke om byrder alle steder. Hvis der er dumme regler, skal de afskaffes. Hvis der er gode argumenter for at afskaffe en regel, skal det jo gøres. Men det, Venstre mener, er vel, at man skal sænke skatten. Det er ikke en administrativ byrde, som ordføreren står og

snakker om. Hvorfor vil man prioritere det i Venstre? Hvorfor er det vigtigere end at prioritere billigere mad for danskerne?

Kl. 11:33

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 11:33

Stephanie Lose (V):

Nu citerede ordføreren mig jo rigtigt første gang, hvor jeg sagde, at vi i Venstre var optaget af, at når nu regeringen ikke ville omfatte den finansielle sektor og skattelettelser, var der et ekstra stort behov for at se på byrdelettelser for den sektor. Så det er ret præcist det, som jeg svarede på for et øjeblik siden.

Når det så er sagt, er det jo rigtigt, at vi da rent principielt har svært ved at forstå, hvorfor regeringen nu mener, at det er rimeligt, at en specifik sektor i samfundet skal pålægges en særskat på hele 7 procentpoint. Det er en sektor, som skal bidrage til, at vi kan finansiere vækst og udvikling i landet, og at man kan låne til sin virksomhed og til sin bolig. Principielt set synes vi, det er et svært standpunkt at stå i.

Kl. 11:33

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Frederik Vad, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:33

Frederik Vad (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for at sige, at i modsætning til Frankrig slæber Danmark ikke rundt på et bjerg af gæld. Det er også en anerkendelse af den aktive investeringspolitik, der blev ført under coronakrisen, hvor blå blok jo sagde, at det ville føre til et bjerg af gældsætning, men det skete heldigvis ikke.

Jeg kunne godt tænke mig at følge op på hr. Sigurd Agersnaps spørgsmål, for jeg synes, det er interessant at høre, hvorfor Venstre har så stor omsorg for de to sektorer i Danmark, som skovler penge ind i øjeblikket, nemlig landbruget og bankerne. Danske Bank og Nordea har aldrig tjent så meget, som de har gjort de seneste år, alt imens gebyrerne stiger, alt imens folk ikke kan låne til huse rundtomkring i landet, og alt imens filialerne lukker, og når man skal have fat i banken f.eks. som pensionist, bliver man sendt videre ind til et eller andet hovedkontor inde i København. Hvorfor er det, at Venstre mener, at vi skal fokusere på de sektorer, hvor det vælter ind med penge, og sørge for at give dem nogle skattelettelser eller nogle byrdelettelser eller noget tredje? Det giver ikke mening. Der er ikke nogen rimelighed i det. Kan ordføreren ikke uddybe den politik?

Kl. 11:34

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 11:34

Stephanie Lose (V):

Jeg må indrømme, at jeg synes, det er meget, meget svært at se, at der er nogen rimelighed i, at fordi der er en sektor, der tjener penge, så må man ikke interessere sig for byrdelettelser, som ordføreren lige sagde. Det har jeg godt nok svært ved at forstå. Og hvis man tror, at alle de problemer, som ordføreren måtte mene der er i den finansielle sektor og lister op, afhjælper man, hvis man siger, at man ikke gider diskutere byrdelettelser eller skattelettelser eller andet, så er det da i hvert fald en interessant strategi at anlægge.

Vi mener, at man skal være meget mere offensiv, i forhold til hvad det er for nogle rammer, man giver, for i højere grad at gøre det muligt for den finansielle sektor at understøtte vækst og udvikling i hele landet. Vi vil meget gerne være med til at diskutere, også med

Socialdemokratiet, hvordan man kan gøre det. Så er jeg med på, at det er moderne at skynde sig at nævne landbruget, når nu der står en fra Venstre på talerstolen. Helt ærligt, hæv dog lige niveauet lidt.

Kl. 11:35

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 11:35

Frederik Vad (S):

Altså, det, der kendetegner landbruget og bankerne, er, at det vælter ind med penge. Kig i regnskaberne. Hvor stort et rekordoverskud skal Danske Bank have, før Venstre ikke mener, de fortjener flere byrde- eller skattelettelser? Hvor stort skal det være? Man siger, at man gerne vil give penge tilbage til danskerne. Hvorfor vil man gerne give penge tilbage til nogle, der vælter sig i penge, og som aldrig har væltet sig så meget i penge, som de gør nu, alt imens filialerne lukker, alt imens danskerne bliver plukket i gebyrer og alt muligt andet rundtomkring? Det er da mærkeligt, at man vil give penge til nogle, der aldrig før har haft flere penge. Det forstår jeg ikke.

Kl. 11:36

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:36

Stephanie Lose (V):

Men det er da spændende, for så kan vi jo vende det om. Nu er det så en særskat på 7 pct., og oven i den er der så en skrappe regulering og højere kapitalkrav, end man ser i mange andre lande, også i EU. Så man kunne vende spørgsmålet om og se på Socialdemokratiet og spørge: Hvor høj kan særskatten blive? Skal bankerne betale 10, 15 eller 20 procentpoint mere i skat end resten af sektoren? Skal vi overregulere endnu mere? Skal kapitalkravene være højere? Skal vi presse endnu flere detaljerede rammer ned over dem? Det er da et spændende spørgsmål, hvis det er det, der er udgangspunktet.

Kl. 11:36

Formanden (Henrik Frandsen):
Fru Leila Stockmarr, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:36

Leila Stockmarr (EL):

Tak, og tak til ordføreren for talen. Jeg er ret nysgerrig på, hvad Venstre selv har gjort og vil gøre for at redde den kollektive transport, særlig i landdistrikterne. Nu tænker jeg navnlig på de busruter, som flere af ordførerens partikollegaer og ordføreren selv har fremhævet i dag. For når jeg som transportordfører har fulgt udviklingen, har jeg jo måttet konstatere, at Venstre f.eks. har gjort det muligt for 17-årige at køre bil. Ordførerens egen partikollega, formanden for Region Nordjylland, var ude så sent som for en uge siden at sige, at det har efterladt trafikalselskaberne i Nordjylland blødende på grund af manglende billetindtægter. Jeg har også konstateret, at man i 2023, hvor der var en transportminister fra Venstreovre i Transportministeriet, satte 400 mio. kr. af til at genåbne busruter i landdistrikterne. De penge blev aldrig brugt til det formål. Så har vi en sundhedsreform, der har efterladt et massivt hul i finansieringen af de regionale busruter, og det efterlader mig med det spørgsmål, der lyder: Hvad har Venstre selv gjort og vil gøre for at redde den kollektive transport i landdistrikterne?

Kl. 11:37

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Stephanie Lose (V):

Vi vil altid gerne være med til at diskutere, hvordan vi kan gøre rammerne for den kollektive trafik bedre. Vi var jo selv med til at nedsætte et ekspertpanel, der skulle levere løsninger på, hvordan man med den erkendelse, som jeg også tror Enhedslisten har, nemlig at busserne trods alt ikke kører til hvert eneste gadehjørne derude, så også kan levere nogle nye innovative løsninger, der gør det muligt at finde mobilitetsformer derude. Det er jo rigtigt, at vi var med til at sikre, at 17-årige har mulighed for at køre bil i dag. Det er den største enkeltstående landvinding inden for de unges mobilitet i landdistrikterne i mange år, og hvis det nu fra Enhedslistens side skal gøres til et problem, synes jeg, det er rigtig, rigtig trist at høre på, og hvis logikken er, at busserne får flere kunder, hvis folk ikke kan køre bil, så skal vi da bare sørge for, at man først kan køre bil, når man er 19, 20 eller 21 år, for så er der flere kunder i busserne. Er det det, Enhedslisten ønsker sig?

Kl. 11:38

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 11:38

Leila Stockmarr (EL):

Nu var det faktisk ikke Enhedslistens kritik, jeg fremførte. Det var ordførerens egen partikollega, Mads Duedahl, der her for en uge siden var ude at sige, at det har efterladt et stort hul hos de regionale busselskaber, at de unge vælger bilen frem fra bussen i Region Nordjylland. Samlet set savner jeg, også med de andre forhold, jeg påpegede, stadig et svar på, hvad Venstre helt konkret vil gøre for at sikre, at der bliver genåbnet busruter i landdistrikterne. Har man et finansieringsforslag? Vil man sikre, at der kommer nogle greb i forhold til sundhedsreformen, så vi får en fast finansiering af de regionale busselskaber? Hvad har Venstre af forslag til, hvordan man kan genåbne busruter i Danmark?

Kl. 11:39

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:39

Stephanie Lose (V):

Nu tror jeg, at jeg kender Mads Duedahl godt nok til at vide, at det faktum, at han konstaterer, at der mangler billetindtægter, ikke er et udtryk for, at han ønsker, at man så bare skal stoppe med at lade de 17-årige køre bil, og det var det, jeg refererede til. Som sagt vil vi gerne være med til at diskutere, hvad det er for nogle konkrete værktøjer, der virker. Som opfølgning på arbejdet i det ekspertpanel, der blev nedsat, er det jo helt oplagt, at man laver langt bedre muligheder for samkørsel og til- og bringe-ordninger og finder nye løsninger, sådan at svaret ikke kun er, hvordan man får flest mulige af de gammeldags busser til at køre på nogle ret ufleksible tidspunkter, men at man også supplerer med alternativer ved siden af.

Kl. 11:40

Formanden (Henrik Frandsen):
Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:40

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Jeg tror gerne, jeg vil holde fast i det med – og jeg synes, det er spændende, at det er kommet frem i den her debat – at Venstre vil bruge milliarder på at sænke skatten for de danske storbanker. I en situation, hvor vi har kommuner her i landet – ikke

mindst landkommuner – som skærer ind til benet i velfærden, og som lukker landsbyskoler, og hvor ældre kun kan få gjort rent en gang om måneden og offentligt ansatte bliver bedt om selv at tage toiletpapir med på arbejde, fordi man ikke har råd til det, vil Venstre gudhjælpemig bruge milliarder på at sende skattelettelser til Nordea og Danske Bank og andre storbanker og deres aktionærer, altså i en situation, hvor de her banker har ikke bare sådan store overskud, men *rekordoverskud*. Hvad er det for en prioritering? Er det ikke vigtigere, at ældre får hjælp til at få gjort rent, så de ikke skal ligge i beskidte lagner? Der vælger man gudhjælpemig, at man vil bruge milliarder på at sende skattelettelser til bankerne.

Kl. 11:41

Formanden (Henrik Frandsen):

Jeg vil lige minde om, at vi ikke påkalder os de højere magter i Folketingssalen. Ordføreren.

Kl. 11:41

Stephanie Lose (V):

I Venstre mener vi godt, at man både kan prioritere et stærkere velfærdssamfund og prioritere at give danskerne flere penge mellem hænderne og investere i vores virksomheder. Jeg køber simpelt hen ikke det modsætningsforhold, som der bliver stillet op igen og igen. Det synes jeg også vi har bevist historisk, og det synes jeg sådan set også at vi viste i den tidligere regering. Det er rigtigt, at vores forslag var, at man sænkede selskabsskatten med 2 procentpoint for alle. Nu møder vi, som jeg sagde før, op og forhandler om en selskabsskattelettelser på 3 procentpoint for en del af virksomhederne. Så mener vi, det er vigtigt, at man så kigger på, hvad det er for nogle byrdelettelser, man kan give en sektor, som så står over for nu at skulle have en særskat på hele 7 procentpoint.

Kl. 11:42

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 11:42

Pelle Dragsted (EL):

Det er jo en ærlig sag, så lad os lade den ligge. Jeg syntes bare, det var godt at få en forklaring.

Nu siger ordføreren, at man er parat til at sætte sig ned og forhandle, og det er jo interessant, for jeg er glad for mange af de ting, der ligger i det her finanslovsudspil – og det er vi fra Enhedslistens side – men der er også ting, vi ikke er glade for. Det gælder bl.a. den her nedskæring i de unges su, altså dem, der bor hjemme, hvis familierne har det, der ligner en almindelig indkomst. Så det er jo ikke noget, Enhedslisten kommer til at bære igennem. Derfor skal regeringen ud og finde sit flertal et andet sted. Derfor vil jeg bare spørge ordføreren: Er Venstre parat til at stemme for det her angreb på de unges su?

Kl. 11:42

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 11:42

Stephanie Lose (V):

Venstre kommer med en åben tilgang til forhandlingerne. Det er da klart, at hvis Venstre kan forhandle andre finansieringsforslag ind, som Enhedslisten har tænkt sig at godkende uden at vælte regeringen bagefter, er vi da helt åbne over for, hvilke alternative finansieringsforslag der kunne være. Men jeg må også bare sige, at når man er et ungt menneske, der går på en ungdomsuddannelse og er 17 år, så får man ikke su, mens man kan sidde ved siden af klassekammerater på 18 år, som faktisk gør det. Det er jo lidt en kunstig opdeling, at der

skal være den store forskel derude. Det er ikke, fordi verden ændrer sig markant, fordi man bliver 18 år i stedet for 17, og det er i det hele taget godt for alle under at have et fritidsjob.

Kl. 11:43

Formanden (Henrik Frandsen):

Hr. Ibrahim Benli, Enhedslisten, og det er den sidste, der har indtaget sig i denne omgang. Værsgo.

Kl. 11:43

Ibrahim Benli (EL):

Tak til ordføreren for en fin tale med mange væsentlige synspunkter. En af de ting, som jeg hæftede mig ved, var det om den tårnhøje beskæftigelse i Danmark, som gør, at vi i Danmark har en stærk økonomi. Der er over tre millioner danskere i dag i beskæftigelse, men det ændrer desværre ikke ved, at der stadig er ret mange mennesker, der står uden for arbejdsfællesskabet.

Ifølge tal fra Danske Handicaporganisationer er der omkring 76.000 mennesker med forskellige former for nedsat funktionsevne, som faktisk står og mangler et job, og de fleste af dem siger samtidig, at hvis der er et job, er de faktisk klar til at tiltræde allerede 14 dage efter.

Så jeg vil spørge ordføreren, om det også er ordførerens synspunkt, at erhvervslivet har et kæmpe ansvar for at hjælpe de ret mange mennesker, der står uden for arbejdsfællesskabet, og som i den grad også kan bidrage til fællesskabet? Tak.

Kl. 11:44

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 11:44

Stephanie Lose (V):

Ja, det mener jeg bestemt. Jeg mener, vi alle har et ansvar, hvad enten det er kommunerne, der løfter en opgave, hvad enten det er os her, der sætter reglerne for dem, eller det er virksomhederne, der skal modtage dem. Og det er jo i øvrigt også derfor, at vi f.eks. peger på, at der er brug for en reform af fleksjobordningen. Der er simpelt hen for mange eksempler på, at det er svært at navigere i som fleksjobber, og i øvrigt også, at det er rigtig, rigtig svært som virksomhed at navigere i det. Det er tungt og bureaukratisk, og jeg tror faktisk, man kunne gøre noget, der også gjorde det nemmere for virksomhederne også at løfte den del af det ansvar. Så det mener vi bestemt at man skal diskutere.

Kl. 11:44

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren for en opfølgende bemærkning.

Kl. 11:44

Ibrahim Benli (EL):

Det er lige præcis det med, at fleksjobområdet er utrolig komplekst og meget bureaukratisk tungt, og desværre er mange af de tusind mennesker, som jeg nævner her, faktisk også blevet kørt rundt i manegen i mange år gennem forskellige afklaringsforløb. Så vi fra Enhedslistens side har længe talt om, at det skal være lettere at få fleksjob, netop for at sikre, at der ikke er flere, der ender på førtidspension. Vil Venstre være villige til at indgå i et samarbejde omkring et reformeret fleksjobsområde og helt konkret udviklingsfleksjob, som vi også har båret ind i finanslovsforhandlingerne?

Kl. 11:45

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Stephanie Lose (V):

Ja, det er et velkendt synspunkt fra Venstres side, at vi ønsker en samlet reform af fleksjob, førtidspension og sygedagpenge, både med henblik på at gøre det mindre bureaukratisk, der, hvor der er brug for det, jævnfør det, vi talte om i forhold til fleksjob, men jo også for at sikre, at incitamenterne vender den rigtige vej. Og det tror jeg desværre der er for mange der ikke oplever i dag. Om vi så til syvende og sidst kommer til at have de samme synspunkter, hvis man indgår i sådan et partnerskab, må tiden jo vise, men at der er brug for en reform er et veletableret synspunkt fra vores side.

Kl. 11:45

Formanden (Henrik Frandsen):

Der er ikke flere, der har indtegnet sig til korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Stephanie Lose og går videre til næste ordfører i rækken, hr. Anders Vistisen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Anders Vistisen (DF):

Tak for ordet, formand. Jeg vil gerne invitere regeringen med ud i det Danmark, der ligger uden for Finansministeriets regneark. Vi skal besøge en helt almindelig dansk familie, og lad os begynde med Jørgen og Birthe. De har boet i det samme parcelhus i 30 år. De har arbejdet, betalt skat og måned for måned afdraget på deres hus. Nu er haven blevet for stor, og de ønsker at flytte i en ældrebolig. De får 600-700.000 kr. med sig fra hussalget, penge, de havde glædet sig til at forsøde alderdommen med, måske en ferie, lidt ekstra til børnebørnene eller bare trygheden ved at have noget stående.

Kl. 11:46

Men så kommer regeringen med et formuekrav. Og nu kan Birthe og Jørgen ikke længere få ret til boligstøtte, så den opsparing, de har brugt 30 år på at bygge op, skal bruges på husleje. Det er jo en interessant belønning for at have været økonomisk ansvarlige. Hvad skulle de have gjort? Ladet være med at betale af på huset? Holdt en uansvarlig forbrugsfest?

Det kan man spørge Jørgens lillesøster Gerda om. Hun er 65 og har arbejdet hele livet i hjemmeplejen, løftet ældre mennesker, taget nattevagten og passet sit arbejde. Nu er ryggen slidt, knæene gør ondt, og hun kan ikke mere. Hun havde håbet på at kunne trække sig tidligt tilbage et par år før på seniorpension. Men regeringen lægger nu op til, at hun først skal igennem en uværdig jobtræning for at bevise, hun ikke kunne klare et kontorjob eller et ufaglært arbejde. Hvad forestiller regeringen sig egentlig at Gerda skal lave? Skal hun få en ny ryg? Blive 25 igen? Gerda mangler ikke arbejdsvilje. Hun mangler kræfterne.

Birthe og Jørgens søn, Henrik, driver den lille købmandsbutik i landsbyen. Det er ikke nogen guldgrube, men han møder tidligt og går sent hjem, og han tager ekstravagten, når en af hans medarbejdere bliver syge. Men butikken er mere end en butik. Det er der, hvor man mødes og hører nyt. Der, hvor man får hjælp til at bære varerne ud. Det er der, hvor børnene køber en is efter skole. Hvis Henrik lukker, mister landsbyen ikke bare en købmand. Den mister et samlingspunkt. Så hvad har regeringen at tilbyde Henrik? En selskabsskattelettelse.

Det lyder jo flot, men Henrik driver ikke sin købmandsbutik som et aktieselskab, så han får ingen glæde af regeringens lettelse af selskabsskatten. Han har desuden ikke noget stort overskud, som han kunne betale mindre skat af, fordi forretningen har svært nok ved at løbe rundt, som det er.

Til gengæld giver regeringen ham nu en mulighed for at betale moms så ofte, at han faktisk skal låne penge til finansministeren for at få regnestykket til at gå sammen i statskassen. Det var ellers penge, som Henrik bruger til at fylde hylderne, betale medarbejderne

og holde butikken kørende. Så det kan ende med, at Henrik må dreje nøglen om.

Henrik og hans kone Mette har to små børn, Gustav og Anna. Gustav går på en ungdomsuddannelse, men han bor stadig hjemme. Nu vil regeringen skære i den SU, som han får. Det begynder allerede ved en samlet forældreindkomst på 420.000 kr., og ved 710.000 kr. forsvinder støtten helt. Finansminister Peter Hummelgaard kalder det en familie med høje indkomster. Men selv familier med forældre på dagpenge eller førtidspension vil blive ramt.

Gustav husker ellers paneldebatten fra sit gymnasium under valgkampen. Dengang stod de lokale folketingskandidater fra Socialdemokraterne, SF og Radikale og fortalte, at det var de borgerlige politikere, der ville spare på SU'en. Selv ville de stå vagt om den. Nu mister Gustav og hans kammerater deres SU, men nok også en god portion af den tillid, de har til politikerne, efter de løfter, der blev givet dem kun få måneder forinden.

Så er der lillesøster Anna. Hun er 17 år, og hun vil gerne spille håndbold, besøge sine venner eller tage ind til byen fredag aften. Nu har regeringen en fantastisk nyhed til hende: Hun skal køre gratis med bussen. Der er bare lige et problem: Bussen er sparet væk for flere år siden. Så nu kan Anna stå helt gratis og vente på den bus, der aldrig kommer. Men regeringen kan da glæde sig over, at billetprisen i det mindste er blevet rimelig: Nul kroner for nul busser.

Anna er stadig afhængig af, at Henrik og Mette kan køre hende, og de skal fortsat betale Europas højeste afgifter på benzin og diesel. Dem har regeringen nemlig ikke fundet en krone til at sænke. Tværtimod vil man i klimaets navn gøre det dyrere at være benzin- og dieselbiler. Så familien har fået en gratis billet til en bus, der ikke findes, men ikke billigere benzin til den bil, de rent faktisk er afhængige af.

Kl. 11:50

Familien er så uheldig, at de ovenikøbet bor tæt på Kærshovedgård. Her lever naboerne med utrygheden omkring kriminelle udvisningsdømte udlændinge. De oplever tyverier, chikane og uvedkommende, der færdes i deres haver om natten. De kender også den tragiske sag med Beate, der blev kørt ihjel af en udlænding uden kørekort.

Hvad er regeringens svar? Ikke det lovede udrejsecenter i Rwanda eller en lås på Kærshovedgård. Nej, regeringen vil indrette en fængselsafdeling på området. Men det løser jo ikke problemet med de udvisningsdømte, der er til gene i lokalområdet, at man bare får flere kriminelle udlændinge til Bording. Familien ønsker sig ikke endnu en plan, der virker om mange år. Familien ønsker bare at kunne være trygge i deres eget hjem.

Nu har vi besøgt de her tre generationer i en dansk familie. Familien er fiktiv, men problemerne er virkelige. Og når vi i Dansk Folkeparti siger, at vi har større ambitioner for Danmark, så er det *netop* den slags mennesker, vi tænker på.

Vi vil have et Danmark, hvor det kan betale sig at arbejde og spare op, hvor nedslidte kan trække sig tilbage med værdighed, hvor små selvstændige kan drive deres virksomheder uden at blive kvalt i regler, bureaukrati og afgifter, og hvor unge kan skabe sig en fremtid, uanset hvor i Danmark de bor. Vi vil gøre det billigere at være dansker.

Derfor skal afgifterne og moms på benzin og diesel væk. For bilen er ikke en luksus for familier som dem. Den er det, der får hverdagen til at hænge sammen og får Anna til håndbold, Gustav til uddannelse og familiebesøget til bedsteforældrene til at gå i orden. Og vi vil sænke moms og afgift på almindelige fornødenheder, så familier, studerende og pensionisterne får flere penge mellem hænderne. Det er ikke nogen naturlov, at staten skal gøre hverdagen dyrere. Det er et politisk valg, og vi vil træffe et fundamentalt anderledes valg.

Derfor har vi lanceret Fremtidens Danmark. Vores første mål-sætning handler om mere familietid. Vi ønsker et samfund, hvor familier får mere tid sammen. Hvor forældre har bedre mulighed for at være sammen med deres børn, når de er små. Og hvor bedsteforældre kan hjælpe med børnebørnene, og hvor familier får bedre mulighed for at tage sig af deres ældre. Og vi vil gøre det lettere at få børn tidligere i livet frem for at indrette et samfund, der spænder ben for familielivet.

Når vi vil prioritere familierne og danskernes velfærd, kræver det også, at vi tør prioritere noget andet fra. Vi mener, at adgangen til skattefinansierede ydelser skal målrettes danskere og ikke foræres væk til udlændinge. Derfor kræver vi, at regeringen åbent kommer til at redegøre for, hvor mange af deres dyre velfærdslofter der kommer til at gå til netop udlændinge.

Det gælder pensionstillægget, tandpleje og andre støtteordninger. Danskerne har krav på at vide, hvad deres skattekroner går til. Vi vil gøre op med det spild af skattekroner, og det gælder i øvrigt også de 20.000 ekstra administratorer og ledere, som vi har fået i den offentlige sektor under Mette Frederiksens lederskab. Det gælder de dyre klimaprojekter, hvor regeringen bruger milliarder af kroner uden at stille tilstrækkelige krav til, hvad danskerne får for pengene. Hvad er effekten? Hvad er prisen? Og hvad kunne vi have fået for pengene andre steder, f.eks. i ældreplejen, i sundhedsvæsenet, eller ved at gøre det billigere at være dansker?

Vi vil også prioritere trygheden. Derfor er vores krav om Kærshovedgård faktisk ret enkelt. Der skal lås på, indtil alle udvisningsdømte kan sendes til et center i udlandet. Det skal være de kriminelle, der frygter for konsekvenserne af deres handlinger, og ikke naboerne, der skal være bange for at gå ned i deres egen have.

Når jeg ser på finansloven, sidder jeg tilbage med et spørgsmål. Er den lavet for at løse danskernes problemer? Eller er den lavet, for at fire regeringspartier har kunnet få en luns hver? Har man været ligeglad med sammenhængen?

Det kan godt være, de fire partier har fået en mærkesag hver med sig hjem. Det kan godt være, de mener, regnearket går op, og det kan godt være, at regeringen kan holde fine skåltaler på et pressemøde bagefter. Men hvis finansloven betyder, at ældre skal bruge deres opsparring på husleje, seniorer sendes i meningsløs jobtræning, og unge mister deres SU og står med gratis busbilletter til en bus, der aldrig kommer, så er det svært at se, hvem finansloven egentlig er en succes for.

Dansk Folkeparti har større visioner for fremtidens Danmark, et Danmark, hvor man kan arbejde, stifte familie og blive gammel med værdighed, hvor der er liv i vores landsbyer, og hvor vi bruger danskernes skattekroner med omtanke.

For Danmark er ikke et regneark. Det er ikke et aktieselskab. Danmark er et fællesskab, for det folk, der bor her, deler et sprog, en kultur og en fælles referenceramme. Det er dem, en finanslov skal være til for i Dansk Folkepartis Danmark. Tak for ordet.

Kl. 11:55

Formanden (Henrik Frandsen):

Der er en hel række korte bemærkninger tegnet ind. Vi når én kort bemærkning, inden vi går til pause. Den første korte bemærkning går til hr. Kaare Dybvad Bek fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:56

Kaare Dybvad Bek (S):

Tak. Jeg lægger mærke til, at ordføreren gerne vil have den her amerikanisering af vores velfærdssystem, hvor folk, der kommer ude fra, ikke skal være en del af den almindelige velfærd, men skal tegne forsikringer på den ene, anden og tredje ting for at kunne få mulighed for eksempelvis at komme på hospitalet, når man er syg, eller få ens børn til at komme i skole. Det synes jeg er en mærkelig vej at gå, altså at vi skal minde mere om et amerikansk samfund end

at minde om den gode danske velfærdsmodel, som vi har haft i så mange år, og som har bragt os så mange gode ting.

Men som jeg forstod Dansk Folkeparti under valgkampen, går man ind for at være med i EU. Altså, man har stoppet modstanden mod EU; man støtter fuldt og varmt, at Danmark skal være medlem. Og hr. Anders Vistisen har jo selv brugt det meste af sin politiske karriere i de hellige haller i Bryssel og ved jo godt dernedefra, at vi ikke kan lade være med at give borgere fra EU eksempelvis dagpenge, børneydelse og andre ting. Altså, har man glemt, at man sagde i valgkampen, at man ikke ville melde sig ud af EU, eller er det, fordi man forventer, at man kan lave de regler om, eller hvordan skal man forstå det her problem, som Dansk Folkeparti nu har, med, at man ikke vil give nogle udlændinge ydelser, som er skattefinansieret, men at man samtidig vil blive ved med at være medlem af EU?

Kl. 11:57

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:57

Anders Vistisen (DF):

Det er jo et vidunderligt maskefald, vi får fra Socialdemokratiet her i dag. Nu hører vi jo ærligt fra ordførerens egen mund, at man vil give udenlandske statsborgere ret til alle de velfærdsydelser, som vi har i Danmark, på fuldt ud sammenlignelige vilkår. Det synes jeg er voldsomt, når man tænker på, hvor stort et underskud, vi har, på de udlændinge, der kommer fra MENAP-landene. Nu er det jo nogle år siden, Finansministeriet har villet opdatere tallene. De sidste, jeg så, viste et underskud på omkring 30 mio. kr. om året for udlændinge, der kommer fra ikkevestlige lande. Det vil jeg gerne skære ned på ved at prioritere velfærdsydelserne.

Jeg tror, at det er en fortalelse at sige, at Dansk Folkeparti knuser EU. Det, vi sagde i valgkampen, var, at vi må acceptere, at der ikke er et flertal for at træde ud. Men vi har jo altid argumenteret for et velfærdsforbehold. Jeg tillader mig derfor at spørge med min lange erfaring fra Bruxelles hellige haller, hvor jeg var mindre glad for være end de socialdemokratiske repræsentanter: Hvorfor har Socialdemokratiet i Europa-Parlamentet aldrig støttet den tanke om et velfærdsforbehold, så vi f.eks. kunne fastholde su og dagpenge på danske hænder?

Kl. 11:58

Formanden (Henrik Frandsen):

Jeg vil gerne bede om, at man indtegner sig igen, hvis man ønsker en opfølgende bemærkning.

Spørgeren.

Kl. 11:58

Kaare Dybvad Bek (S):

Jamen jeg kan byde ordføreren velkommen til Folketinget her og sige, at det er den, der står på talerstolen, der svarer på spørgsmålene og ikke stiller nye spørgsmål. Og jeg synes ikke, at der blev svaret på spørgsmålet, for spørgsmål var jo ikke om MENAP-borgere – dem er vi jo sådan set også interesseret i skal have færre ydelser; vi vedtog en gennemgang af førtidspensionen f.eks. for bl.a. den gruppe. Nej, spørgsmålet var om EU-borgere, som lige nu har adgang til det, som vi har været skeptiske over for ad flere omgange at man får, men som jo nu er reglerne i EU.

Det lader til, at man ikke helt er kommet ind i sin egen virkelighed, hvor man nu har omfavnet EU og siger, at det skal vi være medlem af, vi er ikke modstander af EU – måske som en måde at blive regeringsduelige og gøre sig klar til regeringssamarbejde. Men hvordan vil man gennemføre det? Vil man lave et forbehold? Vil man ned at forhandle i Bryssel? Vil man alligevel ikke være

tilhænger af EU? Hvordan skal det, som ordføreren står og taler om på talerstolen, foregå helt konkret?

Kl. 13:01

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 11:59 **Anders Vistisen** (DF):

Jamen det er jo Dansk Folkeparti, der i den grad har sat afgifter og særlig moms på fødevarer på den politiske dagsorden. Jeg kan jo huske, at da vi startede med at tale om det her, kunne man hverken få et folketingsparti eller for den sags skyld medierne til at dække det, da vi delte spaghetti bolognese ud i de aarhusianske gader. Det er vi jo glade for at vi har kunnet inspirere regeringen til at gennemføre.

Det, som ordføreren spørger til, nemlig det forståelsespapir, der lå, for at vi ikke ville stemme imod en borgerlig regering, var jo ud fra en forudsætning om, at vi som støtteparti kunne opsøge de flertal, vi nu ønskede. Og vi var jo heldigvis ikke en del af den regering, så vi er hverken gået med til su-nedskæringer eller andre ting som en del af det projekt. Men der er jo ikke tale om et færdigt regeringsgrundlag, og det ved ordføreren også godt.

Kl. 13:02

Anders Vistisen (DF):

Jamen jeg svarede jo egentlig ret simpelt og konkret. Det kan godt være, at Socialdemokraterne ikke er vant til at få så direkte og konkrete svar, at ordføreren overhørte det. Vi foreslår et velfærdsforbehold. Jeg vil gerne love ordføreren her fra talerstolen i dag, at vi genfremsætter forslaget om, at vi skal have et velfærdsforbehold, her i Folketinget. Og der forventer jeg så, at Socialdemokratiet med en samlet regering kommer til at bakke op om det forslag. For så vil jeg tro, at vi har et flertal på 90 mandater. Det er jo den første forudsætning for at få velfærdsforbeholdet, kan jeg informere Socialdemokratiets ordfører om, altså at der er 90 mandater her i Folketinget, der ligesom os mener, at dansk velfærd skal være forbeholdt danske skatteborgere.

Kl. 12:00

Formanden (Henrik Frandsen):

Vi når ikke flere korte bemærkninger, inden vi holder pause. Vi holder pause indtil kl. 13.00.

Jeg kan sige, at de to første, der har indtegnet sig til efter pausen, er fru Sofie Lippert, Socialistisk Folkeparti, og hr. Lars Aagaard fra Moderaterne.

Mødet er udsat.

Mødet er udsat. (Kl. 12:00).

Kl. 13:00

Forhandling

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Vi genoptager mødet.

Vi er nået til spørgsmål til Dansk Folkepartis ordfører, Anders Vistisen. Vi har haft det første spørgsmål, og vi tager de efterfølgende korte bemærkninger. Den første til korte bemærkninger er fru Sofie Lippert, SF. Værsgo.

Kl. 13:00

Sofie Lippert (SF):

Tak for ordet, og tak for talen – en tale, som jo bl.a. handlede om modstand mod de selskabsskattelettelser, vi lægger op til, og om ønsket om at gøre danskernes hverdag billigere igennem bl.a. at sænke moms på fødevarer. Jeg er sådan lidt nysgerrig, for det regeringsgrundlag, som Dansk Folkeparti var klar til at bakke op om i foråret, havde jo lidt en anden klang. Det var måske ikke så rettet mod moms – partierne bag det er det i hvert fald ikke længere – og havde også selskabsskattelettelser. Og nu blev det borgerlige konvent jo aflyst, men jeg tænker heller ikke, at en nedsættelse af moms var sådan øverst på dagsordenen der. Hvordan tænker ordføreren at den politik, der blev beskrevet i talen, skal kunne blive gennemført med blå blok?

Kl. 13:01

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Vistisen.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Sofie Lippert.

Kl. 13:02

Sofie Lippert (SF):

Det er rigtigt: Ordførerens parti er ikke med til su-nedskæringer i den her omgang – det var kun i sidste valgperiode.

Men hvis Dansk Folkeparti gerne vil sænke moms, og alle Dansk Folkepartis sædvanlige samarbejdspartnere ikke vil, hvordan vil Dansk Folkeparti så finansiere den her momsnedsættelse? For jeg kan forstå, at Dansk Folkeparti ikke har tænkt sig at indgå i et større samarbejde med os om f.eks. at fastfryse grænserne i skattevæsenet.

Kl. 13:02

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:02

Anders Vistisen (DF):

Altså, nu tror jeg ikke det er nogen hemmelighed, at hvis ikke Dansk Folkeparti havde haft den her kampagne om fødevareroms, så var det heller ikke blevet en del af det her regeringsgrundlag. Så havde det slet ikke været en sag, der politisk fyldte noget i den danske debat. Og der kan man jo se den indflydelse, Dansk Folkeparti har. Når vi sætter os bag noget, lykkes vi også tit med at overbevise vores kollegaer her i Folketingssalen.

Vi har fremlagt et fuldt finansieret forslag, i forhold til hvordan vi ønsker at halvere fødevareromsen. Men vi kan jo konstatere, at da den tidligere regering indkaldte til forhandlinger, måtte Dansk Folkeparti ikke være en del af dem. Hvis regeringen her inviterer os til forhandlinger om moms, dukker vi selvfølgelig op og snakker med flertallet om, hvordan det kan finansieres. Det er jo altid dejligt, at ens valgløfter bliver gennemført, og der er heldigvis ikke copyright i politik, så vi er da glade for, at regeringen og dens støttepartier har overtaget Dansk Folkepartis mærkesag. Tak for det.

Kl. 13:03

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Lars Aagaard, Moderaterne.

Kl. 13:03

Lars Aagaard (M):

Også tak herfra til ordføreren for talen. Jeg kunne ikke lade være med at sidde og fundere over, at Dansk Folkeparti udtaler sig meget kritisk om stort set alle de finansieringsforslag, der er i finanslovsforslaget, og dermed vinker man jo også farvel til de arbejdsudbudseffekter, der er; der er jo en del af det, der giver øget velstand. Samtidig vil man med den anden hånd dele rundhåndet ud af alver-

dens goder til folket, og kernen i det er en finansiering, som der ikke er skyggen af et flertal for i Folketinget. Så det er en rimelig betragtning at lægge ned over Dansk Folkeparti, at man er et protestparti, der ikke er regeringsdueligt, og som anviser en finansiering, som ikke er i nærheden af at kunne få opbakning, og dermed er de løfter, som man udstikker til den danske befolkning, sådan en slags luftfrikadeller, tror jeg vi kaldte det i min mors køkken.

Kl. 13:04

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:04

Anders Vistisen (DF):

Man kan jo altid debattere, om vores finansiering er værre eller bedre end det, som f.eks. Moderaterne foreslår. Altså, f.eks. indførte Moderaterne en toptopskat. Så fandt man ud af, at toptopskatten var pjattet, og så ville man afskaffe toptopskatten. Det virker sådan lidt skørt at føre politik på den måde. Det er i hvert fald ikke en finansieringskilde, vi i Dansk Folkeparti synes er fornuftig sådan at indføre det ene år og afskaffe det næste år. Vi fremlægger altid finansiering for de ting, vi fremlægger. Så kan man være uenig i det eller være enig i det, men Dansk Folkeparti har jo vist igennem mange, mange år, at vi sagtens kan føre en ansvarlig økonomisk politik, der er fuldt finansieret. Når vi f.eks. ser på sådan noget som arbejdsudbudsreformer, overgår vi jo historisk fra 2000 og frem selv Radikale Venstre i forhold til at skaffe arbejdsudbud til det danske arbejdsmarked. Så Dansk Folkeparti har en utrolig ansvarlig økonomisk politik, som jo langt overgår det, som fru Mette Frederiksen og hr. Lars Løkke Rasmussen har excelleret i de senere år, hvor man bare har brugt løs af råderummet på alle mulige velstandsgaver.

Kl. 13:05

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ønsker spørgeren sin anden korte bemærkning?

Kl. 13:05

Lars Aagaard (M):

Ja. Jeg beklager, formand, at jeg glemte at trykke mig ind. Jeg skal bare lige i forlængelse af det svar spørge, om Dansk Folkeparti er modstander af at fjerne toptopskatten, og yderligere spørge, om vi skal forvente, at Dansk Folkeparti kommer sammen med den øvrige blå opposition til de skatteforhandlinger, der er inviteret til.

Kl. 13:05

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:05

Anders Vistisen (DF):

Altså, vi er jo tilhængere af at fjerne alt det skøre, som hr. Lars Løkke Rasmussen har indført i dansk politik. Det har jo oftest været noget, der har været skadeligt for Danmark, så det er jo ikke, fordi vi ideologisk er modstandere af at fjerne skat, der ikke har den store effekt, fordi man meget nemt kan omgå den. Men nu er vi jo ikke blevet inviteret til skatteforhandlingerne i Skatte- og Vækstministeriet. Så hvis man ønsker, at de blå partier skal komme og gå sammen, er det da fint for os, og hvis finansministeren eller skatteministeren eller andre af regeringens ministre ønsker at invitere de blå partier sammen, er det da dejligt. Vi har jo en stor fællesmængde med vores venner i blå blok.

Kl. 13:06

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Den næste for en kort bemærkning er hr. Ibrahim Benli, Enhedslisten.

Kl. 13:06

Ibrahim Benli (EL):

Mange tak til ordføreren for talen. Det er ikke nogen hemmelighed, at der er ret meget, vi fra Enhedslistens side ikke er enige med Dansk Folkeparti om. Men der er trods alt en del sager, vi faktisk er ret enige om. På Folkemødet fandt jeg ud af, at gratis tandlæge i hvert fald er noget, Dansk Folkeparti støtter op om, og på samme måde er vi også ret enige om seniorers ret, altså nedslidte, til at trække sig værdigt tilbage.

Men der er lige et emne, hvor jeg er lidt usikker på, hvor Dansk Folkeparti står, nemlig det, som regeringen lægger op til, hvor man vil forringe dimittenddagpengene ved at pålægge dimittenderne et beskæftigelseskrav. Fra Enhedslistens side går vi i hvert fald meget kritisk til værks i forhold til det. Vi synes ikke, det er i orden, at man får de studerende til at betale prisen for et finansieringsforslag. Derfor kunne jeg godt tænke mig lige at høre, hvor Dansk Folkeparti står i den diskussion.

Kl. 13:07

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:07

Anders Vistisen (DF):

Det er jo fuldstændig korrekt, som Enhedslisten påpeger, at der er en del steder – jeg vil ikke kalde det mange, men en del steder – hvor vi deler nogle bekymringer. I forhold til at det skal være billigere at være dansker, kan jeg forstå, at vi er enige om en momsnedsettelse. Også i forhold til at beskytte vores seniorer på arbejdsmarkedet og i øvrigt sikre ordnede forhold for udenlandske arbejdstagere har vi også tit kunnet finde alliancer med Enhedslisten.

I forhold til dimittenddagpengesatsen er det jo ikke et finansieringsforslag, vi har lagt ned over vores idé til, hvordan en finanslov skal sættes sammen. Det er nok heller ikke et sted, hvor vi ville nedlægge veto, hvis det var, at vi blev inviteret ind i forhandlingerne. Men jeg er for Danmarks skyld bange for, at det er mere relevant, hvad Enhedslisten mener om finansieringsforslagene i den her finanslov, end hvad Dansk Folkeparti mener. For jeg har ikke indtryk af, at regeringen har et stort behov for at forhandle den her finanslov med Dansk Folkeparti, selv om jeg tror, at det ville være bedre for Danmark.

Kl. 13:08

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ibrahim Benli for den endelige korte bemærkning.

Kl. 13:08

Ibrahim Benli (EL):

Jeg har bare stadig brug for at få en hurtig afklaring. Hvor ville Dansk Folkeparti stille sig, i tilfælde af at partiet blev inviteret ind i finanslovsforhandlingerne? Vi har ligesom opponeret imod det her finansieringsforslag, som netop går ud over de mange studerende, som vel at mærke har et fuldtidsstudie. I din tale har du også været inde på, at vi ønsker et Danmark, der hænger sammen. Jeg er ret sikker på, at hvis man kommer væk fra København og de store byer, vil det være rigtig svært at skaffe sig et studiejob. Så det er mere for lige at høre Dansk Folkepartis klare position, i tilfælde af at I bliver inviteret ind i finanslovsforhandlingerne.

Kl. 13:08

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Jeg minder lige ordføreren om, at vi ikke bruger direkte tiltale. Det hedder »ordføreren« og ikke »din«.

Værsgo, hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:09

Anders Vistisen (DF):

Tak for det, hr. formand. Der er mange tidsler, jeg ville tage ud af de her forhandlinger, før jeg ville kaste mig over dimittenddagpengesatsen. Det skal jeg da være ærlig og sige.

Altså, jeg synes sådan set, det er sundt, at hvis man har fået en gratis uddannelse og su, som jeg jo synes man skal have, så kan man også gå ud og finde sig et arbejde relativt hurtigt eller leve af en kontanthjælp, som jo er højere end en su. Dermed ikke sagt, at vi kommer til at stemme for det under hvilke som helst forhold. Men hvis jeg skulle lave en forhandling med den her regering, ville jeg f.eks. prioritere de ældres boligstøtte som et vigtigere emne end dimittenddagpengesatsen.

Kl. 13:09

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Næste korte bemærkning er fra hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 13:09

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak. Selvfølgelig kan man finde finansiering der, hvor man vil, selv om man ikke har 90 mandater for det. Det er jo derfor, et parti fremlægger deres politik. Så det synes jeg absolut bare skal stå DF frit for.

Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge lidt til, er så den finansiering, som DF har fundet. Måske er det mig, der har misset noget, men en afskaffelse eller en halvering af momsen, som DF gik til valg på og ønsker, er 17 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd. Man henviser til, at man vil finde pengene, ved at offentlige ydelser kun skal være for danske statsborgere.

Hvis man fjerner det beløb, ligger det på omkring 8-9 mia. kr., selv med fremskrivninger. Det kommer jo ikke i nærheden af de her 17 mia. kr. Så kan man medtage EU-statsborgere, som man siger at man vil have et velfærdsforbehold for. Ja, det er korrekt. Det kan man gøre de steder, hvor der er optjeningsregler for, at man kan gøre det; der kan man stramme dem. Men man kan jo ikke fjerne dem fuldstændig uden en traktatændring. Og selv om man så også medtager de penge fra EU-borgere, når man stadig ikke op på de 17 mia. kr., for det er omkring 4 mia. kr.

Så mit spørgsmål er: Dansk Folkeparti må finde finansieringen, hvor de vil, men hvordan hænger regnestykket egentlig sammen, hvor man kommer op på de 17 mia. kr.?

Kl. 13:10

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:10

Anders Vistisen (DF):

Jeg er både ked af det og forundret over, at Borgernes Parti åbenbart modsætter sig, at man skal finde finansiering hos ikkedanske statsborgere. Det troede jeg faktisk var et af de steder, hvor Borgernes Parti og Dansk Folkeparti så ens på tingene. Jeg ved simpelt hen ikke, hvor ordføreren får sine tal fra. Andelen af danske velfærdsydelser, der bliver givet til ikke-EU-borgere, overstiger langt 8 mia. kr., så finansieringen er egentlig overholdbar på det her område.

Men jeg er da bekymret og også lidt trist over at høre, at det åbenbart skulle være en udfordring for Borgernes Parti at pege på de mennesker, der kommer til Danmark uden at bidrage, som en finansieringskilde. Det er meget rodfæstet og vigtigt for Dansk Folkeparti, at hvis man kommer hertil udefra, skal man være et positivt bidrag, ikke kun i økonomisk forstand, men også kulturelt. Man skal være velintegreret. Man skal være en positiv del af samfundet.

Selvfølgelig skal man, hvis man er en dansker, der tager til udlandet for at arbejde, ikke ligge udlandet til last. Kommer man udefra til Danmark, skal man ikke ligge Danmark til last. Det synes jeg er et fornuftigt princip.

Kl. 13:12

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:12

Lars Boje Mathiesen (BP):

Gud, lad nu være med det der polemiske noget. Man kan bare gå ind og læse Borgernes Partis politiske program. Der står, at offentlige ydelser kun skal være for danske statsborgere, så lad nu det ligge.

Jeg spørger, fordi Dansk Folkeparti står på talerstolen og siger: Vores forslag er fuldt finansieret. Det var ordførerens egne ord. Så spørger jeg bare til den finansiering, for når jeg tager de tal, man kan få fra Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet og fra DF's egen 2024-plan, mangler der altså nogle milliarder.

Når man så siger her, at det er fuldt finansieret, siger jeg: Okay, men hvordan har man så finansieret de her 17 mia. kr.? Hvilke specifikke ydelser er det? Er det f.eks. også folkepensionen til tyskere, der har været i Danmark i mange år? Hvilke specifikke ydelser er det, man inddrager i det her regnestykke, for at det kommer op på de 17 mia. kr.?

Kl. 13:12

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:12

Anders Vistisen (DF):

Nu beklager jeg jo, at jeg åbenbart ikke har været inde på Borgernes Partis hjemmeside og læse det meget udførlige og omfattende principprogram, som Borgernes Parti er gået til valg på. Jeg kan sige, at man kan gå ind på vores hjemmeside og læse, hvordan vi finansierer vores politiske forslag. Selvfølgelig er det ikke 8 mia. kr., som er de samlede udbetalinger af velfærdsydelser og den samlede velfærdservice til udenlandske statsborgere i Danmark. Så man må måske appellere lidt til, at formanden for Borgernes Parti læser lidt mere op på både sin egen og min politik, før han går i salen.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Næste korte bemærkning er fra hr. Jesper Petersen, Socialdemokratiet.

Kl. 13:13

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Dansk Folkeparti siger mange ting og kommer med mange forslag og fremstød i debatten. Man har ikke så meget ansvar, så derfor er det lidt mere gratis end for de partier, der er i regeringen. Men der var alligevel et tidspunkt, hvor man for alvor måtte vise sine kort og vise, hvad der var rigtig vigtigt for Dansk Folkeparti, og hvor mandaterne virkelig havde værdi, nemlig efter valget, hvor man forsøgte at lave det her forståelsespapir med Venstre, Liberal Alliance og Konservative. Der skulle det rigtig stå sin prøve, og Dansk Folkeparti kunne for alvor sætte noget magt bag mandaterne. Der forsvandt forslaget om at sætte momsen ned på fødevarer, som en tidligere spørger har været inde på.

Jeg troede egentlig også, at man ligesom Socialdemokratiet gerne ville øge indkomsten for de pensionister, der har mindst, med 1.000 kr. om måneden – det er forslaget i den her finanslov – og at det også var noget, vi var enige om. Men det forsvandt også, da man rigtig havde mulighed for at tvinge det igennem i en anden konstellation.

Hvorfor gjorde Dansk Folkeparti ikke noget for at få det med i det papir? Hvorfor svigtede man, da mandaterne for alvor havde værdi?

Kl. 13:14

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:14

Anders Vistisen (DF):

Nu svigtede man jo heller ikke. Der er jo ikke nogen af de valgløfter, vi har givet, som vi har opgivet i det papir. Det var jo ikke et regeringsgrundlag. Det var et forståelsespapir, der skulle afprøve, om Moderaterne var mere røde, end de var blå. De var så mørkerøde, og det er jo helt fair, at man nu har lavet en regering med dem.

Det, der gør lidt ondt på mig, er jo, at statsministeren i flere år har lagt op til, at vi skulle få en mere retfærdig pensionsalder i Danmark. Jeg synes egentlig, at et af de største løftebrud ved regeringsdannelsen har været, at man har gentiltrådt velfærdsforliget og ikke gjorde ligesom Dansk Folkeparti, der jo valgte at træde ud af det forlig, netop for at vi så stod frit til at forhandle med Socialdemokraterne og andre, der ville gøre noget ved pensionsalderen.

Det tror jeg skuffer rigtig mange af de almindelige danskere, der er bekymrede for en pensionsalder på 70, 71, 72 eller 73 år. Jeg tror også, det skuffer, at man, når man har snakket om det i 2-3 år, som det første i en ny regering går ind og genbekræfter, at pensionsalderen bare skal stige og stige, og så ovenikøbet skærer ned på seniorfortidspensionen, som for mange danskere er et værdigt værn mod nedslidning.

Kl. 13:15

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:15

Jesper Petersen (S):

Jeg synes ikke, der kom noget godt svar eller nogen god forklaring på, hvorfor Dansk Folkeparti ikke satte styrke bag sine krav og virkelig brugte mandaterne, f.eks. til at få det her igennem med, at de pensionister, der har mindst, skal have en ekstra indkomst om måneden. Det kommer til at ske med den her finanslov. Den mulighed havde Dansk Folkeparti også, da man lavede det her forståelsespapir.

Så er jeg bare nødt til at gå i rette med det, som hr. Anders Vistisen siger nu, for vi kommer til at forfølge og få en anden regulering af pensionsalderen i Danmark. Vi har også indført den Arnepension, som reparerer på noget, Dansk Folkeparti jo var med til, nemlig reelt at fjerne efterlønnen. Man stod tidligere og koketterede med, at man havde skaffet en masse arbejdsudbud under tidligere VKO-flertal. Men det var jo præcis den aftale om at forhøje pensionsalderen løbende, som man tidligere koketterede med at man havde været med til at gennemføre, og som hr. Anders Vistisen nu står og siger at man i bund og grund er modstander af. Den argumentation hænger ikke sammen, hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:16

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Jeg minder lige om, at taletiden er 1 minut i første runde og ½ minut i anden runde.

Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:17

Anders Vistisen (DF):

Det store efterlønavsvigt skete vist under hr. Poul Nyrup Rasmussen i sin tid. Og man må sige, at hvis der er nogen, der har repareret på det i forhold til de nedslidte, er det jo os, der indførte seniorpensionen.

Det har jo vist sig, at det er den ordning, som danskerne er trygge ved og har tillid til. Så det er noget, jeg gerne tager på min kappe helt og holdent.

Dansk Folkeparti har taget et stort ansvar for at reparere på den usolidariske politik, Socialdemokraterne ofte fører, når de er i regering, hvor det jo handler mere om toptopsskattelettelser, topskattelettelser og selskabsskattelettelser, end det handler om almindelige danskere. Det er da begrædeligt, og jeg ved godt, hvordan piben havde lydt fra Socialdemokratiet, hvis det var Dansk Folkeparti, der havde haft ansvaret for det med en blå regering.

Kl. 13:17

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Vivi Nør Jacobsen, SF.

Kl. 13:17

Vivi Nør Jacobsen (SF):

Tak for ordet, og tak til ordføreren for talen. Nu tog ordføreren os jo med ud på en tur rundt i Danmark i sin tale, og det er godt at høre, at Dansk Folkeparti har ambitioner for Danmark. Men holder det? Er det kun ord? Jeg savnede i hvert fald nogle tal.

For hvor mange milliarder har Dansk Folkeparti egentlig sådan helt faktisk afsat i forhold til de mistede skatteindtægter og den mistede arbejdskraft, vi står over for, hvis hr. Anders Vistisen og Dansk Folkeparti lykkes med deres remigrationsplaner, med udsendelsen af mennesker? For hvis det sker, hvordan får vi så råd til velfærd? Hvordan skal vi kunne opleve at være et velfærdssamfund, når I sender tusinder af mennesker, der arbejder i vores skoler, i Netto, i Novo eller i vores sygehuse og hjemmepleje, ud af Danmark?

Kl. 13:18

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:18

Anders Vistisen (DF):

Det lyder ikke til, at Socialistisk Folkeparti har læst vores hjemrejseudspil, men lad mig gerne ridse kontorerne op. Vi har peget på tre grupper, vi synes skal rejse ud af Danmark.

Den første gruppe er kriminelle udlændinge, der skal udvises konsekvent efter første dom. De er et ret stort negativt træk på statskassen. Den anden gruppe er udlændinge, der ikke kan forsørge sig selv. De er også et negativt træk på statskassen. Den tredje gruppe, der skal rejse ud af Danmark, er flygtninge, når der er blevet fred i deres hjemlande. Det er sådan set det, danskerne altid er blevet stillet i udsigt efter store flygtningestrømme, f.eks. efter den sidste flygtningestrøm fra Syrien. Her kritiserede fru Mette Frederiksen, der dengang var leder af oppositionen, regeringen for at tage for hårdt fat og kræve det her paradigmeskifte, der sagde, at syrerne skal sendes hjem.

Nu ser vi så de her syrere få permanent ophold, og de første syrere begynder at få dansk statsborgerskab. Det er et kæmpe løftebrud, og der vil jeg da være ærlig at sige, at det for de to første gruppe er en overskudsforretning, at de ikke skal være i Danmark. For gruppen af flygtninge er det ret og rimeligt, at man ikke kan komme hertil ulovligt og bevare sit opholdsgrundlag, når der er fred i hjemlandet.

Kl. 13:19

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Vivi Nør Jacobsen.

Kl. 13:19

Vivi Nør Jacobsen (SF):

Jeg spurgte måske ikke konkret nok, så vil ordføreren igen lige prøve at svare på: Har Dansk Folkeparti beregnet, hvor mange milli-

arder kroner Danmark står til at miste i tabte skatteindtægter, tabt arbejdskraft og konkurrenceevne, hvis mennesker, der betaler skat og bidrager til Danmark, sendes ud af landet?

Kl. 13:20

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:20

Anders Vistisen (DF):

Nej, for det har vi aldrig foreslået. Nu gennemgik jeg jo lige vores hjemrejsespil. Det er de her tre parametre. De eneste af dem, der kan være i beskæftigelse og dermed positivt bidrage til den danske statskasse, er nogle af de flygtninge, som har fundet et job. Men samlet set må vi jo sige, at den her gruppe af tredjelandsindvandrere er en underskudsforretning. Så når vi sender dem hjem, giver det et positivt nettobidrag i statskassen. Så jeg ved ikke, hvad det er for nogle fantasier, ordføreren har om vores politik. Men nu har jeg da haft muligheden for at berigtige dem her i Folketingssalen.

Kl. 13:20

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Frederik Vad fra Socialdemokratiet.

Kl. 13:20

Frederik Vad (S):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge Dansk Folkeparti lidt ind til noget af den udlændingepolitik, der ligger i finanslovsforslaget her. Vi foreslår jo bl.a., at omkostningerne ved at lære udenlandske medarbejdere dansk ikke længere skal lægges på de danske skatteborgere; de skal lægges på virksomhederne; de skal lægges på arbejdsgiverne. Hvis man gerne vil have folk hertil til at arbejde, skal man sådan set selv betale for danskundervisningen. Det kunne være interessant at høre, om Dansk Folkeparti bakker op om den del af finanslovsforslaget. For generelt har det været sådan i blå blok, at når det kommer til arbejdsmarkedspolitikken, uanset om det handler om Arbejdstilsynet eller id-kort i byggeriet eller noget tredje, så er villigheden til at føre en stram udlændingepolitik ikke så stærk som på området for statsborgerskab og familiesammenføring og alt mulig andet. Så vil Dansk Folkeparti være med til at bede arbejdsgiverne om at betale for danskundervisning til udenlandske arbejdere?

Kl. 13:21

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:21

Anders Vistisen (DF):

Jeg kan berolige ordføreren med, at hos Dansk Folkeparti er der fuld bingoplade, når det kommer til udlændingestramninger, uanset om det handler om den ene eller den anden slags. Vi har jo været stærkt kritiske over for den model, som blev indført af SMV-regeringen, hvor man inviterede en kvart milliard mennesker med muslimsk baggrund til Danmark på en ny arbejdsindvandringsordning. Det syntes vi var voldsom forkert at gøre, og det håber vi da at Socialdemokratiet vil tage bestik af og ændre på.

I forhold til at indføre en brugerbetaling for danskundervisning synes jeg, det er helt rigtigt, at hvis du importerer arbejdskraft udefra, skal du også selv afholde de afledte udgifter. Det er derfor, vi siger, at alle de afledte udgifter, der kan være til velfærdsydelser og velfærdsservice, skal betales af forsikringsordninger fra arbejdsgivers side og ikke af det danske samfund. Det er jo ret fundamentalt for os, at man er et positivt bidrag. Så hvis Socialdemokratiet og regeringen fremsætter et forslag i salen, hvor en lille del af de udgifter

– i det her tilfælde danskundervisning – skal omfattes, så stemmer Dansk Folkeparti da for, ligesom vi i øvrigt stemte for billed-id for nylig, da det blev foreslået.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er ikke ønske om en anden kort bemærkning. Så går vi videre til hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 13:22

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak for en livlig tale med mange spændende fiktive familier. Jeg har en anden fiktiv familie. Det er pensionistægteparret Niels og Hanne, som under valgkampen hørte Dansk Folkepartis formand, hr. Morten Messerschmidt, tale om, hvordan man ville sænke momsen og halvere den på mad, hvordan man ville genindføre store bededag, hvordan man ville hæve folkepensionen og mange andre spændende ting.

Da Dansk Folkeparti så havde muligheden og magten, da man skulle lægge sine mandater til at gøre Troels Lund Poulsen til statsminister, så glemte man det hele. Momssenkelsen var væk, store bededag var væk, og højere folkepension var glemt. Det eneste ultimative krav, man havde, var det her såkaldte muslimstop. Det var vigtigere, end at vores ældre har råd til mad nede i supermarkedet, det var vigtigere end store bededag, og det var vigtigere, end at nogle af de fattigste folkepensionister fik lidt mere at leve for. Og det er jo det, der er forskellen på Dansk Folkeparti og Enhedslisten. Vi lover ikke bare noget før valget. Vi leverer det også, når vi sætter os ned og forhandler bagefter.

Kl. 13:24

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:24

Anders Vistisen (DF):

Jeg tror, det er en korrekt analyse fra hr. Pelle Dragsted, at en af forskellene på Enhedslisten og Dansk Folkeparti er, at vi går ind for en stram udlændingepolitik, hvor vi erkender islams skadelige indflydelse på det europæiske og det danske folk. Nu så vi jo igen her den anden dag ekstremister fra den yderste venstrefløj begå vold og brand i Københavns gader, og det er da meget, meget bekymrende med den udvikling, vi ser i forhold til det her sammenrend mellem islamisme og ekstrem venstreekstremisme i Danmark.

Når det kommer til spørgsmålet omkring store bededag, husker jeg, at Dansk Folkeparti som det første i den her nye samling fremsatte forslaget om at genindføre store bededag. Jeg tror faktisk – og nu skal jeg passe på, at jeg ikke siger noget ukorrekt – at Enhedslisten måske stemte for vores beslutningsforslag. Hvis ikke, må det jo have været en fejl. Men jeg er da ked af, at der ikke var flertal for her i Folketingssalen at genindføre store bededag umiddelbart, som et flertal havde lovet danskerne. Det havde vi da håbet på at der var.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ønsker hr. Pelle Dragsted den anden korte bemærkning? Ja, værsgo.

Kl. 13:25

Pelle Dragsted (EL):

Jamen det var et flot svar udenom, ordfører. Jeg spurgte bl.a. også ind til momsen, som man jo »glemte«, da man skulle forhandle et regeringsgrundlag med Troels Lund Poulsen. Men det her er jo bare, som Dansk Folkeparti er. Der er Dansk Folkeparti *før* valg, og der er Dansk Folkeparti *efter* valg. Vi har lige hørt ordføreren stå og nærmest prale af de arbejdsudbudsreformer, man var med til at

lave. Jeg vil gerne minde om, hvad det var. Det var afskaffelsen af efterlønnen. Det var hævelsen af pensionsalderen fra 66 til 67 år, fra 67 til 68 år og fra 68 til 69 år. Det var angreb på dagpengene. Det er Dansk Folkeparti efter et valg – velbekomme.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:25

Anders Vistisen (DF):

Hvis Enhedslisten er så principfaste, går jeg ud fra, at de går til de her finanslovsforhandlinger med et krav om at vælte en regering, der laver sådan nogle asociale tiltag, som der ligger i den her finanslovs-aftale. Dansk Folkeparti er et økonomisk ansvarligt parti, men vi har aldrig gået fra en finanslovsaftale, uden at der var et løft til de ældre. Vi har aldrig gået fra en finanslovsaftale, uden at der var penge til de svage i vores samfund. Men det er selvfølgelig rigtigt, at for Dansk Folkeparti skal pengene passe, og derfor lægger vi også altid fuld finansiering frem – modsat de løfter, hr. Pelle Dragsted stryger om sig med omkring gratis tandlæge, som skal finansieres en eller anden gang ude i fremtiden, og alt muligt andet godt. Der fremlægger vi så en finansiering, når vi lover noget, og ikke efterfølgende.

Kl. 13:26

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 13:26

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg vil egentlig gerne fortsætte lidt ned ad samme vej, og det er, fordi ordføreren fra Dansk Folkeparti nævner, at det er økonomisk ansvarligt, bl.a. med reference til de angreb, vi har set på efterlønnen, og de angreb, vi har set på dagpengene, og generelt, når det kommer til lønarbejderes tryghed. Jeg synes bare, det er enormt vigtigt, at vi ikke herinde siger, at det er økonomisk ansvarlighed. For det er det ikke. Det handler jo om økonomisk ansvarlighed, og over for hvem? For dem, som har fået en arbejdsskade, for dem, som har fået en fyreseddel, er det noget, som giver ondt i maven, og som giver rigtig store bekymringer.

Der er jo noget af det, der finansierer, at vi kan gøre tandlægen gratis. Der er jo eksempelvis nogle, som tager dyre lån i boliger og andet for over 6 mio. kr. Hvorfor skal en, der bor til leje, en faglært, der ikke har noget gæld, med sin skat betale for, at de allerrigeste kan trække deres renter fra i skat? Så jeg synes, det er vigtigt, at vi igen får fokus tilbage på, hvad der er økonomisk ansvarligt. Hvorfor skulle det ikke være økonomisk ansvarligt, at det er de allerrigeste, som er med til at finansiere det, i stedet for at det er lønarbejdernes tryghed?

Kl. 13:27

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:27

Anders Vistisen (DF):

Jeg synes jo, det er vigtigt, at vi har et samfund, hvor de bredeste skuldre bærer det tungeste læs. Nu var det jo, sidst man halverede dagpengeperioden, som jeg husker det, under den tidligere socialdemokratiske regering ledet af Helle Thorning-Schmidt med Enhedslisten som støtteparti, og jeg håber da, at Enhedslisten fremover vil agere lidt mere robust som støtteparti. Vi havde det også lige oppe i forhold til ministeren for udlændinge, hr. Morten Bødskov, der har talt usandt over for Folketinget i fire folketingsvar.

Der havde jeg da håbet, at vi med Enhedslisten, som jeg også kender som et parti, der taler rigtig meget om, at det er vigtigt, at der er parlamentarisk kontrol, og at der er styr på Folketinget, havde en enighed om, at når Folketinget stiller spørgsmål, skal man også svare sandfærdigt. Men der er så lidt en forskel på Enhedslisten i opposition og Enhedslisten som støtteparti, og det er jo et eller andet sted også fair nok. Men så må man også være ærlige omkring det. Når det handler om at forhindre, at vi får mere social slagside i Danmark, så er det jo Enhedslisten, der sidder med muligheden for at trække støtten til den her regering, og det synes jeg da man skal gøre, hvis man bliver trådt for nær i forhold til de principper, man har.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Victoria Velasquez.

Kl. 13:28

Victoria Velasquez (EL):

Men det er jo også der, hvor vi står fuldstændig på mål for det, som vi har sagt før valget, og som vi også gør efter valget. Vi kommer ikke til at stemme for forringelserne af su'en. Vi kommer ikke til at stemme for forringelserne af seniorpensionen. Vi kommer ikke til at stemme for forringelserne af de nyuddannedes dagpenge, og der kan jo kun komme et flertal for en politik i Folketingssalen, hvis der er et flertal af partierne, der stemmer for det.

Så derfor har jeg, når det drejer sig om seniorpensionen, bare lyst til at spørge, om Dansk Folkeparti her ikke vil love, at det kommer Dansk Folkeparti ikke til at stemme for, og om Dansk Folkeparti, når vi ser, at en sosu eller en buschaufførs børn lige pludselig ikke skal kunne få su, også vil stemme imod det forslag. For så kommer vi jo det nærmere, at der ikke kommer et flertal for den politik.

Kl. 13:29

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 13:29

Anders Vistisen (DF):

Nu forholder det sig jo så heldigt, at modsat Arnepensionen, hvor forligsflertallet er væk, er Dansk Folkeparti stadig forligspartner i forhold til seniorpensionen, og vi har ikke nogen ambitioner om at forringe den ordning. Vi havde faktisk på et tidspunkt sammen med Socialdemokraterne en ambition om at forbedre retten til tidlig pension, fordi vi synes, det er en fornuftig ordning. Så nej, jeg ser ikke for mig, at Dansk Folkeparti deltager i en forringelse af den ordning, der giver den mest værdige pension til folk, der er nedslidte.

I forhold til su tror jeg heller ikke, det bliver med Dansk Folkepartis stemmer, og jeg er slet ikke blevet indkaldt til forhandlinger, hverken om det eller andet. Men det er ikke noget, der ligger lige for, at vi synes, der skal spares på de hjemmeboendes su. Det er ikke en rose, der er vokset i Dansk Folkepartis have.

Kl. 13:30

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Dermed afslutter vi hr. Anders Vistisen som ordfører. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører i ordførerrækken er hr. Ole Birk Olesen, der repræsenterer Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Vi står her i dag for at tale om regeringens forslag til finanslov, og det er et forslag til finanslov, som bærer præg af

det noget aparte sammenrend, som regeringen i sig selv er. I stedet for at det er partier, der samles om at ville det samme, så er det partier, der samles om at dele rovet mellem sig, både rovet i form af ministerposter til de berørte personer, men også rovet i forhold til det overskud, der er i de offentlige kasser i de her år. Nogle partier lægger enormt meget vægt på, at så skal der bruges nogle flere penge i den offentlige sektor – det får de. Og så er der et andet parti, måske to partier, der lægger mere vægt på, at der også skal være nogle lettelser af skatter på borgere og virksomheder – det får de så også. Det er jo egentlig to retninger, der går lidt hver sin vej, en lidt blå og en noget rød vej, men det er lige meget, for man deler rovet mellem sig, både ministerposterne og det overskud, der er i statskassen.

Det kommer der selvfølgelig både positive og negative ting ud af. Jeg vil tage fat i noget af det, og jeg vil starte med det positive. Det er jo en finanslov, som lover, at der skal betales lavere marginalskat i Danmark, altså skatten på den sidste tjente krone. Så nu skal vi have afskaffet den toptoppskat, som den forrige regering indførte. Det er rigtig godt. Vi skal også have afskaffet mellemskatten, som lægger en alt for stor skat på 7,5 pct. ekstra på folk, der tjener over et vist beløb. Det er også rigtig godt.

Så bliver selskabsskatten sænket, lover regeringen i sit finanslovsforslag, fra 22 til 19 pct. Det er også rigtig, rigtig godt, og det er det, fordi selskabsskat er en skat på overskuddet af de investeringer, som virksomhedsejere og virksomheder laver i deres produktionsapparat, og de investeringer i deres produktionsapparat vil vi rigtig gerne have så mange som muligt af, fordi investeringer i produktionsapparatet gør produktionen mere produktiv. Man får mere produktion pr. time pr. enhed, man putter ind i produktionen, ud af et bedre produktionsapparat. Det er også derfor, at et resultat af, at man sænker selskabsskatten fra 22 til 19 pct., ifølge de økonomiske ministerier vil være, at den almindelige lønning i Danmark for en lønmodtager stiger med 1,1 pct. Hvis vi tager f.eks. en ufaglært 3F'er, svarer en 1,1-procentslønstigning til ca. 4.000 kr. mere om året, som følge af at selskabsskatten sænkes, hvilket fører til, at den almindelige 3F'ers timearbejdskraft bliver mere værd, så vedkommende får en højere.

Derfor er det også så underligt, at når røde regeringer ikke sænker selskabsskatten – og det gør de trods alt for det meste ikke – så skal vi andre, der foreslår sænkning af selskabsskatten, hele tiden høre på, hvor forfærdeligt et forslag det er. Der har vi oplevet mange gange, også op til det her folketingsvalg, at røde partier, både Socialdemokratiet, SF, Enhedslisten og Alternativet, har syntes, at det var helt forfærdeligt, hvis man ville sænke selskabsskatten. Det har også fagforeningen 3F været i medierne med, altså hvor forfærdeligt det ville være, hvis man sænkede selskabsskatten, selv om en 3F'er altså får en højere løn ud af en sænket selskabsskat. Men det er sådan et spil, som røde partier kører, at når de ikke selv sænker selskabsskatten, fortæller de, hvor forfærdeligt det er, at andre vil sænke selskabsskatten; når de så får magten, kan det være, at de på et tidspunkt alligevel selv sænker selskabsskatten. Deres vælgere har fået at vide, at det kunne de aldrig finde på at gøre, men det gør de så alligevel.

Det er også et mærkeligt spil, der kører i Socialdemokratiet, og vi sidder jo her med finansministeren, som har gjort en karriere ud af at ligge til venstre i sit parti. Så da Socialdemokratiet sidst sænkede selskabsskatten, var det også helt forfærdeligt ifølge finansministeren, som nu foreslår at sænke selskabsskatten. Dengang fru Helle Thorning-Schmidt var statsminister i Danmark, sænkede man selskabsskatten fra 25 til 22 pct., og der var en aktiv formand for DSU, som nu er finansminister, nemlig hr. Peter Hummelgaard, som syntes, at det var det mest forfærdelige, man kunne forestille sig, og selv senere, da hr. Peter Hummelgaard fik den magtfulde post som formand for Folketingets Skatteudvalg, var han meget kritisk over for det, man gjorde dengang, og talte om, at det var et ræs mod bunden – det var et ræs mod bunden – hvor hr. Peter Hummelgaard

sagde: Det er et tydeligt eksempel på, hvor skadeligt det er, at den daværende regering sænkede selskabsskatten, fordi nogle af vores nabolande også gjorde det, og sådan kan det jo blive ved. Sådan sagde den daværende magtfulde formand for Folketingets Skatteudvalg.

Kl. 13:35

Nu er hr. Peter Hummelgaard selv finansminister, og nu gør han det selv, altså det, som var så frygteligt, og det, som han har gjort en karriere ud af at synes var frygteligt, fordi han jo tilhører partiets venstrefløj. Der er noget med de der kaffeklubber, og jeg kan godt forstå, at der er nogle, der har taget initiativ til, at det skal blive mindre udpræget med de kaffeklubber hos Socialdemokratiet. Men der er noget meget, meget underligt ved det der med, at man så skal gå og sige, at man er meget imod et eller andet, og når man så selv får en magtfuld post, gør man det alligevel bare selv. Så det var helt ligegyldigt, hvad man sagde, dengang man var et kaffeklubmedlem.

De negative ting ved regeringens finanslovsforslag er der selvfølgelig også nogle af. Jeg vil lægge mest vægt på to ting, og der skal vi lidt tilbage i historien. For nu har vi brugt nogle årtier, siden Poul Schlüter blev statsminister, på at sørge for, at det igen kan betale sig at arbejde i Danmark. Det kom jo oven på, at fra 1960 og frem stod Socialdemokratiet for at sørge for, at det ikke længere skulle kunne betale sig at arbejde. Med Jens Otto Krag i spidsen i starten og senere med Anker Jørgensen og med Svend Auken og med alle de der folk sørgede man jo for at øge ydelser i ét væk til folk, der ikke var i arbejde, altså flere ydelser, højere ydelser, nye ydelser osv. Til sidst kunne det ikke længere betale sig at arbejde, og så måtte vi gå den anden vej i en lang periode, og det startede med Poul Schlüter, men det fortsatte med Poul Nyrup Rasmussen, og det fortsatte også med Helle Thorning-Schmidt, altså at vi arbejdede på, at det nu igen skulle kunne betale sig at arbejde. Den der naivitet, der lå over hele det socialdemokratiske velfærdsstatsprojekt, altså at man bare kunne øge ydelser i ét væk, og så ville folk stadig væk have lyst til at arbejde for deres blå øjnes skyld, gjorde man op med.

Men nu er vi tilbage i den gamle gænge. Nu skal det virkelig være sådan, at hvis man går fra ledighed og kommer i arbejde, så skal man miste penge. Man skal kun have alle de her penge, hvis man er ledig, og det gør regeringen en stor indsats for, når den siger, at man, i det øjeblik man er arbejdsløs, skal have betalt sine tandlægeregninger. Det kan jo faktisk være forholdsvis store beløb for nogle mennesker, og der er det sådan, at hvis man er arbejdsløs, synes regeringen, at man skal have betalt sin tandlægeregning. Men i det øjeblik man kommer i arbejde, skal man til at betale sin tandlægeregning selv. Det gælder også i forhold til de hjemmeboende børn, man har, altså at de, hvis de er på en ungdomsuddannelse, og hvis man er arbejdsløs og derfor har en lav indkomst, skal have hjemmeboende-su. Men i det øjeblik man måtte komme i arbejde og man får en lav løn eller en mellemløn, skal de miste deres hjemmeboende-su. De her to ting i kombination kommer selvfølgelig også, selv om det bliver benægtet af hr. Kaare Dybvad Bek heroppe, til at betyde, at der er nogle mennesker, som vil sige: Skal jeg nu tage det der arbejde, når det så betyder, at jeg skal til at betale min tandlæge selv? Skal jeg nu tage det der arbejde, når det så betyder, at mine børn mister deres hjemmeboende-su? Selvfølgelig kommer det til at betyde noget, og det er bare en uheldig retning.

Liberal Alliance vil i de forestående forhandlinger, hvor det er vores indtryk, at vi vil blive inviteret til i hvert fald dem, der handler om skat, slå på tromme for, at også folk med lave indkomster og mellemindkomster får en skattelettelse ud af det her. Regeringen har jo kun ønsket at lette skatten for virksomheder og folk med høje indkomster. Vi synes også, at folk med lave indkomster og mellemindkomster skal have en lettelse ud af de her ekstra milliarder, der er til rådighed i statskassen, og det kommer vi til at gøre et nummer ud af. Vi gik jo til valg på, at ingen skulle betale skat af de første 5.000 kr., de tjener hver måned, når de går på arbejde, og vores

ultimative vision er, at man ikke skal betale skat af de første 7.000 kr., man tjener hver måned, når man går på arbejde. Men det kan vi godt omsætte til andre ting, f.eks. til et højere beskæftigelsesfradrag, eller i hvert fald sådan, at også folk med lave arbejdsindkomster og mellemarbejdsindkomster får noget mere til sig selv.

Vi ser frem til skatteforhandlingerne og de andre forhandlinger, der måtte være, og så håber vi på, at vi kan lave en positiv aftale for Danmark. Tak for ordet.

Kl. 13:40

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Vi går nu over til de korte bemærkninger. Der er allerede en del indtegnede, og den første er hr. Kaare Dybvad Bek, Socialdemokratiet.

Kl. 13:40

Kaare Dybvad Bek (S):

Tak for en god tale. Hr. Ole Birk Olesen er jo en af de længst siddende folketingsmedlemmer, og det er vel sådan, at når man har været medlem af Liberal Alliances folketingsgruppe længe nok, så har man haft alle tænkelige synspunkter. I dag harcelerer man imod skatteyderbetalt tandlæge, men man har selv været med i aftalen om skatteyderbetalt tandlæge til kontanthjælpsmodtagere. Kun kontanthjælpsmodtagerne må få det, andre må åbenbart ikke få det, og kontanthjælpsmodtagerne har så ikke svært ved at få et job, må man formode.

Endnu værre er det på udlændingeområdet. I forhold til udenlandsk arbejdskraft fandt man på at kalde det åbne grænser og lukkede kasser, før man så senere lavede en KLAR-alliance sammen med to andre partier her i Folketinget, som gik ud på, at alle fra et hvilket som helst sted i verden, som havde lyst til at arbejde for et hvilket som helst cvr-nummer og til en hvilken som helst løn, skulle komme til Danmark uden at få sagsbehandlet nogen papirer. Nu har man så ændret holdning og synes, at vi måske alligevel skal have nogle regler for, hvem der kan komme til Danmark på en arbejds- eller opholdstilladelse. Derfor synes jeg, at det er interessant at spørge: Hvad mener Liberal Alliance egentlig om det forslag, der er i finansloven, hvor vi siger, at hvis man tager arbejdskraft fra tredjelande til Danmark, så skal virksomhederne betale for et dansk kursus, for at de overhovedet kan komme til landet?

Kl. 13:41

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 13:41

Ole Birk Olesen (LA):

Først vil jeg sige, at Liberal Alliance ikke er med i den seneste reform af kontanthjælpsystemet, så hvis det er der, der er kommet et eller andet med noget tandlæge, så er vi af den grund ikke med til det i hvert fald.

Alle partier justerer jo deres politik en gang imellem, og jeg kan forsikre hr. Kaare Dybvad Bek om, hvilket hr. Kaare Dybvad Bek udmærket ved, at Socialdemokratiet laver om på deres politik, som vinden blæser, sammenlignet med den konsistens, der er i Liberal Alliances politik. Det er rigtigt, at vi har lavet nogle justeringer af vores udlændingepolitik gennem årene og mere målrettet den mod lande, hvortil vi ved at vi kan sende folk hjem igen, hvis de ikke opfører sig ordentligt i Danmark, eller hvis de mister deres job i Danmark. Men vi har aldrig nogen sinde været så vakkelvorne i vores politik, som Socialdemokratiet er, i henhold til hvad meningsmålingerne tilfældigvis viser, og hvad man tror er klogt, og hvilken gruppe man gerne vil have fat i til næste folketingsvalg osv. Vi er cirka gået til valg på det samme økonomiske program i over 10 år, og det er i hvert fald meget mere konsistent end det, som Socialdemokratiet har leveret.

Kl. 13:42

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ønsker hr. Kaare Dybvad Bek ordet for den anden korte bemærkning? Værsgo.

Kl. 13:42

Kaare Dybvad Bek (S):

Jamen jeg vil sige, at det jo ikke er, fordi det er lang tid siden. Det var i 2025, man lavede en aftale, som gav tandlægebehandling til kontanthjælpsmodtagere. Det er vel nogle af dem, som har allermost brug for at få et arbejde. Det var i 2023, hr. Alex Vanopslagh sagde, at alle, uanset hvilket cvr-nummer det drejer sig om, f.eks. ethvert pizzeria, skal kunne tiltrække enhver medarbejder fra et hvilket som helst land på kloden. Nu siger man så noget andet, men hvor lang tid går der, før man siger noget tredje? Det er da det, der er det centrale spørgsmål, og det, som jeg egentlig bare spurgte om bag ved alt det her, var: Støtter man, at arbejdsgiverne skal betale for, at afrikanere, asiater og andre, der kommer til Danmark for at arbejde, skal have et dansk kursus, så de kan blive en del af vores samfund?

Kl. 13:43

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 13:43

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg synes, det lyder som en udmærket idé, at arbejdsgiverne selv betaler for den undervisning, den efteruddannelse, der skal til, for at deres arbejdskraft, herunder den, der kommer fra udlandet, kan fungere. Det synes jeg er en rigtig udmærket idé. Men jeg synes, det er noget værre pjat, at hr. Kaare Dybvad Bek på grund af nogle små justeringer, som vi har lavet af vores politik for udenlandsk arbejdskraft, tegner et billede af, at vi ligesom er sådan nogle, der slet ikke har styr på noget, mens Socialdemokratiet, der skifter mening hver eneste dag om alt muligt og hele tiden og især op til et valg, når der er nogle grupper, der skal indfanges, ligesom står som sådan et fyrtårn af konsistens i den her verden. Det er jo simpelt hen ikke sandt.

Kl. 13:44

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Sofie Lippert, SF.

Kl. 13:44

Sofie Lippert (SF):

Tak for ordet, og tak for en tale, som jo bl.a. handlede meget om, at det skal kunne betale sig at arbejde for dem, der har mindst. Jeg er forholdsvis optaget af, at det også kan betale sig at arbejde for dem, der har mest. Lige nu kan det jo bedre betale sig at have en bolig, helst i København, som stiger i skattefri værdi hver eneste måned. Lige nu ser det godt nok ud til at gå nedad, men så kan man måske købe en bolig i Aarhus i stedet. Noget af det, vi gør i den her finanslov, er jo, at vi lægger et loft over, hvor meget fællesskabet skal betale for fradrag for store renteudgifter, og jeg er nysgerrig på, hvor Liberal Alliance står i det spørgsmål. Er Liberal Alliance med på, at der skal være en grænse for, hvor meget fællesskabet skal finansiere af renteudgifter?

Kl. 13:44

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:44

Kl. 13:47

Ole Birk Olesen (LA):

Liberal Alliance havde nok ikke været det parti, der foreslog, at vi skulle have et fradrag for renteudgifter, hvis det ikke fandtes allerede. Det findes jo allerede, og så må vi se på, om vi synes, at de mennesker, som udnytter det fradrag, på andre måder betaler en masse i skat, og om det ville være rimeligt, hvis de også skulle betale lidt mere i skat, ved at man afskaffede fradraget for deres renteudgifter. Vi kan jo desværre ikke gå til dansk politik, som om dansk politik var en blank tavle, hvor vi bare kunne gøre det, vi helst ville. Men vi er ikke forlovet med det, at man skal have et fradrag for sine renteudgifter. Vi synes, at skattesystemet bør være mere enkelt. Men hvis man sparer et antal milliarder på at udhule en rentefradragsret, vil vi gå op i, at de penge så bruges på noget fornuftigt, i stedet for at de bruges på noget ufornuftigt, som f.eks. at de unge mennesker i Danmark skal til at køre med bus i stedet for at tage cyklen.

Kl. 13:45

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Sofie Lippert.

Kl. 13:45

Sofie Lippert (SF):

Tak. Det var et dejlig liberalt svar. Det synes jeg tjener ordføreren godt. Vi bruger jo bl.a. pengene på at afskaffe mellemskatten. Er det ikke et meget fair skifte? Er det ikke et meget fair bytte? Det er i høj grad de samme mennesker, som får gavn af en mellemskattelettelse og så kan miste en smule på et loft over rentefradraget. Man skal i hvert fald op at tjene omkring det for overhovedet at få lov at låne så mange penge.

Kl. 13:46

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:46

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg synes, det er lidt usikkert, hvad de forskellige finansieringsforslag bruges til i regeringens finanslovsforslag, og det er jo også lidt svært, når man har et badekar og man fylder varmt vand i den ene ende og så koldt vand i den anden ende, at finde ud af, hvor meget af det, man tager i midten, er det kolde, og hvor meget der er det varme, og hvordan fordelingen af det er. Men det er mit indtryk, at det med rentefradragsretten skal bruges til noget af den røde politik, som skal gennemføres, og ikke til noget af den blå politik, som skal gennemføres.

Kl. 13:46

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Så er det hr. Lars Aagaard, Moderaterne.

Kl. 13:47

Lars Aagaard (M):

Først og fremmest vil jeg sige tak til ordføreren for at lovprise gevinsterne ved selskabsskattelettelser. Jeg blev dog noget skuffet på et punkt, nemlig at i forhold til den helt korrekte indkomststigning, der følger af at lette selskabsskatten, kunne ordføreren også godt have nævnt, at det også kom offentligt ansatte til gode, fordi der er en relation mellem de lønninger, der gives i den private sektor, og de korrektioner, der så sker i overenskomsterne efterfølgende for de offentligt ansatte.

Så jeg vil godt starte med at spørge om, om ordføreren kan bekræfte, at selskabsskattelettelser også er godt for løndannelsen i den offentlige sektor.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 13:47

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, og jeg kan tilføje noget. Ud over at det er rigtigt, at de offentligt ansattes lønninger følger udviklingen på det private arbejdsmarked og der derfor er den effekt, som hr. Lars Aagaard beskriver, er der også den effekt, at overførselsindkomsterne i Danmark også følger den private lønudvikling. Så selv hvis man ikke er i arbejde, får man også en højere overførselsindkomst, når vi sænker selskabsskatten, som resulterer i højere lønninger, som resulterer i højere overførselsindkomster.

Kl. 13:48

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Lars Aagaard.

Kl. 13:48

Lars Aagaard (M):

Tak for det svar. Det ser ud, som om der er basis for at lave en aftale på det punkt.

For liberalt sindede mennesker er der en evig bevidsthed om, at skatter og afgifter betales af mennesker og ikke af nogle andre, og nogle gange, når Liberal Alliance snakker om de forslag, der er til justering af momssystemet i Danmark, lyder det, som om det ikke er skattelettelser for almindelige mennesker. Så jeg vil egentlig godt høre ordføreren perspektiv på en afgift som moms. Anser Liberal Alliance det for en skat, og kan ordføreren bekræfte, at den betales af almindelige mennesker ligesom alle andre skatter?

Kl. 13:48

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:48

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, det kan jeg bekræfte. Alt, der på en eller anden måde opkræves med trusler om, at man kommer i fængsel, hvis man ikke betaler pengene, er skat i en eller anden art, og det er moms også. Det, der bare er det vigtige her, er, at hvis vi har 17,4 mia. kr. til overs, som vi kan bruge på at lette skatten i Danmark, bør vi lette skatten på en måde, der er bedst mulig for det danske samfund og for de borgere, det skal gavne, og der er det helt sikkert – det er også det, som alle økonomer påviser – at det ikke er den bedste måde at bruge 17,4 mia. kr. på at indføre et differentieret momssystem i Danmark. Der er mange andre måder, man kunne gøre det meget bedre på.

Kl. 13:49

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Kl. 13:49

Rosa Lund (EL):

Tak for det, og tak for talen. Første gang vi herinde i den her Folketingssal skulle stemme om at lave en handlingsplan, en strategi mod partnerdrab, stemte Liberal Alliance imod. I det her finanslovsforslag, som regeringen har fremsat, er der faktisk sat lidt penge af til at bekæmpe partnerdrab og partnervold. Så jeg er bare nysgerrig på, om Liberal Alliance stadig stemmer imod den slags.

Kl. 13:49

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 13:50

Kl. 13:52

Ole Birk Olesen (LA):

Det stemmer vi bestemt ikke imod, og vi *er* ikke imod den slags. Men dengang, hvor SF, tror jeg det var, fremsatte et beslutningsforslag om, at regeringen skulle fremstille en handlingsplan mod partnerdrab, var det et af en række forslag, som gik ud på, at SF skulle kunne pudse en eller anden glorie og så pålægge regeringen, at den skulle gøre et eller andet: lave en plan, lave en strategi, gøre et eller andet, for at SF kunne pudse en glorie. Det dér blev vi så irriterede over, og den daværende regering med en socialdemokratisk statsminister i spidsen var også irriterede over det. Vi ramte bare lige det ene forslag fra SF om partnerdrab, som den daværende regering besluttede sig for at stemme for, modsat alle de andre handlingsplaner og strategier, som SF gerne ville have et beslutningsforslag vedtaget om, så vi kom til at stå som det eneste parti, der syntes, at det var en dum idé. Vi synes ikke, det er en dum idé med en handleplan imod partnerdrab. Selvfølgelig synes vi ikke det. Men vi syntes, at de der pudse glorie-forslag fra SF's side om, at regeringen skulle gøre et eller andet, uden at SF selv havde nogen forslag, ville vi gerne stemme imod.

Kl. 13:51

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Rosa Lund.

Kl. 13:51

Rosa Lund (EL):

Jeg har altid haft svært ved at forstå Liberal Alliances logik, og det tænker jeg ikke kommer bag på så mange. Men det er da lidt underligt, at man stemmer imod en indsats, der skal stoppe partnerdrab i Danmark, fordi man er bange for, at det giver et andet parti mulighed for at pudse deres glorie. Jeg synes, det er en mærkelig logik. Men hr. Ole Birk Olesen, så vil jeg spørge, om man så også vil støtte, at den her indsats får lidt flere penge. Der er sat 175 mio. kr. af i finanslovsforslaget, men det tror jeg desværre ikke helt er nok, hvis vi skal bare halvere antallet af partnerdrab i det her land.

Kl. 13:51

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:51

Ole Birk Olesen (LA):

Det kan jeg ikke se hvorfor vi skulle være imod. Det lyder som et meget værdigt formål.

Kl. 13:51

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste med en kort bemærkning er fru Katrine Robsøe, De Radikale.

Kl. 13:51

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det, og tak for talen. Jeg er som udgangspunkt også meget enig i, at det skal kunne betale sig at arbejde. Derfor studsede jeg også lidt over en af hr. Ole Birk Olesens konklusioner i talen, nemlig det om tandlæge og tandpleje. For vi foreslår jo, at det skal være gratis for bl.a. førtidspensionister at kunne få tandpleje. Men jeg har svært ved at forstå, hvor mange førtidspensionister hr. Ole Birk Olesen mener der vil komme i arbejde, ved at vi ikke gennemfører det her forslag. Hvor stort et incitament tror du, undskyld, tror hr. Ole Birk Olesen, at det vil give for førtidspensionister at komme i arbejde, ved at de ikke skulle få gratis tandpleje?

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Alt forladt. Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:52

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen det kan jeg da godt forstå, hvis man ser sådan meget umiddelbart på det. Men når man ved, at der i det danske samfund er grupper, der for en meget stor dels vedkommende er på førtidspension, ser man også på førtidspensionens tiltrækningsværdi over for folk. For i Liberal Alliance er vi måske ikke helt sikre på, at dem, der tildeles førtidspension, altid gør et godt arbejde, når de beslutter, at her er en person, der skal have førtidspension. Når f.eks. to tredjedele af irakere over 50 år i Danmark er på førtidspension, tænker man, at det vel ikke er to tredjedele af alle irakere over 50 år i Danmark, der ikke kan arbejde. Det er nok, fordi førtidspensionen er meget attraktiv, at de gør en stor indsats for at få det til at se ud, som om de ikke kan arbejde. Og det synes vi er et problem for det danske samfund, altså at det er så fordelagtigt at komme på førtidspension, og at nogle gør så stor en indsats, at de får den, selv om vi nok ikke synes, at de skulle have haft den.

Kl. 13:53

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 13:53

Katrine Robsøe (RV):

Okay, men jeg skal simpelt hen bare lige forstå: Hvor mange af dem, som hr. Ole Birk Olesen mener bør få førtidspension, ville så egentlig blive ramt af at skulle være presset til at skulle have et arbejde? Altså, hvor mange mener hr. Ole Birk Olesen virkelig vi ville få i arbejde ved ikke at gennemføre det her forslag? Hvorfor er det så skidt, at alle de danskere, der sidder på førtidspension, som har reelle grunde til ikke at kunne gå på arbejde, skal kunne få lov til at få lidt mere luft i økonomien? Det er mennesker, der har helt reelle grunde til ikke at kunne gå på arbejde.

Kl. 13:54

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:54

Ole Birk Olesen (LA):

For de menneskers vedkommende er det ikke så skidt, og det er jeg enig med fru Katrine Robsøe i. Det er ikke så skidt. Men selve attraktionsværdien af førtidspension kan også blive så stor, at presset på at få førtidspension, også for mennesker, som burde være i arbejde, bliver for stort. Og når vi kan se, at der er grupper af f.eks. irakere over 50 år, hvor hele to tredjedele af dem er på førtidspension, så må vi anerkende, at der er et problem, i forhold til at det for nogle grupper bare er for attraktivt at komme på førtidspension, og at vi har et system, der ikke formår at sige nej til dem.

Kl. 13:54

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 13:54

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak. Det er selvfølgelig med det in mente, at der ikke har været nogen finanslovsforhandlinger endnu, hvor LA har været inde. Men jeg tror ikke, jeg lige fangede i talen, om LA har tænkt sig at stemme for finanslovsforslaget, hvis det kommer til at blive fremsat for Folketinget, som det nu foreligger.

Kl. 13:55

Kl. 13:57

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ole Birk Olesen.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 13:55

Kl. 13:57

Ole Birk Olesen (LA):

Det er da meget tvivlsomt, om vi gør det, hvis vi ikke ender som aftaleparti i en finanslov. Jeg har været finansordfører i op mod 15 år, og jeg kan ikke huske, at vi har stemt for en finanslov, hvor vi ikke var aftaleparti.

Ole Birk Olesen (LA):

Nej. Det må jo være, fordi der i forhold til den mekanisme, der beskrives af hr. Frederik Vad, med, at indvandrerklaner og -bander overtager markedet, hvor man sælger til det offentlige, må være et eller andet, hvor det offentlige, som køber ind, ikke har åbnet øjnene for, hvad det er, der sker. Altså, jeg er ikke bekendt med, at vi ude, hvor der er private opkøbere osv., har problemer i bestemte brancher, måske med undtagelse af stilladsbranchen. Det er i høj grad knyttet op på miljøer, der ikke altid overholder loven. Så der må være noget i de offentlige systemer, der ikke er godt nok.

Kl. 13:55

Kl. 13:58

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ønsker ordføreren den anden korte bemærkning? Værsgo.

Kl. 13:55

Lars Boje Mathiesen (BP):

Okay, men det må forhandlingerne så afklare, om LA bliver. Jeg husker nogle vise ord, som ordføreren sagde, nemlig at en finanslov overordnet set viser økonomien, og hvor man ønsker et samfund skal bære hen. Når ordføreren kigger på det her finanslovsforslag overordnet set, bærer det så Danmark i den rigtige retning eller grundlæggende i den forkerte retning?

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Frederik Vad.

Kl. 13:58

Kl. 13:55

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ole Birk Olesen.

Frederik Vad (S):

Så synes jeg, at ordføreren skal besøge en kiosk i hovedstadsområdet, hvis det er det, som ordføreren mener er tilfældet. Jeg synes faktisk, at det her er totalt underbelyst i dansk politik. Ordføreren og andre hyldede de svenske liberaliseringsreformer i 00'erne under Reinfeldt og de andre borgerlige, og hvad har det betydet? Hvad har koncerndannelse på velfærdsområdet og liberalisering, privatisering og udlicitering ført til? Det har ført til enormt meget infiltrering; det har ført til, at store milliardbeløb bliver suget ud af skatteydernes kasse for at blive kanaliseret over i kriminelle aktiviteter. Jeg synes, at ordføreren bliver nødt til at svare på det her: Hvordan vil ordføreren sikre, at mere marked på velfærdsområdet ikke fører til mere infiltrering?

Kl. 13:55

Kl. 13:59

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg synes, det er lidt svært at se med det her finanslovsforslag, for der er nogle meget tydelige positive ting i det her finanslovsforslag – og tilsvarende nogle andre meget negative ting i det her finanslovsforslag. Det er mere balanceret i det her finanslovsforslag, end det har været tidligere. Altså, de her ting, der foreslås med finanslovsforslaget på skatteområdet f.eks., er mere positive set fra vores stol end ting, der er blevet lavet under den rene socialdemokratiske regering, og også mere positive end det, der foregik under SVM-regeringen.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:59

Kl. 13:56

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Frederik Vad, Socialdemokratiet.

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg synes, det er en underlig logik, der lægges frem her, altså at fordi der på bestemte områder, hvor der åbenbart er en ny tilstand og nogle nye opkøbere hos det offentlige, kan udvikle sig nogle uheldige tendenser, og så er der noget galt med, at det offentlige i det hele taget køber ind hos private, i stedet for af det offentlige producerer selv. Altså, skal vi også have offentligt ansatte til at bygge vores motorveje og vores broer nu? Skal vi også have offentligt ansatte til at gøre rent på alle offentlige institutioner? Skal de privatpraktiserende læger til at være offentligt ansatte, fordi vi skal frygte, at de bliver overtaget af bander? Det her er jo ikke et princip, som gælder, blot fordi det offentlige er indkøber hos private. Der er jo et eller andet galt med indkøbene derude i de konkrete brancher, som hr. Frederik Vad nævner.

Kl. 13:56

Kl. 14:00

Frederik Vad (S):

Tak for det. En overset pointe i dansk politik synes jeg er, at på et eller andet tidspunkt bliver Liberal Alliance nødt til at vælge mellem deres udlændingepolitik og deres velfærds politik. For i årtier har det jo været sådan, at det har været statens regler og statens systemer, som indvandrergrupper har brugt til at underminere vores kultur, men nu er det jo markedet. Det ser vi i Sverige, og det ser vi andre steder, hvor markedet fylder i velfærdsstaten, og så kommer der mere infiltrering. I Danmark ser vi det på botilbudsområdet. 24 pct. af alle bosteder er private, og det er der, hvor vi har problemer med indvandrerbander, andre grupper og klaner, som infiltrerer vores institutioner og vores velfærdsordninger for at suge penge ud af kassen til at finansiere deres klan- og islamismeaktiviteter. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren, som vel repræsenterer det parti i Folketinget, der ønsker mest muligt marked på velfærdsområdet: Kan ordføreren ikke frygte, at Liberal Alliances markeds politik på velfærdsområdet vil føre til mere indvandring, flere indvandrerklaner osv.?

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Den næste til en kort bemærkning er hr. Ibrahim Benli, Enhedslisten.

Kl. 14:00

Ibrahim Benli (EL):

Tak for ordet, og tak til ordføreren for talen. Jeg tror ikke, at nogen af os er i tvivl om, hvor Liberal Alliance står henne i forhold til den økonomiske politik. Som vi også kunne høre i ordførerens tale, er det nemlig at give flere skattelettelser til dem, der har mest i det

her samfund. Men jeg vil alligevel stilfærdigt tillade mig at henlede opmærksomheden mod alle dem, der har mindst i det her samfund. Kirkens Korshær er for nylig kommet med en afsavnsundersøgelse, der har vist, at der er 160.000 mennesker i det her land, der springer et måltid over, netop fordi de er økonomisk presset. Der er 50.000 børn, der hver eneste uge bekymrer sig om familiens økonomi. Vi ved også, at i et land som Danmark, som er et af de rigeste, er dem, der er hårdest presset, dem, der står uden for arbejdsmarkedet. Ordføreren har brugt meget tid på at bekræfte, at det skulle kunne betale sig at arbejde. Jeg har i hvert fald 15 års professionel erfaring inden for beskæftigelsesområdet, og jeg kan i hvert fald bekræfte, at det kan betale sig at arbejde. men tit og ofte er det manglende vilje ude i erhvervslivet eller andre begrænsninger, der står i vejen. Så mit spørgsmål er, om ordføreren ikke synes, at det er på tide, at vi også kigger på ydelsesniveauerne, for det kan ikke være rigtigt, at vi kan tillade, at mennesker stadig lever i fattigdom, og at børn vokser op i fattigdom.

Kl. 14:01

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:01

Ole Birk Olesen (LA):

Der er jo noget grundlæggende galt med at lave en rundspørge hos folk og spørge dem, om de er økonomisk presset, og hvis de så svarer, at de er økonomisk presset, skal de nok have nogle flere penge af det offentlige. Økonomisk pres er jo noget, der kommer af to forhold: dels hvor mange penge man har til rådighed, dels hvordan man bruger de penge, man har til rådighed. Hr. Ibrahim Benli har jo ikke argumenteret for, at de mennesker her bruger deres penge, som de burde bruge dem, og at de mangler nogle penge. Ydelserne i Danmark er ikke små. Vi har meget høje ydelser i Danmark sammenlignet med andre lande. Det er måske nogle af verdens højeste ydelser. Så det er ikke derfor, familier er pressede, når de er pressede. Familier er pressede, fordi de, selv om de får nogle ganske høje ydelser i Danmark, bruger de penge forkert. De bruger dem på måder, som ikke er hensigtsmæssige, i forhold til at have en god økonomi i familien. Nogle familier med de samme penge kan sagtens have en fornuftig privatøkonomi, hvor de har råd til tingene også sidst på måneden, men andre kan ikke, fordi de bruger pengene forkert.

Kl. 14:02

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ibrahim Benli.

Kl. 14:02

Ibrahim Benli (EL):

En af grundene til, at mennesker, der står uden for arbejdsmarkedet, er så økonomisk presset, er, at man politisk har vedtaget, at ydelsesreguleringerne skal ske med 2 års forsinkelse. Altså, det vil sige, at når vi andre er presset økonomisk på grund af stigende fødevarerpriser, skal der for kontanthjælpsmodtagere gå 2 år, før de kan mærke det økonomiske bidrag fra statens side. Så det her er ikke et spørgsmål om, at man har ansvaret for at forvalte sin egen økonomi. Vi taler om mennesker, der er hårdt presset, hvilket jeg også refererede til, og som springer måltider over, fordi de er presset økonomisk.

Kl. 14:03

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:03

Ole Birk Olesen (LA):

Det er jo ikke os, der har opfundet, at overførselsindkomsterne skal stige med lønudviklingen, hvorfor der er en stor forsinkelse, i forhold til at priserne stiger, og så stiger lønningerne, og så stiger overførselsindkomsterne. Hvis vi havde en model, hvor overførselsindkomsterne steg med prisudviklingen i stedet, kunne vi godt lave den justering af overførselsindkomsterne hurtigere, men det ville jo betyde en mindre stigning, fordi priserne stiger mindre end lønningerne i det danske samfund. Men vi kan godt lave det om, sådan at overførselsindkomsterne stiger med priserne, så det sker hurtigere, og så hr. Ibrahim Benli ikke kan beklage sig her i Folketingssalen.

Kl. 14:03

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den sidste korte bemærkning går til fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 14:03

Victoria Velasquez (EL):

Tak for talen. Ordføreren kom ind på nuancer omkring det med, at det at betale en tandlægeregning kan være stort for nogle, og tilbage i 2025 var Liberal Alliance jo også med i den aftale, hvor man sikrer at gøre tandlægen gratis for kontanthjælpsmodtagere. Så jeg vil bare spørge mere ind til det dilemma, som jeg hører ordføreren nuancere lidt. Altså, hvornår kan det give mening, at vi faktisk sikrer, at man har adgang til tandlægen, ligesom man har adgang til at kunne gå til lægen? Hvad for nogle ting har talt for, at Liberal Alliance gik med i den aftale?

Kl. 14:04

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:04

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg må jo tilstå, at jeg ikke kan huske den aftale, som jeg nu får at vide er fra 2020. Så jeg har svært ved at svare på, hvad der var vores motivation dengang. Vores motivation kan jo have været, at der var en masse gode ting i den aftale, og så var der nogle få dårlige ting, og om vi syntes, at det med tandlæge til kontanthjælpsmodtagere var en af de gode eller en af de dårlige, kan jeg simpelt hen ikke på stående fod huske her 6 år senere.

Kl. 14:04

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Den anden korte bemærkning.

Kl. 14:04

Victoria Velasquez (EL):

Det var i 2025. Okay, den handler om, at man laver en ny model for den måde, man har voksentandpleje på, hvor man fokuserer på nogle af dem, der har allermindst. Så det er en ret stor del af aftalen, at man sikrer, at kontanthjælpsmodtagere faktisk kan komme til tandlægen. Hvis ordføreren selv skulle prøve at argumentere for, hvad der kunne gøre, at det gav mening, er jeg bare nysgerrig på det. Men når det er sagt: Hvis vi så siger, at okay, nu har Liberal Alliance været med til at sikre det med aftalen i 2025, og nu kommer der det med førtidspensionister, kan der så ikke være en mening i med argumentationen, som hr. Ole Birk Olesen kom ind på, at man så sikrer den rettighed for alle, så det ikke kun er noget, der er en rettighed for dem uden for arbejdsmarkedet, men også for lavtlønnede, og der derfor ikke vil være den differentiering? Hvad tænker ordføreren om det?

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:05

Ole Birk Olesen (LA):

Der er jo mange ting, der kan være mening i. Jeg forstår det sådan, at det at sikre gratis tandlæge for alle i Danmark vil koste i omegnen af 15-20 mia. kr. årligt. Og så er spørgsmålet: Vil man helst bruge de 15-20 mia. kr. på at sikre gratis tandlæge, eller vil man hellere bruge dem på noget andet? Liberal Alliances forslag om, at ingen skal betale skat af de første 5.000 kr., de tjener hver måned, koster også i omegnen af 15-20 mia. kr. Det vil vi da hellere gøre, end vi vil bruge pengene på at sikre gratis tandlæge til alle. Sådan har vi jo alle sammen nogle prioriteter, og Enhedslisten går generelt bare op i, at alting skal være gratis. Vi i Liberal Alliance går op i, at folk kan beholde lidt flere penge efter skat.

Kl. 14:05

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Dermed siger vi tak til hr. Ole Birk Olesen som ordfører. Den næste ordfører i ordførerrækken er hr. Lars Aagaard fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Lars Aagaard (M):

Tak, hr. formand. Der findes en drøm, som de fleste af os har hørt om: den amerikanske drøm. Det er drømmen om, at hvis du arbejder hårdt, tager ansvar og får muligheder, kan du skabe et bedre liv for dig selv og dine børn. Det er en stærk drøm, men jeg tror faktisk, at vi i Danmark har vores egen og bedre version: den danske drøm.

Det er en drøm om et fællesskab, hvor du ved, at nogen griber dig, hvis du falder. Det er en drøm om en fremtid, hvor langt hovedparten af Danmarks børn får bedre muligheder end de foregående generationer, også dem, der ikke er født ind i familier med rigelige ressourcer af det ene og det andet. Det er en drøm om et land, hvor dem, som smøger ærmerne op og tager fat, får sig en uddannelse, starter en virksomhed og møder ind på jobbet, og hvor folk bliver herre i eget hus og får friheden til at forfølge deres individuelle drøm. Det er et land, der er hjemsted for et konkurrencedygtigt erhvervsliv og en virkelysten befolkning. Det er et land, hvis folk er bundet sammen af centrale værdier om næstekærlighed, tolerance og respekt for vores individuelle frihedsrettigheder, og som ikke er sig selv nok. Det er et land med globalt udsyn, som søger venner, alliancer og handelspartnere. Det er et land, der altid stræber efter at blive bedre. Det er et afbalanceret, liberalt og socialt land.

Det er vores, Moderaternes, danske drøm. Dette års finanslov er ikke en realisering af drømmen, men den bringer os et stykke tættere på. Danmark står et godt sted. Vi har høj beskæftigelse. Vi har stærke virksomheder. Vi har en sund offentlig økonomi. Men vi kigger samtidig ind i en årrække, hvor habitten kommer til at stramme lidt mere. Den økonomiske vækst ser ud til at fortsætte, men tempoet aftager. Det strukturelle underskud på de offentlige finanser nærmer sig grænserne sat af budgetloven, disponeringsrummet til nye initiativer er begrænset, og uden vilje til prioriteringer og reformer er mulighederne yderligere begrænset i 2028 og 2029. Opgaven, som ligger foran os, handler derfor om prioritering, om reformer og om at sætte tæring efter næring. Samtidig skal vi på en dag som i dag huske hinanden på, at flere penge ikke er løsningen på alle udfordringer i det danske samfund. Mindre bureaukrati, mere menneske og mindre system er fortsat afgørende nøgleord i jagten på den danske drøm.

Kl. 14:06

For mange år siden, hvor jeg var en del yngre end i dag, var jeg ansat et sted, hvor de ansatte havde fået den geniale idé, at de gerne ville have mere i løn. Den daværende direktør var lidt af den gamle skole. Han var konservativ på den klassiske måde. Lad os kalde ham Hans. Hans indkaldte os alle sammen til fællesmøde, lidt stram i betrækket, og definerede for os ansatte, hvad løn egentlig er. Løn er betaling for indsats, og deraf følger, at indsats kommer først. Hans spurgte os derfor, hvad det var for en ekstra indsats, som vi ville levere, der kunne begrunde en lønstigning. Der var ingen af os, der havde rigtig gode svar på hånden, og så kom der heller ikke flere penge ned i lønposen.

Hans' form kan man diskutere, men der var visdom i den tilgang. Dansk økonomi er stærk, og det skal vi være stolte af. Men vi skal passe på med at tro, at den økonomiske robusthed er permanent. Velstand er ikke noget, man får. Det er noget, man skaber – jeg tror næsten, jeg kunne citere fru Stephanie Lose for en sætning, der lignede – og det er også noget, man kan miste. Som Hans lærte os ansatte, skal velstand skabes, før den kan bruges. Det skal kunne betale sig at gå på arbejde og give den en ekstra skalle. Det skal være muligt at starte egen virksomhed, satse og opnå den store gevinst. Det skal kunne betale sig at uddanne sig, lære et fag og gøre sig umage.

Derfor er jeg som moderat stolt af, at finanslovsforslaget bidrager til en fremtidig vækst på ca. 40 mia. kr. til øgning i arbejdsudbudet. Jeg er selvsagt også tilfreds med skattekapitlet i regeringens finanslovsforslag. Det er et kapitel, der bl.a. indeholder et farvel til toptopskatten og mellemskatten. Vi styrker aktiekulturen, hæver loftet på aktiesparekontoen, og vi sænker selskabsskatten. Det er bl.a. finansieret via ansvarlige reformer af su for hjemmeboende, og så stiller vi et lidt mere tydeligt beskæftigelseskrav for dimittender som modydelse for, at de kan få skatteyderfinansieret indkomst, i det tilfælde at der ikke står et job klar, dagen efter at de er blevet færdige med den sidste eksamen.

Kl. 14:11

For os er det reformer, der er socialt afbalancerede og liberale uden at gå til det ekstreme. Det er tiltag, som i øvrigt har det til fælles, at det bedre kan betale sig at gøre en indsats, og tydeliggør, at vi forventer, at dem, der kan selv, også gør det. Heri ligger en vigtig balance. Vi skal stå vagt om den dobbelthed, der ligger i, at velfærdssamfundet kun kan blive stærkt, hvis vi værner om den private ansvars afgørende rolle, samtidig med at vi tager os værdigt af dem, der har mest behov for støtte.

Finansloven bidrager på andre punkter til at styrke dansk vækst. Vi sætter penge af til, at EIFO får bedre muligheder for at understøtte dansk erhvervslivs adgang til risikovillig kapital. Vi styrker indsatsen for lettelse af administrative byrder. Vi baner vejen for, at vi kan høste frugterne af kunstig intelligens med en AI-accelerationsfond, og vi sikrer, at vi kan deltage i den europæiske ambition om AI-gigafabrikker. Vi sætter penge af til ca. 2000 bachelorpladser inden for STEM-uddannelserne, altså de vækstskabende STEM-uddannelser. Vi investerer fortsat i forskning og udvikling, i takt med at vi bliver rigere. Endelig sætter vi penge af – som vi er særlig glade for – til en målrettet indsats for de elever, der går i de 100 grundskoler, der har de laveste eksamensgennemsnit efter 10 års skolegang.

Der er også noget andet i finanslovsforslaget, der gør mig glad. Vi skal hver især stole på, at når vi møder staten, ja, så bliver vi behandlet respektfuldt. Vi skal have tillid til, at staten ikke bare har magten, men også bruger den ordentligt. Staten skal selvfølgelig være stærk nok til at beskytte borgerne og fællesskabet, men aldrig så stærk, at borgerne har brug for beskyttelse mod staten. For Moderaterne er det en vigtig del af vores politiske projekt. Derfor er jeg særlig glad for, at værdighedsreformen nu gennemføres, så vi kan sikre en mere tålelig hverdag for de mest udsatte i vores land og

med en tilgang, der rent faktisk handler om, at den bedste og mest effektive hjælp for de udsatte kommer i højsædet.

Jeg er også meget glad for den tilgang, som vores skatteminister har lagt for dagen. Eksemplerne i medierne har jo desværre været talrige, og problemerne er ofte komplekse, og løsninger ligger derfor sjældent lige til. Men tilgangen er blevet en anden, efter denne regering blev dannet, og Danmark har fået sin første moderate skatte- og vækstminister, og det er afgørende. Med finansloven leverer vi yderligere konkrete resultater på skatteområdet. Vi indfører en kompensationsordning for renter, der skyldes sent udsendte ejendoms-vurderinger. Vi indfører en deponeringsordning, så skatteydere kan indbetale det beløb, som man skændes med Skatteforvaltningen om, og dermed sætte rentetilskrivningen på pause. Også på det her punkt er vi ikke i mål, og der skal være plads til at stræbe efter mere, og det vil vi også gøre i de kommende år. Jeg håber, at skatteministerens tilgang kan tjene som inspiration på regeringens hold.

Afslutningsvis vil jeg sige, at hvis jeg skulle skrive én overskrift for denne finanslov, ja, så er det »Danmarks sikkerhed«. Den gamle verdensorden smuldrer. Ruslands krig mod Ukraine har ændret Europas sikkerhedssituation. USA's rolle i og relation til Europa, ja, den er under kraftig forandring. Vores afhængighed af energi, sjældne jordarter og teknologi udefra har vist sig at være en strategisk sårbarhed. Derfor er investeringer i forsvar og sikkerhed ikke en luksus; det er en nødvendighed.

Med finanslovsudspillet styrker vi investeringerne i vores forsvar og beredskab, så det udgør 5 pct. af bnp i 2030, hvoraf 3½ pct. afsættes til forsvar. Det har ikke været i centrum for debatten i dag, men jeg nævner det, fordi det virkelig, virkelig er mange penge og jo så desværre gør det nødvendigt at holde mere igen på andre områder.

Afslutningsvis håber jeg, at vi igen i år vil se et Folketing, som vil søge samarbejde, og som kan skabe løsninger, der bringer Danmark fremad. Jeg ser frem til den sidste del af debatten og til de forestående forhandlinger. Tak for ordet.

Kl. 14:14

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er foreløbig syv, der har bedt om korte bemærkninger. Den første er fru Stephanie Lose, Venstre.

Kl. 14:15

Stephanie Lose (V):

Tak til ordføreren for talen. Jeg forstår glæden over de fremlagte forslag til skattelettelser. Som jeg også tidligere har sagt, kommer vi jo til at møde konstruktiv op til forhandlingerne. Men jeg undrer mig alligevel lidt over, hvor stor glæden sådan bliver slået op, for godt nok er der lempelser for 10,1 mia. kr. i 2030, men når man sådan gør boet op i 2030, er der også modgående skattestigninger en række steder, sådan så det samlet set er en reform på 2,3 mia. kr., og det betyder jo, at det er den mindste skattereform i det her århundrede. Jeg kan høre, at SF's partileder peger på, at det i høj grad er finansieret af skattestigninger. AE siger det sådan, at det er fornuftigt, at der i høj grad er tale om en *skatteomlægning*. Jeg skal bare høre, om ordføreren i det lys anerkender, at så store er de skattelettelser måske i virkeligheden heller ikke.

Kl. 14:16

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 14:16

Lars Aagaard (M):

Jeg bed mærke i, at hr. Ole Birk Olesen roste skattekapitlet i finanslovsforslaget, og jeg er enig i den ros. Jeg er også selvfølgelig fuldt bevidst om, at der på nogle stræk er tale om *skatteomlægninger*. Det var f.eks. klart i forhold til selskabsskatten, at en del af det skulle

komme ved at mindske det overnormale fradrag for investeringer i FoU. Samlet set så er der tale om nettoskattelettelser, og det er det, der har været vigtigt for os i Moderaterne. Jeg ser rigtig meget frem til forhandlingerne og glæder mig til også her forhåbentlig at kunne finde løsninger sammen med Venstre, som jeg kender som et, hvad hedder sådan noget, blåt parti, der altid er i arbejdstøjet.

Kl. 14:16

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ønsker fru Stephanie Lose den anden korte bemærkning? Værsgo.

Kl. 14:16

Stephanie Lose (V):

Ja tak. Undskyld. Det er jeg sikker på at vi nok skal få nogle gode snakke om. Men når man kigger frem mod 2030, så har vi et råderum på lige over 43 mia. kr. Det er dog alligevel en sjat. Hvad mener ordføreren om, at det ud af de omkring 43 mia. kr. i råderummet kan blive til skattelettelser for lige omkring 2 mia. kr., lige lidt over 2 mia. kr.? Er det en proportional fordeling?

Kl. 14:17

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 14:17

Lars Aagaard (M):

Nej, altså, mig bekendt udmønter vi ikke med finanslovsforslaget det fulde råderum til 2030. Og det, der står i regeringsgrundlaget, er, at der skal være en balance mellem penge til offentligt forbrug og skattelettelser, og derfor vil det være Moderaternes tilgang, at the best is yet to come.

Kl. 14:17

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Anders Vistisen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:17

Anders Vistisen (DF):

Tak for ordet. Jeg var jo rigtig begejstret for at høre dele af den socialdemokratiske ordførers tale, hvor der blev talt om den trussel, der kom fra at masseimportere udenlandsk arbejdskraft, i forhold til den kulturelle sammenhængskraft i Danmark. Derfor vil jeg bare spørge Moderaternes ordfører som repræsentant for regeringen her i dag: Hvad er det for nogle tiltag, som Moderaterne vil pege på for at begrænse de skadelige virkninger, der kan være af importen af udenlandsk arbejdskraft?

Nu taler jeg ikke bare om økonomi, men om det i den lidt bredere betydning, som Socialdemokraternes ordfører bragte ind i debatten her tidligere, altså spørgsmålet om, om vi kan genkende os selv som land og nation. Det er jo sådan i dag, at én ud af seks i det danske samfund har eller er efterkommer af nogle med udenlandsk baggrund. Hvad er Moderaternes holdning til, hvor mange vi skal invitere ind, og hvilke begrænsninger der skal lægges set i lyset af den her kulturelle betydning, det får for sammenhængskraften i Danmark?

Kl. 14:18

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Lars Aagaard.

Kl. 14:18

Lars Aagaard (M):

Vi lever livet med blikket ud af forruden og ikke ud af bagruden. Det Danmark, der var, kommer ikke tilbage. Danmark er i dag et land, der ikke kan fungere uden udenlandsk arbejdskraft. Vi har haft

en betragtelig økonomisk opskrivning af råderummet gennem den seneste årrække, og det skyldes to ting. Det skyldes, at Danmark er så dejligt et land, at mange har lyst til at arbejde her, og at flere seniorer bliver på arbejdsmarkedet. Derfor er vejen frem ikke at dæmonisere udenlandsk arbejdskraft. Det er ikke det samme, som at der ikke kan være problemer i bestemte kredse, og jeg ved godt, hvilke kredse det er, spørgeren tænker på. Det anerkender jeg fuldt ud. Men det er noget andet end ikke at have et positivt sind over for at tiltrække udenlandsk arbejdskraft.

Jeg kan ikke se, at vores landbrug kan fungere uden den, og jeg har meget svært ved at se, at vores servicesektor kan, og jeg har meget svært ved at se, at vores sundhedssektor og ældrepleje kan fungere uden udenlandsk arbejdskraft. Derfor er det, at man, når man kigger ud ad forruden, skal øve sig i det her land til at blive bedre til at integrere og til at sørge for, at den arbejdskraft, der så kommer til os, bliver en del af det danske samfund.

Kl. 14:19

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 14:19

Anders Vistisen (DF):

Men nu bliver jeg forvirret, for Socialdemokraternes ordfører stod jo på talerstolen og talte om, at der var en grænse for, hvor mange der kunne komme ind, og hvor mange fremmede der kan integrere sig. Det handlede ikke kun om det, jeg tror mange efterhånden herinde har forstået, nemlig at den muslimske kulturkreds er utrolig svær at integrere i Danmark. Men med Socialdemokraternes egne ord handler det jo også om arbejdskraftindvandring fra de lande, der normalvis ikke er økonomisk problematiske, og om, at der er en grænse der. Nu hører jeg så ordføreren for Moderaterne sige, at det er et ubetinget positivt bidrag. Kan jeg få regeringens holdning stadfæstet lidt klarere af ordføreren?

Kl. 14:20

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Lars Aagaard.

Kl. 14:20

Lars Aagaard (M):

Ja, jeg kan jo svare for mig selv. Jeg ved ikke, hvad den grænse skulle være. Jeg ved ikke, hvordan den skulle fastsættes, og jeg kender ikke noget tal. Hvis det, der blev spurgt til, var det, jeg hørte den socialdemokratiske ordfører svare på, så var det et tankespid om, om der kunne være uendelig meget udenlandsk arbejdskraft i Danmark. Nej, det tror jeg ikke på, og det tror jeg heller ikke der vil komme. Så der er sandsynligvis et eller andet toppunkt, men hvor det er, kan jeg ikke svare på. Det grundlæggende billede er, at det har været en gevinst for det danske samfund, en gevinst for lavindkomstgrupperne, en gevinst for den offentlige sektor og en gevinst for vores fødevarerhverv, at der er kommet et inflow af udenlandsk arbejdskraft. Det her land kunne ikke have den velstand, det har, og være så velfungerende, som det er, uden.

Kl. 14:21

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 14:21

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg forsøgte tidligere uden succes at trænge igennem til SF's finansordfører omkring det her forhold, at gratis offentlig transport til unge mennesker faktisk får flere unge mennesker til at droppe at gå og cykle, end det får folk i bil til at skippe bilen og så træde ind i

de kollektive transportmidler. Der findes et utal af undersøgelser fra lande, hvor man har gjort det her med gratis transport, og effekten er den, at det er ganske få mennesker, der lader bilen stå og så tager bussen eller toget i stedet for, men at der er rigtig mange og især unge mennesker, der holder op med at gå eller cykle og så i stedet tager bussen eller metroen. Kan man få hr. Lars Aagaard til at erkende, at det er det, man gør, altså at man lokker de unge mennesker væk fra fysisk at transportere sig selv og deres egen krop med deres rugbrødsmotor og over til at få dem til at transportere sig i motoriserede køretøjer fra det offentlige?

Kl. 14:22

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Lars Aagaard.

Kl. 14:22

Lars Aagaard (M):

Ja, jeg anerkender, at risikoen er til stede, og jeg må også sige ud fra mit eget liv, at jeg har oplevet, at man, selv med børn i en relativt højt alder, som far kan blive tvunget til at lappe deres cykel, fordi unge mennesker kan være meget magelige. Det anerkender jeg. Når det så er sagt, vil der være områder, hvor gratis kollektiv transport til unge mennesker vil være en gevinst. Det er jo ikke alle, heller ikke i hovedstadsområdet, der bor lige ved siden af den uddannelsesinstitution, de er på, og ej heller i cykelafstand. Men jeg er med på, at det kan have negative sidevirkninger, og derfor står der, hvis jeg husker ret, vist også noget om, at der skal ske mere på det transportpolitiske område end blot at give gratis kollektiv transport til unge under 22 år.

Kl. 14:22

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ole Birk Olesen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 14:22

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg forstår det sådan, at regeringen tager hul på at gøre det billigt eller gratis for grupper i samfundet, måske alle i samfundet, at bruge offentlig transport, og jeg kan bare ikke rigtig forstå klogskaben i det. Altså, hvis man går op i folkesundhed, hvis man går op i, at folk tager ansvar for sig selv, hvis man går op i cykelkultur, og hvis man går op i, at det gør Københavns stærkt og gør, at folk kommer hertil udefra og ser, at alle cykler rundt, og at man kan cykle, og at man ikke behøver at forsøge sig med alle mulige og transportmidler, hvorfor ønsker man så at begrænse den cykelkultur i København, Aarhus, Odense og Aalborg og så i stedet proppe folk ind i nogle busser?

Kl. 14:23

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Lars Aagaard.

Kl. 14:23

Lars Aagaard (M):

Personligt tror jeg, at der er dele af den danske cykelkultur, der er så stærk, at der er folk, der vælger jernhesten, nærmest uanset hvad der ellers kunne være af gratis alternativer eller forældre, der vil køre dem. Alle ved, at det har været et meget stærkt ønske fra et af regeringens støttepartier at gennemføre det her, og jeg tror ikke, at man får nogen store udfordringer i Moderaterne, hvis det er sådan, at dem, der har været med til at føde den her regering, har synspunkter på, hvordan forslaget om gratis kollektiv transport for unge mennesker kan implementeres, om det kunne målrettes bedre osv. Det er vi fuldstændig lydhøre over for. Jeg tænker også, debatten i dag muligvis har gjort indtryk på andre partier end regeringspartierne.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Rune Kristensen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:24

imod at fjerne den igen. Det håber jeg ikke. Det vil sige, at den såkaldte zigzagbevægelse så er en pardans, som vi i givet fald foretager sammen, og det håber jeg vi kommer til.

Kl. 14:24

Jeg glemte faktisk at svare på en ting ved spørgerens tidligere spørgsmål, som jeg godt vil kommentere. I min optik er det, der sker i dansk politik i de her år, at den yderste venstrefløj konvergerer mod midten. Det er ikke den modsatte bevægelse, der sker. Nu har vi en finanslov, hvor vi både laver velfærdsstigninger, men vi laver også skattelettelser. Der er til gården og gaden, og det synes jeg er positivt. Så min oplevelse er mere, at det er Enhedslisten, der bevæger sig ind mod midten, end os, der bevæger os ud på fløjen.

Kl. 14:27

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste til korte bemærkninger er fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 14:27

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg synes nu, jeg står meget godt, hvor jeg plejer at gøre.

En af de ting, vi i Enhedslisten har været med til at få forhandlet, er den tidligere tilbagetrækning, Arnepensionen. Noget af det, vi kan se der, er, at der slet ikke er lige så mange, der bruger den, som Finansministeriet derovre havde antaget. Hvis man skal prøve at oversætte det til Finansministeriets regnemaskine, handler det om for rigtig mange, at de virkelig er glade for det arbejde, som de har, men for dem har det givet en tryghed og en sikkerhed at vide, at de har muligheden for at gøre brug af Arnepensionen. Det er der, man kan se, at regnemaskinen simpelt hen ikke gennemskue det. For den antager bare, at hvis folk kunne få lov at slippe for at arbejde, så ville de gøre det. Men der kan vi så se, at der tager regnemaskinen fejl. Det betyder, at der er et mindre forbrug på langt over 1 mia. kr. på Arnepensionen. Det betyder jo også, at de arbejdsudbudseffekter, der er tænkt med Arnepensionen, ikke helt holder stik.

Jeg synes, at noget af det, der virkelig er forfriskende ved Moderaternes tilgang til de forhandlinger, har været, at man i højere grad går væk fra at tænke de der meget firkantede kortsigtede arbejdsudbudseffekter til at tænke i forebyggelse, stress, ulykker – tænke mere på den måde. Men vi er jo ikke helt færdige, for de her forringelser af su og dimittendsats osv. er lidt af det gamle, vi stadig sidder fast i. Så der vil jeg bare høre, hvad Moderaterne tænker. Behøver man at skulle kompensere for et arbejdsudbud, der slet ikke bliver brugt med Arnepensionen fuldt ud?

Kl. 14:28

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Når jeg som formand rejser mig op, er det ikke kun for at motionere. Så er det også, fordi taletiden er ved at være opbrugt. Hr. Lars Aagaard.

Kl. 14:29

Lars Aagaard (M):

Skal jeg kommentere det sidste om motion? (*Den fg. formand* (Benny Engelbrecht): Det er ikke nødvendigt.) Der er to ting: De justeringer, som der lægges op til fra Moderaterne med su og dimittendsats, har noget sundt liberalt i sig, nemlig at man ikke får penge af staten, medmindre det er strengt nødvendigt, og det er også godt, som spørgeren jo selv påpeger, at man faktisk ikke nødvendigvis bliver syg af at gå på arbejde. Det er også udviklende for mennesker at være en del af arbejdsfællesskabet.

I forhold til regnemodellerne er det for os afgørende, at det er evidensbaseret. Jeg skal være den første til at sige, og jeg har oplevet i den seneste regeringsperiode, hvor dårlige Finansministeriets modeller har været til at forudse effekten af udenlandsk arbejdskraft. Det er supertræls. Hvordan kan man lede et land, hvor pengene

Rune Kristensen (KF):

Tak for talen. Hr. Lars Løkke Rasmussen sagde i valgkampen, at man ikke ville lade Enhedslisten diktere dansk politik, og nu fremlægger man så en finanslov, hvor store dele faktisk allerede blev meldt ud inden regeringsgrundlaget som Enhedslistens sejre. Det er jo særlig loftet over rentefradraget, den højere arveafgift og den droppede afskaffelse af chokolade- og sukkerafgiften, der trækker ned, og om lidt kommer snigerskatten også. Har Moderaterne med deltagelse i regeringen sammen med SF og med det tætte samarbejde med Alternativet og Enhedslisten nu for alvor meldt sig ind i rød blok? Og hvad mener man i forhold til at have samarbejde hen over midten, når man nu lægger op til lave en finanslov udelukkende med de røde partier?

Kl. 14:25

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 14:25

Lars Aagaard (M):

Først må jeg lige erindre ordføreren om, at den Troels Lund Poulsen-model for justering af afgifterne blev vedtaget og gennemført i en periode, hvor De Konservative var i regering. Så det er ikke et helt ukendt fænomen for spørgerens parti at bruge denne model.

Jeg hylder et bredt samarbejde. På en lang række politikområder er der brede forlig, så ud over hvad der skal ske med finansloven, vil det være vores partis tilgang at søge et bredt samarbejde på alle områder. Jeg tror også, at alle ansvarlige partier, der i hvert fald inkluderer De Konservative, var inviteret til skatteforhandlingerne. Så det skal selvfølgelig fortsætte. Meget her bliver jo afgjort af, hvad det så er for en tilgang, man kommer ind i lokalet med. Jeg ved godt, at jeg ikke må stille spørgeren et spørgsmål, men jeg kan da afsløre, at jeg i mit stille sind går og lur på, om der er konservative og blå stemmer, der arbejder. Det håber jeg, og jeg håber, at vi også i de kommende år kan lave mange aftaler.

Kl. 14:26

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Er der ønske om anden korte bemærkning? Værsgo.

Kl. 14:26

Rune Kristensen (KF):

Jeg vil da også gerne starte med lige at rose Moderaterne for, at regeringen vil afskaffe toptopskatten f.eks. Jeg synes bare, det er lidt pudsigt, at først opfinder Moderaterne en ny skat, og bagefter fremhæver man det som sejr, når man afskaffer den igen. Det er jo ikke det eneste eksempel. Vi ser det også med store bededag f.eks. Så det virker måske lidt, som om Moderaternes politik går en lille smule i ring. Hvordan skal danskerne egentlig kunne regne med, hvad Moderaterne mener i fremtiden?

Kl. 14:26

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Lars Aagaard.

Kl. 14:26

Lars Aagaard (M):

To ting vil jeg sige: Jeg husker det, som om De Konservative var med til at indføre toptopskatten. Derfor ved jeg ikke rigtig, hvad kommentaren handler om – om De Konservative så nu vil være

bliver ved med at fosse ind i statskassen? Det er kompliceret, selv om mange andre lande misunder os den glæde. Men det skal være evidensbaseret. Så vi er fuldstændig med på, at der af andre gode grunde kan laves en indsats i forhold til stress, sygefravær osv. Men før man indregner det i den økonomiske politik, skal det være evidensbaseret. I min verden findes der ikke hårde eller bløde arbejdsudbudsreformer; der findes kun evidensbaserede reformer.

Kl. 14:30

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Victoria Velasquez.

Kl. 14:30

Victoria Velasquez (EL):

Men vi kan jo se, at det slet ikke er alle dem, som Finansministeriet havde antaget ville bruge Arnepensionen, der gør det. Så man kunne måske sige, at man så ville vurdere det ud fra de faktiske tal, eller at man ville gøre nogle andre ting. Altså, jeg synes, der er noget bekymrende i det, selvfølgelig konkret for de nyuddannede, men jo også – og der vil jeg jo også gerne rose Moderaterne – i forhold til hele det her med at tænke certificeringsordning sammen med overenskomst osv. Ved lige pludselig at fjerne dagpengeretten for nogle gør man nyuddannede, der ikke har haft nok timer, til løntrykkere på et arbejdsmarked, og det udfordrer flexicuritymodellen. Så der er bare nogle af de her ting, su'en som en af kronjuvelerne og dagpengesystemet, hvor jeg godt kan blive bekymret for, at vi er ved at røkke ved noget grundlæggende.

Kl. 14:31

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Lars Aagaard.

Kl. 14:31

Lars Aagaard (M):

Det mener jeg ikke vi er, men der er noget, der gemmer sig bag ved vores udveksling af synspunkter. Altså, når Finansministeriet, også i 2035-planen, skal regne på de langsigtede linjer for dansk økonomi og vi i nutiden skal træffe beslutninger baseret på en tanke om, hvad der mon sker i fremtiden, baseret på den politik, som vi har vedtaget, er det vigtigt for os, at vi træffer beslutninger på så solidt og stærkt et grundlag som muligt. Heri indgår også, at Finansministeriets regnemodeller løbende skal udvikle sig. Mig bekendt blev der under den tidligere økonomiminister sat penge af til, at Det Økonomiske Råd på udvalgte områder kunne styrke modellerne. Det arbejde er der lagt op til at fortsætte, og det hylder jeg. Det afgørende for os er bare, at det skal være evidensbaseret, og at Det Økonomiske Råd bl.a. skal skrive under på, at de effekter, som vi påstår, også er til stede, for ellers risikerer vi jo at træffe økonomiske beslutninger, der vedrører fremtiden, på et grundlag, som måske aldrig materialiserer sig.

Kl. 14:32

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Næste korte bemærkning er fra hr. Ulrik Knudsen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:32

Ulrik Knudsen (DD):

Tak for det. Mange danskere er ekstremt presset af de her højere diesel- og benzinpriser, som vi har set det sidste stykke tid. Det er faktisk et flertal af danskerne, der kører rundt i benzin- og dieslbiler. De samme danskere vil regeringen sætte skatten op for ved at øge skatten på personbeskatning for alle, der tjener under 58.000 kr. om måneden. Jeg savner i det her finanslovsudspil noget initiativ, som giver en håndsrekning til de danskere, der har svært ved at få

hverdagen til at hænge sammen, hente deres børn og passe deres arbejde. Vil ordføreren ikke fortælle, hvorfor man ikke har taget initiativ til at sænke dieselaftgifterne og benzinaftgifterne i det her finanslovsudspil?

Kl. 14:32

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:32

Lars Aagaard (M):

Altså, der er taget en række tiltag, som letter husholdningernes økonomi. Samtidig har vi stigende lønninger i Danmark, og inflationstrykket er taget gradvis af. Det vil sige, at langt de fleste danskere i de her år oplever en reallønsfremgang, og noget af det er jo bl.a. drevet af den midlertidige lettelse af elafgiften.

Så spørges der specifikt til benzin- og dieselaftgifterne, og hvorfor det ikke er på bordet. Altså, som jeg erindrer statsministeren sagde, overvåger regeringen udviklingen i energimarkederne, og det er, som vi alle ved, meget volatilt. Men det at lette afgifterne på diesel og benzin har en særskilt udfordring i sig, nemlig at det kan få forbruget af noget, vi mangler, til at stige. Så hvis vi skal kigge ned ad den vej, tror jeg, vi kommer til at kigge andre steder hen end en afgiftsletelse.

Kl. 14:33

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:33

Ulrik Knudsen (DD):

Nu spurgte jeg specifikt omkring initiativer direkte på diesel- og benzinaftgifter, men det afviser ordføreren så at hjælpe med. Er der andre ting, som ordføreren tænker kan bidrage til, at de her mennesker får en lettere økonomi? For det er jo de samme mennesker, som man vil hæve skatterne for i forhold til personbeskatningen. Alle, der tjener under 58.000 kr. kommer til at have en skatteforhøjelse, og det er jo trods alt flertallet af danskerne, der tjener under 58.000 kr. Er det virkelig Moderaternes politik, at det er balanceret? Moderaterne siger jo, at de er et moderat parti. Hvorfor skal vi have de højeste diesel- og benzinpriser i Danmark?

Kl. 14:34

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Ordføreren.

Kl. 14:34

Lars Aagaard (M):

Men det er jo heller ikke rigtigt. Den indeksering af afgifterne, der er lagt op til, er jo koblet til lettelsen af moms, og det samlede regnestykke viser, at det giver en skattelettelse, også for de indkomstgrupper, som spørgeren peger på.

Kl. 14:34

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Borgerne Parti.

Kl. 14:34

Lars Boje Mathiesen (BP):

Var det ikke 6 mio. kr., der var sat af til de økonomiske råd, både i 2027 og 2028? Det mener jeg det er. Det var bare lige i forhold til den debat, I havde før.

Mit spørgsmål går mere på elafgiften. En af de ting, som er rare, både for virksomheder, men især også for private, er forudsigelighed. Elafgiften har jo levet et liv med op- og nedture, og nu har

man så fjernet den for 2026 og 2027, men man vil genindføre den i 2028. Regeringen arbejder jo med planer, som går mere end de her 2 år frem. Det kan vi jo se, i forhold til hvornår selskabsskatten og andre ting skal træde i kraft. Så jeg undrer mig over, hvorfor man ikke i samme øjeblik tager fat om elafgiften. Man har et økonomisk råderum. Man kunne have valgt at gøre det, således at danskere, som måske står for at skulle lave nogle investeringer, nogle grønne investeringer, ved, hvad det er for en fremtid, som de kigger ind i. Fra min stol af – og jeg beklager ordvalget – lugter det lidt af, at man måske gemmer lidt i posen, som man strategisk kan tage frem senere. Men jeg synes bare, at for danskerne ville det være klogere at give dem forudsigelighed lidt længere ud i fremtiden.

Kl. 14:35

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:35

Lars Aagaard (M):

Jeg forstår godt ønsket om forudsigelighed, men hvis man tager spørgeren på ordet, skulle det jo så betyde, at vi heller ikke kunne nedsætte elafgiften på det tidspunkt, hvor man havde den. Så jeg synes, det er godt. Det har været en moderat hjertesag. Jeg tror faktisk, jeg tør sige, at jeg personligt har været med til at føde idéen om at nedsætte elafgiften. Jeg har i mit tidligere virke arbejdet mange år for det. Det er en fantastisk god idé at gøre det. Der er kun én hage: Det skal finansieres. Vi skal finde op imod, hvis jeg husker ret, omkring 9 mia. kr. for at gøre det permanent. Derfor har regeringen klogeligt ventet med det. Vi skal have en 2035-plan inden ret mange måneder. Den vil vise holdbarheden i dansk økonomi frem mod 2035, og fra Moderaternes side ønsker vi også, at der skal ligge nogle klare prioriteter i den, og så må vi se, hvad der er penge til.

Kl. 14:36

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:36

Lars Boje Mathiesen (BP):

Det argument kunne jeg sådan set godt købe, hvis det var sådan, at man ikke havde lavet andre skattetekniske ting, som går langt ind i fremtiden, altså justering af topskatten eller selskabsskatten eller andre ting, som først træder i kraft om nogle år. Så ville jeg have forståelser for den argumentation. Men når man kan udvælge nogle ting og så gøre det, er det så, spørger jeg til, hvor prioriteringen er. For så har man jo valgt at udvælge nogle andre ting, selv om de rækker længere i forhold til en strukturel fremskrivning af økonomien end elafgiften, som jo så ikke gør. Så det må være, fordi man har vurderet den lavere end de andre elementer. Er det korrekt forstået?

Kl. 14:37

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:37

Lars Aagaard (M):

Her vil jeg opfordre ordføreren til at se efter, om glasset er halvt fyldt. For mig er det supergodt, at der nu er en hel række af de skattelettelser, som blev lovet i regeringsgrundlaget, og som nu bliver implementeret og forhåbentlig vedtaget i en bred aftale, sådan at danskerne ved, hvad de har at forvente på det punkt.

Hvis man så vil mere på skatteområdet, herunder finde et pænt stort milliardbeløb til at lave en permanent lettelse af elafgiften, så ser jeg for mig, at det kommer til at kræve reformer. I min indledende tale gjorde jeg bl.a. lidt en dyd ud af at sige, at habitten begynder

at stramme. Derfor må vi jo så se, den dag regeringens 2035-plan er der, om regeringen kan finde økonomi til det, herunder om der er nogle reformer, der skal sikre, at den økonomi er til stede, som Folketingets partier jo så også må tage et medansvar for.

Kl. 14:38

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Marie Brixtofte, Venstre.

Kl. 14:38

Marie Brixtofte (V):

Tusind tak for talen. Og i øvrigt, hvis man skal finansiere elafgiften, kan jeg godt komme i tanker om et sted, hvor jeg kunne finde 17,4 mia. kr.

Men nu vil jeg læse en lille mail op, som jeg har fået fra Daniel:

Jeg står i en situation som desværre mange andre: Jeg har mistet min ægtefælle til sygdom. Jeg er blevet boende i vores fælles hus med vores hjemmeboende børn. Nu er jeg nødt til at flytte mine børn fra deres trygge rammer på grund af regeringens udspil om loft på rentefradraget.

Så jeg vil spørge: Hvem ønsker Moderaterne at ramme med det her loft på rentefradraget?

Kl. 14:38

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:38

Lars Aagaard (M):

Dem, som har høj gæld og dermed får et rentefradrag, som er finansieret af andre, herunder folk, der måske – nu kender jeg jo ikke den pågældende person, al respekt for vedkommende – har en lavere indkomst.

Kl. 14:39

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 14:39

Marie Brixtofte (V):

Altså, det her loft på rentefradraget går ud over enlige; det går ud over iværksættere; det går ud over førstegangskøbere. Vi er lodret imod det, og det kommer til at gå ud over Daniel. Jeg vil høre, hvad planen egentlig er fra Moderaternes side. Hvor længe skal det fastfrys? Eller skulle vi have noget indeksering på det, når I nu vedtager det?

Kl. 14:39

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:39

Lars Aagaard (M):

Regeringen har meldt ud, at loftet bliver indført nu, og så skal man kigge på, hvad der skal ske efter 2030. Og det antager jeg vil være en del af den 2035-plan, som regeringen lægger frem. Så det må jeg vente med at svare på, til regeringen er færdig med den drøftelse.

Kl. 14:39

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:39

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Jeg vil egentlig bare høre ordføreren, om Moderaterne anerkender, at mange af de integrationsudfordringer, Danmark står

med i dag, er efterdønningerne af bl.a. en arbejdskraftindvandring, som begyndte til Danmark allerede i 60'erne og 70'erne, og at det dermed ikke nødvendigvis er forbundet med hverken kulturel eller for den sags skyld økonomisk gevinst, når man kigger på lidt længere sigt, at modtage arbejdskraftindvandring fra eksempelvis Mellemøsten eller Afrika.

Kl. 14:42

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:42

Lars Aagaard (M):

Det er sammensat. Der vil også være mennesker fra de nævnte lande, som er kommet hertil og har bidraget til det danske samfund, men jeg anerkender fuldt ud, at der blandt visse dele af den gruppe, og desværre med en koncentration fra de lande, som spørgeren taler om, er nogle, der giver vores land andre udfordringer.

Kl. 14:40

Kl. 14:40

Kl. 14:40

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:40

Mikkel Bjørn (DF):

Tak. Der er jo altid undtagelser, når man kigger ned på individniveau, men jeg er nysgerrig på, når vi kigger på det på et strukturelt plan, om Moderaterne anerkender, at arbejdskraftindvandring fra Mellemøsten og Nordafrika til Danmark historisk set har været en rigtig dårlig gevinst for det danske samfund.

Kl. 14:40

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:40

Lars Aagaard (M):

Vi lægger jo ikke op til at lave markante lettelser på den del; vi skal have arbejdskraftindvandring i Danmark. Der kan også være mennesker fra de nævnte lande, som har kompetencer, som er efterspurgt af danske virksomheder, og de skal have mulighed for at komme hertil og arbejde. Så har vi integrationsudfordringer, og nogle steder er de meget koncentreret. Jeg er selv valgt på Fyn, hvor man ser en koncentration af det i Vollsmose, og i visse familier i Vollsmose er det meget voldsomt. Det skal man selvfølgelig have en indsats over for.

Kl. 14:41

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Næste korte bemærkning er til hr. Anders Storgaard, Konservative Folkeparti.

Kl. 14:41

Anders Storgaard (KF):

Tak. Jeg har med interesse kunnet læse i dag, at regeringens parlamentariske grundlag Enhedslisten nu vil stille som hovedkrav til regeringen, at der skal indføres en beskatning af såkaldt overnormale profitter. Det er jo nogle profitter, som især ses hos grønne virksomheder, som tjener rigtig meget, når el- og energipriserne er høje. Da ordføreren selv var minister, var ordføreren meget imod, bl.a. også fordi SolarPower Europe, WindEurope, Green Power Denmark, Dansk Erhverv og andre grønne organisationer advarede om, at det ville ramme den danske grønne omstilling. Derfor er jeg egentlig interesseret i at høre, om ordføreren og Moderaterne stadig væk er imod, at man laver sådanne afgifter specifikt på såkaldt overnormal profit.

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Lars Aagaard (M):

Den situation, der var tilbage i tiden, var jo en generel situation i Europa, og der var generel regulering i Europa, som blev implementeret i en række medlemslande. Det blev så aldrig brugt til noget, for året efter var der ikke de profitter, vi her taler om. På det generelle plan er det ikke en idé, som Moderaterne har fundet på. Vi frygter, at forslaget kan føre til uhensigtsmæssig skattespekulation. Der er en anden historie i medierne i dag om vækstvirksomheder, der forlader vores land for tidligt, og jeg kan frygte, at når man får gennemarbejdet og gennemanalyseret det forslag fra Enhedslisten, risikerer vi at se, at det vil have en række negative konsekvenser. Der står ikke noget om det i regeringsgrundlaget, og jeg ser ikke lige for mig, at det skal gennemføres.

Kl. 14:43

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:43

Anders Storgaard (KF):

Tak for det svar. Skal jeg forstå det sådan, at Moderaterne kommer til at være garanten for at sikre, at der ikke indføres sådan en specifik skat, der vil ramme helt hårdt og præcist de grønne virksomheder i Danmark?

Kl. 14:43

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:43

Lars Aagaard (M):

Hvad angår det, som Enhedslisten har foreslået – og som jeg øvrigt har set blødt lidt op i dag, i forhold til at det ikke nødvendigvis var noget, der skulle gennemføres nu, men at man også kan nuancere på det, hvis jeg ellers har læst det korrekt – tror jeg nok, at jeg har svært ved at se, at det afgrænser sig til grønne virksomheder. Det er bredere, og derfor er vores modstand mod forslaget baseret på en bredere bekymring om, hvad det egentlig vil betyde for dynamikken i dansk økonomi. Altså, nu går vi med det her finanslovsforslag ud og letter selskabsskatten, og hr. Ole Birk Olsen, som desværre har forladt salen, har jo beskrevet alle de gode effekter af det for os. Så nej, vi ser ikke, at det er den rigtige vej at gå for Danmark.

Kl. 14:43

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Den næste korte bemærkning er til hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 14:43

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Bare lige for god ordens skyld vil jeg sige, at det forslag, vi har fremsat, jo først og fremmest vil ramme de rigtig sorte virksomheder, nemlig de olieselskaber, som har de allerstørste overnormale profitter i den her tid.

Men til Moderaternes ordfører vil jeg sige, at SF og Socialdemokraterne er blevet drillet lidt i løbet af dagen og kritiseret – med vores øjne også med god grund – for de her store skattelettelser til de store selskaber og selvfølgelig også f.eks. mellemskatten, som jo vedrører mennesker, der tjener langt over gennemsnittet, altså ikke de allermest velhavende, men stadig meget velhavende mennesker. Og det er jo ikke nogen hemmelighed, at det var Moderaterne, der

bragte det til bordet i regeringsforhandlingerne, og at det ligesom var Moderaternes pris for at gå med i det her.

Kl. 14:47

Derfor skal kritikken jo i virkeligheden rettes mod Moderaterne, hvis man har et problem her, og det er så det, jeg vil gøre nu. Så mit spørgsmål går på det her. Jeg hører ordføreren snakke om, at økonomien er stram nu, og at der skal prioriteres, og samtidig vælger man så f.eks. at afskaffe mellemskatten, som jo er en pæn omskrivning af det, der jo sådan set var topskatten for ganske få år siden, inden man omdøbte det til mellemskatten. Er det virkelig den rigtige måde at prioritere på, altså at give meget velhavende mennesker en stor skattelettelse i en situation, hvor vi f.eks. skærer ned i kommunerne?

Kl. 14:45

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:45

Lars Aagaard (M):

Ja, det er det; det øger arbejdsudbuddet, det understøtter væksten i dansk økonomi, og det gør os alle sammen rigere. Så det er måske forskellen på vores to partier: at vi ser en række af de dynamiske sammenhænge, der er i vores økonomi, og at vi ikke i udgangspunktet har et fordelingshensyn. Fordeling er vigtigt, men nej til, at det er altoverskyggende vigtigt.

Derfor er svaret: Ja, det er et bidrag til at øge væksten og aktiviteten i dansk økonomi, og derfor er det et godt forslag, som vi er meget stolte af.

Kl. 14:45

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:45

Pelle Dragsted (EL):

Men lige nu ser vi f.eks., at der er kommuner, der skærer sådan helt ind i kernen af velfærden. Altså, der er ældre mennesker, som nu kun får gjort rent en gang om måneden. Vi hører om offentligt ansatte, som får at vide, at de selv skal tage toiletpapir med på arbejde, for det er der ikke råd til. Vi ser små landsbyskoler lukke.

Er det i den situation – og jeg spørger ikke polemisk, men egentlig helt oprigtigt – sådan nede i maven på ordføreren stadig væk rigtigt at bruge milliarder på at give en skattelettelse til mennesker, som man vel godt kan sige har mere, end hvad de kan bruge?

Kl. 14:46

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:46

Lars Aagaard (M):

Ja, for der er også regninger, der skal betales i morgen og i overmorgen. Derfor er det, vi gør med finanslovsforslaget, på den ene side at investere i velfærd, men også på den anden side at give skattelettelser, der øger dynamikken og aktiviteten i dansk økonomi. 40 mia. kr. rigere bliver Danmark.

Vi skal kunne begge ting, og tiden, hvor vi satte det så simpelt op, så det var skat kontra velfærd, mener jeg er forbi. Vi har lavet en aftale om kommunernes økonomi, og heri indgår der en særtilskudspulje. Vi har aftalt, at vi skal kigge på udligningsreformen. Og inden for den samlede kommunale økonomi kan jeg sagtens se for mig, at nogle af de cases, som hr. Pelle Dragsted peger på, skal der tages hånd om, herunder den ulykkelige situation på Langeland.

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. Dennis Flydtkjær, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:47

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for ordet. Tak for talen og specielt også ros for, at man har meget fokus på, at det er vigtigt, at der også skabes vækst og velstand, så der også er råd til at have et godt samfund fremadrettet. Også ros for, at man i regeringen i hvert fald retorisk anerkender, at vi har et land, hvor der er brug for, at der er en bedre sammenhæng mellem land og by.

De to ting hænger jo netop sammen, og det er derfor, jeg tager ordet omkring det. For hvis man kigger på, hvordan væksten er lige nu, så er det jo omkring de store byer, hvor den er høj, og det er jo sådan set positivt for Danmark. Så der er ikke nogen kritik af det. Men hvordan sikrer vi, at vi får resten af landet med? For hvis vi skal have vækst, skal det jo sådan set være over hele landet, og vi skal sørge for, at vi alle sammen kan have et godt liv, som ordføreren også er inde på.

Så vil Moderaterne f.eks. være med på, at vi laver en udflytningsrunde af uddannelser, så der kommer en bedre fordeling af videregående uddannelser, eller en udflytning af statslige arbejdspladser, lempeligere planlov og mange af de her ting, som er blevet efterlyst ude i landdistrikterne, for at sikre, at man også der får et godt grundlag for at skabe vækst fremadrettet?

Kl. 14:48

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:48

Lars Aagaard (M):

Ja, alle de elementer synes jeg det er berettiget at tage op og få diskuteret. Som jeg husker statsministerens åbningstale, blev der annonceret, at regeringen vil have et øget fokus på at lave en strategi for en bedre sammenhængskraft mellem land og by, og det vil overraske mig, hvis f.eks. ikke spørgsmålet om placeringen af statslige arbejdspladser er en del af det.

Jeg er da så ret overbevist om, at i hvert fald mange af dem, jeg kender, der bor uden for de store byer, også går op i, at de kan få lov at udvikle deres virksomhed. Så er der nogle af de ting, som bl.a. begrænser det i dag, og jeg hørte hr. Morten Dahlin rose regeringen og sige, at vi kunne kigge på, om vi kan fjerne nogle af de administrative regler og forhindringer, vi har lavet for at etablere ny virksomhed uden for de store byer. Det støtter jeg meget, meget varmt.

Kl. 14:48

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:48

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for det positive svar, og i den situation, hvor partierne bliver indkaldt, så vil vi i hvert fald meget gerne være med til at forhandle det. Specielt sådan nogle ting som planloven er noget af det, som både er teknisk, men som netop også bremser virkelig meget udvikling rundt omkring i landdistrikterne. For der kan være gode projekter, hvor man både kan udnytte noget overskudsvarme, overskudsenergi, til at lave en anden produktion, men bliver bremset bl.a. på grund af planloven, og det er jo tåbeligt både for klimaet, for landdistrikterne, for væksten, for arbejdspladserne og på alle andre parametre. Så jeg

vil sådan set bare kvittere for et positivt svar på det, og det synes jeg da det er oplagt at vi kan komme i gang med.

Kl. 14:49

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 14:49

Lars Aagaard (M):

Tak for det. Så får jeg lyst til at udvide listen med eksempler med et nede fra Sydlyn. For der er nogle, der meget gerne vil etablere en stor solcellepark, og i tilknytning til den solcellepark vil de rigtig gerne bygge nogle boliger, og det er for deres egne penge. For de er ret sikre på, at der er mennesker, der gerne vil bo ved siden af et solcelleanlæg og være med til at give dynamik og aktivitet i det lokalsamfund. Det er i øvrigt også et anlæg, som på økonomisiden for dem, der investerer i det, vil bidrage ret substantielt til det lokalsamfund. Så tak for de venlige ord, og jeg er helt enig med spørgeren i, at vi skal have set på, om der kan laves justeringer i planloven, så det bliver lettere at udvikle ny aktivitet uden for de store byer.

Kl. 14:50

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Sophie Løhde, Venstre.

Kl. 14:50

Sophie Løhde (V):

Tak til ordføreren for talen. Jeg beklager, at vi var sådan et par stykker, der kom til at smile, da der blev benævnt den her såkaldte Troels Lund-model, for Moderaterne plejer jo ikke at være blege for at tage æren og at lade æren tilkomme den, der rettelig bør besidde den, nemlig hr. Lars Løkke Rasmussen, der jo var statsminister, dengang grebet sidst blev brugt, men i modsætning til i dag midt i en finansiell krise. Så helt sammenligneligt er det i hvert fald ikke.

Men det er jo sådan fabelagtigt med Moderaterne; først så opfinder hr. Lars Løkke Rasmussen toptopskatten, og bagefter bryster Moderaterne sig af, at nu kan man afskaffe toptopskatten. Sikke en sejr; det er virkelig, virkelig en sejr at afskaffe det, man selv har opfundet. Og nu kan jeg så forstå – og det er også en stor sejr – at det her niveau for en skattereform, der så er den mindste skattereform i det her århundrede, er noget, man sådan bryster sig af i Moderaterne, fordi man nu er blevet trukket til truet og sidder på noget fra den yderste venstrefløj her i Folketinget.

Det, jeg godt kunne tænke mig at høre ordføreren om, er i relation til det her forslag fra regeringen: Hvorfor har man nu også fra Moderaternes side valgt at gøre det til en prioritet, at det her den 1. januar skal blive dyrere at købe grønne biler i Danmark? Jeg troede, det skulle gå i den modsatte retning. Så hvorfor er det en prioritet for Moderaterne, at det den 1. januar skal være dyrere at købe en elbil?

Kl. 14:51

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:51

Lars Aagaard (M):

Det er forkert at beskrive det som en prioritet. Men det er jo en konsekvens af det arbejde, der blev igangsat i forlængelse af den finanslov, som spørgeren selv var med til at lave sammen med Konservative, at det ekspertudvalg skal give os en anbefaling til, hvordan vi indretter bilbeskatningen hensigtsmæssigt. Og det er jo sådan set ikke nogen ny beslutning, at der kommer en justering af afgiftssatserne fra nytår. Det er jo gældende politik. Og det er så en ærlig prioritering, at de – jeg mener, det er 700-800 mio. kr., det vil koste at forlænge den nuværende afgiftsstatus – er prioriterede

til at gå til andre ting. Mit håb er, at vi får nogle klare anbefalinger fra ekspertudvalget. Vi har været meget tydelige om, at vi tror, at fremtiden er en mindre upfrontbetaling og en højere løbende betaling for det at have en bil. Vi ser frem til at få anbefalingerne og så herunder også fremlægge en konkret model for Folketinget.

Kl. 14:52

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 14:52

Sophie Løhde (V):

Men man har jo altid et valg i politik. Og for Moderaternes vedkommende var det jo et aktivt valg, at man valgte at gå rødt og binde sig til masten med den yderste venstrefløj i Folketinget med den konsekvens, at regeringen altså nu kan præsentere den mindste skattereform i det her århundrede.

Så prøver jeg at spørge til et konkret element, som jo også er udtryk for, hvordan den her regering prioriterer. Det er nu, at det skal være dyrere at købe en elbil den 1. januar. Så er det jo også en prioritet for Moderaterne, når man ikke har sikret, at man forlænger elbilernes undtagelse fra registreringsafgiften endnu en gang, som man jo har fundet finansiering til tidligere. Så jeg spørger igen ordføreren: Hvorfor mener Moderaterne, at det skal være dyrere at købe en grøn bil?

Kl. 14:53

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:53

Lars Aagaard (M):

Altså, normalt synes jeg, at jeg har rigtig mange ting at rose Venstre for, men jeg synes, spørgeren lige strammer den. Det, der sker den 1. januar, er, at loftet for, hvornår man skal begynde at betale registreringsafgift, falder fra omkring 400.000 kr. til 366.000 kr. Så det er ikke sådan, at der kommer skat eller afgift på alle elbiler, og der er et rigtig stort udbud af elbiler under 360.000 kr. Hvis jeg husker ret, kan man købe en Tesla Model Y i det prisleje. Så det er ikke sådan, at der kommer skat på alle elbiler, og derfor er effekten relativt begrænset i 2027. Og derfor mener vi, at det er rimeligt at vente på, at vi får anbefalinger fra ekspertudvalget.

Kl. 14:53

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak! Næste korte bemærkning er til hr. Allan Feldt, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:54

Allan Feldt (DF):

Tak for det. Nu har ordføreren jo en lang og god karriere uden for murene her, og jeg vil formode, at lønnen ofte bare er trillet stille og roligt ind på kontoen uden den helt store palaver omkring det. Men hvis jeg taler på vegne af de små og mellemstore virksomheder i Danmark, så er likviditet en af de helt store problemer for de her virksomheder. Og jeg kunne godt tænke mig at høre Moderaternes ordfører, hvorfor man egentlig mener, at de små og mellemstore virksomheder nu skal stilles ringere i forhold til at skulle betale moms meget hurtigere, end de rent faktisk får pengene hjem fra deres kunder.

Kl. 14:54

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:54

Lars Aagaard (M):

Det er jo en opfølgning på bl.a. Frigastudvalgets anbefalinger omkring administrative lettelser og justeringer af erhvervstilskud. Vi er jo en mindretalsregering, og der er lagt et finansieringsforslag på bordet, og hvis der er hjørner i de finansieringsforslag, som er lagt på bordet, som der er partier i Folketinget der ønsker at ændre, så kan jeg da kun opfordre til, at I lader os se jeres ægte kort i de forhandlinger, der ligger foran, og det gælder også spørgerens parti.

Kl. 14:55

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 14:55

Allan Feldt (DF):

Ordføreren lægger op til, at vi skal have mere innovation i Danmark, men man går så samtidig med til at beskære forskningsfradraget eller sænke det, og det skal så skaffe 1 mia. kr. eller tage 1 mia. kr. fra forskning og udvikling. Det er vel ikke den rigtige vej at gå, hvis man skal have mere forskning og udvikling i Danmark. Man går også ind og siger, at man skal beskutte techvirksomheder, og de fremførte skattemæssige underskud, som jo kan være ret signifikante i en FoU-virksomhed eller en virksomhed, der innoverer meget eller forsker meget, bliver også beskåret.

Kl. 14:55

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:55

Lars Aagaard (M):

Ja, når der sker en justering af det overnormale fradrag fra FoU-investeringer, er det jo i sammenhæng med, at der samtidig sker en lettelse af selskabsskatten, og at de virksomheder, der får den allerstørste gavn af selskabsskattelettelsen, også er dem, som har udnyttet det overnormale fradrag mest. Og det synes vi er en fornuftig samlet reform. Jeg er rimelig sikker på, at en del af de virksomheder, vi taler om, vil fastholde et højt investeringsniveau i forskning og udvikling i Danmark.

Kl. 14:56

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:56

Mona Juul (KF):

Tak for det. Tak til ordføreren. Ordføreren sagde noget interessant i forhold til fradrag: at det jo er noget med renteløftet for boligejerne, og at det er noget, alle andre i dag finansierer. Så mit spørgsmål til ordføreren er: Er der andre fradrag, som Moderaterne går og tænker på og synes, at det da er helt uretfærdigt og helt urimeligt, fordi der er andre danskere, der betaler dem?

Kl. 14:56

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:56

Lars Aagaard (M):

Nej, jeg har ikke noget, der lige sådan kommer frem. Men det er jo ikke samme, som at regeringen ikke kommer til at kigge på reformer fremadrettet, og jeg skal ikke kunne afvise, at der kan være hjørner af vores skattesystem, hvor der kan være hensigtsmæssige

justeringer. Det kan være justeringer, der giver en bedre adfærd. Som jeg indledte med i min ordførertale, kan det også være nogle, som hviler på nogle liberale grundting, som jeg tænker jeg deler med Det Konservative Folkeparti, i forhold til at man ikke behøves at give folk et skattefradrag, hvis ikke det er strengt nødvendigt osv. Men nej, jeg har ikke lige noget på blokken, jeg kan komme i tanke om.

Kl. 14:57

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 14:57

Mona Juul (KF):

Men med det svar vil danskerne jo fra nu af gå og tænke over: Er det mit kørselsfradrag, er det mit servicefradrag, er det mit personfradrag? Hvad er det for nogle områder, som Moderaterne og den her regering kan finde på at tage fra mig, som reelt set er en skattestigning? For fradragene er jo indtruffet, fordi vi har en meget høj skat. Så det vil uundgåeligt være en skattestigning. Det er det ene spørgsmål.

Det andet, jeg godt kunne tænke mig at spørge om, er: Hvornår vil Moderaterne kigge på, om det så f.eks. skulle være fagforeningerne, man ikke skulle trække fra?

Kl. 14:58

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 14:58

Lars Aagaard (M):

Vi er gået til valg på en skattepolitik, og den indeholder ikke en masse stigninger i afgifter eller sanering i en masse fradrag. Så det er ikke vores tilgang. Vi tror på, at der skal skabes rum i økonomien for, at vi kan have skattelettelser fremadrettet. Vi har lagt en pakke på bordet med det her finanslovsforslag, og der kommer en 2035-plan, og det er mit håb, at den vil vise, at der er så meget rum i økonomien frem mod 2035, at vi kan løfte både velfærd og skatter.

Når jeg svarede, som jeg gjorde, er det, fordi det nede i detaljen jo godt kan være, at der er nogle ting i vores skattesystem, som har en uhensigtsmæssig virkning, som man skal ændre. Men nej, man behøves ikke at ligge søvnløs om natten. Vi har ikke nogen planer om at lave et stort raid med skattestigninger.

Kl. 14:58

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak, og det afslutter spørgsmålene til Moderaternes ordfører. Tak til hr. Lars Aagaard. Næste ordfører er hr. Rune Kristensen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:59

(Ordfører)

Rune Kristensen (KF):

Tak for ordet, formand. Jeg har glædet mig til at deltage i finanslovsdebatten for første gang som konservativ finansordfører. Jeg har også æren af at sidde med i Nationalbankens repræsentantskab, og i den forbindelse synes jeg det er værd at fremhæve den meget klare anbefaling, som Nationalbanken kom med til regeringen for omkring en måned siden, om, at man ikke skal skubbe yderligere til efterspørgslen og udvise forsigtighed i forhold til at udmønte hele råderummet. Helt grundlæggende synes jeg, at jeg savner svar på, hvordan vi får penge i statskassen, og ikke kun på, hvordan vi bruger dem. Jeg kunne før sommerferien læse i Berlingske, at vi har et regeringsparti, der vil tage et opgør med såkaldte ubehagelige reformer og med Finansministeriets regnemetode.

Derudover vil man finansiere det øgede forbrug med øget forbrug. Man mindes jo den tidligere konservative premierminister i Storbritannien Margaret Thatcher, der slog fast, at problemet med socialisme er, at på et tidspunkt løber man tør for andre folks penge. Jeg mener i øvrigt, at man altid bør lytte til folk, der er klogere end en selv, og det gælder både Finansministeriets ansatte, men det gælder sådan set også landets førende nationaløkonomer. Den del har regeringen tilsyneladende lidt sværere ved. Det ser vi også omkring nedsættelsen af fødevareomsen, som samtlige førende økonomer ellers har advaret kraftigt imod. Den er nemlig både dyr, bureaukratisk og ineffektiv.

Nu er jeg jo konservativ, så jeg vil gerne begynde med lidt historie. Sidste år gik Det Konservative Folkeparti med i en finanslov med den daværende regering, hvor vi bl.a. fik sat penge af til klimasikring, og hvor vi fik en fastfrysning af registreringsafgiften for elbiler og en sænkelse af elafgiften. Nu skærer regeringen så i klimasikringen af historiske bygninger og fortsætter ikke med de billige elbiler eller med den lave elafgift – dette fra en regering, der ellers kalder sig Danmarks grønneste regering. Det klinger temmelig hult.

Ydermere pynter regeringen sig med lånte fjer, når den melder ud, at den gerne vil udvide seniorbeskæftigelsesfradraget fra 2 til 5 år. Det er sådan set fint nok, men det er også et konservativt resultat fra sidste års finanslov. Vi fik faktisk sat 1 mia. kr. af til det. Det er både godt for vores seniorer, for vores arbejdsmarked og for vores samfund, at man styrker seniorernes incitament til at fortsætte i jobbet, men det er måske til gengæld lidt at tage for det, og regeringen skal kigge lidt tilbage til os i hvert fald. Så er det vist sat på plads.

Nu vil jeg gå videre til de øvrige elementerne i dette års finanslovsudspil. Altså, man kunne jo måske godt have forudset, hvor vi endte henne, da man så regeringsgrundlaget. Det var rødt, det var fyldt med en masse dyre løfter, og nu viser det sig så, at *nogen* naturligvis skal betale for *noget*. Der er nemlig ikke noget, der er gratis, heller ikke gratis tandlæge eller gratis offentlig transport. Gratis betyder i den her sammenhæng bare, at der er nogle andre, der skal betale for det, og ud over at man nedprioriterer det grønne, bliver det så boligejerne og de danskere, der arver efter at have mistet et familiemedlem, der skal betale. Vi Konservative mener egentlig, at danske boligejere har brug for ro. Familier, der har optaget lån i det hus, der passer til deres familiestørrelse og til deres økonomi, står nu pludselig i en situation, hvor de er usikre på, om de har råd til at blive i huset eller ej, med et kæmpe skattesmæk forude, og man kan som bekendt ikke spise mursten. Der er ikke nogen, der køber et hjem bare for at bo der i 3-4 år, og derfor skal regeringen heller ikke lave boligpolitik for 3-4 år. Vi skal have et permanent boligskatstop.

Samtidig står nogle af dem, der er i sorg over at have mistet, til nu at skulle aflevere det dobbelte af det, de arver. Det er, på trods af at elafgiften er en skat på penge, der allerede er betalt skat af én gang. Vi Konservative mener grundlæggende, at familier skal have lov til at give videre til næste generation, uden at staten endnu en gang skal have en bid af kagen.

Kl. 15:04

Hvad bruger regeringen så pengene på? Det første er gratis offentlig transport, og det er jo endnu et eksempel på, at Enhedslisten sætter retningen for den her regering. Men forslaget står under afsnittet »Bedre sammenhæng mellem land og by«, men for langt de fleste, i hvert fald uden for de større byer, handler offentlig transport næppe om prisen, men om, hvorvidt der overhovedet er en bus, eller om der er en plads i toget, eller om det er forsinket eller aflyst. Og skal man endelig bruge de penge, var det så ikke mere fornuftigt at bruge pengene på at få den kollektive transport til at fungere, før

man begynder at gøre den gratis? For hvad kan man bruge en gratis bus til, hvis den er nedlagt og slet ikke kører?

Så har regeringen jo også lovet gratis tandlæge til alle i 2035. Der er afsat 0,6 mia. kr. i 2027, men fuldt implementeret koster det altså 15 mia. kr. årligt. Vi er altså langt fra i mål, og dermed kommer der endnu flere regninger til danskerne på den front. Gratis tandlæge hjælper jo heller ikke, hvis man ikke kan få en tid. Vi mangler nemlig allerede nu både tandlæger og tandplejere.

En anden ny udgift er en forhøjelse af Arnepensionen, som danskerne jo ellers har fravalgt til fordel for senorpensionen, som man nu i stedet for strammer op på som finansiering. Her er det måske lige værd at huske på, at senorpensionen rent faktisk hjælper dem, der er nedslidte, mens Arnepensionen kan få raske danskere til at forlade arbejdsmarkedet. På den måde ligner det, at det mest handler om at redde et socialdemokratisk prestigeprojekt, mere end det handler om at redde vores pensionister.

Afslutningsvis skal jeg sige, at der også er gode ting i det her udspil. For det første er der skattelettelser. Skattelettelser styrker vores konkurrenceevne, og det har vi brug for. Skattelettelser skaber vækst og arbejdspladser, og det er fundamentet for velstand og dermed for velfærd, og skattelettelser lader borgerne og virksomhederne beholde nogle flere af deres egne penge, og det mener vi Konservative kun er fair. Vi ville jo egentlig i Det Konservative Folkeparti helst sænke selskabsskatten endnu mere, end der lægges op til, og for *alle* virksomheder, men det her er trods alt bedre end ingenting. Mellem-skatten vil vi også gerne afskaffe – den har vi sådan set været med til at afskaffe allerede én gang – og toptopskatten vil vi også gerne afskaffe. Men det er nu lidt pudsigt, at vi har to regeringspartier, der først er med til at indføre den, og som nu afskaffer den igen.

Det er det samme med store bededag, som man nu vil genindføre, og omvendt med chokolade- og sukerafgiften, som man først lover at fjerne, og som man så nu vælger ikke at fjerne alligevel. Det er en lille smule besværligt at indrette sig efter ude i virkeligheden. Det er, som om det allerede er blevet kutyme med den her regering, at der ikke rigtig er nogen roser uden torne, for mens de her skattelettelser, jeg har nævnt, er positive, barsler regeringen også med den berygtede snigerskat – en skjult skat på arbejde, der rammer alle helt almindelige danskere.

Vi Konservative vil også gerne slutte af med at rose demensplanen, indsatsen mod partnervold, de flere pladser på STEM-uddannelserne og de flere penge til landdistrikterne, til folkeskolen og naturligvis til forsvaret. Vi står skulder ved skulder med regeringen i den udenrigs- og sikkerhedspolitiske linje. Vi ser frem til de kommende forhandlinger og møder naturligvis op, men som jeg indledte med at sige, er det et meget rødt udgangspunkt, og vi vil naturligvis selvsagt prøve at trække det i en mere borgerlig, ansvarlig retning, og så må vi jo i sidste ende se, om det er Enhedslisten og Alternativet, der har bukserne på. Tak for ordet.

Kl. 15:08

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Den første korte bemærkning er til fru Sofie Lippert, SF.

Kl. 15:08

Sofie Lippert (SF):

Tak. Det er jo meget sjovt, for der er mange ting, vi ser forskelligt på, ordføreren og jeg, men at det er en rød finanslov er vi jo i hvert fald blevet enige om. Jeg er en lille smule forvirret over Konservativernes meget store vrede mod det her loft over rentefradraget. Det er jo en forholdsvis lille andel af boligejerne, som vi nu siger til, at har man har renteudgifter på det her meget høje niveau, giver vi ikke længere fradrag for den del, der ligger over de her 150.000 kr. eller 300.000 kr. Jeg bliver nødt til at høre ordføreren: Mener Det Konservative Folkeparti virkelig, at det er rimeligt, at fællesskabet,

at den, der går på arbejde i Netto, skal betale for et fradrag til dem, der tjener millioner på store villaer?

Kl. 15:09

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:09

Rune Kristensen (KF):

Der er ingen tvivl om, at vi i mange år har keret os rigtig meget om boligejerne og trygheden for boligejerne. Jeg ved jo, at spørgeren selv – det kom frem tidligere i debatten – har læst i Aarhus og omtaler de her kæmpestore villaer. Hvis vi kigger på lejlighedspriserne i Aarhus, ligger de på omkring 50.000 kr. kvadratmeteren. Det vil altså sige, at man bliver ramt af det her renteloft, hvis man køber en lejlighed på 80 m². Altså, jeg tror, det er ganske normalt at have en lejlighed på 80 m² i Aarhus. Så det her er ikke helt unormalt, og det er ikke meget, meget få mennesker, det her rammer, og på den lange bane bliver det rigtig, rigtig mange mennesker, det her rammer. Det er jo altså ned til 3 mio. kr. for en enkelt person. Det er der altså mange mennesker der låner til for at kunne få plads til deres familie i en ejendom.

Kl. 15:10

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:10

Sofie Lippert (SF):

Hvis man skal have lov til at låne 3 mio. kr., skal man jo have en indkomst på 750.000 kr. om året, og det er trods alt ikke så tæt på sådan den almindelige overenskomst. Pointen med Aarhus er jo meget relevant. Ser man på forskellige kommuner, rammer det her meget, meget forskelligt. I Aarhus vil det være 14 ud af 1.000 boligejere, i Rudersdal vil det være 48 ud af 1.000 boligejere, mens det f.eks. i Ringsted kun er 7 ud af 1.000 boligejere. Det er jo, fordi der er nogle mennesker i Aarhus og i Rudersdal nord for København, som tjener rigtig meget på det her. Er det fair, at dem i Ringsted skal betale for et fradrag til dem?

Kl. 15:10

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:10

Rune Kristensen (KF):

Nu er der jo flere end de syv på den lange bane. Som sagt er der få inden for det første år, hvor det er 60.000, men det ender jo med at være over 300.000 på lang sigt. Nu nævner spørgeren selv de her formentlig 750.000 kr. i husstandsindkomst. Der var altså 20.000 familier, der fik den fødevarecheck f.eks., som ordføreren valgte at dele ud, og de var åbenbart svage dengang. Det er det, man skal have for at kunne låne de her 3 mio. kr. Jeg tænker, at det er ganske, ganske mange normale mennesker, det her drejer sig om.

Kl. 15:11

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Aagaard, Moderaterne.

Kl. 15:11

Lars Aagaard (M):

Tak til ordføreren for talen. I øvrigt også tak for den finanslovsaftale, som blev indgået sidste år. Konservative er et parti, der tager medansvar for fremtiden i det her land, og jeg håber, at det også er med den tilgang, vi skal samarbejde. Det smertede mig faktisk også lidt under valgkampen, da Berlingske skrev, at jeres økonomiske politik

var gakket. Jeg synes, det var et lige hårdt nok ordvalg. Det var noget med, at I indregnede effekten af administrative lettelser i et helt ekstremt omfang. Men det skal ikke tage væk, at der er mange ting i jeres skattepolitik, som vi også i Moderaterne kan se os selv i.

Det kan Dansk Folkeparti til gengæld ikke. Dansk Folkeparti vil fjerne diesel- og benzinafgiften. De vil lave langt større momslettelser end det, som vi har kunnet finde penge til. Så jeg er egentlig lidt nysgerrig efter at høre, hvordan ordføreren vil karakterisere Dansk Folkepartis økonomiske politik. Når jeg spørger, er det, fordi ordføreren jo lavede det her billede af, at nogle er bundet til nogle bestemte, og det forekommer mig, at De Konservative jo potentielt så har bundet sig til DF. Så hvordan vil ordføreren egentlig karakterisere DF's økonomiske politik?

Kl. 15:12

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:12

Rune Kristensen (KF):

Først og fremmest tak for de pæne ord om, at Det Konservative Folkeparti er et parti, der tager ansvar. Det er også derfor, vi, når vi ser et finanslovsudspil, der rammer boligejerne og rammer dem, der skal arve efter at have mistet et familiemedlem, er nødt til at råbe vagt i gevær.

Jeg tror, at den udtalelse fra Thomas Bernt Henriksen i forhold til gakketlakfinansiering er blevet modbevist mange gange. Det var jo, i forhold til at man kunne lave en effektivisering af den offentlige sektor. Det tror jeg at de fleste godt ved kan lade sig gøre. Det er ganske normalt ude i det private erhvervsliv, at man f.eks. vælger at lade være med at genopslå stillinger. Så den finansiering for vores skatteplan, som i øvrigt gav skattelettelser for et sted mellem 20.000 og 40.000 kr. for en almindelig familie, er helt på plads.

Jeg har stor respekt for Dansk Folkeparti og for deres politiske projekt. Vi er ikke nødvendigvis enige om alting, ligesom det gælder for alle andre i Folketinget. Vi er separate partier. Så på den måde har jeg også en fin opfattelse af deres politik.

Kl. 15:13

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren ønsker ikke den anden korte bemærkning. Så er den næste korte bemærkning til hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 15:13

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tak for talen fra den nye finansordfører, eller det er den første finanslovsdebat i hvert fald. Der blev måske sagt noget, der ikke var helt rigtigt heroppefra, og det har jeg også hørt i et par videoer ovre fra nogle af ordførernes kollegaer, nemlig at vi lægger op til at hæve arveskatten med det her finanslovsforslag. Det er jo ikke helt rigtigt. Det, det her finanslovsforslag lægger op til, er jo at sænke arveskatten for det store, store flertal af danskerne. Jeg vil tro, at på den gode side af 90 pct. af danskerne får en betydelig sænkelse af arveskatten, fordi man flytter bundfradraget, jeg tror, næsten 200.000 kr. opad, så man ikke skal betale arveskat af, så vidt jeg lige husker, omkring den første halve million og lidt til. Det er en betydelig sænkelse af arveskatten.

Det er rigtigt, at det så finansieres delvis af, at vi siger, at hvis du arver over 10 mio. kr., så skal du betale lidt mere i arveskat af den del af din arv, der ligger ud over de 10 mio. kr. Kan ordføreren ikke lige bare bekræfte, at der er tale om en sænkelse af arveskatten for det store flertal?

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:15

samfund og investere benhårdt i klima, og hvor vi har nogle store regninger på velfærdsområdet – at man fra blå bloks side mener, det er en prioritet at give flere penge til en sektor, som har leveret ikke bare overskud de sidste år, men rekordoverskud, altså *rekordoverskud*, som vi har set med Nordea og Danske Bank. Derfor vil jeg bare gerne høre, om Det Konservative Folkeparti også mener, at man skal gøre mere for den her sektor, som åbenbart har det meget svært, selv om de skovler penge ind.

Kl. 15:18

Rune Kristensen (KF):

Altså, samlet set så indgår det her arveelement jo som et finansieringsselement i regeringens finanslovsudspil, så på den måde er det jo. Man forventer jo, at man samlet set får et par hundrede millioner mere ind i indtægter fra arv. Så man kan sige, at samlet set vil dem, der arver, betale mere. Ja, det er korrekt, at der også er nogle, der vil betale mindre. Det kan jeg godt bekræfte. Jeg kan også bekræfte, at man ikke behøver at kigge længere end til Norge for at se, hvad konsekvensen af at straffe dem, som faktisk har valgt at tjene penge og lægge en indsats i et land, er. For de ender simpelt hen bare med at forlade landet. Det har vi jo set i Norge med arveafgiften. Og det kan blive rigtig, rigtig dyrt for Danmark. Vi bliver ikke højere af at hugge hovedet af andre, og derfor er den øvelse, man er ved at lave her, faktisk decideret farlig for vores fremtid.

Kl. 15:15

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:18

Rune Kristensen (KF):

Jeg kan starte med at bekræfte, at vi vel nok har Folketingets mest ambitiøse politik i forhold til selskabsskatten. Vi vil gerne sætte den ned med 5 procentpoint til 17 pct. for *alle* virksomheder, også den finansielle sektor, som jo ikke kun omfatter banker, men som jo også omfatter forsikringsselskaber, pensionselskaber og flere forskellige andre grønne investeringsselskaber. Det er jo dem, man rammer, når man så vælger ikke at sætte selskabsskatten ned for dem. Det her handler om, at man faktisk kunne gøre det billigere at være dansker, hvad angår gebyrer og udgifter til de forskellige virksomheder, der ligger inden for det her segment. Det vælger man ikke at gøre. Det er jo altså et segment, der i forvejen betaler ind i højere lønsumsafgift, og som i forvejen betaler Arneskat. Så jeg tænker, at hvis vi gerne vil have en konkurrencedygtig finanssektor i fremtiden, af hensyn til at vi kan sikre, at vi har en god investeringsmuskel både for vores borgere, men også for vores virksomheder, er vi nødt til at lempe nogle byrder og lempe beskatningen.

Kl. 15:19

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:16

Pelle Dragsted (EL):

Nu tror jeg, at erfaringerne fra Norge er lidt anderledes end det, ordføreren præsenterer. Men bare lige for en god ordens skyld: Nu erkendte ordføreren, at der er nogle, der får en skattelettelse på arven. Kan ordføreren ikke lige bekræfte, at det store, store flertal, formentlig op mod 90 pct. af danskerne, får en betydelig skattelettelse på deres arveskat, hvis det her finanslovsforslag, som regeringen har lagt op, og som Enhedslisten har været med til at forhandle ind i regeringsgrundlaget, bliver gennemført – en stor skattelettelse til det store flertal af danskerne?

Kl. 15:16

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:19

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:16

Rune Kristensen (KF):

Samlet set på bundlinjen er det her jo altså en indtægt for regeringen. Altså, man vælger at sætte arveafgiften samlet set op. Det er et par hundrede millioner, som man faktisk lægger ud til danskerne. Ja, der vil være flere danskere, der vil få en skattelettelse. Jeg tænker, at vi i Det Konservative Folkeparti altid er glade for, at der kommer lavere arveafgifter. Men med den ene hånd gør man det, og med den anden hånd fordobler man så arveafgiften op til 30 pct.

Kl. 15:16

Frederik Vad (S):

Siden vi indførte et samfundsbidrag fra bankerne for at finansiere dele af Arnepensionen, har Danske Bank haft et rekordoverskud. De har *skovlet* penge ind lige siden. Det, som jeg har svært ved at forstå, er: Hvis man skal sætte ind der, hvor nøden er størst, hvor behovet for investeringer er størst, hvorfor så forære bankerne en gave? Bankerne *skovler* penge ind på gebyrer; de lukker fysiske filialer; de tjener kassen på renter; de aldrig haft flere penge. Hvorfor er det, Det Konservative Folkeparti mener, at de på en eller anden måde lider? For det synes jeg lidt det lyder på ordføreren som om de gør. Det er jo ikke tilfældet. De har aldrig haft det bedre.

Kl. 15:20

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Frederik Vad, Socialdemokratiet.

Kl. 15:17

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:20

Frederik Vad (S):

Tak for det. Jeg vil følge lidt op på den diskussion, som var ret interessant, under Venstres ordførers indlæg – og tillykke i øvrigt med tjansen til finansordføreren – om finanssektorens rolle og omsorgen for finanssektoren, for vi kunne jo høre under Venstres ordførers indlæg, at det blev problematiseret, at finanssektoren er undtaget af selskabsskattelettelser. Jeg kunne godt tænke mig at spørge, om Det Konservative Folkeparti står samme sted, for jeg undrer mig over – i en tid, hvor vi skal investere benhårdt i oprustning af det danske

Kl. 15:17

Rune Kristensen (KF):

Når det handler om, at danskerne har svært ved at låne penge, og når det handler om, at virksomhederne har svært ved at kunne investere i grønne omstilling og investere i vores forsvar og vores beredskab, er vores finansielle sektor presset. Og der er ikke større profiler der, end der er i andre dele af vores C25-indeks. I øvrigt kommer det også danskerne til gavn, fordi dem, der er aktionærer ude i bankerne, rigtig ofte er danskerne selv via deres pensioner og via deres almindelige investeringer. Så det kommer altså rigtig mange danskere til gavn, at det går godt i den finansielle sektor. Det er også

den måde, vi sørger for, at vi kommer til at have kapital ude i vores samfund.

Kl. 15:20

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er fra hr. Sigurd Agersnap, SF.

Kl. 15:20

Sigurd Agersnap (SF):

Tak for ordet. Tillykke til ordføreren med talen. Jeg var glad for også at kunne bidrage en lille smule. Det interview, der i hvert fald blev citeret fra, tænker jeg var et, jeg havde givet i Berlingske om, at det er en meget god idé at kigge lidt bredere på økonomien end bare meget snævert på, hvad der kan skabe arbejdsudbud. Nu sagde ordføreren oppe fra talerstolen, at man jo skal lytte til eksperter, og at man kan risikere at blive klogere. Jeg tænker bare, om ikke ordføreren vil bekræfte, at man gerne vil lytte til Reformkommissionen, som netop har peget på det her. Der, hvor de store potentialer for dansk økonomi er, hvis man skal være rigere i fremtiden, er i forhold til 56.000 mennesker i årsværk, der årligt er sygemeldt på grund af stress, 40.000 unge, der står uden job og uddannelse, og 76.000 mennesker med handicap, der gerne vil have et arbejde, men ikke kan få det i dag. Hvis man går op i dansk økonomi og virkelig vil rykke den frem, er det de her potentialer. Så er det at hjælpe nogle flere mennesker i arbejde i stedet for at banke dem, der allerede står på kanten af arbejdsmarkedet, oven i hovedet.

Kl. 15:21

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Rune Kristensen (KF):

Jeg tror, at vi er nogle af dem, der har kæmpet allerhårdere for at øge vores arbejdsudbud. Det gør man rigtig meget ved at sætte skatten ned, men man gør det jo også ved at kigge på, hvem det er, der ligesom kan komme ud på arbejdsmarkedet. Det er f.eks. ved at afskaffe Arnepensionen, afskaffe efterlønnen og kigge på vores førtidspensionssystem. Så er der også noget i forhold til den gruppe, som spørgeren tager fat i her. Ja, der er nogle problemer med stress. Det er der, og det skal vi da helt klart sætte ind på. Vi skal sørge for, at vi har et fleksibelt arbejdsmarked med fleksjob osv., hvor det er muligt at kunne arbejde mindre. Det er sådan, fremtidens arbejdsmarked kommer til at fungere, altså netop ved at man har den fleksibilitet, hvor man kan sørge for, at der er nogle, der måske ikke arbejder fuld tid. Det tror jeg faktisk er den måde, vi løser det på i fremtiden.

Kl. 15:22

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:22

Sigurd Agersnap (SF):

Men det er jo netop det, der er udfordringen. Når Konservative går op i at hæve arbejdsudbuddet, er det på alle de klassiske måder. Så er det skattelettelser, især til dem, der har mest i samfundet. Så er det at skruer pensionsalderen op eller at skruer ned for overførselsindkomsterne. Det er jo der, hvor Reformkommissionen siger: Det er ikke der, potentialerne er for dansk økonomi. Altså, det er nogle af det her lands klogeste eksperter, der siger, at hvis man faktisk vil gøre noget, der styrker dansk økonomi, skal man have en anden tilgang til det. Så skal man hjælpe de mennesker, der gerne vil have et arbejde, men som i dag ikke kan få det. Det er mennesker, som eksempelvis er syge med stress. Det er mere end 200.000, der årligt bliver ramt af

arbejdsrelateret stress. Det må da være det vigtigste at sætte ind over for.

Kl. 15:23

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:23

Rune Kristensen (KF):

Altså, jeg tror, at de berømte lærebøger, som spørgerens parti ikke mener at man skal kigge på længere, altså stadig væk skriver, at skattelettelser øger arbejdsudbuddet. Og selvfølgelig øger det også arbejdsudbuddet, hvis man sænker f.eks. nogle af de former for overførselsindkomster, folk får. Det er stadig den måde, man absolut nemmest skaber arbejdsudbud på, samtidig med at man gør, at borgerne får flere af deres egne penge i hånden. Men derfor er der helt sikkert også andre ting, vi skal kigge på. Jeg synes jo ikke, at det ene udelukker det andet.

Kl. 15:23

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 15:23

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak. Når man følger Konservative på de sociale medier, kan man se, at de gerne slår sig op som stramme på udlændingepolitikken, og så undrer det mig, når de samtidig ikke mener, at man skal fratage udenlandske statsborgere, og her snakker vi tredjelandsstatsborgere, der altså ikke er EU-statsborgere, det, at Danmark stadig væk skal finansiere deres ophold her. Altså, hvorfor skal de have offentlige ydelser? Der er folk fra Mellemøsten og Afrika, som kommer herop og aldrig har været på arbejdsmarkedet. Hvorfor er det, at danskerne skal gå på arbejde hver eneste dag og betale skat, for at politikerne herinde kan forære det væk til nogen, som kommer hertil fra Mellemøsten og fra Afrika.

Det ville måske frigøre omkring 7-8 mia. kr. Det er jo penge, som vi f.eks. kunne bruge til permanent at fjerne elafgiften. Det vil være godt for den grønne omstilling, hvad jeg ved ligger De Konservative på sinde. Så vil man ikke være med til at finde finansiering til at lave nogle ting, som kommer danskerne til gavn, både moralsk, men også økonomisk, så vi ikke længere siger til danskerne, at det er dem, der skal finansiere tilværelsen for nogle fra Mellemøsten og Afrika.

Kl. 15:24

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:24

Rune Kristensen (KF):

Jeg bemærkede godt, at hr. Lars Boje Mathiesen i dag tog fat på at sænke elafgiften permanent. Det er jeg glad for. Det har vi jo i Det Konservative Folkeparti talt om længe. Og jeg er glad for, at den grønne dagsorden også har ramt Borgernes Parti.

I forhold til indvandring vil jeg sige ja, Det Konservative Folkeparti er et parti, der har en stram indvandringspolitik. Det tror jeg er kendt af enhver. Og det er en indvandringspolitik, som jo samtidig er fair, og hvor vi gerne vil have kvalificeret arbejdskraft til vores virksomheder, men ikke vil have nogen af dem ind, som ikke kan indordne sig under de regler, vi har her.

Der er det jo også sådan, at den nemmeste måde at komme det, som hr. Lars Boje Mathiesen nævner, til livs, er, at der kommer færre til Danmark, og det er vi også i gang med at arbejde på, så vi får de rigtige mennesker op. Så er der også nogle regler på EU-niveau,

som man selvfølgelig skal overholde, i forhold til hvad man ligesom hjælper folk med.

Kl. 15:25

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:25

Lars Boje Mathiesen (BP):

Jeg har to elementer: Borgernes Parti talte da både om atomkraft og fjernelse af elafgiften, længe før det var populært herinde. Men jeg synes jo, ordføreren taler lidt udenom, for jeg nævnte specifikt ikke EU-borgere, men folk fra tredjeverdenslande, altså fra Mellemøsten og Afrika. Så det her strider ikke imod noget EU-lovgivning.

Og der spørger jeg bare: Vil Konservative være med til at sikre, at offentlige ydelser kun skal være for danske statsborgere og for EU-statsborgere? Her snakker vi altså om dagpenge og kontanthjælp og de her ting. For hvorfor skal danskerne kan finansiere tilværelsen for folk, der kommer fra Mellemøsten og Afrika? Vil Konservative være med til at fjerne det?

Kl. 15:26

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:26

Rune Kristensen (KF):

Måske skal jeg lige starte med at korrekse og sige, at vi har også talt om atomkraft i rigtig, rigtig mange år. Jeg tror, at første gang, jeg talte om atomkraft på et landsråd i Det Konservative Folkeparti, er over 20 år siden. Vi er et af de partier, der allerførst meldte det ud, og vi er nogle af dem, der faktisk har arbejdet meget konstruktivt på at få atomkraft op på dagsordenen i Danmark. Så det er ikke korrekt.

Til det andet om, om det er noget, vi vil kigge på: Det vil jeg da meget gerne gå ind i at kigge på. Jeg synes, det lyder interessant. Det vil jeg lige vende med mine kollegaer.

Kl. 15:27

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Charlotte Bagge Hansen, Moderaterne.

Kl. 15:27

Charlotte Bagge Hansen (M):

Først vil jeg sige tusind tak for talen og tillykke med den første ordførertale. To tredjedele af talen var rimelig præcis; det var jo en afklapsning af den politik og det finanslovsforslag, som regeringen har fremlagt, og det er også fair nok.

Nu ved jeg jo, at ordførerens partiet slår sig op som borgerlige stemmer, der arbejder, så jeg savnede egentlig måske lige en smule innovation og noget nytænkende politik fra De Konservatives side.

Vi er i et land, der består af nogle større byer og nogle mindre landdistrikter, og der bliver lige nu kigget på en ny udligningsreform. Hvor stiller Konservative sig henne der? Hvordan skal sådan en udligningsreform se ud set med konservative briller?

Kl. 15:28

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:28

Rune Kristensen (KF):

Jeg synes jo, at der i det, jeg kom med, også var masser af visionært og innovativt. Der var rigtig meget fokus på det grønne, noget, som regeringen måske lidt glimrer ved ikke at have fokus på. Der var rigtig meget fokus på vækst, konkurrenceevne, sætte skatten ned og

på at skabe et samfund, som også kan klare sig i fremtiden. Så der er masser af visioner i Det Konservative Folkeparti.

I forhold til land og by-diskussionen kommer vi til at gå ind i det både i forhold til udligningsreformen, men også i forhold til generelt at kigge på vores yderområder, hvordan vi kan hjælpe dem mere, bl.a. med erhvervspolitikken. Og der er kommuner, der er pressede, og som skal have hjælp. Det ser vi, og det skal vi også kigge på i forhold til den snak, der kommer omkring udligningsreformen. Vi har jo også bl.a. gået ud og sagt, at i forhold til nogle af de VE-anlæg, der er ude i kommunerne, skal selskabsskatten lande ude i de kommuner, som faktisk har de her anlæg. Så vi har flere ting på hylderne på den konto også.

Kl. 15:29

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:29

Charlotte Bagge Hansen (M):

Så lad mig spørge lidt mere konkret. Er man fra De Konservatives side klar til at skulle fordele nogle af de penge, som de rige kommuner har, ud til de fattige kommuner, der ikke engang har mulighed for nogen sinde at komme i nærheden af at udfylde et serviceloft, altså flytte penge fra de rige kommuner ud til de kommuner, der har en meget, meget dårlig kernevelfærd?

Kl. 15:29

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:29

Rune Kristensen (KF):

Man kan sige, at den måde, man kigger på udligning i Danmark på, jo ikke nødvendigvis handler om, at det kun er de rige kommuner. Det, det handler om, er, at man udligner fra der, hvor man måske har en fordel fra staten af. Det kan være nogle statslige arbejdspladser eller nogle uddannelsesinstitutioner, som man ikke har glæde af andre steder. Jeg tror umiddelbart, at hvis en kommune er velfungerende, skal man da ikke straffe den, og det er jo det, der er tilfældet for mange af de her kommuner. Men det betyder jo stadig væk, at vi skal hjælpe de kommuner, der har det sværest. Det går vi også ind for.

Kl. 15:30

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 15:30

Victoria Velasquez (EL):

Tak for talen og tak for samarbejdet. Det værdsætter jeg rigtig meget. Selv om der er mange ting, vi er uenige om, betyder det virkelig meget at have et godt samarbejde, så tak for det.

Jeg vil gerne springe ind til det med andre folks penge, som ordføreren kommer ind på. For jeg tænker, ordføreren og jeg er enige om, at arbejde i samfundet som helhed er med til at skabe velstand, og at selv om du tjener mindre, fordi du måske arbejder på et plejehjem eller arbejder på et hospital eller andre ting, som er fuldstændig afgørende for vores samfund, så er du ikke mindre værd. Så er du enormt vigtig for vores samfund, både for den enkelte, men også i det brede perspektiv. Derfor giver det også kun mening og er rimeligt, at du får nogle rettigheder, selvom du tjener mindre.

Der er jeg nysgerrig i forhold til forskellen på Konservative og Enhedslisten. For vi ser jo, at den top ene procent allerrigeste i Danmark i forhold til den effektive skattesats faktisk betaler mindre i skat, og det synes jeg på en eller anden måde er lidt interessant.

Er det egentlig rimeligt, at nogle af de absolut rigeste i den effektive skattesats betaler mindre? Så hvordan vil Konservative finansiere, at man vil sænke skatten med de 5 pct. og også omfatte bankerne? Der er noget der for mig, der ikke helt hænger sammen.

Kl. 15:31

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:31

Rune Kristensen (KF):

For det første vil jeg sige i lige måde. Jeg sætter bestemt også stor pris på samarbejdet. Den måde, det bliver sat op på, er ret skæg. Det minder mig om nogle af de meget klassisk konservative bøger, jeg på et tidspunkt nørkede med at læse, f.eks. af Edmund Burke, omkring organismetankegangen, hvor hele samfundet er en organisme, og dermed har alle sin egen plads, og det er et stort fællesskab. Det synes jeg sådan set harmonerer meget godt med det, som der bliver sagt fra spørgeren her.

I forhold til den rigeste ene procent, som der bliver talt om her, er det sådan, at Danmark, hvis den ene procent flyttede ud af landet, helt bestemt ville være et mere lige land, men vi ville godt nok også være et meget fattigere land. Vi har fremlagt en fuldstændig klar finansiering for det skatteforslag, vi kom med, så det er finansieret krone for krone, så vores finansiering er helt på plads.

Kl. 15:32

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:32

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg synes, det er ærgerligt, hvis man på en eller anden måde kommer med sådan en trussel i forhold til sin politik. Hvad hvis man også sagde, at hvad hvis alle dem, som arbejder som sygeplejerske på hospitalerne, flyttede ud af landet? Så ville vi godt nok også være på den. Jeg synes, det skal være sådan, at vi laver politik, som giver mening, og som er rimeligt. Og jeg synes ikke, det er rimeligt, at bankerne skal have flere skattelettelser. Altså, de har milliardstore overskud, og det ved jeg så vi ser forskelligt på. Men derfor vil jeg gerne høre, om ordføreren kunne komme med nogle eksempler på, hvem det er, der skal betale for de meget store skattelettelser, hvis man vil give 5 procent årligt og det også skal omfatte bankerne.

Kl. 15:33

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:33

Rune Kristensen (KF):

Nu er det jo ikke kun bankerne, vi gerne vil sætte skatterne ned for, vi vil gerne sætte skatterne ned for alle virksomheder. Vi vil gerne sætte skatterne ned for alle danskere ved at hæve beskæftigelsesfrekvensen, så der er jo flere end bankerne. Men bankerne i sig selv er jo i sidste ende kunderne, og det vil sige stort set alle danskere. Jeg tænker, de fleste danskere har en bank, som vil få glæde af det og dermed billigere udgifter der. Hvordan vil vi finansiere det? Vi har jo talt om effektiviseringer på den statslige drift, mindre regulering i forhold til overførselsindkomster, lavere dimittenddagpenge, afskaffelse af Arnepensionen og afskaffelse af efterlønnen. Altså, vi har flere forskellige ting, også at kigge på erhvervsstøtteordningerne.

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det afsluttede rækken af korte bemærkninger til Det Konservative Folkeparti. Tak til hr. Rune Kristensen. Den næste ordfører er fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 15:34

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Tak for ordet, og tak for debatten indtil videre. I går talte jeg med en, der plejer at fejre gaderne lige her uden for Christiansborgs tykkemure. Vi talte om seniorpensionen. Han sagde det rimelig råt for usødet: Et værdigt liv efter arbejdslivet skal ikke kun være forbeholdt politikere. Jeg deler hans bekymring om, at vi herinde træffer beslutninger med udgangspunkt i excelark i stedet for i hans levede liv; den virkelighed, som betyder ømme knæ og ondt i maven.

Derfor vil jeg gerne starte med at fremhæve to af de store fremskridt i regeringens forslag til finanslov for 2027. Det er to skridt i retning af det, som Enhedslisten gik til valg på: Et Danmark, som alle har råd til.

Sidst vi i Enhedslisten lavede finanslov, og sidst jeg fik lov til at holde en tale som finansordfører, sikrede vi gratis tandlæge for de 18, 19, 20 og 21-årige, og nu tager vi næste skridt. Førtidspensionister, kronikere og udsatte står nu også til at få gratis tandlæge fra næste år. Vi har talt med folk, som fortæller, at de ikke har været til tandlægen i 10 år – 10 år – fordi de simpelt hen ikke har haft råd. Vi skal bruge det nye flertal til vigtige skridt på vejen mod, at tandlægen i 2035 kan blive gratis for alle.

Og så begynder vi indfasningen af gratis kollektiv transport for alle børn og unge under 22 år fra 2027. Det er også noget, vi har kæmpet for i Enhedslisten, og det har vi gjort længe. Det betyder noget, at man kan tage bussen eller toget, om du kan tage til din uddannelse, dit fritidsjob og besøge dine venner eller din familie. Det skal ens forældres pengepung ikke stå i vejen for. Du er ung, og du har ret til at kunne bevæge dig rundt – punktum.

De her er to fremskridt, som vi i Enhedslisten fremhæver rigtig ofte, men det er, fordi vi er stolte af dem, og det må jeg bare være ærlig over. Og det sker nemlig, fordi almindelige mennesker har delt deres problemer og krævet, at vi kan forandre. Og der er heldigvis meget mere, vi skal have forandret.

Først og fremmest ønsker vi i Enhedslisten et opgør med fattigdom. Jeg kan simpelt hen ikke bære, at der er tusindvis af børn i Danmark, der vokser op i fattigdom. Meget af den fattigdom er skabt på grund af politiske beslutninger, af de lave ydelser, som et flertal herinde har lavet og besluttet, at det skal mennesker kunne leve for. Og jeg bliver nødt til her også at nævne fritidstillægget. Vi var selv med til at kæmpe det igennem i sin tid, netop fordi vi vil sikre, at børn i familier på kontanthjælp også skal kunne gå til fritidsaktiviteter. Men siden har et flertal lavet om på reglerne, og det har resulteret i bureaukrati, som står i vejen for det, der var hele meningen med ordningen. Det vil vi have løst med finanslovsforhandlingerne.

Det er ikke kun, når det kommer til de allermindste i vores samfund, at vi står i en politisk krise. De færreste er efterhånden i tvivl om behovet for grøn omstilling af vores samfund. Vi kan gøre det hånd i hånd med at sikre uafhængighed fra krige og skadelig udenrigspolitik, der får oliepriserne til at gå til vejrs. Alt imens usikkerhed i verdensøkonomien skaber rystelser i hverdagen hos langt de fleste, er der nogle få store virksomheder, der sidder solidt plantet på økonomiske knudepunkter, f.eks. på energiområdet, og derfor tjener enorme summer.

Samtidig ser vi, at vores land bliver mere og mere opdelt. Mennesker på landet med indkomster, som er lavere end gennemsnittet, eller som har langt til jobbet, og som ikke bare lige har råd til at

skifte til en elbil, står i en særlig udsat position. Derfor foreslår vi, at vi laver en målrettet tilskudsordning til at købe eller lease elbiler for lavindkomstfamilier uden for de større byer, og at vi finansierer den ordning gennem en engangsskat på de ekstraordinære profitter, som f.eks. energi- og fragtselskaberne høster lige nu.

Men det er jo ikke kun gode ting. Regeringen har også præsenteret en række forringelser af SU'en, dagpengene og seniorpensionen. De forringelser kommer ikke til at blive gennemført med Enhedslistens stemmer. Regeringen har lagt op til nye skattelettelser, mange er særlig målrettet dem i toppen, og stod det til os, skulle man droppe de skattelettelser til de absolut rigeste og så i stedet for holde snitterne væk fra SU'en, de nyuddannedes dagpenge og seniorpensionen.

Kl. 15:39

Jeg er virkelig glad for, at det er lykkedes at sikre, at de unge med nedsat arbejdsevne, der derfor får handicaptillæg til SU'en, nu bliver undtaget. Men tag nu f.eks. regeringens forslag om SU'en, der kan ramme unge i landdistrikterne, hvor det ikke lige er så nemt som i byerne at få et fritidsjob. Helt ærligt, hvis der ikke er noget job, hvor man bor, så bliver det ikke nemmere, bare fordi at man får mindre eller slet ingen SU. Og oven i det rammes dem, som ikke kan bo hjemme, som er under 20 år, og som allerede ofte har flere timers arbejde om ugen ved siden af SU'en, men alligevel mærker, at økonomien er hårdt presset.

Langt de fleste unge er bevidste om, hvor vigtigt det er at tjene sine egne penge, prøve kræfter med, hvordan det er at have et job, og samle vigtig erfaring om, hvad det er, man gerne vil med sit liv. At unge ikke skulle være motiveret for at arbejde, og at de først for alvor skulle finde den motivation ved at få taget SU'en, er at tale ned til dem.

Det samme gælder ideen om at gøre nyuddannede til løntrykkere ved at tage deres dagpengere fra dem, hvis de ikke lykkes med at finde nok arbejde under deres uddannelse, eller regeringens forslag om at forringe seniorpensionen. Man vil skære en lang række nedslidtes ret til at kunne trække sig tilbage væk – og så kalder man det en målretning, jeg tror endda, man kalder det en styrket målretning. Come on! Undskyld, helt ærligt, det er en forringelse ved simpelt hen at sige: Vi kan spare nogle offentlige kroner, så der er flere penge, man kan give skattelettelser til de rigeste for, hvad der så vil tvinge nogle af de seniorer, som er nedslidte, og som har lægens ord for, at de er syge, ud i uværdig arbejdsprøvning og tvangsaktivering frem mod deres folkepensionsalder.

Jeg vil gerne lige understrege, at færre end en ud af ti seniorpensionister kommer direkte fra lønarbejde. En ud af ti kommer fra lønarbejde. Det gør resten, ni ud af ti, ikke, og halvdelen kommer fra sygedagpenge. Så forestiller regeringen sig, at folk så finder et arbejde, hvis de ikke kan få seniorpension, når tallene er, som de er?

Jeg synes, at planen om at forringe seniorpensionen er et alt for godt eksempel på, når Christiansborg er fildret ind i nogle beregninger fra Finansministeriet og helt glemmer at spørge, hvad de egentlig betyder for de mennesker, som bliver ramt. Det er det samme problem, vi ser, når vi kigger på arbejdsmiljøet. Det koster allerede vores samfund milliarder, at arbejdsmiljøet ikke er godt nok.

Men da der så kom et nyt flertal i 2022, fra at Enhedslisten tidligere var med til at sætte historisk mange penge af til indsatsen mod social dumping, arbejdskriminalitet og til et styrket arbejdsmiljø, lagde det nye flertal op til alvorlige besparelser i Arbejdstilsynet, som ville have betydet, at der fra 2027 skulle fjernes mere end 100 mio. kr.

Med den her regering er der kommet et forslag om at tage de besparelser for næste år af bordet, og det er virkelig godt. Men problemerne vender allerede tilbage i 2028, og jeg kan simpelt hen ikke se logikken i, at man vil have, at alle skal kunne arbejde lang tid nok og blive på arbejdsmarkedet, samtidig med at man lægger op til at

svække indsatsen for, at dem, der rent faktisk er på arbejdsmarkedet, og som rent faktisk skal kunne holde til at blive på arbejdsmarkedet, og at man har en seniorpension, som netop er lavet til mennesker, der har haft et hårdt arbejdsliv, og som så er blevet ramt af sygdom eller en ulykke, der gør, at de ikke kan blive på arbejdspladsen, altså at man så går ind og rammer dem. Skal de så blive på jobcenteret endnu flere år? Skal arbejdsudbuddet findes ved, at de skal sendes rundt i aktivering, selv om deres arbejdsevne er så nedsat, at de ikke kan få et ordinært job? Helt ærligt, hvad er den økonomiske fornuftigt det? Det bliver vi nødt til at få et opgør med.

Det var også det, manden uden for Christiansborg talte med mig om i går. For ham og hans kollegaer er seniorpensionen en redningsplanke. I Enhedslisten vil vi gerne lave med at være med til at lave en god og progressiv finanslov for 2027, som tager skridt i den rigtige retning mod et Danmark, som alle har råd til, og her kommer vi selvfølgelig også til at samarbejde tæt med elev- og studenterbevægelsen og fagbevægelsen og de mange gode kræfter, der organiserer sig for at sige fra over for de forringelser, der så også ligger i regeringens forslag.

Der vil jeg gerne slutte med at vende tilbage til manden, jeg talte med i går. For hans kollegaer står lige derude, mens vi sidder herinde og diskuterer finansloven, og de skal kunne regne med, at det samfund, som de har været med til at bygge op og holde i gang i hele deres arbejdsliv, også er der for dem, når de har brug for det. Det er det, som vi i Enhedslisten vil arbejde for. Tak for ordet.

Kl. 15:44

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Den første korte bemærkning er til hr. Anders Vistisen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:44

Anders Vistisen (DF):

Tak for ordførertalen, og tak for samarbejdet i Finansudvalget. Sidst vi havde en socialdemokratisk statsminister, der ikke hed fru Mette Frederiksen, havde vi fru Helle Thorning-Schmidt. Dengang sagde Enhedslistens politiske leder, i forbindelse med at den daværende socialdemokratiske regering indgik en skatteaftale med højrefløjen, og jeg citerer: Regeringen pisser på danskerne. Citat slut.

Nu ser vi så igen en socialdemokratisk regering, der lægger op til store topskattelettelser og lægger op til store selskabsskattelettelser. Det er jo næsten en tradition, at det er der, man får den slags skattelettelser, når der sidder en socialdemokrat i Statsministeriet. Er der nogen grænser for Enhedslistens støtte til den her regering i forhold til den økonomiske politik? Hvor vil man sætte foden ned som støtteparti? Nu er der tale om at finansiere gennem en forringelse af seniorpensionen og noget omkring su osv. Kan ordføreren give et svar på, om der er nogle røde linjer, Enhedslisten vil have respekteret i regeringens økonomiske politik?

Kl. 15:45

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Det er svært at trække grænsen for, hvornår man er på kanten af forretningsordenen. Jeg hørte fint hr. Anders Vistisen sige, at det var et citat. Dog findes der også den regel i forretningsordenen, at man ikke kan citere sig ud af værdighed. Jeg vil ikke på den måde sige, at det ikke var tilladt. Jeg vil bare erindre om, at man ikke bare sådan har fri bane, fordi man citerer, for så kan man på den måde støde an mod det, vi kalder værdighed herinde.

Ordføreren.

Kl. 15:46

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Tak for spørgsmålet og for samarbejdet. Nu var jeg ikke i Folketinget på det tidspunkt, men jeg kan love for, at det er

en periode, som vi også har lært rigtig meget af. Det er jo også derfor, der efterfølgende er blevet skabt det, som flere nu kender som forståelsespapiret. Jeg ved også, at nogle synes, og det synes jeg egentlig også selv, at regeringsforhandlingerne var lige lidt til den lange side. Men det er jo netop for at få lavet en aftale om, hvad det så er, vi sammen kan blive enige om er den rigtige retning.

Så vi er helt vidende om, at vi ikke har 90 mandater, og derfor bliver al politikken jo ikke, som vi ønsker det. Men retningen skal gå den rigtige vej. Hvor de præcise røde linjer er i forhold til den retning, er noget, som vi tager sammen med regeringen, men tak for spørgsmålet.

Kl. 15:47

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:47

Anders Vistisen (DF):

Det er heller ikke en sprogbug, jeg ynder. Nu var det mest bare, fordi det var et meget markant politisk citat, men jeg retter mig selvfølgelig efter formanden i hans afgørelser.

Må jeg så ikke bare spørge ordføreren om noget. Jeg kan forstå, at den store forskel eller det springende punkt her er, at *nu* laver regeringen økonomisk borgerlig politik i form af topskattelettelser og selskabsskattelettelser, som på forhånd er afstemt med Enhedslisten. Så var problemet dengang, at man ikke havde fået forhåndsviden om, at man ville foretage de her ting, sådan at det ikke var det indholdsmæssige, der var udfordringen for Enhedslisten dengang, eller hvordan skal det forstås i forhold til forskellen fra dengang til nu?

Kl. 15:47

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:47

Victoria Velasquez (EL):

Jeg tror, at det, som er vigtigt at se, er, hvad det samlede billede er, og om balancen er den rigtige, altså om vi har en politisk linje, som kommer til at øge uligheden og kommer til at have de konsekvenser eller ej. Det er det, som er vigtigt for os.

Så er der selvfølgelig ting, som vi langt hellere ville have brugt pengene på. Altså, vi synes, det er en dårlig idé at bruge så mange milliarder på nogle af dem, som har absolut mest. Det er også derfor, vi ikke kommer til at stemme for de dele. Så må vi se, om der kommer et flertal her i salen, men vi synes, det ville give langt bedre mening at fokusere de penge på de kommuner, som er allermest økonomisk pressede, eller andre ting.

Kl. 15:48

Forhandling

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Stephanie Lose, Venstre.

Kl. 15:48

Stephanie Lose (V):

Tak for det. Jeg tror, jeg vil blive lidt i boldgaden, for nu er vi nogle, der er inviteret til at komme til skatteforhandlinger. Jeg kan også forstå, at der er nogle af de delelementer, der er i skatteforhandlingerne, også med finansieringen, som Enhedslisten ikke er så begejstret for. Så hvis vi nu skal anstrenge os for at se, om vi kan finde nogle nye gode forslag, så skal jeg bare forstå, om det så vil være Enhedslistens opfattelse, at Enhedslisten så skal være med til

at godkende de finansieringselementer, der måtte være i sådan en aftale, for at regeringen kan få lov til at gå videre med det.

Kl. 15:49

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:49

Victoria Velasquez (EL):

Jeg antager, at regeringen fortsat vil lave en finanslovsaftale sammen med os i Enhedslisten. Og der kigger vi jo på, hvad det er for en politik, der er blevet ført igennem det år, der har været. Og hvordan sikrer vi, at vi ikke får en politik, som øger uligheden, og hvordan sørger vi for at styrke velfærden og sikre den grønne omstilling, altså de forskellige dele? Så det er klart, at det ville være mærkeligt, synes jeg, som parlamentarisk grundlag ikke at tage bestik af, hvad det er for nogle politiske aftaler, der bliver lavet.

Kl. 15:49

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:49

Stephanie Lose (V):

Det glæder jeg mig til. Det kan være, det er nemmere, at jeg ringer til ordføreren undervejs i forhandlingerne og finder ud af, om det er noget, som regeringens støtteparti kan leve med, end at forhandle med regeringen selv, når det alligevel er Enhedslisten, der skal godkende det til sidst. Så det skal nok blive en spændende proces. Det vil jeg se frem til.

Kl. 15:49

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:49

Victoria Velasquez (EL):

Jeg ville jo elske, hvis det var sådan, at al politik, der blev ført i denne her sal, var lige i tråd med det, som vi ønsker i Enhedslisten. Så ville vi ikke have forringelserne af su'en; så ville vi heller ikke have forringelserne af seniorpensionen; så ville vi heller ikke have de mange skattelettelser, som bliver givet til de absolut rigeste. Men med det sagt vil jeg bare sige, at ordføreren er mere end velkommen til endnu en kop kaffe og et fortsat godt samarbejde. Jeg har flere idéer, jeg tror Venstre og Enhedslisten egentlig godt kunne blive enige om.

Kl. 15:50

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 15:50

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Jeg kan godt nogle gange være i tvivl om, om Enhedslisten er et idealistisk parti eller bare et interessevaretagelsesparti for grupper, der vil have ting gratis. Og den tvivl er meget tilstedeværende omkring Enhedslistens insisteren på, at nu skal unge mennesker altså til at tage bussen i stedet for at cykle. For det idealistiske Enhedslisten ville da synes, at det er godt, at unge mennesker og børn lærer at cykle og kommer i gang med at cykle osv., altså den her frie form for transport, som ikke belaster miljøet overhovedet, som ikke kører nogen mennesker ned, og som ikke skader naturen. Men interessevaretagelsespartiet kan godt stå i det der med: Jamen der er nogle, der gerne vil have noget gratis, så det gør ikke noget, at vi værner børn og unge mennesker til, at de ikke cykler, men at de i stedet tager

bussen eller metroen. Det er vel det, der er på spil her, eller hvordan vil fru Victoria Velasquez forklare den her lyst til at få de unge og børnene af cyklen og ind i den offentlige transport?

Kl. 15:51

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:51

Victoria Velasquez (EL):

Tak til ordføreren for spørgsmålet. Det glæder mig, begejstringen. Det kan være, det er tilbage fra, da ordføreren var transportminister. Ja, det handler om både at se på, hvordan vi får styrket muligheden for at kunne styrke cyklismen, men samtidig også interessen for den kollektive transport. For os er det ikke modstridende med hinanden; det er det simpelt hen ikke. Vi vil gerne sikre bedre cykelstier og en endnu større indsats, i forhold til at endnu flere får lyst til at tage cyklen. Og der har vi også et fokus i forhold til den befordringsgaranti, som vi har været ude med. Der er flere steder, hvor folk faktisk ikke kan tage cyklen til deres erhvervsskole eller til deres gymnasie. Så at vi også kigger på, hvordan vi kan sikre mere frihed og mere økonomisk råderum for de unge og sikre, at den kollektive transport bliver gratis, udelukker for os ikke at se på, hvordan vi kan styrke muligheden for at kunne tage cyklen.

Kl. 15:52

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:52

Ole Birk Olesen (LA):

Men der er jo en grund til, at Cyklistforbundet har advaret mod det her. Det er, fordi man kan se ud af alle undersøgelser af steder i verden og i Europa, hvor man har gjort det her med gratis offentlig transport, at det, der sker, er, at især unge mennesker ikke får den vane med at cykle, men at de i stedet bare tager bussen eller et metrotog. Og det er jo også det, der bliver effekten her; altså når man har gratis adgang til at blive transporteret i tørvejrs med en bus eller et tog, jamen hvorfor skulle man så gå ud at bruge 5.000, 7.000, måske 10.000 kr. på en cykel, som man også skal bruge penge på at vedligeholde, lappe dæk på osv.? Der skabes jo nye vaner her. Man ødelægger jo cyklismen for de unge.

Kl. 15:53

Anden næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 15:53

Victoria Velasquez (EL):

Fordi det skaber en helt fantastisk fleksibilitet at kunne tage cyklen, og fordi det er sundt at cykle, fordi man får noget frisk luft – og alle de forskellige dele. Så vi må jo hellere tage kampen op og så sørge for at gøre det endnu mere attraktivt at kunne tage cyklen. Ordføreren kommer ikke til at få mig til at synes, at det er en dårlig idé, at vi nu sikrer, at transport bliver gratis for de unge og børnene under 22 år.

Kl. 15:53

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til hr. Rune Kristensen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:53

Rune Kristensen (KF):

Først og fremmest tillykke til Enhedslisten med, at I har fået så afgørende indflydelse i Danmark og på det her røde finanslovsforslag. I

har jo ofte været ude at profilere jer på gratis offentlig transport. Helt gratis er det ikke. Det koster skatteyderne 2 mia. kr., og spørgsmålet er selvfølgelig, om det her er den bedste måde at bruge pengene på. Forslaget står jo under det her afsnit, der handler om bedre sammenhæng mellem land og by, men jeg tror, at for de fleste, i hvert fald uden for de større byer, handler offentlig transport ikke om prisen, men om, at bussen måske endda overhovedet ikke går. Er det her den mest fornuftige måde at bruge de her penge på? For hvad skal man egentlig bruge en gratis bus til, hvis ruten er nedlagt?

Kl. 15:54

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Se, forretningsordenen levner ikke mulighed for direkte tiltale, heller ikke i flertalsformerne. Ordføreren.

Kl. 15:54

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det, og tak til ordføreren for spørgsmålet. For det er fuldstændig rigtigt, at ligesom jeg og vi er enormt glade for, at vores forslag om at gøre transporten gratis for børn og unge under 22 år ser ud til at blive virkelighed, så er vi også meget optaget af de steder, hvor der ikke er en bus at tage. Så hjælper det jo ikke så meget, at den i princippet kan være gratis. Man kan sige, at hvis man skal besøge familie, der bor andre steder, eller at der er ting, man gerne vil, så kommer det selvfølgelig en til gavn, at transporten er gratis. Det er også derfor, vi har været ude med forslaget om en befordringsgaranti. Det er netop for også at se på, og det behøver ikke nødvendigvis dreje sig om en bus eller et tog, hvad vi kan gøre for at styrke muligheden for, at man kan komme frem til sin uddannelse, selv om man lige nu er et sted, hvor der måske faktisk bliver lukket busruter. Den udvikling vil virkelig gerne vende.

Kl. 15:55

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:55

Rune Kristensen (KF):

Tak. Jeg ved godt, at Enhedslisten står skræmmende stærkt herinde i København, men det er jo altså en meget lille del af Danmark, som metroen dækker. En undersøgelse, som DTU har lavet, viser, at gratis kollektiv transport i de fire største byer vil reducere cykeltrafikken med 12 pct. og biltrafikken med 2 pct. Så man risikerer altså egentlig mest at flytte folk fra cyklen og over i metroen. Derfor vil jeg spørge ordføreren og Enhedslisten: Hvordan hænger det her forslag sammen med den grønne omstilling og hensynet til folkesundheden?

Kl. 15:55

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Victoria Velasquez (EL):

Det lyder virkelig dejligt, at der skulle være færre, der ville tage bilen, særlig i de store byer, hvor flere og flere får astma og andre ting på grund af partikelforurening, og hvor der er støjgener, som har andre konsekvenser osv. Men i forhold til, hvad der skulle give motivation til at tage cyklen i stedet for f.eks. at tage bussen, vil jeg sige, at jeg synes, at vi skal tage handsken op. Det er en god udfordring. For os skal det ikke være i konflikt med hinanden, at man sikrer et bedre økonomisk råderum for de unge, og at man sikrer dem den frihed, at de kan tage et transportmiddel, og at man så også samtidig sikrer, at det er attraktivt at tage cyklen.

Kl. 15:56

Kl. 15:58

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til hr. Dennis Flydtkjær, Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:56

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for ordet, og tak for talen. Jeg kan forstå, at Enhedslisten er imod forslaget om at forringe su'en og er imod forslaget om at forringe seniorpensionen. Det er fair nok, men en ting, som vi ikke har vendt så meget i debatten i dag, er forringelsen af boligstøtten til landets pensionister. Jeg er interesseret i at høre, hvor Enhedslisten står i det, for det er noget, der kan have ret store konsekvenser for landets pensionister, og der er jo også en forskelsbehandling, i forhold til hvordan man har sparet op. Altså, har man pengene på sin pensionsopsparing, bliver man ikke berørt af det; har man solgt sit hus og sparet op i det, kan man så miste boligstøtten. Så jeg vil bare høre, hvor Enhedslisten står, hvad angår den del, og om det også er noget, man vil sørge for bliver taget ud af finansloven. Eller jeg kan også spørge, om man vil stemme for en finanslov, hvis der er forringelser af boligstøtten i den.

Kl. 15:57

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 15:57

Victoria Velasquez (EL):

Tusind tak for det spørgsmål. Jeg vil sige, at nogle af de ting, som ordføreren peger på, også er noget af det, som vi selv er ved at se på. For på den ene side kan jeg sagtens se, at det ikke giver mening, at man skal give boligstøtte til nogle, som har meget store formuer. Man har jo i forvejen reguleret, hvem der kan få boligstøtte. Samtidig kan der også være nogle, f.eks. nogle i de klassiske kvindejob, hvor der ikke har været en stor arbejdsmarkedspension, som selv har sparet op i en pensionsopsparing i form af likvide formuer, eller der kan være andre eksempler. Så det er faktisk noget af det, vi også er i gang med at se på. Så jeg vil meget gerne drøfte det videre med ordføreren, og det kan også være, at der er nogle andre ting, ordføreren er opmærksom på, som vi ikke er opmærksom på, eller ting, som vi kan forbedre. Tak.

Kl. 15:58

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:58

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for det svar, for det er jo netop det, der er problemet, når man skærer alle over en kam. Der er jo meget forskel på, hvorfor og hvordan man nu sparer op til sin pension. Nogle har sparet op i deres virksomhed, nogle har sparet op i en almindelig pensionsopsparing, nogle har måske slet ikke haft en arbejdsmarkedspension, og nogle har sparet op i deres sommerhus, eller hvad det kan være. Der er mange forskellige måder at gøre det på, og den frihed har vi jo. Men er det så rimeligt, at man bliver ramt helt forskelligt på boligstøtten? Jeg er glad for at høre, at Enhedslisten også er opmærksom på at ville tage det med ind i finanslovsforhandlingerne og se på, om man kan ændre på det. For det kan være rigtig mange pensionister, der kan gå hen og blive ramt af det her.

Kl. 15:58

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Victoria Velasquez (EL):

Flere har faktisk nævnt, at de ville synes, det var helt rimeligt. De har måske haft et hus, som de har tjent meget mere på, end de havde regnet med, og synes egentlig, at det er rimeligt, at de ikke skal have boligstøtte. Så jeg synes egentlig, at det er forskelligt, hvad det er for nogle henvendelser, der kommer. Man kan sige, at der allerede i dag er en undtagelse. Hvis du eksempelvis har været udsat for en arbejdsskade og har fået en erstatning, er du undtaget. Så er der andre steder, hvor det ville kunne give mening at gøre det. Hvordan er de bevægelser hen over årene? Flere og flere får en større arbejdsmarkedspension, så er det med, at man selv har lavet sin egen pensionsopsparing, også et problem, vi ser om 30 år, og hvordan vil det se ud? Så jeg glæder mig til de videre drøftelser med ordføreren.

Kl. 15:59

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Anna Bjerre, Alternativet.

Kl. 15:59

Anna Bjerre (ALT):

Mange tak for talen, siger jeg også. Nu ville jeg lige melde mig på banen, for der er blevet talt en del om gratis offentlig transport i salen i dag, og ordføreren har også fået en del spørgsmål om det. Der bliver talt meget om, at vi har en risiko for, at der er færre, der vælger at cykle, især i byerne. Det er selvfølgelig noget, vi skal være opmærksomme på, og jeg tænker, at vi tager det med ind i forhandlingerne og laver nogle løsninger, som faktisk fungerer. Og det er jeg helt overbevist om ordføreren også ønsker.

Mit spørgsmål til ordføreren er: Mon ikke vi også godt kan gøre noget for, at det bliver mere attraktivt at cykle? Vi har jo faktisk i regeringsgrundlaget fået ind, at vi skal undersøge mulighederne for at lave et særligt befordringsfradrag for cyklisme, altså så man kan få et befordringsfradrag for kortere afstande, hvis man f.eks. pendler til og fra arbejde. Er ordføreren med på at prøve også at få netop det her finansieret allerede i år, så vi faktisk sikrer, at det stadig væk er attraktivt at cykle?

Kl. 16:00

Anden næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:00

Victoria Velasquez (EL):

Jo, og jeg får lyst til også at bruge muligheden her for at sige tusind tak for samarbejdet og også tillykke til ordføreren som ny finansordfører. Jeg er rigtig glad for det samarbejde, som vi har, og det her er jo endnu et af de mange steder, hvor vi kan samarbejde. Og ud over den del, der er omkring befordringsfradrag for dem, som cykler, så kan vi jo også se, at der er rigtig mange andre ting, der har en betydning. F.eks. har det altså flere af de steder, hvor folk stopper med at tage cyklen til deres uddannelse, en betydning, om der er en cykelsti eller ej.

Så der er rigtig mange af de her ting: Er der belysning på vejen? Eller er man bekymret for ens sikkerhed, hvis det er, at man tager cyklen? Der er flere af de der forskellige dele. Så både i de store byer, men i særdeleshed også uden for de større byer kan vi gøre rigtig meget godt for at styrke den del. Tak.

Kl. 16:01

Kl. 16:03

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ønsker ordføreren den anden korte bemærkning? Nej, det var ikke nødvendigt. Så går vi videre til hr. Lars Boje Mathiesen, Borgernes Parti.

Kl. 16:01

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak. Det er en dejlig debat om cykler og alt muligt andet. Hvis man tager lidt ud der, hvor jeg kommer i Østjylland, eller bare i Vestjylland, så kører de unge altså både til gymnasiet og handelsskolen, og det er hverken med bus eller på cykel. Men lad det nu ligge.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt ind til princippet om det der med, at regeringen skal ud at forhandle noget skattereform med nogle andre, hvis det skal gennemføres, fordi Enhedslisten ikke vil stemme for det. Samtidig siger Enhedslisten, at det er en rød linje og noget med uligheden, og at uligheden ikke samlet må stige. Princippet, jeg godt kunne tænke mig at spørge om, er: Regner Enhedslisten så de skattereformer, som regeringen potentielt laver med andre, med ind, når den samlede ulighed skal beregnes, eller er det kun de dele, som Enhedslisten er med til? For det er jo to vidt forskellige ting, i forhold til hvor meget der så skal trækkes i den anden retning i forbindelse med f.eks. finanslovforhandlingen eller andre reformer.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 16:02

Victoria Velasquez (EL):

Ja, selvfølgelig. For os betyder det samlede billede noget, så det er ikke kun de aftaler, der bliver lavet med os.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 16:02

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak. Det var også det, jeg ville tænke var det, man gik efter, når man sad som parlamentarisk grundlag. Men er det en rød tråd? Altså, jeg har jo hørt jeres forperson, nej, politiske ordfører, hr. Pelle Dragsted, sige, at det simpelt hen var et krav, og at det var en rød linje, og at man ellers ville vælte regeringen. Over hvilken tidsperiode er det så? Altså, hvis man laver en skattereform, som bliver igangsat, skal der så samtidig, altså i det samme finanslovsår, tilsvarende være nogle ting, som trækker uligheden den anden vej, sådan at uligheden samlet set bliver mindsket i samfundet?

Kl. 16:02

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 16:02

Victoria Velasquez (EL):

Tusind tak for spørgsmålet. Jeg kan godt mærke, at nysgerrigheden kribler i ordføreren, men det er altså drøftelser, som vi tager sammen med regeringen, og de er ikke i tvivl om, hvor Enhedslisten står.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den næste til en kort bemærkning er hr. Christian Kirk, Dansk Folkeparti.

Christian Kirk (DF):

Tak for ordet, formand. Jeg vil gerne tilbage til boligstøtten, for det er jo sådan, at man i det her oplæg til finanslovs pakken lægger op til at ændre formuegrænsen til 500.000 kr., så folkepensionister, der har en formue på over 500.000 kr., ikke længere vil være berettiget til boligstøtte. Det er altså 33.500 kr. efter skat, som det betyder for en folkepensionist, der lejer sig ind i en bolig, og for dem, der lejer sig ind i ældre- eller plejeboliger, er det 47.400 kr. efter skat. Og det er altså sådan, at dem, der allerede har fået det her, får lov at beholde det, men de nye, der skal søge her i 2027, får simpelt hen ikke lov til det.

Jeg kan ikke helt se, hvordan det her med Enhedslistens principper om, at det skal være retfærdigt og socialt balanceret, nogen sinde er en god idé. Kan ordføreren gøre mig klogere på det?

Kl. 16:03

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 16:03

Victoria Velasquez (EL):

Tak. Det er nemlig helt rigtigt, at forslaget er, at det skal omfatte nye. Noget af det, som vi også er ved at se på, er, hvem det påvirker, og hvad det er for nogle undtagelser, der er i dag. F.eks. er der den del om, at hvis du har været ude for en arbejdsulykke, og det er det, pengene har skullet kompensere for, så er man undtaget. Det er noget af det arbejde, som pågår lige nu. Så tak til ordføreren for spørgsmålet. For det er helt rigtigt set, at det er noget af det, vi er meget optagede af.

Kl. 16:04

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Christian Kirk.

Kl. 16:04

Christian Kirk (DF):

Men nu er det her sådan en helt generel ting, der ikke lige helt hænger sammen, og så kan ordføreren jo snakke om ting, der ikke er lagt frem endnu, og som man siger man vil få med i finanslovs pakken. Det her er jo helt skørt, for det kan jo i højere grad betale sig at have en formue på 490.000 kr. og så lige få en boligstøtte på over 30.000 kr. eller over 40.000 kr. end at have en formue på lidt over 0,5 mio. kr. Så lige det skel der afgør simpelt hen lidt over 30.000 kr. eller lidt over 40.000 kr.

Hvordan giver det nogen sinde mening? Er det en god måde, staten går ind og sætter en grænse på her? For hvis det var mig, der havde lige over 0,5 mio. kr., ville jeg da gå ud og brænde alle pengene af, sådan at jeg kunne få lov at få de her penge alligevel. Altså, mangler der ikke noget helt logisk og retfærdigt i den her måde at tilgå det på?

Kl. 16:05

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 16:05

Victoria Velasquez (EL):

Så er der nogle, der ved, hvornår de skal holde sig til, hvis de vil have en god bytur. Men med det sagt er der jo allerede et formuekrav i dag, men der er der en anden aftrapning end den, som regeringen foreslår. Det kunne være, at man skulle kigge på den aftrapningsmåde, der er i dag, altså om det er en bedre måde. Så det er de ting, som vi er i gang med at kigge på, og som vi vil rejse i forhandlingerne. Tak.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Så er det hr. Anders Storgaard, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:05

Anders Storgaard (KF):

Tak til ordføreren for en god tale og også nogle gode svar. Jeg tror jo ikke på, at den grønne omstilling kommer, hvis ikke folk kan tjene penge på det. Derfor vil jeg gerne spørge specifikt til det her om at beskutte energiproducenter hårdere. For det er jo sådan, at vindmøllestrøm er billigere at producere end strøm på olie, og det betyder jo, at nogle af de grønne virksomheder har ret store overskud, når der er høje energipriser. Den prismekanisme er jo god, for det sender et signal om, at man skal investere mere i vindmøller, så Europa kan blive fri for olie og gas.

Derfor vil jeg bare gerne spørge Enhedslisten om, hvorvidt Enhedslisten nu går mere op i omfordeling end den grønne omstilling, siden man kommer med det her forslag i dag.

Kl. 16:05

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 16:06

Victoria Velasquez (EL):

Jeg mener faktisk, at den grønne omstilling og det, at det er socialt retfærdigt, hænger enormt godt sammen. Hvis vi ser på nogle af de steder, hvor man prøver at trække en grøn omstilling ned over hovedet på folk, som bliver betalt af lønarbejderne eller nogle af dem, som er syge eller uden for arbejdsmarkedet, så kan vi også se, at det selvfølgelig har en påvirkning af den opbakning, som der er til hele den grønne omstilling.

Hvorfor skal klimakrisen betales af nogle af dem, som ikke er dem, der har forurenset allermest? Det er nogle af de spørgsmål, der bliver stillet. Så for os er det egentlig ikke noget nyt, at vi synes, at den grønne omstilling skal være socialt retfærdig, og at vi faktisk ser det røde og det grønne som hinandens forudsætninger. Det er faktisk noget, man har set helt tilbage fra dengang vores navn blev lavet, og det er derfor, at der på stemmesedlen står »Enhedslisten – De Rød-Grønne«.

Kl. 16:06

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Storgaard.

Kl. 16:06

Anders Storgaard (KF):

Det er en fin fortælling. Det var bare ikke et svar på mit spørgsmål. Hvorfor er det sådan, at det er de grønne virksomheder, der skal betale for det retfærdige samfund, som ordføreren taler om? Man kunne jo også bare lægge skatter på såkaldte sorte eller forurenende virksomheder, hvis det var det, man ønskede. Men når man laver en skat på overnormal profit, så rammer det jo bl.a. de grønne virksomheder. Hvorfor er det godt, hvis man gerne vil have, at det skal være mere attraktivt at investere i selv samme grønne virksomheder?

Kl. 16:06

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 16:07

Victoria Velasquez (EL):

Vi synes også, det giver mening at kigge på forureningen generelt, og at f.eks. skibe, som smider slam og andre ting i havene eller andre steder, er med til at betale regningen for de konsekvenser, som deres

Kl. 16:07

Kl. 16:07

erhverv har, og sådan nogle forskellige ting. Der ved jeg også, at vi har en rigtig godt samarbejde med Konservative om rigtig mange af de her dele.

Når det kommer til spørgsmålet om den overnormale profit, er det jo ikke nogle, som har gjort sig særlig umage og fået en innovativ idé eller andet. Så det er det, vi er inde at kigge på. Så vil jeg bare sige, at selv med det forslag, vi kommer med i Enhedslisten, så kan man altså stadig tjene rimelig gode penge på det. Det er et gennemsnit over 10 år tilbage, og så putter man endda 20 pct. oveni, og så er det altså først det beløb, der er over det, hvor der bliver beskattet 33 pct.

Så når man kigger på, hvor mange penge der kommer ned i turbanen på dem, uden at de har gjort noget særligt for det, så er det kun rimeligt, at de bl.a. er med til at finansiere, at nogle af dem med de laveste indkomster kan få en elbil eller andet, som også er vigtigt for den grønne omstilling.

Kl. 16:08

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den sidste, jeg har noteret for korte bemærkninger, er hr. Malte Larsen, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:08

Malte Larsen (DF):

Tak, formand. Og tak til ordføreren for en fin tale. Når man kigger på finanslovsforslaget, er en af de helt store udgiftsposter jo ulandsbistanden. Men når man ser, hvad ulandsbistanden går til af konkrete projekter, tror jeg, der er mange danskere derude, der sidder og bliver en anelse forargede.

Lad mig give nogle eksempler: Man har brugt 200.000 danske skattekrone på at uddanne børn i normkritisk aktivisme om transkønnede i Indien. Man har brugt 800.000 danske skattekrone på en rapkonkurrence om orangutanger. Og man har brugt 1,5 millioner danske skattekrone på en barnevognsmarch i danske gader. Mener ordføreren i ramme alvor ikke, at det her er udtryk for en uansvarlig brug af danskernes skattekrone?

Kl. 16:09

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 16:09

Victoria Velasquez (EL):

Jeg ville sikkert have disponeret økonomien anderledes, hvis det var mig, der havde siddet med det. Men jeg synes, der er noget interessant i, at Dansk Folkeparti er mere optaget af, hvad der er blevet brugt af 800.000 kr. et konkret sted, end de helt afgørende store, strukturelle spørgsmål og de bevægelser, der er i vores samfund lige nu. Vi så det med løftet omkring moms, hvor vi taler om langt, langt flere penge, da Dansk Folkeparti lavede aftalen med de andre borgerlige partier; det løfte, som Dansk Folkeparti var kommet med der, var pludselig væk. Vi så det på samme måde med store bededag. Der er flere af de her ting, f.eks. styrkelsen af den økonomi, som pensionisterne har.

Så med al respekt er jeg ikke nede i detaljerne i de konkrete beløb, som ordføreren kommer med. Jeg synes, det er fint, at der er et armslængdeprincip. Jeg synes ikke, det er noget, som Christiansborg skal detailregulere. Men jeg kan ikke lade være med at bemærke, at jeg savner, at Dansk Folkeparti er mere optaget af de større økonomiske bevægelser i vores samfund.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Malte Larsen.

Kl. 16:10

Malte Larsen (DF):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at der er forskel på Enhedslistens og Dansk Folkepartis økonomiske politik, og at vi i Dansk Folkeparti går op i, at man ikke misbruger danskernes skattekrone på sådan noget pjank. Så lad mig spørge igen: Mener ordføreren, at det er udtryk for en ansvarlig brug af danskernes skattekrone, når man bruger 200.000 skattekrone på at uddanne børn i transkønnede i Indien?

Kl. 16:10

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 16:10

Victoria Velasquez (EL):

Tak, formand. Som sagt er jeg jo ikke nede i de konkrete forslag, som ordføreren taler om. Jeg er mere optaget af, hvordan vi rent faktisk sørger for, at den økonomi, som danske lønarbejdere har, har et råderum, så de kan betale deres regninger; at prisen på mad bliver lavere; og at de i det arbejdsliv, de har, og den hverdag, de møder ind til, ikke skal være bange for ikke at komme raske hjem eller være bange for at blive udsat for en arbejdsulykke.

Jeg må indrømme, at i forhold til tidligere at have lavet aftaler omkring Arnepension, aftaler om at styrke indsatsen i forhold til social dumping og andre ting sammen med Dansk Folkeparti og så nu se et Dansk Folkeparti, der stemmer imod en certificeringsordning med overenskomst, så ærgrer det mig, at man har flyttet fokus fra det, som gælder helt almindelige lønarbejders hverdag, til i stedet for at fokusere på sådan nogle forslag.

Kl. 16:11

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Tak til fru Victoria Velasquez som ordfører. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er fra Danmarksdemokraterne. Hr. Dennis Flydtkjær, værsgo.

Kl. 16:11

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DD):

Danmark er et dejligt land, hvor de fleste lever et godt liv – et liv, hvor man har mulighed for at stræbe efter sine drømme, hvor man har mulighed for at give en god barndom til sine børn, og hvor man har mulighed for at give et Danmark videre, som er lige så godt eller måske bedre end det, man selv er vokset op i. Vi er et land, hvor vi hjælper dem, som ikke har de samme gode vilkår for at skabe sig det samme gode liv. Kort sagt så passer vi på hinanden.

Det er netop i de rammer, man skal se de årlige finanslove, hvor vi sikrer, at alle kan have et godt liv, men hvor vi også hjælper dem, som ikke kan klare sig selv. Men vi skal også med en finanslov sikre, at man kan have et godt liv og gode rammer i hele landet. Det går heldigvis godt i mange områder af vores land, men vi er også ved at få et land, der er ved at knække over. Og jeg vil godt starte med at sige, at jeg synes, det er fantastisk godt, at vi har en hovedstad, hvor de klarer sig godt, og at det går så godt i vores største byer. Men vi mangler at få resten af landet med.

Livet uden for de store byer er noget ganske særligt; her er naturen tæt på, der er plads omkring os, og de lokale fællesskaber er stærke. For mange danskere er det netop den hverdag, de drømmer om, altså at kunne slå rødder og blive gamle i et lokalsamfund, de holder af. Men den drøm bliver ofte sværere at udleve. Alt for længe har landdistrikterne stået nederst på skiftende regeringers prioriteringslister, og i mange år er udviklingen gået den forkerte vej. Adskillige partier slår sig ellers op på, at de gerne vil gøre det

mere attraktivt at bo uden for de større byer, og i hvert fald når der er valgkamp, bliver der talt om bedre lånemuligheder til boliger i landdistrikter og puljer til lokale skoler – initiativer, der skal skabe liv i lokalsamfund. Og det er noget, der alt sammen lyder godt, men kigger man på det, der faktisk er sket de sidste mange år, så tegner der sig et helt andet billede.

I Danmarksdemokraterne vil vi en anden vej. Vi skal investere massivt i at få et land, der hænger bedre sammen, og vi skal turde at tænke stort og at tænke langsigtet.

Jeg vil egentlig gerne starte med en ros også, trods alt, til regeringen. For jeg synes, det er positivt, at regeringen anerkender problemstillingen om, at vi skal have et land, der hænger bedre sammen. Men jeg vil også sige, at det ikke løses med fine ord og små initiativer. Jeg synes f.eks., at det er rigtig positivt, at man sætter penge af til at redde lærerseminariet i Nørre Nissum, som ligger i Skive Kommune. Det er vigtigt med små uddannelsesinstitutioner rundtomkring i landet, hvor man bl.a. kan tage en læreruddannelse, som i det her tilfælde. Men jeg vil også sige, at det er et plaster på et amputeret ben, for der er generelt brug for en bedre fordeling af videregående uddannelser.

Kigger man bare lige på tallene, kan man se, at 82 pct. af optaget på de videregående uddannelser i 2025 var placeret i hovedstadsområdet, Aarhus, Odense og Aalborg. Altså, kun 18 pct. var i resten af landet. Og det siger sig selv, at når unge mennesker flytter væk for at tage en uddannelse – hvilket er positivt – så får de netværk og måske en kæreste, og så slår de sig ned deromkring. Vi ved også, at virksomhederne gerne vil være der, hvor den uddannede arbejdskraft er, for så er det lettere at rekruttere den nye viden. Og så har man en negativ spiral. Så det er positivt med støtte til et lærerseminarie i én kommune, men der skal altså langt mere til.

Kigger man på den kollektive transport – og det har vi allerede debatteret i dag – så er der et tiltag i finanslovsforslaget om gratis kollektiv transport til unge under 22 år. Det er noget, der koster 800 mio. kr., og det kan lyde rigtig positivt, men det står altså under et punkt i finanslovsforslaget, som skal skabe en bedre balance i landet, og jeg synes ærligt talt, det er en smule virkelighedsfjernt, for hvis man bor ude i et landdistrikt, hvor bussen kører få gange om dagen, og i weekenden måske slet ikke, så er problemet nok ikke den høje pris; så er det nok, at der slet ikke går nogen bus. Så jeg synes, at man måske skulle vende det om og sørge for, at der først kører nogle busser, og så kan vi godt snakke om priserne bagefter.

For Danmarksdemokraterne skal der langt mere til for at skabe et land i balance. Det kunne bl.a. være udflytning af statslige arbejdspladser og en bedre fordeling af videregående uddannelser, som jeg har nævnt. Vi kunne holde hånden under landsbyskolerne. Man kunne lave et højere kørselsfradrag i vores landdistrikter. Man kunne sænke tinglysningsafgiften for billige boliger. Man kunne sikre, at man i det hele taget bare kunne få et lån til en bolig, når man bor i landdistrikterne. Vi kunne lempe planloven, så der er mulighed for vækst. Og man kunne også lave en udligningsreform, så man sikrer, at man kan få nogenlunde samme offentlige service, lige meget hvor man bor. Og der er i øvrigt mange andre ting, man kunne gøre ekstra. Men vi kunne også bare lade være med at ødelægge det for landdistrikterne. For når man samtidig har indført vejafgifter på lastbiler og en højere dieselaftgift i sidste valgperiode og der kommer en CO₂-afgift på landbruget og nu også en kvælstofregulering, der rammer meget skævere og rammer hårdere der, hvor der er lidt længere mellem husene, så kunne vi have startet med at gøre nogle ting, som ikke rammer landdistrikterne hårdt.

Jeg vil også her i dag, når vi behandler finanslovsforslaget, nævne et af de andre tiltag, som er i finanslovsforslaget. Det er fængslet ved Udrejsecenter Kærshovedgård ved Bording. Der bliver talt, som om det er et tiltag, der skal hjælpe den lokale befolkning, som nu i mange år har kæmpet med utrygheden ved, at det er de værste

udviste kriminelle, som bor i området. Og som en hjælp kan de nu se frem til, at de får et fængsel oveni.

Kl. 16:17

Jeg er ret sikker på, at man lokalt ikke synes, at det er den store hjælp, at man ud over at have udrejsecenteret også skal have et fængsel. Jeg synes ærlig talt ikke, at man kan være det bekendt. Man burde i bund og grund bare sætte en lås på Kærshovedgård, så man havde styr på, hvor de her mennesker var henne, eller i en finanslov sætte penge af til at lave et udrejsecenter i udlandet, hvor de kriminelle udlændinge kunne være, og ikke kun et udrejsecenter for afviste asylansøgere.

Jeg synes faktisk alligevel, at det, der er det mest overraskende, hvad angår den del, er, at det jo afslører, at sådan et fængslet tager det måske 4-5 år at bygge. Det vil sige, at man regner med, at borgerne omkring Bording nu skal leve med Kærshovedgård og de udviste kriminelle i hvert fald 4-5 år mere, og det er bare, indtil fængslet er bygget. Hvad sker der så efterfølgende? Ja, man har nok ikke tænkt sig at rive det ned lige med det samme. Så det afslører, at regeringen ikke har nogen ambitioner om at få de her udviste kriminelle ud af landet. Tværtimod skal de blive i Midtjylland, og det synes jeg da er rigtig ærgerligt.

Så kommer vi til noget, jeg også synes mangler i finanslovsforslaget, og det er, at man tager hånd om de stigende leveomkostninger for danskerne. For rigtig mange danskere lever med høje benzin- og dieselpriser derude. Det berører dem, ikke bare når de skal på arbejde, men også når de skal besøge familien, køre børnene til fritidsinteresser eller køre ned og handle i det lokale supermarked. Det bliver der altså ikke taget hånd om med det her. Jeg synes, at man som minimum godt kunne sænke benzin- og dieselpriserne til EU's minimumssats som minimum bare indtil næste sommer, og så kunne man tage det op igen og se, hvordan situationen er på verdensmarkedet. Men der er altså ikke noget initiativ til det i det her finanslovsforslag, og ikke engang en videreførelse af det tidligere kørselsfradrag kunne det blive til. Vi er vel snart det eneste land i Europa nu, der har de her høje afgifter uden at gøre noget ved dem, og jeg synes da, det er ærgerligt, at regeringen ikke har gjort noget ved det.

Så er der en anden ting, jeg også vil nævne, og det er forringelsen af seniorpensionen, som også har været en del af de andre ordføreres taler. Her må jeg sige, at jeg er specielt skuffet over Socialdemokratiet, for jeg tror, at vi var mange, der i valgkampen og op til den lagde mærke til, at man havde meget fokus på tilbagetrækningsalder og på, at der skulle være gode muligheder for at komme ud af arbejdsmarkedet på en god måde. Der må jeg bare sige, at jeg synes, det er ærgerligt, at vi nu står til den første finanslovsdebat, og så vil man lave en forringelse af seniorpensionen. Det er noget, som tusindvis af danskere faktisk har benyttet sig af, fordi de er nedslidte og kun kan arbejde under 15 timer om ugen. Jeg synes jo, at man burde udvide den ordning og sørge for, at man kunne komme på den noget før. I dag kan man komme på den, 6 år før man træder tilbage. Man kunne udvide det til 9 år, så folk faktisk havde en større chance for at komme ud af arbejdsmarkedet på en god måde.

En ting, jeg altid går meget op i, når jeg sidder og kigger på en finanslov, er, hvad det bliver brugt af penge, og hvor de kommer fra. Jeg synes, det er værd bemærke, selv om det er lidt teknisk, at den offentlige forbrugsvækst til næste år står til at være på hele 4,4 pct. Det kan igen lyde lidt teknisk, men jeg vil bare minde om, at da Helle Thorning-Schmidt sad som den sidste socialdemokratiske statsminister før Mette Frederiksen, var væksten på 0,6 pct. Så vi har en syv gange højere offentlig forbrugsvækst næste år, end vi havde dengang. Og det er altså andre folks penge, man bruger af. Jeg synes, det er ærgerligt, at man ikke får prioriteret mere i det i stedet for bare at blive ved med at bruge løs af pengene. Man kunne jo f.eks. starte med at kigge på de 20.000 ansatte siden 2019, som alene

beskæftiger sig med administration i staten. Det er 20.000 ekstra, og det er altså ikke ekstra politifolk, sygeplejerske eller læger, men folk, der sidder og laver administrativt arbejde. Dem er der kommet 20.000 ekstra af.

Eller hvad med at kigge på udviklingsbistanden. Hvis man bare kigger tilbage fra 2022 og så til i dag, altså fra 2022 til finansloven for 2027, så er stigningen i udviklingsbistanden på 6,5 mia. kr. om året. Det er ikke det, vi giver i bistand; det er stigningen på ganske få år. Jeg synes ærlig talt godt, at man kunne lave nogle flere prioriteringer i det her finanslovsforslag i stedet for bare at hælde ud af andre folks penge.

Som I nok kan høre, er vi i Danmarksdemokraterne ikke specielt imponerede over finanslovsforslaget, bl.a. når det gælder de manglende tiltag for at gøre noget ved de stigende leveomkostninger eller for at sikre et Danmark i bedre balance. Man fristes lidt til at sige, at det er for lidt, for sent og for uambitiøst. Men jeg kan forsikre jer for, at vi vil gå til forhandlingerne for at arbejde for, at vi får en bedre balance i Danmark, at vi får sænket benzin- og dieselaftgifter, og at vi sikrer, at der er gode vilkår for vores virksomheder, så vi også kan sørge for, at pengene bliver tjent, før de bliver brugt, men også sikrer, at vi får en stram udlændingepolitik. Det var ordene fra Danmarksdemokraterne. Jeg ser frem til debatten.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Vi går over til korte bemærkninger. Der er foreløbig tre indtegnede, og den første er Kaare Dybvad Bek, Socialdemokratiet.

Kl. 16:21

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg tror ikke, der er nogen i den her sal, som ikke føler meget stor empati for alle de mennesker, som bor i Bording, Isenvad og omegn. Det er jo netop dem, som oplever problemerne med kriminelle udlændinge, som ikke vil rejse ud af vores land. På trods af at vi igennem det sidste år er lykkedes med heldigvis at få flere udsendt, er der stadig alt for mange, som har besluttet sig for at blive i Danmark, selv om de overhovedet ikke har lov til det.

Omvendt synes jeg også, det er lidt dobbeltmoralisk at skulle høre på ordføreren fra Danmarksdemokraterne stå og belære os om Kærshovedgård, når det netop var Danmarksdemokraternes formand, fru Inger Støjberg, som lavede Kærshovedgård, som jo ikke har gjort noget siden da, og som lagde det problem ned over det lokalsamfund. Nu har man bondeanger, nu er man blevet nervøs, og nu er man ked af det, fordi det viste sig, at da man besluttede sig for at lægge det udrejsecenter midt i det lokalsamfund, skabte det nogle problemer for de mennesker, der boede der, og så står man og skælder ud på alle dem, der prøver at løse problemet. Men kan ordføreren bekræfte, at det var ordførerens formand, fru Inger Støjberg, som besluttede som minister at åbne Kærshovedgård?

Kl. 16:22

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 16:22

Dennis Flydtkjær (DD):

Jeg tror, det blev besluttet, dengang der var en borgerlig regering, men det blev faktisk åbnet af en socialdemokrat efterfølgende. Men det, der er i det, er, at da man startede Kærshovedgård, var der hovedsagelig afviste asylansøgere og meget få udvisningsdømte, altså meget få voldtægtsforbrydere, mordere og bandekriminelle. I dag er det jo omvendt. Nu vil man op på, at det, tror jeg, er 80 pct., der er udvisningsdømte, og meget få afviste asylansøgere. Klientellet har jo forandret sig vildt meget på de her år. Nu vil man så oven i det sige til folk, at de skal have et fængsel der.

Det, Socialdemokraterne altid glemmer at sige i den historiefortælling, er, at den borgerlige regering faktisk valgte at sige, at de skulle ud på øen Lindholm. Det aflyste Socialdemokratiet. Så foreslog man selv, at de kom til Langeland. Det aflyste man så også. Siden 2019 har man så lovet, at nu skulle der komme et udrejsecenter i udlandet, men det kommer jo ikke. Nu har man lige afsløret sig selv og sagt, at nu skal der være et fængsel i stedet for. Så man har jo ikke nogen ambitioner om at løse det her. Nu kommer de til at have det i måske 5 eller 10 år mere i Bording. Det synes jeg er uambitiøst, og det kan man ikke være bekendt over for den her lokalbefolkning. Men da man startede Kærshovedgård, var det altså et andet klientel. Der var det afviste asylansøgere. Nu er det kriminelle udlændinge, der er der.

Kl. 16:23

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Kaare Dybvad Bek.

Kl. 16:23

Kaare Dybvad Bek (S):

Jeg tror simpelt hen, at jeg for de lyttere og seere, der måtte være, bliver nødt til at gøre det klart, at det, ordføreren siger deroppe på talerstolen, simpelt hen ikke er faktuel rigtigt. Det er faktisk forkert. Det var ikke en socialdemokratisk minister, der åbnede Kærshovedgård. Det var fru Inger Støjberg, der åbnede Kærshovedgård. Der var ikke nogen socialdemokratisk regering i 2017. Det var der ikke, og man lagde det lige der, både med afviste asylansøgere og kriminelle udvisningsdømte. Det var jo derfor, man ville lave et nyt center, som vi var imod, men som også Dansk Folkeparti er imod og var imod. Man havde ikke engang sit eget flertal på plads, så derfor blev det ikke til noget.

Jeg synes, det er interessant, at man har så travlt med at fortælle alle andre, hvor skidt Kærshovedgård er, når det lige præcis er ens egen partiformand, som har lagt det center lige præcis der til gene for alle de mennesker, som oplever problemer med kriminelle udlændinge i området.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 16:24

Dennis Flydtkjær (DD):

Ved I hvad: Socialdemokratiet har haft magten siden 2019. Det er 7 år. I lavede et udspil, hvor I sagde, at nu ville I have lukket Kærshovedgård. Der er ingenting sket. I kan jo give magten til de blå, så skal vi nok se, om vi kan få det løst. I gør da i hvert fald ingenting. Og helt ærligt, hvis man kigger på klientellet dengang, var der både kvinder, børn og afviste asylansøgere.

Det var ikke dem, der skabte rædsel rundt i lokalsamfundet. Jeg har faktisk lige været ude at møde dem sammen med udvalget, hvor vi hørte, hvad for nogle ting de oplever derude. Grunden til, at det er så forfærdeligt nu, er jo, at det er mordere og voldtægtsforbrydere. Den klienteludskiftning er altså sket under fru Mette Frederiksen som statsminister. Man startede med kvinder, børn og afviste asylansøgere, og nu er det mordere og voldtægtsforbrydere. Det er ikke noget, man startede med at have i 2015. Det er noget, der er kommet over de sidste år.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Sofie Lippert, SF.

Sofie Lippert (SF):

Tak. Jeg vil adressere en lidt anden del af talen, nemlig starten, hvor ordføreren fokuserede på alt det, vi skal gøre for landdistrikterne. Jeg synes, der var rigtig meget, som vi i SF meget gerne vil være med til, og som vi jo også har samarbejdet om før. Det handler om uddannelsespladser i hele landet, det handler om den kollektive transport, der hænger sammen, og det handler om at skabe nogle liv, hvor man f.eks. ikke bliver stavnsbundet til et hus, fordi boligpriserne jo, mens de stiger helt vildt i de store byer, falder i nogle landdistrikter. Så der er meget, jeg er enig i.

En ting, jeg er blevet meget optaget af, er alle de mennesker, som bor i landdistrikterne, og som enten har et lille landbrug eller ikke har et landbrug, men alligevel bor i landdistrikterne. Noget af det, som jeg hører mange være enormt frustrerede over, er de kæmpestore svinefarme, som vokser og vokser, og hvor svinebonden ikke nødvendigvis selv bor længere, fordi det er blevet så stort, at det mest er en fabrik, og hvor sprøjtemidler synker ned i de grundvandsdannende områder og ens grundvand derfor bliver forurenet. Er ordføreren ikke enig i, at når regeringen vil gøre noget ved nogle af de her ting, handler det jo også om at give de naboer i landdistrikterne nogle bedre liv?

Kl. 16:26

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 16:26

Dennis Flydtkjær (DD):

Nej, det er oprigtigt ikke mit indtryk, at det handler om at give nogen bedre liv i landdistrikterne. Hvis man kigger på Holstebro Kommune, er det ca. 20 pct. af den private beskæftigelse, der er inden for fødevarerklngen, og det er ikke kun i forhold til grise og køer. Det er også folk, der laver stalde og andet. Det er alt inden for fødevarerklngen, men det er 20 pct. Når man laver sådan en kvælstofregulering med så kort varsel, som kommer til at koste rigtig mange arbejdspladser, så hjælper man ikke landdistrikterne. Så ødelægger man landdistrikterne. Hvis man ville gøre noget, skulle man da som minimum gøre det med en ordentlig indfasning, så folk kunne nå at omstille sig, og ikke sige til dem: Nu har I indtil den 1. januar, og så træder det i kraft.

Jeg har lige været ude at besøge en fabrikant, der laver nogle klimaomstillingsprodukter til bl.a. grisefarme, og hvor salget er gået fuldstændig i stå. Det er gået i stik modsat retning af det, som SF har som intention, nemlig at få et bedre klima. SF vil gerne have, at man fanger alt det her ammoniak og andre ting, der kommer ud af de her stalde, men hele den udvikling er gået i stå, for der er ingen, der tør investere i det. Så det her skaber altså stilstand og afvikling af vores landdistrikter og ikke udvikling, som man prøver at påstå lige nu.

Kl. 16:27

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Sofie Lippert.

Kl. 16:27

Sofie Lippert (SF):

Skal jeg forstå det sådan, at hvis man først havde ladet gødskningsloven træde i kraft til september eller oktober næste år, så havde Danmarksdemokraterne anerkendt det som et redskab, der skaber bedre liv i landdistrikterne for dem, der er naboer til de her marker, og havde måske endda bakket op om det?

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Dennis Flydtkjær.

Dennis Flydtkjær (DD):

Det har som regel været sådan, at når man har skullet lave store reformer i det her Folketing, har der været en tradition for at indfase det over mange år. Da man f.eks. udfasede bindestaldene for køer, tror jeg at det var over 10 eller 15 år, og der kunne man godt med rette, hvis man gik op i dyrevelfærd, sidde og sige, at det da ikke var i orden. Men på den anden side var der en balance, hvor man respekterede de erhverv, som havde investeret i god tro. Det samme skulle man gøre med det her. Altså, hvis man gerne vil lave store reformer og omstillinger af landbruget, skal man som minimum gøre det over lang tid, så de kan nå at udvikle noget teknologi eller gøre noget andet. Det gjorde man ikke med det her. Der sagde man: Fra den 1. januar kommer I til at omstille jer, og så skal I måske lægge store dele af jeres markarealer brak. Derved kan man ikke forrente dem, og måske bliver man insolvent i banken. Det synes jeg ikke man kan være bekendt.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen, Dansk Folkeparti.

Anders Vistisen (DF):

Jeg tog egentlig ordet, for nu har jeg jo hele dagen hørt på den her socialdemokratiske sang om, at udlændingepolitikken var slap under den blå regering. Derfor ville jeg bare spørge ordføreren, som jo har lang erfaring her i Folketinget, om det ikke er korrekt, at den muslimske indvandring fra MENAPT-landene plus Bangladesh er steget, jeg tror, det er 124 pct. under Mette Frederiksens tid som statsminister, om det ikke er korrekt, at da flygtningekrisen ramte os i 2015, så var det fru Mette Frederiksen og hr. Lars Løkke Rasmussen, den nuværende ledelse i regeringen, der appellerede til en mere human tilgang, underforstået at man ikke skulle være så stram, som fru Inger Støjberg og Dansk Folkeparti dengang foreslog man skulle være, og om ordføreren måske kunne sætte ord på nogle af de socialdemokratiske valgløfter, som fru Mette Frederiksen blev valgt på, f.eks. et udrejsecenter i udlandet eller lukning af muslimske friskoler. Det er alle sammen udlændingeløfter, som nu 7 år efter ikke er blevet indfriet. Derfor vil jeg bare høre, om man hos Danmarksdemokraterne kan genkende den her stramme udlændingepolitik, som Socialdemokraterne roser sig af her i Folketingssalen.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Dennis Flydtkjær.

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for spørgsmålet, som naturligt nok var en lille smule ledende. Men jeg kan jo fuldstændig bekræfte, at jeg heller ikke kan genkende den fra de utallige udspil fra Socialdemokratiet, hvor man gang på gang slår sig op på at ville stramme udlændingepolitikken. Jeg kan tilføje, at man ville forbyde muslimske bønnekald. Der er ikke sket noget. Kærshovedgård skulle lukkes. Der er ikke sket noget. Og sådan er det hele vejen rundt. Nu har man lavet en udvisningsreform, hvor man siger, at man vil sende et brev til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol om, at nu vil man lave udvisningsreglerne om. Det, man får ud af det, er, at domstolen svarer: Det kan I godt glemme, vi fortsætter med at gøre, som vi plejer at gøre. Så der er heller

Kl. 16:27 ikke sket noget. I øvrigt har I jo selv afsløret, da Dansk Folkeparti stillede regeringen et spørgsmål tidligere i dag, at der ikke engang er sat penge af til, at der kommer flere pladser på Kærshovedgård. Altså, man regner ikke engang selv med i Finansministeriet, at der kommer flere udvisningsdømte ud af den her udvisningsreform, som skulle være det store prestigeprojekt, man nu slår sig op på i den her valgperiode. Så der er ingen effekt, men kun fine ord.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Jeg ser ikke, at hr. Anders Vistisen har indtegnet sig for den anden korte bemærkning. Det er rigtigt. Godt, så går vi videre til fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 16:30

Victoria Velasquez (EL):

Tusind tak for både samarbejdet, men også ordførertalen. Der er selvfølgelig ting, som regeringen har fremlagt, som vi håber ikke bliver vedtaget. Derfor er jeg selvfølgelig lidt nysgerrig på, hvor Danmarksdemokraterne stiller sig i forhold til nogle af de ting, som så skal have lovhjemmel her i salen for at kunne blive til virkelighed.

Hvor stiller Danmarksdemokraterne sig egentlig i forhold til forslaget omkring at fjerne su'en for hjemmeboende? For der er både den her aftrapning af su'en, men jo også helt at fjerne den for dem, hvor årsindkomsten er på mere end de her lidt over 710.000 kr. Hvad for nogle overvejelser gør Danmarksdemokraterne sig? Hvis man faktisk tænker det på den lange bane, er su'en jo i dag en af de kronjuveler i det danske samfund, som har været med til at sikre, at rigtig mange får en uddannelse, og at uddannelse er en af grundstenene i, at vi har så fleksibelt og stærkt et arbejdsmarked, som vi har. Så det er jeg lidt nysgerrig på. Måske ordføreren vil knytte nogle ord til det.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 16:31

Dennis Flydtkjær (DD):

Tak for spørgsmålet. Der er flere ting i det. Jeg synes jo grundlæggende, at indfasningen af det nok er det største problem. For man kan godt diskutere, om man, hvis der er en virkelig høj indkomst, så skal have su for hjemmeboende. Men det her er jo ikke folk, der har en høj indkomst, som regeringen har givet udtryk for at det handlede om. Det handler jo om to mennesker på dagpenge, altså på grund af at man allerede der får aftrappet sin su, og der synes jeg ikke, at man har mange penge, og at vi kan forvente, at man kan give sine børn de ekstra penge i forhold til su. Var det 29.000 kr.? Som jeg husker det, var det det, man var oppe på, hvis der er to, der har en indkomst, og så er den jo også faldet helt bort.

Så indfasningen af det er helt skævt. Altså, det er ikke folk, der står og har rigtig mange penge. Jeg kan godt forstå det, hvis man er direktørfamilie og har en husstandsindkomst på mange millioner kroner; så kunne man jo godt klare det alligevel. Men det er ikke det, der er tale om. Det er altså folk, der er på enten førtidspension eller dagpenge, og så begynder man allerede der at kunne miste su'en. Så er der også lidt en overset detalje, som er, at når man så siger til de unge mennesker, at så skal de selv ud at arbejde ved siden af, så ryger det jo også med i husstandsindkomsten og er derved også med i forhold til aftrapningen af su'en. Så man giver heller ikke noget incitament til de unge mennesker til at gå ud at arbejde. For jo mere de så arbejder i sommerferien, eller hvornår de nu har tid til det, jo mere stiger husstandsindkomsten, og så falder man endnu mere i su. Så det synes jeg også der er en underlig mekanisme i.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Victoria Velasquez.

Victoria Velasquez (EL):

Man kan sige, at for dem, hvis børn så får su, har vi jo også et progressivt skattesystem i Danmark. Så er det på en eller anden måde ikke også fair nok, at deres børn også kunne få su? Jeg talte med en mand, som er tilbage fra den generation, hvor forældrene skulle skrive under, hvis børnene skulle kunne få su, og hans forældre var ikke enige i hans uddannelsesvalg. Han ville gerne være pædagog – og vi mangler mandlige pædagoger – men forældrene ville hellere have, at han skulle være noget inden for marinen. De vil ikke have, at han skulle være pædagog, så de nægtede faktisk at underskrive det, og der var lukket for kassen. Han fik ikke nogen økonomisk hjælp der. Så risikerer man ikke at gøre de unge, der lige er fyldt 18 år, afhængige af deres forældres uddannelsesvalg på deres vegne, i stedet for at de får den her uafhængighed?

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Dennis Flydtkjær (DD):

Det er da i hvert fald helt klart en overvejelse, man skal have med ind, hvis man går videre med den her forringelse. Jeg synes ikke umiddelbart, at det er positivt. Jeg synes faktisk, at det er en god grundværdi, at uddannelse er lige for alle i landet, lige meget om man er rig eller fattig, og her synes jeg jo ikke, at man kan sige, at det er folk, hvis forældre er rige, der mister su'en. Som sagt er det sådan, at bare der er to forældre på dagpenge, begynder man allerede at blive trappet ned i sin su. Så jeg synes, det er en helt anden diskussion, der egentlig burde have været. For havde man nu lagt snittet et helt andet sted, kunne man have diskuteret for det, men det her synes jeg da rammer skævt.

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Dermed siger vi tak til hr. Dennis Flydtkjær som ordfører. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Nu, inden vi går videre til fru Katrine Robsøe fra Radikale Venstre som ordfører, vil jeg bare lige minde om, at det jo er sådan, at behandlingen i salen slutter senest kl. 17.00. Min vurdering er, at vi nok kan nå i hvert fald en ordførertale og måske en rund spørsmål, men nu må vi lige se tiden an, i forhold til hvor langt vi når.

Nu er det i hvert fald fru Katrine Robsøe, der har ordet. Værsgo.

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Så fik jeg det rigtig gode tidspunkt at få lov at starte min tale på. Jeg tror, der er mange, som kan genkende en oplevelse, jeg ofte har. Når jeg sætter mig i sofaen og tænder for tv'et eller lader min tommelfinger glide ned over skærmen på min telefon, er på sociale medier, bladrer i en avis eller sågar følger debatten her i Folketingssalen, også i dag, så drejer det sig ofte om konflikt og uenigheder og om alle dem, der er sure, og om dem, der råber højest. Men hvis vi altid kun peger på alt det, der ikke bliver prioriteret, så risikerer vi at overse alt det, der gør.

Derfor vil jeg her fra talerstolen i dag gerne rette blikket mod nogle af de ting, som jeg mener kan gøre en reel forskel i dette års forslag til finanslov. Et barn, der har det svært, kan godt råbe

Kl. 16:33

op, men det er oftest med hulk og tårer og ikke med sylespidse argumenter i DR's Deadline, men det fortjener at blive hørt. De efterhånden få fisk, der er tilbage i fjordene, har ikke stemmeret til folketingsvalget, og vores drikkevand kan ikke demonstrere ude på Slotspladsen, men det kalder stadig på handling.

Kl. 16:33

De svageste mennesker i vores land bliver ofte overdøvet, men intet menneskes behov bliver mindre, fordi deres stemme forsvinder i støjen; de har ret til at blive prioriteret. Vi kan vælge at se dem og tage vores udfordringer alvorligt. Vigtigst af alt kan vi handle, og det kan vi lige præcis med finansloven, hvor vi prioriterer og vores visioner bliver til virkelighed. Det gælder ikke mindst for vores natur og miljø. For selv om naturen ikke taler sin egen sag, er der mange, der gør det for den, og det gør mig stolt, når vi lytter til alle jer, der i årevis har råbt op.

Jeg synes oprigtigt, at vi har gode forslag med i finanslovsforslaget. Og så tror jeg på, at den her regering sammen med flere andre partier her i Folketinget kan skabe reelle grønne resultater og mærkbar fremgang. Med et forslag om et nationalt sprøjteforbud på sårbare grundvandsdannende områder og med to nye marine natnationalparker og en akutplan for dyrevelfærden tager vi vigtige skridt til at levere et grønnere Danmark videre til den næste generation. For vi skal også i fremtiden kunne drikke vandet fra vandhanen med ro i maven nu. Vi skal have livet tilbage i de danske have, fjorde og søer. Og vi skal kunne se os selv i øjnene, når det handler om dyrevelfærd, og de regler, der er, skal overholdes. I den forbindelse vil jeg gerne komme med en særlig tak til Alternativet for at have været en virkelig god samarbejdspartner på det område.

Klimakrisen forsvinder ikke, fordi andre kriser presser på. Som land går vi hele tiden nye udfordringer i møde, og virkeligheden for vores verden er i dag en helt anden, end den var for bare få år siden. Udfordringerne har mange overlap. Klimapolitik er ikke længere bare klimapolitik, men også sikkerhedspolitik. Jeg mener, det er vigtige forslag, når vi ønsker at afsætte en ramme til elektrificering, og når vi afsætter 200 mio. kr. til fjernvarmepuljen i 2027. Det er vigtigt for klimaet, og det er vigtigt for at stå sikkert i en usikker verden.

En investering i den grønne omstilling er en investering i vores fremtid, og fremtiden er ikke bare et eller andet abstrakt begreb. For fremtiden sidder i klasselokalerne rundt om i hele landet, eller det gør den for de flestes vedkommende, for i mange år har mange forældre fortalt om ufrivilligt skolefravær. Forældre, pædagoger og lærere har råbt op om lukningstruede lokale skoler og for lavt fagligt niveau. I Radikale har vi i lang tid kæmpet for flere ressourcer til folkeskolen. Derfor vil jeg også meget gerne fremhæve, at regeringen foreslår at afsætte over 1 mia. kr. årligt til netop det. Det er penge, der skal gavne muligheder, læring og trivsel for alle børn, men naturligvis med et særligt fokus på de børn, der har allermost brug for det. Vi ønsker at forebygge skolelukninger og at sikre et løft af dansk og matematik på de skoler, hvor der er mest brug for det, og sikre, at midlerne gavner både den almene faglighed og trivslen. Jeg håber og tror, at det kan gøre en forskel.

Kl. 16:39

Men vores ansvar stopper ikke, når børnene forlader skolegården. For vores unge fortjener også gode muligheder, stærke fællesskaber og troen på, at fremtiden er deres. Derfor er en af de gode ting, jeg gerne vil fremhæve i forslaget til finanslov, at vi opretter 2.000 nye studiepladser der, hvor både de unge og erhvervslivet efterspørger dem. Det har jeg personligt kæmpet hårdt for i mange år, og jeg glæder mig over, at flere unge vil kunne tage en uddannelse, som de drømmer om og kan bidrage med.

Samtidig foreslår vi, at man fremover skal kunne modtage boligstøtte, hvis man bor på kollegie. Med andre ord skal boligstøtten ikke afgøres af, om du har eget køkken med afløb. Det vil være en reel hjælp for mange af de unge, der er flyttet hjemmefra og har sværest ved at få budgettet til at løbe rundt. Og så vil vi begynde

indfasningen af gratis kollektiv transport for unge under 22 år. Også tandlægeregningen kan være dyr, og vi foreslår derfor med finansloven at udvide den gratis tandlægebehandling til udsatte grupper og førtidspensionister – og naturligvis en særlig tak til Enhedslisten for den kamp.

Men den mest grundlæggende velfærd er tryghed, også bag hjemmets fire vægge. Vi foreslår, at Danmark endelig får en langsigtet strategi mod partnervold og partnerdrab. Hvert eneste år udsættes omkring 118.000 kvinder og 83.000 mænd for fysisk eller psykisk vold fra den person, som burde være deres allerstørste tryghed. Og hvert år mister syv-otte kvinder livet, fordi det frarøves dem af den person, som enten var deres nuværende eller tidligere partner. Der er ingen, der skal leve i frygt i deres hjem. Der er ingen, der skal gå i seng med frygten for den næste ydmygelse, den næste trussel eller det næste slag. Og derfor er der for mig ingen tvivl om, hvorfor der skal sættes ind her. Tryghed kommer ikke af sig selv; det kræver politiske valg og prioriteringer. Og netop prioriteringer er vigtigere end nogen sinde. Store og nødvendige udgifter til forsvar gør, at vi ikke bare har uanede mængder af penge. Derfor skal vi også prioritere og finansiere vores forslag. Det har vi i Radikale altid gjort, og det gør vi naturligvis også med finanslovsforslaget – også når det gør ondt.

Til slut vil jeg personligt gerne have lov til at fremhæve den forskel, vores forslag om en sundhedsramme kan gøre. En af de ting, regeringen foreslår at bruge pengene på, er fertilitetsbehandling. Tusindvis af danskere kæmper for at blive forældre eller for at byde lillebror eller lillesøster velkommen. Der er fortsat meget, vi kan gøre bedre på det her område og også for alle de kvinder, som oplever graviditetstab. For mange er ønsket om en familie ikke ligetil, og jeg er glad for, at fertilitetsbehandling er med i forslaget. Tak til alle jer, der allerede har delt jeres historie med mig. Jeg vil dog også gerne slå fast, at jeg kun ser det her som begyndelsen, ikke som afslutningen. Tak for ordet.

Kl. 16:42

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er foreløbig fem, der har indtegnet sig for korte bemærkninger. Det vurderer jeg fra formandsstolen passer nogenlunde med, at klokken går hen og bliver 17.

Vi starter i hvert fald fra en ende af, og den første er fru Stephanie Lose, Venstre.

Kl. 16:42

Stephanie Lose (V):

Tak for det. Ordførerens parti gik jo til valg på at fjerne registreringsafgiften på elbiler, så priserne ikke vil stige fra næste år. Det kan vi jo så nu konstatere, at det gør de. Samtidig har den såkaldt grønne regering og Radikale Venstre heller ikke nogen planer om fra 2028 at sænke elafgiften, som står til at stige igen. Og en afgiftslettelse ville vel være noget af det, som ville bidrage mærkbart til de ambitioner, der er for den grønne omstilling, herunder jo i øvrigt også et ønske om at afskaffe afgiften permanent fra Radikale Venstres side.

Så jeg vil bare spørge til, hvordan ordføreren synes det harmonerer.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ordføreren.

Kl. 16:43

Katrine Robsøe (RV):

Jeg synes, det er vigtigt, at vi bruger vores penge klogt i det her land. Og jeg synes oprigtigt, at når vi ser på den udvikling, vi har inden for elbilmarkedet, så er pengene ikke bedst brugt der. Så tror

jeg på, at det er langt klogere, at vi rent faktisk sørger for stadig at holde de billigste elbiler fri for registreringsafgiften. Der er masser af elbiler, du stadig kan købe, som ikke har en registreringsafgift. Men at bruge et enormt højt beløb på at holde den lille gruppe fri, som man åbenbart vil fra Venstres side, men hvor vi ikke kan se, at det vil have en helt lige så stor effekt, som jeg gerne ville have, hvis vi skulle bruge pengene på det, på antallet af elbiler, der ville blive solgt, synes jeg ikke er den bedste brug af pengene på den her finanslov.

Kl. 16:44

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Stephanie Lose.

Kl. 16:44

Stephanie Lose (V):

Men så kan det være, at ordføreren kan svare på, om det så også gælder elafgiften. Er det så heller ikke en klog måde at bruge pengene på at sikre, at elafgiften bliver sænket permanent?

Kl. 16:44

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Ordføreren.

Kl. 16:44

Katrine Robsøe (RV):

Jeg tror ikke, at vi på nogen måde på nuværende tidspunkt kan afvise at kigge på elafgiften i fremtiden. Nu er det her jo et finanslovsforslag, der selvfølgelig tager udgangspunkt i 2027, men det betyder ikke, at man ikke kigger langsigtet ind i flere af investeringerne. Det er jo ikke unormalt, at man også kan tage ting op løbende bagefter.

Kl. 16:44

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Vistisen, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:44

Anders Vistisen (DF):

Hvis politisk hykleri var en olympisk disciplin, er det svært at afgøre, om det var SF eller Radikale Venstre, der skulle have den danske deltagelse i forhold til deres løftebrud på su-området. Radikale Venstre har en formand, der har skrevet en bog om generationskontrakten. Jeg har selv været i utallige debatter med ordføreren, der har understreget, hvordan hendes hjerte banker for de studerende, de studerendes forhold og su'en.

Kan ordføreren ikke lige redegøre for det her: Når man nu, sidst man lavede en midterregering, valgte at stå udenfor med én hovedbegrundelse, der bl.a. handlede om, at man ikke ville gå med til nedskæringer på uddannelsesområdet, hvordan kan man så nu med fuldstændig åbne øjne og frejdigt sind i en 10 minutter lang tale omkring finanslovens prioriteter skøjte hen over, at man slagter su for hjemmeboende børn og unge helt ned til en husstandsindkomst på 420.000 kr.? Hvordan harmonerer det med de løfter, Radikale Venstre har givet igennem tiden?

Kl. 16:45

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 16:45

Katrine Robsøe (RV):

For det første er det vigtigt at slå fast, at su og uddannelse ikke bare er det samme. For det andet vil spørgeren, hvis man har stået i en debat med mig omkring su til hjemmeboende, vide, at jeg altid slår fast, at det vigtigste for mig er, at vi holder hånden under dem, der er på su som hjemmeboende og har allermost brug for den. Det er der,

hvor pengene skal bruges til at hjælpe med huslejen og få budgettet derhjemme til at løbe rundt. Det synes jeg faktisk at vi også gør med det her.

Dermed er det ikke sagt, at det her er et forslag, vi er kommet med fra Radikale Venstres side og bragt ind i den her finanslovsforhandling. Det tror jeg godt at spørgeren også ved. Men jeg synes dog, det er vigtigt, at man, når man taler om det her, også husker, hvad vi holder hånden under. Så er det rigtigt, at jeg er meget optaget af, at man, når man er et ungt menneske, der er flyttet hjemmefra og studerende, også har råd til rent faktisk at leve. Derfor synes jeg også, at det er rigtig godt, at vi nu kigger på at få lavet boligstøtte til alle de unge, der bor på kollegie, så man rent faktisk får en lille smule mere luft i budgettet, når man har allermest brug for det.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Anders Vistisen.

Kl. 16:46

Anders Vistisen (DF):

Det er godt at høre, at der er nogen, der er enige med finansministeren i, at hvis man har en husstandsindkomst på 420.000-710.000 kr., er man velhavende. Det tror jeg ikke er de unge familiers oplevelse.

Jeg vil gerne spørge til den socialdemokratiske ordførers tale her i den anden korte bemærkning. Han gør jo meget ud af den kulturelle sammenhængskraft i Danmark og udfordringen med, hvis der kommer for meget udenlandsk arbejdskraft, ikke bare i forhold til økonomi, men også i forhold til det kulturelle. Er Radikale Venstre som regeringsparti enig i, at man skal begrænse udenlandsk arbejdskraft, hvis det går ud over den kulturelle sammenhængskraft i Danmark?

Kl. 16:47

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Katrine Robsøe.

Kl. 16:47

Katrine Robsøe (RV):

Nu skal jeg nok lade være med at komme med nogen som helst trusler om retssager og alt muligt, men jeg vil dog forbeholde mig retten til ikke at blive fuldstændig fejlejeret af spørgeren, når man gengiver, hvad der er blevet sagt; jeg tror ikke, at retssagerne kommer til at gøre nogen godt i den sammenhæng.

Jeg deler de bekymringer, hr. Kaare Dybvad Bek har, i forhold til at vi skal sikre ordentlige arbejdsvilkår for alle, der er i Danmark, og at vi rent faktisk ikke bare overlader det til et marked, som vi ikke har nogen kontrol eller tilsyn med, men at vi sætter ordentligt ind og sikrer, at alle, der er en del af Danmark, også bliver behandlet ordentligt.

Kl. 16:48

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 16:48

Ole Birk Olesen (LA):

Regeringen mener jo, at hvis man er forældre til en ung på en ungdomsuddannelse og de to forældre tjener hver 29.500 kr. om måneden, så har de simpelt hen så mange penge, at modsat for folk, der er ledige og er på kontanthjælp eller dagpenge osv., så skal deres børn ikke have su for hjemmeboende. Det er lidt interessant. Den højeste dagpengesats er 26.000 kr., men hvis man tjener 29.500 kr. og er i arbejde, er man simpelt hen så højtlønnat, at man ikke skal have den su til hjemmeboende, som folk på dagpenge får til deres børn. Er Radikale Venstre opmærksom på, at der er en problemstilling her, hvor forældre, der måtte stå i et valg mellem at tage imod

et arbejde til et forholdsvis lav løn på 29.500 kr. om måneden, oven i deres beslutning om, hvorvidt det kan betale sig i forhold til en dagpengesats på 26.000 kr., nu også får besked på af regeringen, at hvis de tager jobbet, mister deres børn su'en for hjemmeboende?

Kl. 16:49

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Katrine Robsøe.

Kl. 16:49

Katrine Robsøe (RV):

Jeg synes, det er en meget, meget fair betragtning, hr. Ole Birk Olesen kommer med, og jeg synes oprigtigt, at det også vil være en problemstilling, der skal tages med ind i diskussionerne om en eventuel implementering af det her forslag.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Ønsker hr. Ole Birk Olesen ordet for den anden korte bemærkning?

Kl. 16:49

Ole Birk Olesen (LA):

Ja tak. Tak for en større åbenhed, end andre ordførere fra regeringspartierne har vist over for det her emne. Men hvad tænker den radikale ordfører at der kan gøres for at mindske det her problem, når nu regeringen ønsker at fritage forældre, som tjener 29.500 kr. om måneden, altså godt 3.000 mere end den højeste dagpengesats, su'en til deres hjemmeboende børn, mens de beholder su'en til deres hjemmeboende børn, hvis de bliver på dagpenge?

Kl. 16:50

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Fru Katrine Robsøe.

Kl. 16:50

Katrine Robsøe (RV):

Nu er det jo det unge menneske, der ville skulle have fået su'en, og ikke forældrene, der skulle have fået su'en. Jeg er optaget af, at vi finder en ordentlig måde at få det her til at komme ud at leve på, og jeg synes også, at det er vigtigt, at man er opmærksom på de ting, der kan skabe udfordringer. Bl.a. også derfor er jeg gået meget op i, at man finder ordentlige løsninger for mange af de unge, som har et handicap og derfor kan have særlige udfordringer. Dem synes jeg vi skal passe ekstra godt på.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):
Hr. Rune Kristensen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:50

Rune Kristensen (KF):

Tak for talen. Den nuværende erhvervs- og konkurrencekraftsminister erklærede jo ved regeringsdannelsen, at det her ville blive Danmarks grønneste regering nogen sinde. Nu har regeringen så fremlagt et finanslovsudspil, hvor man ikke fortsætter med de billige elbiler eller den lave elafgift, hvor man skærer i klimasikringen af historiske bygninger, hvor man sætter ikke en deadline for udfasningen af gassen, og hvor man ikke sikrer nye midler til Klimarådet. Klima-, energi- og forsyningsministeren har ellers tidligere skrevet, at vi skal fastholde de lave afgifter på elbiler, og om Klimarådet har Klima-, energi- og forsyningsministeren også været ude at sige, at man kunne ønske sig, at når der er nogle, der gør et godt stykke arbejde, så siger vi, at de også får noget finansiering. Derfor vil jeg spørge ordføreren fra Radikale Venstre: Hvordan hænger finanslovsforslaget sammen med partiets ellers tilsyneladende grønne ambitioner, og hvordan føler I, at I lever op til Den nuværende erhvervs-

og konkurrencekræftsministers løfte om, at det skulle være Danmarks grønneste regering?

Kl. 16:51

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 16:51

Katrine Robsøe (RV):

Jeg vil sige, at hvis Konservative ønsker at bringe det ind til bordet, altså finansieringen af Klimarådet, så tror jeg da i hvert fald ikke, at man vil møde sure miner hos Radikale Venstre ved forhandlingsbordet. Så lad os da endelig tale om det, hvis det er et ønske fra Konservatives side. Og så synes jeg, at når man taler om de ting, der ikke er med, så er det jo også vigtigt at huske alle de ting, der rent faktisk er med, og som vi gør for de grønne områder. For jeg synes rent faktisk, at den her regering leverer. Når vi finder finansiering til at gøre noget bedre for dyrevelfærden og holde øje med, at de regler, der er der, bliver overholdt, når vi siger, at vi ikke vil have, at der skal sprøjtes gylle ud på drikkevandsdannende områder, og når vi rent faktisk vil sikre to nye marine naturnationalparker, mener jeg faktisk, at vi går i den rigtige grønne retning.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Rune Kristensen.

Kl. 16:52

Rune Kristensen (KF):

Nu spurgte jeg jo om det var et ønske fra Radikale Venstres side. Erhvervs- og konkurrencekræftsministeren har også tidligere sagt om en udvidelse af Arnepensionen: Jeg ville ønske, at vi kunne koncentrere os om seniorpensionen, så de folk, der kan bidrage, beder vi om bidrager ligesom alle andre, der ikke er syge og nedslidte.

Men nu er Radikale Venstre gået i regering og vil forhøje Arnepensionen og stramme adgangen til seniorpensionen. Derfor vil jeg spørge, hvad der har ændret sig, og hvordan det hænger sammen med erhvervs- og konkurrencekræftsministerens tidligere udtalelser?

Kl. 16:53

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 16:53

Katrine Robsøe (RV):

Jeg synes, det er rigtig, rigtig vigtigt, når det kommer til seniorpensionen, at i en eventuel ændring af den – for det skal selvfølgelig igennem en forligskreds – er man meget opmærksom på, hvordan man finder en rimelig måde at forvalte den yderligere screening af, om folk vil kunne varetage et andet job i stedet for bare det job, de har, lige når de ansøger om det. Det synes jeg er vigtigt. Det tror jeg også på at man vil gøre, og derfor ser jeg også positivt på det.

Kl. 16:53

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Dennis Flydtkjær, Danmarksdemokraterne.

Kl. 16:53

Dennis Flydtkjær (DD):

Jeg vil gerne spørge ind til det fængsel, der skal være ved Udrejsecenter Kærshovedgård, som jo tager 4-5 år at bygge. For det afslører vel, at regeringen ikke har nogen planer om at få de udviste kriminelle ud af landet. Så havde man vel ikke sat et nyt byggeri af et fængsel i gang, som tager så mange år.

Så jeg vil egentlig bare spørge stille og roligt, om den radikale ordfører kan bekræfte, at man ikke har nogen planer om at få lukket

Kærshovedgård eller få lavet et udrejsecenter i udlandet, fordi man nu satser på, at der både skal være udrejsecenter og fængsel ved Bording i mange år fremover?

Kl. 16:54

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 16:54

Katrine Robsøe (RV):

Nej, det kan jeg ikke bekræfte. Men jeg tror, at det, hvis man vil have en dybere snak omkring Kærshovedgård og foranstaltninger omkring det, vil være mere på sin plads at spørge særlig integrations- og udlændingeministeren.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 16:54

Dennis Flydtkjær (DD):

Nu er det jo en finanslovsdebat, hvor et af forslagene er, at man bruger penge på at lave et nyt fængsel ved Udrejsecenter Kærshovedgård, som er færdigt om 4-5 år. Kan man så ikke forvente, at der som minimum er et udrejsecenter i 4-5 år? Ellers giver det vel ikke nogen mening at lave fængslet, altså hvis folk aldrig kommer til at bruge det.

Jeg håber endelig ikke, at man har de udviste kriminelle i Bordingområdet til den tid, men jeg går ud fra, at regeringen synes, at de skal være der, for ellers ville man ikke have bygget et fængsel, som tager så lang tid at opføre; det er vel, fordi der et formål om, at de også skal være nogle indsatte i det om 4-5 år.

Det afslører vel, at regeringen ikke har nogen ambition om at lukke Kærshovedgård. Kan ordføreren ikke bare bekræfte, at nu er målet, at man skal kunne være på Kærshovedgård i virkelig mange år, i stedet for at vi lukker stedet og får det til udlandet?

Kl. 16:55

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 16:55

Katrine Robsøe (RV):

Nej, det kan jeg ikke. Men som jeg har forstået det, er det jo lige præcis et ønske om at sørge for, at hvis man ikke overholder de meldepligter, man har, når man er på Kærshovedgård, så kan der rent faktisk hurtigere sættes ind og sørges for, at man ikke bare kan blive ved med at gøre det. Det synes jeg egentlig er grundlæggende helt i orden, og derfor håber jeg også på, at der selvfølgelig findes opbakning hertil.

Kl. 16:55

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 16:55

Lars Boje Mathiesen (BP):

Tak. Når jeg tager ordet, er det, fordi jeg undrer mig over et svar fra ordføreren til Venstres ordfører omkring registreringsafgiften på elbiler. Ordføreren sagde, at det var en dårlig idé at bruge pengene på den måde, altså ved at fjerne registreringsafgiften. Det undrer mig, fordi Radikale Venstre jo gik til valg på, at den skulle fjernes permanent.

Jeg mindes et udspil fra marts måned, hvor man stod og sagde, at man ville fjerne den permanent. Hvorfor står ordføreren nu og siger,

at det er en dårlig måde at bruge pengene på? Er man uenig med sig selv fra marts måned?

Kl. 16:56

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 16:56

Katrine Robsøe (RV):

Nej, det er man ikke, men man kigger naturligvis på den udvikling, der er i markedet, og de tal, vi ser, og på, hvor meget det ville koste at friholde det her.

Samtidig ser vi ind i en periode, hvor vi rent faktisk har bedt et ekspertudvalg om at komme med en anbefaling til, hvordan vi fremtidssikrer registreringsafgifterne og sikrer, at vi bliver ved med at have et ordentligt og fornuftigt grundlag for finansieringen, også under vores økonomi, når det kommer til skat på biler. Det synes jeg også er fornuftigt at vi afventer og ser på. Derfor er det, der sker her, jo egentlig bare, at vi lader den udvikling, som var aftalt, køre igennem, og så venter vi og ser, hvad anbefalingerne bliver.

Kl. 16:56

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 16:56

Lars Boje Mathiesen (BP):

Undskyld, men det er jo noget vrøvl. Altså, vidste Radikale Venstre ikke, hvad provenuet og konsekvenserne var i marts måned, da man foreslog det? Nu siger man: Uh! Og nu ser man, hvor mange penge det drejer sig om, her et halvt år senere. Så er man simpelt hen blevet overrasket over, at det er 825 mio. kr.

Altså, det er jo ikke én procent; det er ikke en gang en promille, men 0,6 promille eller sådan noget af det offentlige budget, som det her koster. Og det er jo ikke en videreførelse, for på den seneste finanslov fjernede man afgiften, netop fordi man ville vente på den her rapport, der kom, og da den var der, ville man sætte sig ned og lave et nyt afgiftssystem.

Så Radikale Venstre er ikke enig med sig selv fra marts måned, hvor man sagde, at Radikale Venstre syntes, at man skulle fjerne den permanent. Nu står man og siger: Nej, det er en dårlig idé at bruge pengene på den måde.

Kl. 16:57

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 16:57

Katrine Robsøe (RV):

Jeg synes, det er fornuftigt, at vi afventer og ser, hvilke forslag kommissionen kommer med til en langsigtet løsning.

Så synes jeg også, det er vigtigt at huske på, at vi jo rent faktisk sørger for, at alle elbiler under 366.000 kr. friholdes fra registreringsafgiften – bare lige så man ikke får det til at lyde, som om registreringsafgiften lige pludselig bliver genindført for alle elbiler.

Kl. 16:58

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Den sidste korte bemærkning går til hr. Anders Storgaard, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:58

Anders Storgaard (KF):

Tak til ordføreren for en fin tale. Der er andre, der har nævnt spørgsmålet om elafgiften og registreringsafgiften på elbiler, så det vil jeg ikke nævne, men jeg vil spørge ind til udfasning af gassen.

Før valget sagde De Radikale, at vi skulle fordoble puljen til varmepumper, og nu i det her forslag lægger man op til at sløjfe puljen fuldstændig. Vi skal bare 20 minutter herfra; der ligger Dragør, og der er det over 70 pct. af boligerne, som har gasfyr.

Mit spørgsmål til ordføreren er: Hvad er svaret til de borgere? Der er ikke blevet fastlagt en slutdato for gasfyr, og nu kan man så heller ikke få støtte til at udskifte gasfyrene med en varmepumpe. Hvad vil Radikale Venstre gøre for at sikre, at de her borgere har en mulighed for at komme af gassen?

Kl. 16:58

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 16:58

Katrine Robsøe (RV):

Jeg synes, at hr. Anders Storgaard påpeger en helt valid bekymring, nemlig hvordan vi sørger for, at vi får sikret grøn strøm og grøn varme til absolut flest mulige danskere.

Som jeg er orienteret, forsøger man i det her finanslovsforslag at pulje så meget som muligt, så vi rent faktisk har nogle kræfter at lave den her omstilling med. Skulle der være et behov, som er blevet overset i forhold til det her, så er jeg også orienteret om, at ministeriet har svaret, at man vil være villig til at lytte til Konservative, som har rejst bekymring om den her udfordring.

Kl. 16:59

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Hr. Anders Storgaard for den anden korte bemærkning.

Kl. 16:59

Anders Storgaard (KF):

Men når man tager midlerne og man fører det ind i en bred elektrificeringspulje, hvilket man gør her, og hvor det primært er målrettet virksomheder, gør det jo stadig væk, at den almindelige borger, der tidligere var sikker på at kunne søge midler og kunne få op til 27.000 kr. til at udskifte sin varmepumpe, ikke længere har den mulighed.

Det rammer jo nogle af de borgere, der har de allerlaveste husværdier, og som ikke bare kan låne til en varmepumpe. Gør det ikke indtryk på ordføreren, at der er mange borgere, som gerne vil af med deres gasfyr – det er derfor, der har været så mange, der har søgt den her pulje – og som nu står uden nogen sikkerhed for, at de kan få støtte?

Kl. 17:00

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 17:00

Katrine Robsøe (RV):

Jeg er rigtig, rigtig glad for, at der allerede er rigtig mange danskere, der har fået en varmepumpe. Jeg synes også, at vi er nødt til at være villige til at kigge på, om tingene kan udvikle sig, og på, om tingene kan organiseres bedre i ministerierne, i forhold til hvordan pengene er puljet.

Hvis det her er en bekymring, som De Konservative har, håber jeg naturligvis, at man både vil tage den op med ministeren og i forbindelse med finanslovsforhandlingerne.

Kl. 17:00

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Dermed siger vi tak til fru Katrine Robsøe som ordfører for Radikale Venstre. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren.

Klokken er blevet 17.00, og dermed kan jeg konstatere, at vi er nået til det tidspunkt, som på forhånd har været aftalt i forhold til at afrunde den første del af førstebehandlingen af finanslovsforslaget.

Dermed bliver den første ordfører, som får ordet i morgen, når mødet genoptages kl. 9.00, fru Anna Bjerre fra Alternativet, hvorefter vi kan fortsætte med resten af ordførerrækken.

Kl. 17:01

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Benny Engelbrecht):

Der er dermed ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes som nævnt i morgen, tirsdag den 20. oktober 2026, kl. 9.00. Det er der, hvor vi fortsætter førstebehandling af forslag til finanslov for 2027.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 17:01).
